

VÁTI VÁROSÉPÍTÉSI KFT.

NAGYIGMÁND NAGYKÖZSÉG MEGALAPOZÓ VIZSGÁLATA

VÉLEMÉNYEZÉSI ANYAG

2020. DECEMBER HÓ

TARTALOMJEGYZÉK

TARTALOMJEGYZÉK	2
HELYZETFELTÁRÓ, HELYZETELEMZŐ MUNKARÉSZ	5
1.1. TELEPÜLÉSHÁLÓZATI ÖSSZEFÜGGÉSEK, A TELEPÜLÉS HELYE A TELEPÜLÉSHÁLÓZATBAN, TÉRSÉGI KAPCSOLATOK	6
1.2. A TERÜLETFEJLESZTÉSI DOKUMENTUMOKKAL VALÓ ÖSSZEFÜGGÉSEK VIZSGÁLATA	8
Nemzeti Fejlesztés 2030 – Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió	8
Komárom-Esztergom Megye Területfejlesztési Konceptiója	8
1.3. A TERÜLETRENDEZÉSI TERVEKKEL VALÓ ÖSSZEFÜGGÉSEK VIZSGÁLATA	13
1.3.1. Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési Terve	13
1.3.2. Komárom-Esztergom Megye Területrendezési Terve	21
1.4. A SZOMSZÉDOS TELEPÜLÉSEK HATÁLYOS TELEPÜLÉSSZERKEZETI TERVEINEK VONATKOZÓ MEGÁLLAPÍTÁSAI	29
1.4.1. Ács város	29
1.4.2. Bábolna város	29
1.4.3. Császár község	30
1.4.4. Csép község	30
1.4.5. Kisigmánd község	31
1.4.6. Kocs község	31
1.4.7. Mocsa község	32
1.4.8. Szákszend község	32
1.4.9. Tárkány község	32
1.5. HATÁLYOS TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI DÖNTÉSEK BEMUTATÁSA	33
1.5.1. A hatályos fejlesztési koncepció, integrált településfejlesztési stratégia vonatkozó megállapításai	33
1.5.2. Hatályos településfejlesztési és településrendezési szerződések	33
1.6. A TELEPÜLÉS TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVI ELŐZMÉNYEINEK VIZSGÁLATA	34
1.6.1. A hatályban lévő településrendezési eszközök	34
1.6.2. A hatályos településszerkezeti terv megállapításai, megvalósult elemek	35
1.7. A TELEPÜLÉS TÁRSADALMA	37
1.7.1. Demográfia, népesség, nemzetiségi összetétel, képzettség, foglalkoztatottság, jövedelmi viszonyok, életminőség	37
1.7.2. Térbeli-társadalmi rétegződés, konfliktusok, érdekviszonyok	42
1.7.3. Települési identitást erősítő tényezők (történeti és kulturális adottságok, társadalmi élet, szokások, hagyományok, nemzetiségi kötődés, civil szerveződések, vallási közösségek stb.)	42
1.8. A TELEPÜLÉS HUMÁN INFRASTRUKTÚRÁJA	43
1.8.1. Humán közszolgáltatások (oktatás, egészségügy stb.)	43
1.8.2. Esélyegyenlőség biztosítása	46
1.9. A TELEPÜLÉS GAZDASÁGA	47
1.9.1. A település gazdasági súlya, szerepköre	47
1.9.2. A település főbb gazdasági ágazatai, jellemzői	48
1.9.3. A gazdasági szervezetek jellemzői, fontosabb beruházásai települést érintő fejlesztési elképzelése	53
1.9.4. A gazdasági versenyképességet befolyásoló tényezők (elérhetőség, munkaerő képzettsége, K+F stb.)	54
1.9.5. Ingatlanpiaci viszonyok (kereslet-kínálat)	55
1.10. AZ ÖNKORMÁNYZAT GAZDÁLKODÁSA, A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉS ESZKÖZRENDSZERE ÉS INTÉZMÉNYRENDSZERE	58

1.10.1. Költségvetés, vagyongazdálkodás, gazdasági program.....	58
1.10.2. Az önkormányzat településfejlesztési tevékenysége, intézményrendszere.....	60
1.10.3. Gazdaságfejlesztési tevékenység	60
1.10.4. Foglalkoztatáspolitikai	60
1.10.5. Lakás- és helyiséggazdálkodás	60
1.10.6. Intézményfenntartás	61
1.10.7. Energiagazdálkodás.....	61
1.11. TELEPÜLÉSÜZEMELTETÉSI SZOLGÁLTATÁSOK, OKOS VÁROS TELEPÜLÉSI SZOLGÁLTATÁSOK	62
1.12. A TÁJ ÉS TERMÉSZETI ADOTTSÁGOK VIZSGÁLATA	63
1.12.1. Természeti adottságok.....	63
1.12.2. Tájhasználat, tájszerkezet	70
1.12.3. Védett, védendő táji-, természeti értékek, területek	72
1.12.4. Tájhasználati konfliktusok és problémák értékelése.....	76
1.13. ZÖLDFELÜLETI RENDSZER VIZSGÁLATA	78
1.13.1 A települési zöldfelületi rendszer elemei	78
1.13.2. A zöldfelületi rendszer konfliktusai és problémái.....	80
1.14. AZ ÉPÍTETT KÖRNYEZET VIZSGÁLATA.....	81
1.14.1. Területfelhasználás vizsgálata	81
1.14.2. A telekstruktúra vizsgálata	85
1.14.3. Önkormányzati tulajdon kataszter	88
1.14.4. Az épületállomány és a környezet geodéziai felmérése.....	88
1.14.5. Az építmények vizsgálata	88
1.14.6. Az épített környezet értékei	91
1.14.7. Az épített környezet konfliktusai, problémái	100
1.15. KÖZLEKEDÉS	101
1.15.1. Hálózatok és hálózati kapcsolatok	101
1.15.2 Közúti közlekedés.....	102
1.15.3. Közösségi közlekedés	106
1.15.4. Kerékpáros és gyalogos közlekedés.....	107
1.15.5. Parkolás.....	107
1.16. KÖZMŰVESÍTÉS	108
1.16.1. Víziközművek	108
1.16.2. Energia.....	110
1.16.3. Elektronikus hírközlés.....	114
1.17. KÖRNYEZETVÉDELME (ÉS TELEPÜLÉSÜZEMELTETÉS)	116
1.17.1. Talaj.....	116
1.17.2. Felszíni és a felszín alatti vizek	116
1.17.3. Levegőtisztaság és védelme	119
1.17.4. Zaj- és rezgésterhelés	120
1.17.5. Sugárzás védelem.....	122
1.17.6. Hulladékkezelés.....	123
1.17.7. Vizuális környezetterhelés	124
1.17.8. Árvízvédelem.....	125
1.17.9. Fennálló környezetvédelmi konfliktusok, problémák.....	125
1.18. KATASZTRÓFAVÉDELME (TERÜLETFELHASZNÁLÁST, BEÉPÍTÉST BEFOLYÁSOLÓ VAGY KORLÁTOZÓ TÉNYEZŐK)	127
1.18.1. Építésföldtani korlátok	129
1.18.2. Vízrajzi veszélyeztetettség	131
1.18.3. Egyéb	131
1.19. ÁSVÁNYI NYERSANYAG LELŐHELY	132
1.20. VÁROSI KLÍMA.....	133

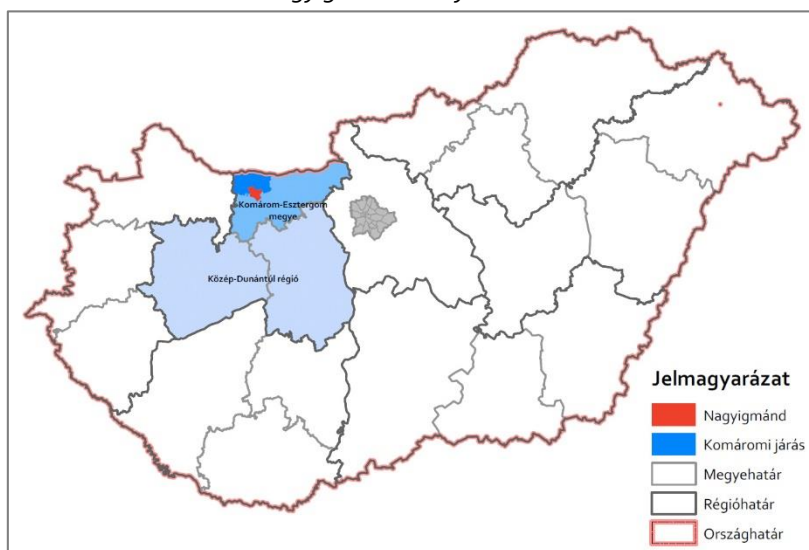
HELYZETELEMZŐ MUNKARÉSZ	137
HELYZETÉRTÉKELŐ MUNKARÉSZ	143
3.1. A HELYZETELEMZÉS EREDMÉNYEINEK ÉRTÉKELÉSE, SZINTÉZIS	144
3.1.1. A folyamatok értékelése	144
3.1.2. A település és környezetének fejlesztését befolyásoló külső és belső tényezők összefoglaló értékelése	144
3.1.3. A településfejlesztés és - rendezés kapcsolata	147
3.2. PROBLÉMATÉRKÉP/ÉRTÉKTÉRKÉP	148
3.3. ELTÉRŐ JELLEMZŐKKEL RENDELKEZŐ TELEPÜLÉSRESZEK	149
3.3.1. Településrészek kijelölése, pontos lehatárolása, a lehatárolás indoklása, térképi ábrázolása, a lehatárolt településrészek rövid bemutatása	149
3.3.2. Szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett területek lehatárolása, térképi ábrázolása és helyzetelemzése (potenciális akcióterületek)	158
3.3.3. Egyéb szempontból beavatkozást igénylő területek lehatárolása, térképi ábrázolása és helyzetelemzése (potenciális akcióterületek)	158
CÉLFA	159
TÉRKÉPMELLÉKLET*	162

HELYZETFELTÁRÓ, HELYZETELEMZŐ MUNKARÉSZ

1.1. TELEPÜLÉSHÁLÓZATI ÖSSZEFÜGGÉSEK, A TELEPÜLÉS HELYE A TELEPÜLÉSHÁLÓZATBAN, TÉRSÉGI KAPCSOLATOK

Nagyigmánd nagyközség a Közép-Dunántúl régióban helyezkedik el, azon belül Komárom-Esztergom megye nyugati részén, a Kisalföld szegletében. A település a Komáromi járás része. Lakossága: 2 808 fő (KSH, 2019. év vége). Területe: 5135 ha. Nagyigmándot a következő települések határolják: Ács város, Bábolna város, Császárság község, Csép község, Kisigmánd község, Kocs község, Mocsa község, Szákszend község, Tárkány község. [Ild. Térképmelléklet: Településhálózat]

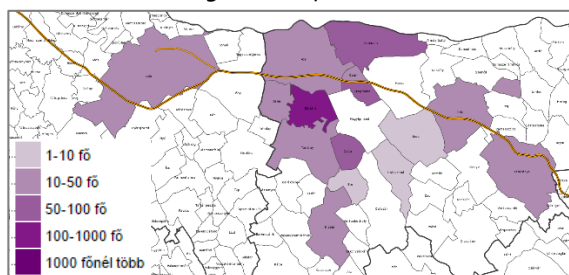
Nagyigmánd elhelyezkedése

Forrás: Saját szerkesztés

Területén autópálya, illetve elsőrendű főútvonal nem halad át. Az M1-es autópályától való távolsága megközelítőleg 3 km. Nagyigmánd területét a 8136 j. Tata-Győr összekötő út, a 8144 j. Nagyigmánd-Szákszend összekötő út, 8146 j. Nagyigmánd-Tárkány-Ászár összekötő út, a 8147 j. Nagyigmánd-Ács összekötő út, a 81136 j. Nagyigmánd bekötő út, a 81328 j. Nagyigmánd-Bábolna állomáshoz vezető út és a település magja mellett elhaladó 13. sz. Országhatár-Komárom-Kisbér másodrendű főút kapcsolja be az országos vérkeringésbe. (Forrás: KIRA)

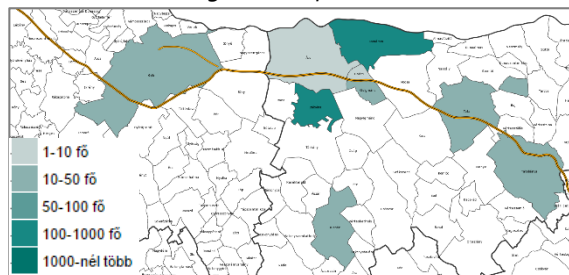
Ingázás településre

Forrás:

<https://www.teir.hu/telephalo2012/telephalo.html?%20ApplicationDefinition=.%20ApplicationDefinition.xml>

Ingázás településről

Forrás:

<https://www.teir.hu/telephalo2012/telephalo.html?%20ApplicationDefinition=.%20ApplicationDefinition.xml>

A település vasúti személyszállítási kapcsolattal rendelkezik, a közigazgatási terület egy rövid szakaszán halad végig az 5 sz. Székesfehérvár – Komárom vasútvonal.

Nagyigmánd településhálózati szerepének egyik vetületét szemlélteti a településre, illetve a településről ingázók száma. Ez alapján látható, hogy Nagyigmánd lakosságának jelentős része

ingázik, melynek elsődleges céltelepülései Komárom és Bábolna. A településre történő ingázás kapcsán legjobban érintett Bábolna, Komárom, Csép és Kisigmánd, továbbá Ács, Bana, Csém, Győr, Tárkány, Kisbér, Tata és Tatabánya.

A település az országhatáron átnyúló Rába-Duna-Vág Európai Területi Társulás területén helyezkedik el.

❖ Tagok

- Magyarország: Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat, Győr-Moson-Sopron Megyei Önkormányzat, Pest Megye Önkormányzata
- Szlovákia: Nagyszombati Kerületi Önkormányzat (Trnavský samosprávny kraj), Pozsonyi Kerületi Önkormányzat (Bratislavský samosprávny kraj)
- Célja megvalósítani a határon átnyúló együttműködést az alábbi területeken:
 - Infrastruktúra
 - Energetika
 - Információtechnika
 - Gépjárműipar
 - Idegenforgalom
 - Oktatás
 - Kultúra és egyház
 - Sport és ifjúság
 - Programmenedzsment közös projektekre
 - Duna és mellékfolyóinak fejlesztése
 - Logisztika
 - Kis és középvállalkozások támogatása
 - Környezetvédelem és mezőgazdaság
 - Egészségügy

Forrás: http://egtc.kormany.hu/?_preview=758315b9-bff1-0869-2b4e-00005b7147b7, A Rába-Duna-Vág Korlátolt Felelősségű Európai Területi Társulás alapszabálya (2016. június 29.)

1.2. A TERÜLETFEJLESZTÉSI DOKUMENTUMOKKAL VALÓ ÖSSZEFÜGGÉSEK VIZSGÁLATA

NEMZETI FEJLESZTÉS 2030 – ORSZÁGOS FEJLESZTÉSI ÉS TERÜLETFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ

Az Országgyűlés 1/2014. (I. 3.) OGY határozatával elfogadta a Nemzeti Fejlesztés 2030 – Országos Fejlesztési és területfejlesztési Konceptióról szóló határozatot. A Konceptió jövőképet, fejlesztéspolitikai célokat és elveket határoz meg, valamint kijelöli a 2014-2020-as fejlesztési időszak nemzeti és szakpolitikai súlypontjait.

A koncepció 15. ábrája: Demográfiai prognózis (2010-2021) becslései alapján Nagyigmánd területén 0,01 és 10% közötti népesség növekedést jósolt a 2010-es bázisához képest.

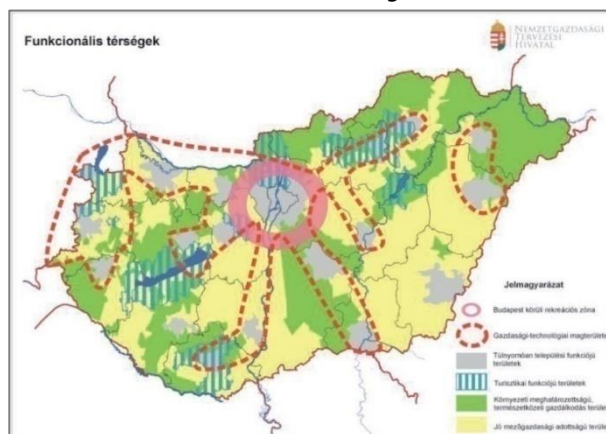
A térszerkezeti jövőkép fejezetben szereplő 34. ábra: *Funkcionális térségek* szerint Nagyigmánd és környéke a jó mezőgazdasági adottságú és gazdasági-technológiai magterület térségébe sorolt.

A 3.1.4.6. Nemzeti és perspektivikusan nemzetközi jelentőségű nagyvárosi térségek fejezetben szereplő, 39. ábra: Városhálózat szerint a település a Komárom-Révkomárom várospár központú határon átnyúló agglomerációs térséghez tartozik.

A koncepció megfogalmaz megyei fejlesztési irányokat Komárom-Esztergom megyére, így Nagyigmándra vonatkoztathatóan is:

- ❖ Versenyképes, innovációt és befektetéseket támogató családbarát urbanizált táj kialakítása
- ❖ Fenntartható vízgazdálkodási, ökológiai, rekreációs fejlesztések megvalósítása
- ❖ Intermodális közlekedésfejlesztés összehangolása
- ❖ Vidéki tájak új egyensúlyának kialakítása
- ❖ Integrált fenntartható vízgazdálkodás infrastruktúrájának kialakítása
- ❖ Rozsda-, és barnamezős területek differenciált újrahasznosítása, rehabilitációja
- ❖ Tájgondnokság megszervezése
- ❖ Kooperációra épülő tájfejlesztés
- ❖ Kvaterner szektor, K+F, felsőoktatás és középfokú szakképzés megerősítése
- ❖ Leszakadó településrészek integrálódásának elősegítése

Funkcionális térségek

Forrás: OFTK

KOMÁROM-ESZTERGOM MEGYE TERÜLETFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓJA

Komárom-Esztergom Megye Területfejlesztési Konceptió, 2014.

Komárom-Esztergom Megye Közgyűlése 3/2014. (III.07.) sz. határozatával fogadta el a „Komárom-Esztergom Megye Területfejlesztési Konceptió” c. dokumentumot.

A megye *jövőképe*: Stabilan az élvonalban

A megye fejlődéséhez szükséges, jövőképben kijelölt pillérek – új térszerkezeti erővonalak és térségi együttműködési hálózatok kiépülése, a tudásalapú- és információs társadalomba történő felzárkózás, a sokrétű alkalmazkodás feltételeinek megteremtése – biztosítanak stabil alapot a megye kifejező erejű címszavakban kiválóan összefoglalt hosszú távú elképzelésének. Az élvonalbeli szerepet megőrizni és megerősíteni a tökevonzó képesség és a multinacionális tőke iránti nyitottság megtartásával lehetséges, míg a stabilitás a globális válságjelenségeknek való kitettség csökkentésével érhető el és tartható fenn.

A fent említett pilléreket kibontva a fejlesztési koncepció által elénk tárt jövőkép legfontosabb aspektusait így foglalhatjuk össze:

- ❖ Az Oroszlány – Tata – Tatabánya, illetve a velük egyre szorosabb kapcsolatot kialakító Komárom, valamint ezen városok funkcionális városi térségének újrapozícionálása megtörténik oly módon, hogy a városhálózati csomópont egy élhető, szolgáltató, környezettudatos nemzetközi szinten jegyzett gazdasági motorrá fejlődik. A megye magas szintű ellátását a városok és térségeik együttes erővel biztosítják majd, ugyanis 2030-ra magától értetődővé válik a szoros és sokrétű térségi együttműködés.
- ❖ A megye és a Duna kapcsolata több szempontból újraszerveződik. A Komáromnál és Esztergomnál megépülő új Duna hidak megerősítik az észak-déli (határon átnyúló) kapcsolatot, e hídfővárosok térszervező szerepüket együttműködve megerősítik. Ennek segítségével Duna menti településlánc is esélyessé válik és megvalósul a térség integrált közlekedési, területhasználati-gazdasági, turisztikai és mentális megújulása.
- ❖ Újra számottevő tényezővé válik az – egyre növekvő arányokban megújuló forrásokra épülő – energiaipar, felzárkózik az élelmiszeripar és a zöldipar.
- ❖ A Tatabánya központú városhálózati csomópontban koncentrálódnak a nagy forgalmat vonzó, és sok munkalehetőséget biztosító közép- és nagyvállalatok, míg a Duna menti térség fő irányai a fenntarthatóan működő hagyományos ágazatok, a kisebb szállítás- és nagyobb tudásigényű, valamint a távmunka lehetőségét is megteremtő üzleti, lakossági, rekreációs és turisztikai szolgáltatások.
- ❖ A fentebb leírtak elérésében is szerepet játszik, de önmagában is fontos pontként szerepel: a rozsdaterületek, tájsebek, barnamezős területek, valamint a bányászati, ipari múlt emlékeinek transzformálása, rehabilitációja megtörténik.
- ❖ A folyamatosan bővülő, jelentős hozzáadott értéket termelő ipar felszívja a környező nagyvárosi egyetemek kihelyezett felsőfokú műszaki képzéseinek végzetteneket.
- ❖ A várostérség megújult lakóterületei, sokrétű szolgáltatásai vonzó környezetet biztosítanak a változatos igényű lakosság számára.
- ❖ A vidék demográfiai és gazdasági konszolidációja öt pillérre alapulva valósul meg: az élelmiszerverteikum versenyképessége, foglalkoztatási és jövedelemtermelő kapacitása javul; az urbanizált térségekkel való kapcsolat jelentősen javul, az infokommunikációs rendszerek kihasználtsága fejlődik; a kisváros-hálózat és a mikro központok stabilizáló szerepe megnő; megvalósul a természeti erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodás és a diverzifikált helyi gazdaság; a civil társadalom, a közösségek, a humán- és társadalmi tőke fejlődik.

- ❖ A megye egyik legdinamikusabban bővülő ágazatává válik a turizmus, valamint a helyi keresletre is építő rekreáció

Átfogó célok 2030-ig

- ❖ Városhálózati csomópont: XXI. századi urbanizált táj

A párhuzamos kapacitások leépítésével, összehangolt területfelhasználással, az ipari területek differenciált átalakításával, az Által-ér mentének integrált fejlesztésével és tájrendezésével az Oroszlány-Tatabánya-Tata-Komárom-Révkomárom alkotta városhálózati csomópont versenyképes, népességmegtartó központtá fejlesztése.

- ❖ Duna menti térség új minősége

A nagytérségi összeköttetéseket biztosító hidak és átkelők segítségével a Szlovák-alföld és az Észak-Dunántúl szerves gazdasági kapcsolatának kialakítása. A Komárom-Révkomárom-Almásfüzitő-Ács terület egység Dunára szerveződő térséggé fejlesztése, amely minőségi lakó- és rekreációs környezetet biztosít. A térség a kreatív, környezetbarát kis- és mikrovállalkozások, valamint az ipari-logisztikai fejlesztések célterületévé alakítása. A Duna mente Ács és Komárom térségében történő rászervezése az M1 folyosójára a Dunára merőleges főhálózati kapcsolatok sűrítésével. A Duna mentén kelet-nyugati irányú közösségi közlekedés megvalósítása. A fejlesztésekhez a barnamezős-, illetve rozsdaterületek igénybevételel történő megvalósítása.

- ❖ A megyei vidéki tájak új egyensúlya

A Kisalföld, a Gerecse-Pilisi dombvidék és a Bakonyalja Vértes dombvidék differenciált fejlesztése. Ezen belül a Kisalföldi területek rendkívül jó mezőgazdasági adottságainak, a fennmaradt termelési kultúrának és a térség megújuló energiatermelésben betöltött szerepének kiaknázása. A turizmus megye által koordinált és a helyi lakosság életminőségének javításával is összehangolt fejlesztése, melynek főbb területei a világörökségi-várományos értékekhez való kapcsolódás, az egyházi zarándokturizmus, a megyei szinten szervezhető lovas- és borturizmus, valamint a tájspecifikus sportturisztikai szolgáltatások.

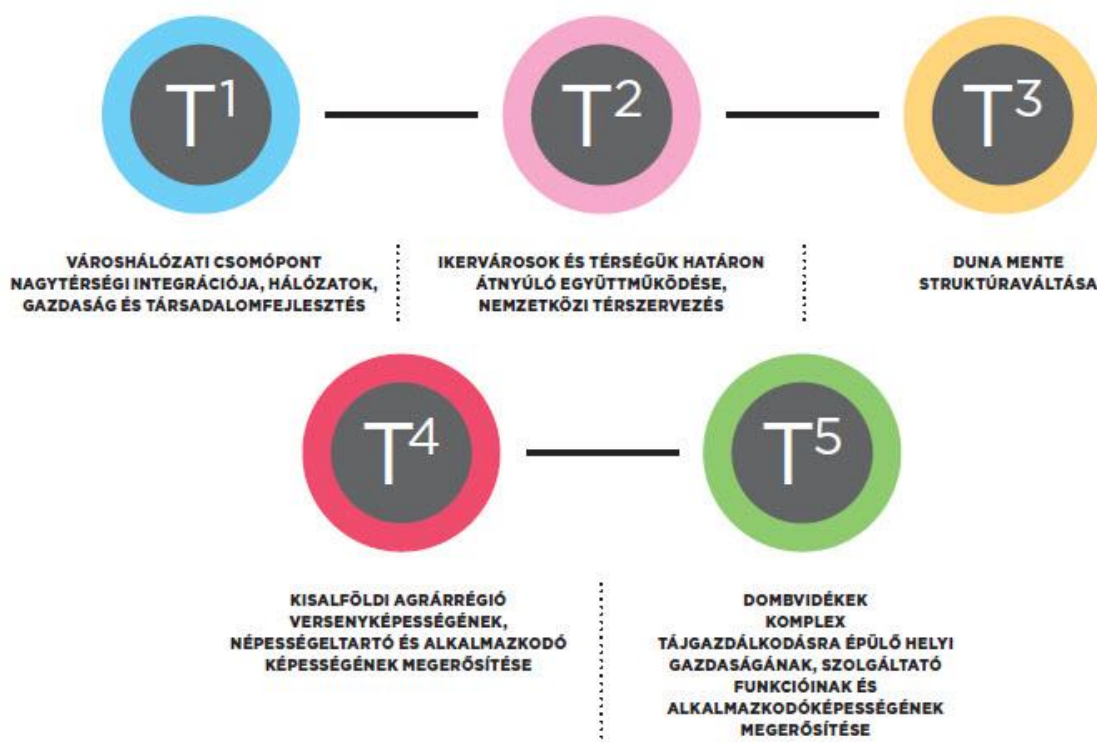
Stratégiai célok rendszere 2014-2020

A területi célok közül a Nagyigmándot érintőket ismertetjük.

- ❖ T₄ KISALFÖLDI AGRÁRRÉGIÓ VERSENYKÉPESSÉGÉNEK, NÉPESSÉGELTARTÓ ÉS ALKALMAZKODÓ KÉPESSÉGÉNEK MEGERŐSÍTÉSE

- Kisalföldi és dél-szlovákiai agrárgazdasági és élelmiszeripari integráció felépítése, versenyképes élelmiszervertikum megerősítése
- A kisalföldi táj stabilitásának, természetbiztonságának, népességeltartó és –megtartó képességének összehangolt növelése (az új KAP rendszer lehetőségeinek rendszerelvű felhasználásával)
- A táji adottságokra épülő megújuló energetikai vertikum és energiahatékonyság komplex fejlesztése
- Kisalföldi táj élhetőségének, helyi gazdaságának és erőforrás-gazdálkodásának város-vidék integrációra épülő összehangolt fejlesztése” *Forrás: Komárom-Esztergom Megye Területfejlesztési Koncepció, 2014*

A MEGYE TERÜLETI STRATÉGIAI CÉLJAI

Specifikus célok

❖ „S₁ A MEGYE GAZDASÁGÁNAK ÉS VÁLLALKOZÁSI STRUKTÚRÁJÁNAK DIVERZIFIKÁLÁSA, KIEMELKEDŐ GAZDASÁGI POZÍCIÓJÁNAK STABILIZÁLÁSA

- Nemzeti és megyei húzóágazatok és a dinamikus bővülő zöldipar pozíciójának, nagytérségi integrációjának és térségi beágyazódásának megerősítése, a KKV szektor felzárkózásának, integrálódásának ösztönzése
- Tudásalapú gazdaság feltételeinek markáns javítása: felső- és középfokú műszaki képzés és szakképzés, innovációs környezet, K+F és tudáságazatok térségi szinten összehangolt ösztönzése
- A megye energiaipari pozíciójának megtartása és megerősítése az energiaszektor megújítására-struktúraváltására építve
- A megye rekreációs turisztikai potenciáljának fenntartható hasznosítása, turisztikai ipar foglalkoztatási és jövedelemtermelő képességének megerősítése
- Helyi gazdaság és az okszerű/bölcs erőforrás-gazdálkodás feltételeinek megteremtése, fejlesztése a vidéki térségekben térségi integrációra, meglévő kapacitásokra, rejtett potenciálok aktiválására építve

❖ S₂ AKTIVITÁS, KREATIVITÁS ÉS TÁRSADALMI INTEGRÁCIÓ KIBONTAKOZTATÁSA

- Az egészségmegőrzés, a rekreációs és az egészségügyi szolgáltatások rendszerének térségi szinten szervezett tudásalapú interszektorális fejlesztése
- Piacképes tudás, munkaerőpiaci készségek, képességek és korszerű munkakultúra differenciált fejlesztése, vállalkozó kedv és kreativitás erősítése, intézményi háttér megújítása
- Leértékelődött, elszigetelődött települési zárványok, szegregálódó területek, településrészek, lakóterületek közösségi összefogásra épülő innovatív megújítása, fenntarthatóságának növelése

- A kulturális örökség megújítása, funkcióváltása és folyamatos karbantartása a szabad építőipari kapacitások célirányos képzésére és hasznosítására alapozva
- ❖ **S₃ MEGLÉVŐ IPARI PARKOK TELEPHELYVONZÓ KÉPESSÉGÉNEK NÖVELESE, ROZSDA- ÉS BARNAMEZŐS TERÜLETEKDIFFERENCIÁLT ÚJRAHASZNOSÍTÁSA, TÁJSEBEK REHABILITÁCIÓJA**
- Vörösiszap-tárolók, meddő- és pernyehányók, tájsebek, sekély mélységű alábányászott területek többlépcsős (újrahasznosítással egybekötött) rehabilitációja
- Érzékeny területen lévő barnamezős területek differenciált, ütemezett funkcióváltásának elősegítése
- Kiemelkedő hálózati pozíciójú ipari parkok és barnamezők telephelyvonzó képességének megerősítése
- Majorok, puszták, külterületi üzemi területek differenciált vidékfejlesztési célú újrahasznosítása” *Forrás: Komárom-Esztergom Megye Területfejlesztési Koncepció, 2014*

A MEGYE SPECIFIKUS STRATÉGIAI CÉLJAI

1.3. A TERÜLETRENDEZÉSI TERVEKKEL VALÓ ÖSSZEFÜGGÉSEK VIZSGÁLATA

1.3.1. MAGYARORSZÁG ÉS EGYES KIEMELT TÉRSÉGEINEK TERÜLETRENDEZÉSI TERVE

A településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet (továbbiakban: az Eljr.) 4.§ (2) bekezdése kimondja:

„(2) A településrendezési eszközök a területrendezési tervek rendelkezéseivel összhangban készülnek.”

Az alábbiakban Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény (továbbiakban: Trtv.), valamint a területrendezési tervek készítésének és alkalmazásának kiegészítő szabályozásáról szóló 9/2019. (VI. 14.) MvM rendelet (továbbiakban: MvM) és Komárom-Esztergom Megye Területrendezési Tervéről szóló 6/2020. (VI. 25.) Kgy rendelet Nagyigmánd nagyközség közigazgatási területét érintő megállapításait és lehatárolásait ismertetjük.

Nagyigmánd Nagyközség közigazgatási területét érintő megyei területfelhasználási kategóriák, valamint országos és megyei övezetek

TÉRSÉGI ÖVEZET MEGNEVEZÉSE	LEHATÁROLÁS ALAPJA: TERVLAP, VAGY ADATSZOLGÁLTATÁS	ÉRINTI, VAGY NEM ÉRINTI
Magyei területfelhasználási kategóriák		
erdőgazdálkodási térség	Komárom-Esztergom Megye Térségi Szerkezeti Terve	ÉRINTI
mezőgazdasági térség	Komárom-Esztergom Megye Térségi Szerkezeti Terve	ÉRINTI
vízgazdálkodási térség	Komárom-Esztergom Megye Térségi Szerkezeti Terve	ÉRINTI
települési térség	Komárom-Esztergom Megye Térségi Szerkezeti Terve	ÉRINTI
sajátos területfelhasználású térség	Komárom-Esztergom Megye Térségi Szerkezeti Terve	NEM ÉRINTI
Országos övezetek		
ökológiai hálózat magterületének övezete Trtv. 3/1. melléklete	adatszolgáltatás (Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatósága)	NEM ÉRINTI
ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezete Trtv. 3/1. melléklete	adatszolgáltatás (Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatósága)	ÉRINTI
ökológiai hálózat puffertérületének övezete Trtv. 3/1. melléklete	adatszolgáltatás (Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatósága)	NEM ÉRINTI
kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete Trtv. 3/2. melléklete	adatszolgáltatás (Lechner Nonprofit Kft.)	ÉRINTI
jó termőhelyi adottságú szántók övezete 9/2019. MvM rendelet 1. melléklete	adatszolgáltatás (Lechner Nonprofit Kft.)	ÉRINTI
erdők övezete Trtv. 3/3. melléklete	adatszolgáltatás* (Pest Megyei Kormányhivatal, Földművelésügyi és Erdészeti Főosztály)	ÉRINTI
erdőtelepítésre javasolt terület övezete 9/2019. MvM rendelet 2. melléklete	adatszolgáltató Lechner Nonprofit Kft.)	ÉRINTI
tájképvédelmi terület övezete 9/2019. MvM rendelet 3. melléklete	adatszolgáltatás (Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatósága)	ÉRINTI
világörökségi és világörökségi várományos területek övezete Trtv. 3/4. melléklete	adatszolgáltatás (kulturális örökség védelméért felelős miniszter)	NEM ÉRINTI

vízminőség-védelmi terület övezete 9/2019. MvM rendelet 4. melléklete	adatszolgáltatás (Észak-dunántúli Vízügyi Igazgatóság)	ÉRINTI
nagyvízi meder övezete 9/2019. MvM rendelet 5. melléklete	adatszolgáltatás (Észak-dunántúli Vízügyi Igazgatóság)	NEM ÉRINTI
VTT tározók övezete 9/2019. MvM rendelet 6. melléklete	adatszolgáltatás (Észak-dunántúli Vízügyi Igazgatóság)	NEM ÉRINTI
honvédelmi és katonai célú terület övezete Trtv. 3/5. melléklete	adatszolgáltatás (honvédelemért felelős miniszter)	NEM ÉRINTI
Megyei övezetek		
ásványi nyersanyagvagyon övezete	adatszolgáltatás**	NEM ÉRINTI
rendszeresen belvízjárta terület övezete***	adatszolgáltatás (Észak-dunántúli Vízügyi Igazgatóság)	NEM ÉRINTI
tanyás terület övezete***	-	NEM ÉRINTI
földtani veszélyforrás terület övezete	adatszolgáltatás**** Pest Megyei Kormányhivatal Bányafelügyeleti Főosztály	NEM ÉRINTI
térszervezői települések övezete	Komárom-Esztergom Megye Területrendezési Tervének 3.11.1. övezeti tervlapja	ÉRINTI
térségi együttműködések övezete	Komárom-Esztergom Megye Területrendezési Tervének 3.11.2. övezeti tervlapja	ÉRINTI
komplex turizmusfejlesztési térségek egyedi övezetei	Komárom-Esztergom Megye Területrendezési Tervének 3.12. övezeti tervlapja	NEM ÉRINTI
Natúrpark- szelíd turizmusfejlesztés egyedi övezetei	Komárom-Esztergom Megye Területrendezési Tervének 3.13. övezeti tervlapja	NEM ÉRINTI
majorsági táj övezete	Komárom-Esztergom Megye Területrendezési Tervének 3.14. övezeti tervlapja	ÉRINTI
borszőlő termőhelyi kataszteri területtel érintett települések övezete	Komárom-Esztergom Megye Területrendezési Tervének 3.15.1. övezeti tervlapja	ÉRINTI
zsugorodó kertes területek övezete	Komárom-Esztergom Megye Területrendezési Tervének 3.15.2. övezeti tervlapja	NEM ÉRINTI

* Adat forrása: <http://erdoterkep.nebih.gov.hu/tarhely>

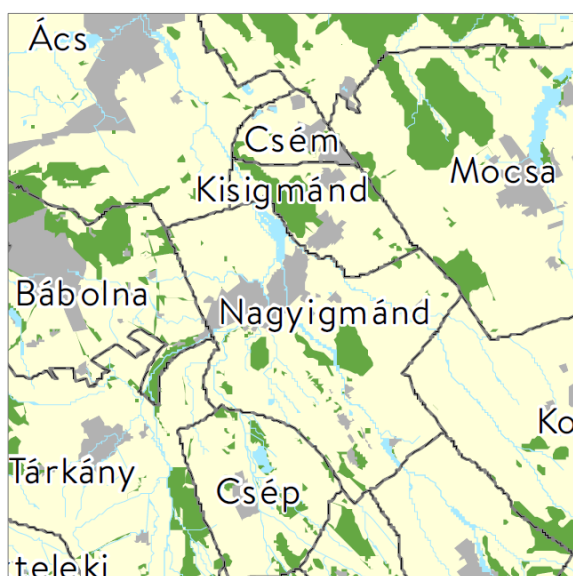
** Adat forrása: <https://mbfsz.gov.hu/hatosagi-ugyek/nyilvantartasok/banyaszati-teruletek>

*** Komárom-Esztergom Megye Területrendezési Tervében nincs ilyen övezet.

**** Adat forrása: Országos Felszínmozgás Kataszter

A továbbiakban kizárólag a táblázat szerint érintett térségi területfelhasználásokat és övezeteket tekintjük át.

AZ ORSZÁG SZERKEZETI TERVE

Országos területfelhasználási kategóriák

- Erdőgazdálkodási térség
- Mezőgazdasági térség
- Vízgazdálkodási térség
- Települési térség

Alaptérképi elemek

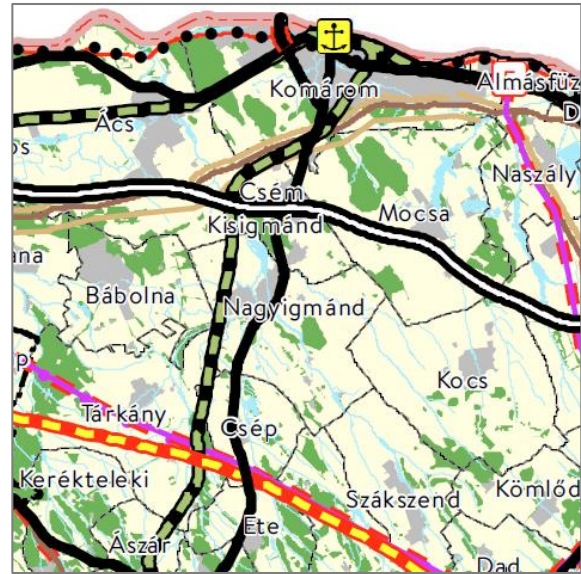
- Országhatár
- Megyehatár
- Település közigazgatási határa

Nagyigmánd területét a települési térség mellett erdőgazdálkodási térség, mezőgazdasági térség, valamint vízgazdálkodási térség is érinti.

Forrás: Trtv. – 2018.

Forrás: OTrT – 2013

Forrás: OTrT – 2018

Az Ország Szerkezeti Tervén ábrázolt, Nagyigmándot érintő közlekedési hálózat a 2013-2018. közötti időszakban jelentős átrendeződésen, hangsúlyeltolódáson nem esett át. Jelentősebb változásnak a térségi területfelhasználásoknál megjelenő erdőgazdálkodási térség tekinthető.

A település közigazgatási területét az alábbi országos jelentőségű nyomvonalak érintik:

- 13. sz. főút: (Szlovákia) – Komárom – Kisbér (81. sz. főút)
- 5 számú Székesfehérvár – Komárom országos törzshálózati vasúti pálya

ORSZÁGOS ÖVEZETEK

Jogsabályi követelmény:

- „19. § (1) Az országos övezetek a következők:
1. ökológiai hálózat magterületének övezete,
 2. ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezete,
 3. ökológiai hálózat puffterületének övezete,
 4. kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete,
 5. jó termőhelyi adottságú szántók övezete,
 6. erdők övezete,
 7. erdőtelepítésre javasolt terület övezete,
 8. tájképvédelmi terület övezete,
 9. világörökségi és világörökségi várományos területek övezete,
 10. vízminőség-védelmi terület övezete,
 11. nagyvízi meder övezete,
 12. VTT-tározók övezete,
 13. honvédelmi és katonai célú terület övezete.”

„22. § A kiemelt térségi és megyei területrendezési tervek, valamint a településrendezési eszközök készítése során a térségi övezetek által érintett területeket az e törvény felhatalmazása alapján kiadott kormányrendelet szerint, az abban meghatározott államigazgatási szervek előzetes adatszolgáltatását **mérlegelve kell lehatárolni**. A mérlegelésnél az e törvényben és a megyei területrendezési tervben meghatározott szerkezeti terv szerinti települési térséget kell elsősorban figyelembe venni.

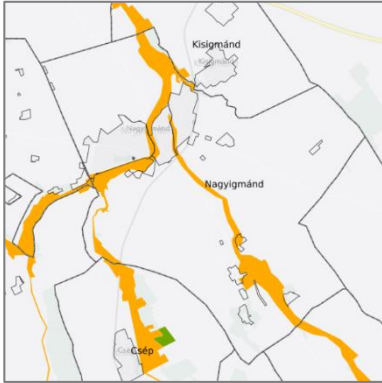
23. § (2) A településrendezési eszközök készítésénél a kiemelt térségi és megyei területrendezési terv térségi övezeteinek lehatárolásához képest a térségi övezetek csak –

az e törvény felhatalmazása alapján kiadott kormányrendeletben meghatározott – illetékes államigazgatási szervek egyetértése esetén változtathatók meg, kivéve a 22. § szerinti esetet. Ha az illetékes államigazgatási szervnek a térségi övezet lehatárolására vonatkozó adatszolgáltatása eltér az OTrT-ben, a területrendezésért felelős miniszter 19. § (4) bekezdése szerinti rendeletében, illetve a kiemelt térségi és megyei területrendezési tervben meghatározott övezeti lehatárolástól, a településrendezési eszköz készítése során a települési önkormányzat számára kedvezőbb lehatárolás szerepeltethető, kivéve, ha az jogszabályba ütközik.

Forrás: Trtv.

Az alábbiakban a Nagyigmándot érintő országos övezetek kerülnek bemutatásra.

Ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezete

A tervlap szerint Nagyigmánd nagyközség területét az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezete érinti.

Jogszabályi követelmény:

„Az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezetében – kivéve, ahol az Ország Szerkezeti Terve, a Budapesti Agglomeráció Szerkezeti Terve vagy a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Szerkezeti Terve települési térséget határoz meg – csak olyan megyei területfelhasználási kategória és megyei övezet, valamint a településrendezési eszközökben olyan övezet és építési övezet jelölhető ki, amely az ökológiai hálózat magterülete és az ökológiai hálózat ökológiai folyosója természetes és természetközeli élőhelyeit és azok kapcsolatait nem veszélyezteti.

(2) Az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezetében új beépítésre szánt terület nem jelölhető ki, kivéve, ha

a) a települési területet az ökológiai hálózat ökológiai folyosó, vagy az ökológiai hálózat magterület és az ökológiai hálózat ökológiai folyosó körülzárja, továbbá

b) a kijelölést más jogszabály nem tiltja.

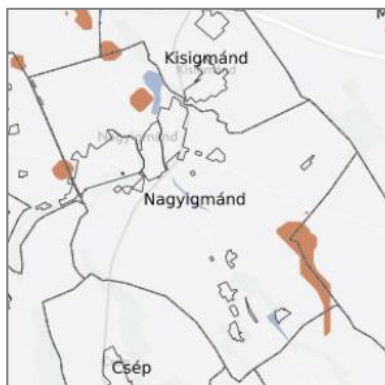
(3) A (2) bekezdésben szereplő kivételek együttes fennállása esetén, a beépítésre szánt terület csak az állami főépítési hatáskörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatalnak a területrendezési hatósági eljárása során kiadott területfelhasználási engedélye alapján jelölhető ki. Az eljárás során vizsgálni kell, hogy biztosított-e az ökológiai hálózat magterület és az ökológiai hálózat ökológiai folyosó természetes és természetközeli élőhelyeinek fennmaradása, valamint az ökológiai kapcsolatok zavartalan működése.

(4) Az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezetében a közlekedési és energetikai infrastruktúra-hálózatok elemeinek nyomvonala, továbbá az erőművek az ökológiai folyosó és az érintkező magterület természetes élőhelyeinek fennmaradását biztosító módon, az azok közötti ökológiai kapcsolatok működését nem akadályozó műszaki megoldások alkalmazásával jelölhető ki és helyezhető el.

(5) Az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezetében bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető. Az övezetben új célkitermelőhely és külfejtéses művelésű bányatelek nem létesíthető, meglévő külfejtéses művelésű bányatelek horizontálisan nem bővíthető.”

Forrás: Trtv. 26. §

Kiváló termőhelyi adottságú szántóterület övezete

A Trtv.tervlapja szerint a település területe érintett a kiváló termőhelyi adottságú szántók övezetével.

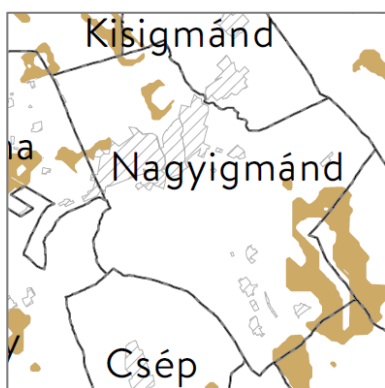
Jogszabályi követelmény:

„28. § (1) Kiváló termőhelyi adottságú szántók övezetében új beépítésre szánt terület – kivéve, ahol az Ország Szerkezeti Terve, a Budapesti Agglomeráció Szerkezeti Terve vagy a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Szerkezeti Terve települési térséget határoz meg – csak az állami főépítési hatáskörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatalnak a területrendezési hatósági eljárása során kiadott területfelhasználási engedélye alapján jelölhető ki.

(2) A kiváló termőhelyi adottságú szántók övezetében új külfejtéses művelésű bányatelek megállapítása és bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető.”

Forrás: Trtv. 28. §

Jó termőhelyi adottságú szántóterület övezete

Az MvM rendelet 1. melléklete szerint a település területe érintett a jó termőhelyi adottságú szántók övezetével.

Jogszabályi követelmény:

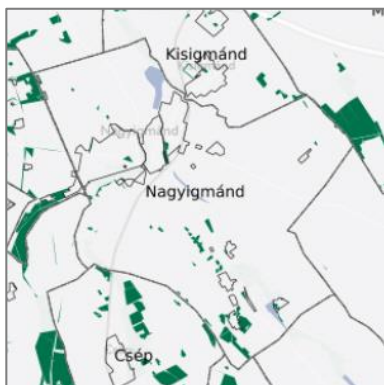
„2. § (1) A településrendezési eszközök készítése során a mezőgazdasági terület területfelhasználási egység területét elsősorban – a kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete mellett – a jó termőhelyi adottságú szántók övezetén javasolt kijelölni.

(2) A jó termőhelyi adottságú szántók övezetében új külfejtéses művelésű bányatelek megállapítása és bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető.”

Forrás: MvM 2. §

Erdők övezete

A tervlap szerint a település területét az erdők övezete érinti.
Jogsabályi követelmény:

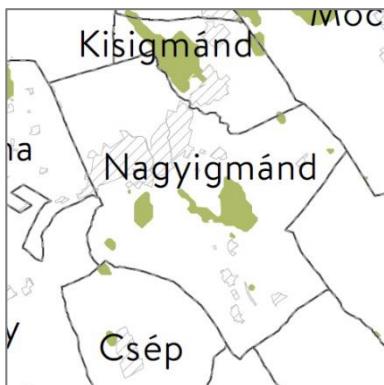

„29. § Az erdők övezetébe tartozó területeket az adott településnek a településrendezési eszközében legalább 95%-ban erdőterület területfelhasználási egységbe kell sorolnia. Az e törvény hatálybalépését megelőzően kijelölt beépítésre szánt területek, valamint az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény 4. § (2) bekezdésében meghatározott területek, továbbá az Ország Szerkezeti Terve, a Budapesti Agglomeráció Szerkezeti Terve, valamint a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Szerkezeti Terve által kijelölt települési térség területein lévő erdők övezetének területét a számításnál figyelmen kívül kell hagyni.
30. § Az erdők övezetében külfertéses művelésű bányatemet megállapítani és bányászati tevékenységet engedélyezni a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó szabályok szerint lehet.”

Forrás: Trtv. 29-30. §

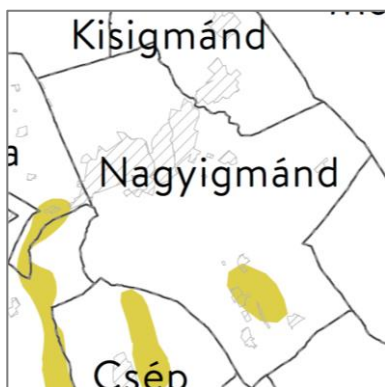
Erdőtelepítésre javasolt terület övezete

Az MvM rendelet 2. melléklete szerint a település területe érintett az erdőtelepítésre javasolt terület övezetével.
Jogsabályi követelmény:

„3. § (1) A településrendezési eszközök készítése során az Országos Erdőállomány Adattárban nem szereplő erdőterület területfelhasználási egységeket a településfejlesztési és településrendezési célokkal összhangban – a természeti és kulturális örökségi értékek sérelme nélkül – az erdőtelepítésre javasolt terület övezet területén javasolt kijelölni.”

Forrás: MvM 3. §

Tájképvédelmi terület övezete

Az MvM rendelet 3. melléklete szerint Nagyigmánd nagyközség területét a tájképvédelmi terület övezete érinti. Jogszabályi követelmény:

„4. § (1) A tájképvédelmi terület övezete területére a megye területrendezési tervének megalapozó munkarésze keretében meg kell határozni a tájjelleg térségi jellemzőit, valamint a település teljes közigazgatási területére készülő településrendezési eszköz megalapozó vizsgálata keretében meg kell határozni a tájjelleg megőrzendő elemeit, elemegyütteseit, valamint a tájképi egység és a hagyományos tájhasználat helyi jellemzőit.

(2) A tájképvédelmi terület övezetével érintett területre a tájképi egység, a hagyományos tájhasználat fennmaradása, valamint a tájba illesztés biztosítása érdekében – a településképi védelméről szóló törvény vagy annak felhatalmazása alapján kiadott jogszabály eltérő rendelkezésének hiányában – meg kell határozni

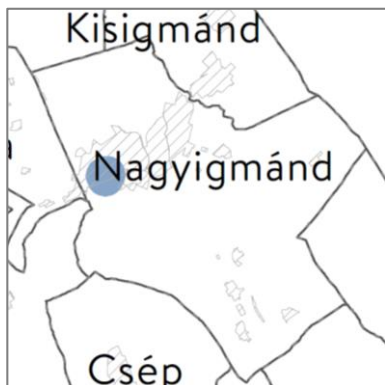
a) a településrendezési eszközökben a területfelhasználás és az építés helyi rendjének egyedi szabályait,

b) a településképi védelméről szóló 2016. évi LXXIV. törvény 2. § (2) bekezdése szerinti településképi rendeletben (a továbbiakban: településképi rendelet) a településképi követelményeket.

(3) A tájképvédelmi terület övezetében bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető.

(4) A tájképvédelmi terület övezetében a közlekedési, elektronikus hírközlési és energetikai infrastruktúra-hálózatokat, továbbá az erőműveket a tájképi egység megőrzését és a hagyományos tájhasználat fennmaradását nem veszélyeztető műszaki megoldások alkalmazásával kell megvalósítani.”

Forrás: MvM 4. §

Vízminőség-védelmi terület övezete

Az MvM rendelet 4. melléklete szerint Nagyigmánd nagyközség területét a vízminőség-védelmi terület övezete érinti.

Jogsabályi követelmény:

„5. § (1) A vízminőség-védelmi terület övezetében keletkezett szennyvíz övezetből történő kivezetéséről és az övezeten kívül keletkezett szennyvizek övezetbe történő bevezetéséről, illetve a szennyvíz övezeten belüli kezelésének feltételeiről a megye területrendezési tervében rendelkezni kell.

(2) A vízminőség-védelmi terület övezetében tartozó települések településrendezési eszközeinek készítése során ki kell jelölni a vízvédellemmel érintett területeket. A kijelölt vízvédellemmel érintett területekre vonatkozó egyedi szabályokat a helyi építési szabályzatban kell megállapítani.

(3) A vízminőség-védelmi terület övezetében bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető.”

Forrás: MvM 5. §

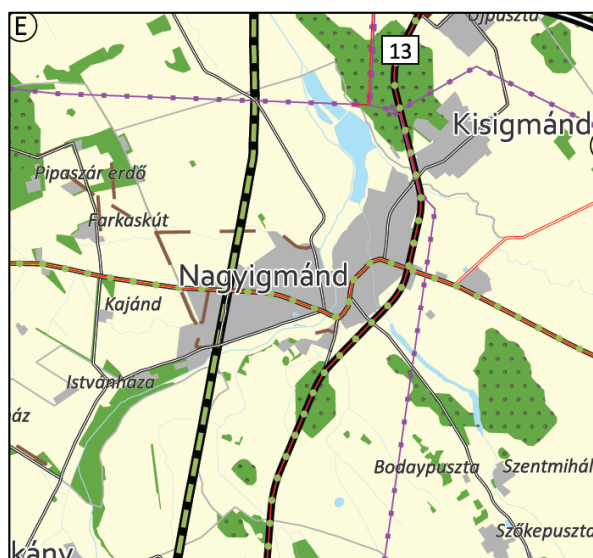
1.3.2. KOMÁROM-ESZTERGOM MEGYE TERÜLETRENDEZÉSI TERVE

Komárom-Esztergom Megye Közgyűlése 6/2020. (VI. 25.) KGy. rendeletével fogadta el Komárom-Esztergom Megye Területrendezési Tervét. A megye térségi szerkezeti tervét az 1. melléklet tartalmazza. A megye térségi övezeteinek területét a Rendelet 3. melléklet 1–15. pontjai tartalmazzák.

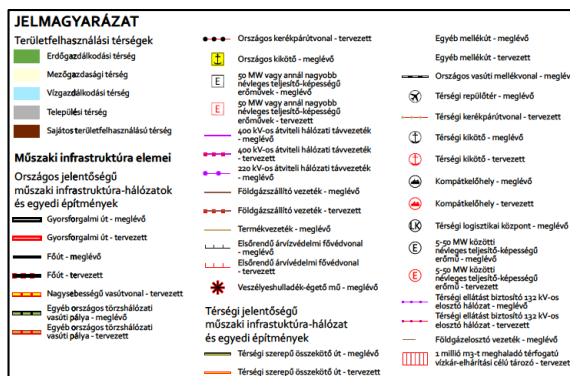
TÉRSÉGI SZERKEZETI TERV

Komárom-Esztergom Megye Területrendezési Tervének Térségi Szerkezeti Tervlapja az országos hálózatok mellett jelöli a Nagyigmánd nagyközség területét érintő országos jelentőségű főutat, a térségi szerepkörű összekötő utat, a térségi mellékút meglévő és tervezett elemeit, az egyéb országos törzshálózati vasúti pálya elemét, a térségi kerékpárút-hálózat elemeit, földgázelosztó vezetékét, valamint a térségi ellátást biztosító 132 kV-os elosztó hálózat elemeit, illetve 5-50 MW közötti névleges teljesítő képességű erőművet.

A KEMTrT Nagyigmánd nagyközség területét települési térség mellett mezőgazdasági térség, erdőgazdálkodási térség, valamint vízgazdálkodási térség megyei területfelhasználási kategóriába sorolta.

Térségi Szerkezeti terv – 2020.

Forrás: Komárom-Esztergom Megye TrT.

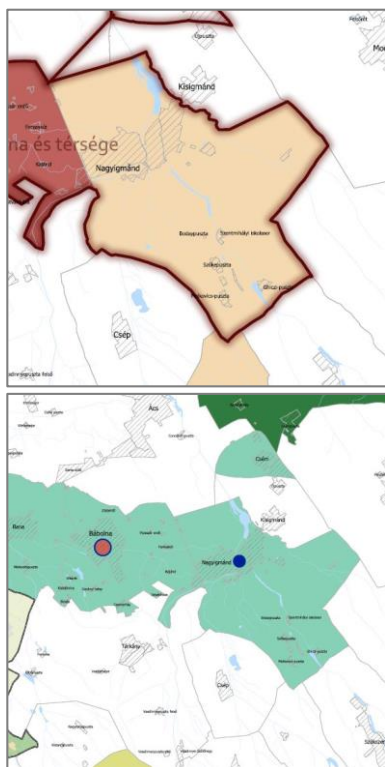
NAGYIGMÁND NAGYKÖZSÉG TERÜLETÉT ÉRINTŐ MEGYEI ÖVEZETEK

A Trtv. kimondja:

„19§ (3) A megyei övezetek a következők:

1. ásványi nyersanyagvagyon övezete,
2. rendszeresen belvízjárta terület övezete,
3. tanyás területek övezete,
4. földtani veszélyforrás terület övezete,
5. egyedileg meghatározott megyei övezet.”

Az alábbiakban a Nagyigmándot érintő megyei övezetek kerülnek bemutatásra.

KEMTrT-nek 3.11.1 melléklete szerint Nagyigmánd nagyközség területét a térszervező települések egyedileg meghatározott övezete érinti. A 3.11.2. melléklet szerint a települést a térségi együttműködések egyedileg meghatározott övezete érinti. Az övezetek alapján Nagyigmánd mikrotérségi központ, a Bábolna és térsége térségi együttműködés része.

Jogszabályi követelmény:

„7. § (2) A regionális és térségi szerepű térszervező városok, valamint mikrotérségi központok települési területét a településrendezési eszközökben olyan területfelhasználási egységekbe kell besorolni, mely erősíti az adott város településhálózatban betöltött szerepét, növeli a területfelhasználás hatékonyságát és elősegíti a minőségi városiasodást. Ezt a településrendezési eszközök alátámasztó javaslatában be kell mutatni. (...)

8. § (1) A térségi együttműködések településcsoportjain belül össze kell hangolni a tervezett lakó, gazdasági és rekreációs célú területkínálatokat a túlkínálat elkerülése és az ésszerű ráfordítások érdekében. Új beépítésre szánt terület kijelölésének szükségessége az adott településcsoporton belüli összes kínálat figyelembevételével indokolandó a településrendezési eszközök alátámasztó javaslatában. A területkínálat bemutatására a Komárom-Esztergom Megye Területi Kataszter is felhasználható.

(2) Amennyiben a térségi együttműködéssel érintett települések együttműködve végeznek település-, vagy területfejlesztéssel összefüggő tevékenységet, akkor közösen kell meghatározni az erre irányuló tervezés célját, szempontjait és módját.

(3) A települések a településfejlesztési koncepció, az integrált településfejlesztési stratégia, a településrendezési eszközök készítésének, módosításának véleményezési eljárásába – az állami főépítési eljárás kivételével – bevonja az övezet vele azonos településcsoportjába tartozó településeket.

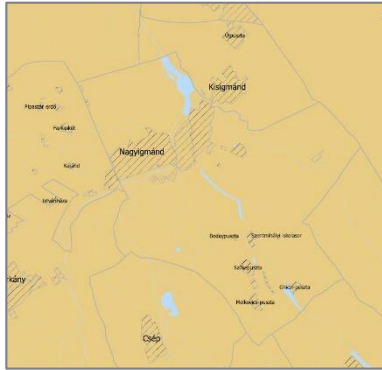
(4) A településfejlesztési koncepció, integrált településfejlesztési stratégia közös készítése esetén vizsgálni kell a közös jövőkép és közös célok kidolgozásának, meghatározásának lehetőségét.

(5) A településszerkezeti terv közös készítése esetén annak tartalmi felépítését a jogszabályi előírások alkalmazása mellett az eltérő adottságokra figyelemmel, azonos elvek alapján kell meghatározni.

(6) A több települést érintő, egy ütemben megvalósuló fejlesztésekhez kapcsolódó településrendezési eszközök készítését, vagy módosítását a települési önkormányzatok közös tervezésében kell végrehajtani.

(7) A közigazgatási határon átlépő fejlesztési területek esetén a helyi építési szabályzatban előírásokkal kell biztosítani a fejlesztés területi és hálózati kialakítás folytonosságát, tagolását és műszaki szempontú összhangját.”

Forrás: KEMTrT

KEMTrT-nek 3.15.1 melléklete szerint Nagyigmánd nagyközség területét a majorsági táj egyedileg meghatározott övezete érinti.

Jogsabályi követelmény:

„11. § (2) Az övezet által érintett településeken a településfejlesztési koncepció készítése során meg kell határozni a majorok fejlesztési irányait, melyet a településrendezési eszközök készítésekor a területfelhasználás kijelölése során is érvényesíteni kell. Felszámolási szándék esetén kiemelten vizsgálendő a terület jövőbeni felhasználása, rekultivációja, kármentesítése.

(3) Az övezettel érintett települések településrendezési eszközeinek készítése során kiemelt figyelemmel kell lenni a termőföld védelmére, és a településrendezési eszközök készítése során a szabályozás eszközeivel is támogatni kell a majorok hasznosítását és gondoskodni kell a majorságok tájba illesztéséről.

(4) Az övezet által érintett településeken a településrendezési eszközök készítése során meg kell vizsgálni a mezőgazdasági majorokban az autonóm infrastruktúra kiépítésének lehetőségét és ki kell dolgozni annak irányelveit, legfontosabb követelményeit.

(5) A településrendezési eszközökben új birtokközpont, vagy új mezőgazdasági üzemi terület csak akkor jelölhető ki, ha a megalapozó vizsgálatok területfelhasználás fejezete alapján ez indokolt.”

Forrás: KEMTrT

KEMTrT-nek 3.15.1 melléklete szerint Nagyigmánd nagyközség területét a kertes vegyes használatú területek szőlőkataszteri területek egyedileg meghatározott övezete érinti.

Jogsabályi követelmény:

- „12. § (1) A kertes vegyes használatú területek övezetei:
- a) borszőlő termőhelyi kataszteri területtel érintett települések övezete (3.15.1. melléklet)
 - b) zsugorodó kertes területek övezete (3.15.2. melléklet)
- (2) A kertes vegyes használatú területek övezetébe tartozó települések településrendezési eszközeinek kidolgozása során részletes vizsgálatok alapján kell lehatárolni és elemezni a kertes területek (zártkertek) jellegzetes egységeit (használat, funkciók, fenntartás szintje, parlagosodás, erdősülés, településkép).
- (3) Településrendezési eszközökben beépítésre szánt területbe sorolt, borszőlő termőhelyi kataszteri területek esetében a településrendezési eszközök készítése során a valós területhasználat, az ingatlan-nyilvántartás szerinti művelési ág és a meglévő építmények rendeltetése alapján meg kell vizsgálni a borszőlő termőhelyi kataszteri területek részleges, vagy teljes, beépítésre nem szánt területbe való visszasorolásának lehetőségét.”

Forrás: KEMTrT

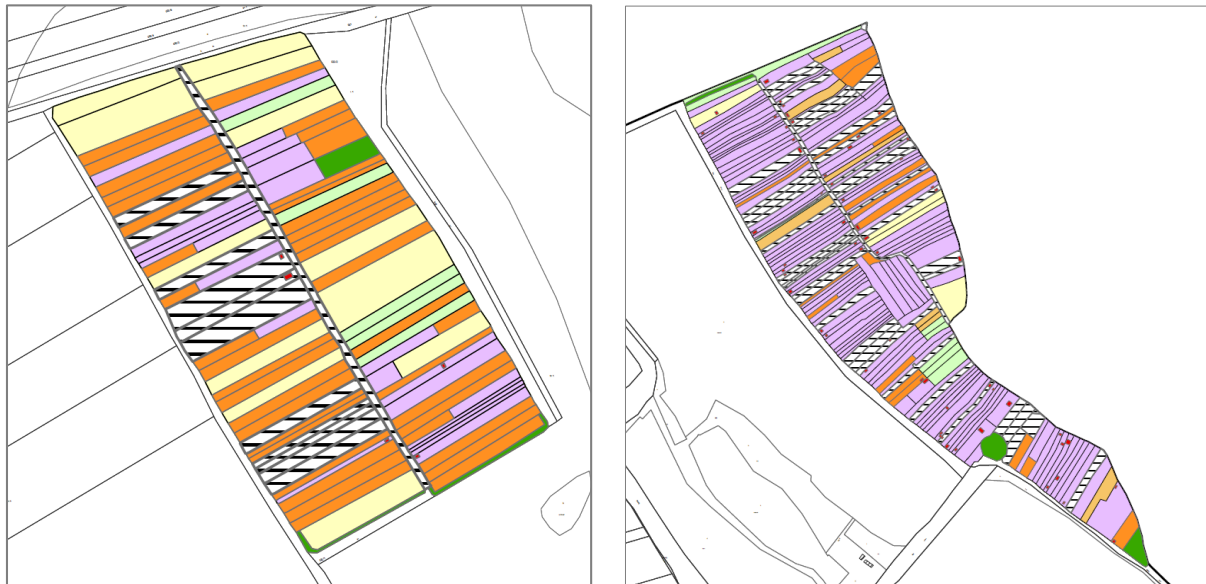
Zártkertek vizsgálata

A településen található zártkertek vizsgálat alá kerültek a Komárom-Esztergom Megyei Közgyűlés Komárom-Esztergom Megyei Területrendezési Tervéről szóló 6/2020. (VI. 25.) KGy. rendeletének 12. § (2) bekezdése alapján. A település közigazgatási területén belül zártkertek kettő területhez kötődően helyezkednek el. Ezek közül az első a település belterületétől észak-nyugatra, a vasúton túl, az Öreg-hegynél található a maga 82 parcellából álló területével. A második terület Nagyigmánd Kisigmánddal határos közigazgatási határa mentén, területének észak-keleti sarkában, a Nagyigmándi-tótól északra található, s amely terület 198 parcellából áll. Ezekben a zártkertekben összesen hat féle művelési ág került rögzítésre a földhivatali alapadatok alapján. Ezek közül a legelterjedtebb a szőlő művelési ág, amely 144 db telken, a zártkerti telkek 48,32%-án rögzített, elhelyezkedésük szempontjából mégis a Nagyigmándi-tó mellett található zártkert területére jellemző egyértelműen. Ezt követi a kert művelési ág, amely 57 telken (19,12%) található és az Öreg-hegyi területre jellemző. A többi művelési ág már csak kevés, szinte elhanyagolható számbeli arányú: a szántó 16 db telekkel (5,36%), valamint a gyeplélegelő 13 db telken (4,36%), továbbá találunk még gyümölcsöst 7 db telken (2,34%) és erdőt 6 db telken (2%). A maradék 55 db telek (18,45%), zártkerti művelés alól kivett terület. A zártkertek művelési ágainak területi elhelyezkedése az alábbi térkép kivágaton kerül bemutatásra.

Forrás: Állami alapadatok – Zártkerti művelési ágak földhivatali állapot

A zártkerti területeken összesen 64 épület van bejelentve. Ezek mindegyike CA06 kódú Gazdasági épület besorolással rendelkezik. Elhelyezkedésük alapján területileg javarészt a Nagygimándi-tó mellett található zártkert területére jellemzők. Az épületek közül 12 db (18,75%) található zártkerti művelés alól kivett telkeken. Ezentúl a műholdas letapogatás során látható volt számos olyan épület, melyek nincsenek a földhivatali alapadatokon feltüntetve és így rendeltetésük nem volt beazonosítható. A zártkerti telkeken található épületek területi elhelyezkedését a földhivatali alapadatok alapján az alábbi térkép részletek mutatják.

Forrás: : Állami alapadatok – Zártkerti művelési ágak földhivatali állapot – Épületek elhelyezkedésével

A zártkertek vizsgálatának fontos részét képezi a zártkertek művelési ágainak fenntartási szintje. A vizsgálat során a zártkertek kettő kategóriába lettek besorolva: „megváltozott művelésű telek” (45,36%), illetve „művelési ág szerinti használatú telek” (54,32%). „Művelési ág szerinti használatú

telek” kategóriába kerültek az olyan telkek, ahol a telek használata megegyezett a bejelentett művelési ágával. „Megváltozott művelésű telek” kategóriába, olyan telkek kerültek, melyek használatukban valamilyen módon eltérnek a feljegyzett művelési águktól. Az utóbbi kategóriát tovább csoportosítottuk: „beszántott”, „beültetett”, „felhagyott” és „művelés alól kivett” telkekre. „Beszántott” telek alcsoportba kerültek olyan gyümölcsösök, kertek és legelők, melyek szántóként funkcionálnak. „Beültetett” telek alcsoportba olyan szántó használatú telek került, melyre gyümölcsfák lettek ültetve. „Felhagyott” telek alkategória alá lett besorolva bármilyen olyan zártkert, melyen az adott mezőgazdasági művelés megszűnt. „Művelés alól kivett” telek alkategóriába lett sorolva az az 55 telek, amelyek a földhivatali alaptérképen a zártkerti művelés alól kivett területként vannak feltüntetve. Az alkategóriákba sorolt telkek száma és aránya az alábbi térképrészleten és táblázatban részletesen olvashatók.

Forrás: : Állami alapadatok – Zártkertek művelésbeli változása

Telek fenntartás szintje	Telek szám (db)	Arány (%)	Alcsoportok	Telek szám(db)	Alcsoport aránya (%)	Alcsoportok aránya a zártkertekhez képest (%)
Megváltozott művelésű telek	136	45,37%	beszántott	26	19,11%	8,72%
			beültetett	1	0,73%	0,33%
			felhagyott	54	39,70%	18,12%
			művelés alól kivett	55	40,41%	18,45%
Művelési ág szerinti felhasználású telek	162	54,32%	-	-	-	54,32%

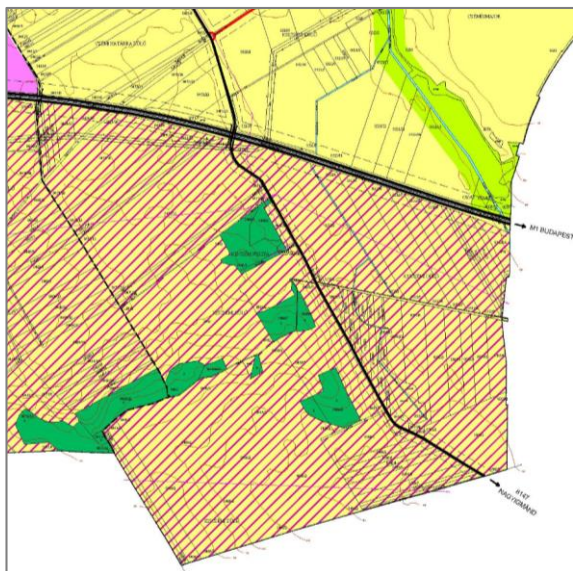
Táblázat: A zártkertek fenntartottsági szintjének vizsgálata

A zártkertek fenntartottsági szintjének vizsgálata alapján megállapítható, hogy Nagyigmánd település zártkertjeinek meghatározó részében fennmaradt az ilyen besorolású területekre jellemző mezőgazdasági tevékenység. A telkek 36,57%-án szűnt meg a kertes mezőgazdálkodás. Ehhez érdemes még megemlíteni, hogy a műholdas letapogatás alapján több „művelés alól kivett” telkeken továbbra is folytatnak kertes mezőgazdasági művelést, viszont a telken található épület például lakóépületként használt, így a telek elvesztette zártkerti státuszát. Mind a nagyszámú „művelési ág szerinti felhasználású telek”, mind az ehhez hozzájáruló „beszántott” és „beültetett” telkek jelenléte egyértelműen azt mutatja, hogy a településen található zártkertek kertes mezőgazdasági területként tartása megőrzendő. A zártkerti gazdálkodást folytató telkek továbbra is fontos részét képezik Nagyigmánd településképeznek.

1.4. A SZOMSZÉDOS TELEPÜLÉSEK HATÁLYOS TELEPÜLÉSSZERKEZETI TERVEINEK VONATKOZÓ MEGÁLLAPÍTÁSAI

1.4.1. ÁCS VÁROS

Ács Településszerkezeti Tervének részlete

Forrás: Ács hatályos TSZT

Ács város 157/2006. (IX. 14.) határozatával hagyta jóvá településszerkezeti tervét, mely a 239/2009. (X. 29.), a 128/2013. (V. 29.), a 202/2016. (XII. 8.) és a 203/2016. (XII. 8.) számú határozatokkal módosításra került.

Nagyigmánd közigazgatási határával az alábbi területfelhasználások határosak:

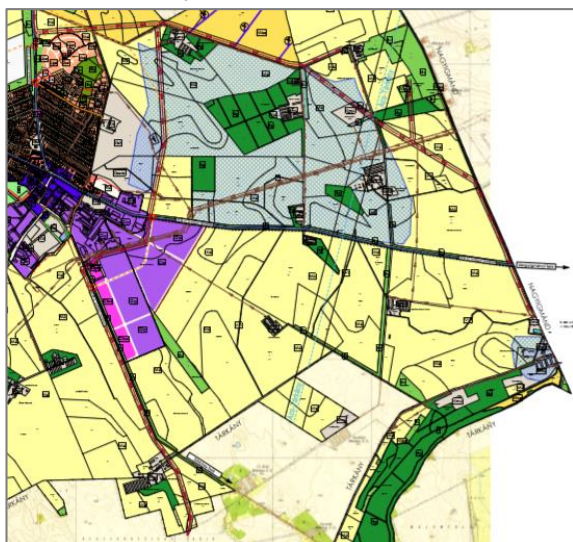
- Általános mezőgazdasági terület – szélerőmű parkkal

A két település között az alábbi vonalas infrastruktúrahálózati, illetve egyéb elemek szerepelnek a településszerkezeti terven:

- 8147. j. Nagyigmánd-Ács összekötő út

1.4.2. BÁBOLNA VÁROS

Bábolna Településszerkezeti Tervének részlete

Forrás: Bábolna TSZT (192/2013. (XII. 19.) sz. kt. határozattal elfogadva)

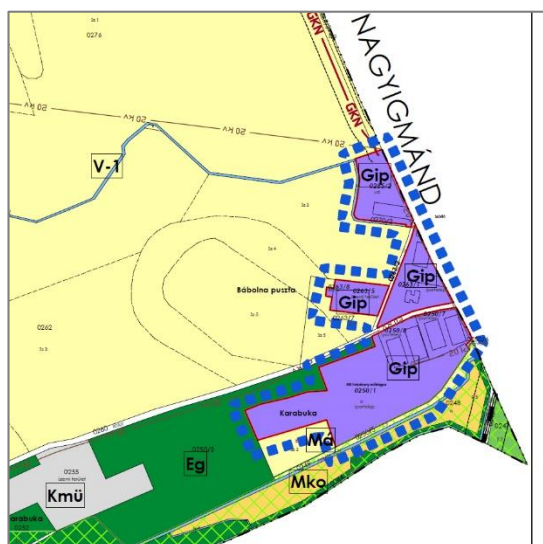
Bábolna város a 192/2013. (XII.19.) határozatával fogadta el településszerkezeti tervét, mely 2014-ben és 2015-ben módosításra került. A 2014-es módosítás Nagyigmánddal szomszédos területet is érintett.

Nagyigmánd közigazgatási határával az alábbi területfelhasználások határosak:

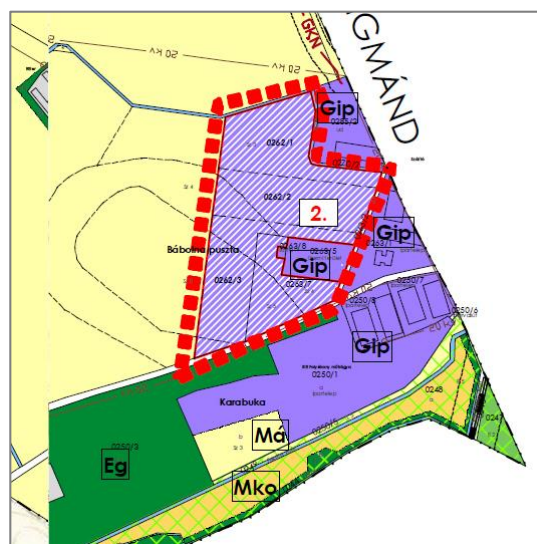
- Vízgazdálkodási terület (V-1)
- Mezőgazdasági üzemi terület (Kmü)
- Általános mezőgazdasági terület (Má)
- Gazdasági erdőterület (Eg)
- Védelmi erdőterület (Ev)
- Gazdasági ipari terület (Gip)

A két település között az alábbi vonalas infrastruktúrahálózati elemek szerepelnek a településszerkezeti terven:

- 8136. j. Tata-Győr összekötő út

Forrás: Bábolna TSZT módosítás (192/2013. (XII. 19.) sz. kt. határozattal elfogadva)

Forrás: Bábolna TSZT módosítás (61/2015. (V. 28.) sz. kt. határozat által)

1.4.3. CSÁSZÁR KÖZSÉG

Császár Településszerkezeti Tervének részlete

Forrás: Császár TSZT egyeztetési dokumentáció

Császár község 41/2007. (IX. 24.) határozatával fogadta el településszerkezeti tervét. Nagygimánd közigazgatási határával az alábbi területfelhasználások határosak:

- Általános mezőgazdasági terület (Má)
- Vízgazdálkodási terület

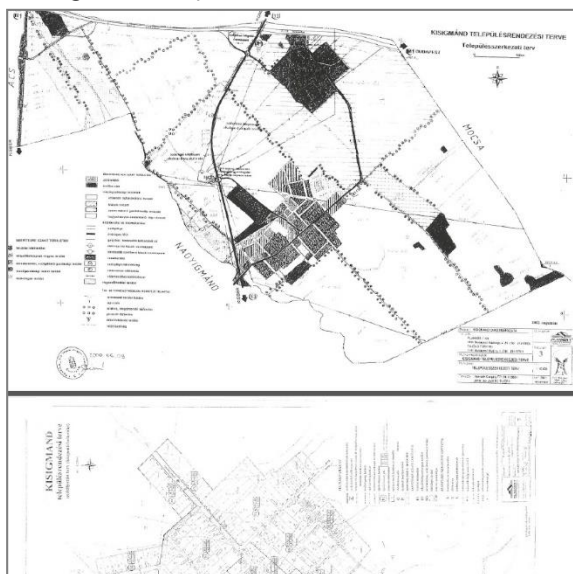
A két település között vonalas infrastruktúra-hálózati elem nem található.

1.4.4. CSÉP KÖZSÉG

Csép község településszerkezeti terve a 35/2004 (XII. 19.) határozattal került elfogadásra.

1.4.5. KISIGMÁND KÖZSÉG

Kisigmánd Településszerkezeti Tervének részlete

Forrás: Kisigmánd hatályos TSZT

Kisigmánd község 39/2002. (X. 14.) Kt. határozatával fogadta el településszerkezeti tervét.

Nagyigmánd közigazgatási határával az alábbi területfelhasználások határosak:

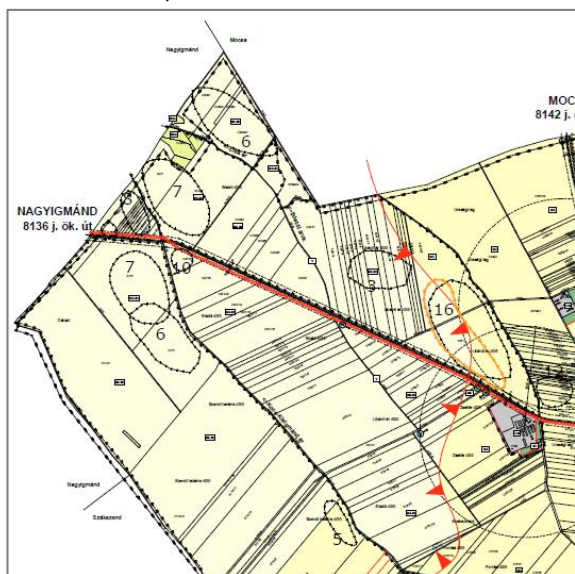
- Hagyományos árutermelő mezőgazdasági övezet (M-4)
- Védendő tájhasználatú mezőgazdasági területek övezete (M-1)
- Üzem méretű gazdálkodás övezete

A két település között az alábbi vonalas infrastruktúrahálózati elemek szerepelnek a településszerkezeti terven:

- 13. sz. Országhatár-Komárom-Kisbér másodrendű főút
- 81136. j. Nagyigmánd bekötő út

1.4.6. KOCS KÖZSÉG

Kocs Településszerkezeti Tervének részlete

Forrás: Kocs hatályos TSZT

Kocs község 8/2002. (III. 1.) számú határozatával fogadta el településszerkezeti tervét, mely a 56/2008. (VII. 30.), a 132/2011. (XII. 21.), a 139/2014. (X. 6.) és a 29/2016. (III. 8.) számú határozatokkal módosításra került.

Nagyigmánd közigazgatási határával az alábbi területfelhasználások határosak:

- Általános mezőgazdasági terület szélérőműpark létesítésével (Má-Sz)
- Korlátozott funkciójú mezőgazdasági terület /gyep, rét, legelő, nádas (Mko)

A két település között az alábbi vonalas infrastruktúrahálózati elemek szerepelnek a településszerkezeti terven:

- 8136. j. Tata-Győr összekötő út
- Tervezett térségi kerékpárút

1.4.7. MOCSA KÖZSÉG

Mocsa Településszerkezeti Tervének részlete

Forrás: Mocsa hatályos TSZT

Mocsa község településszerkezeti terve a 46/1999. (X. 25.) határozattal lett elfogadva, digitalizálva 2004-ben lett. A terv a 103/2013. (XII. 20.) határozattal módosításra került.

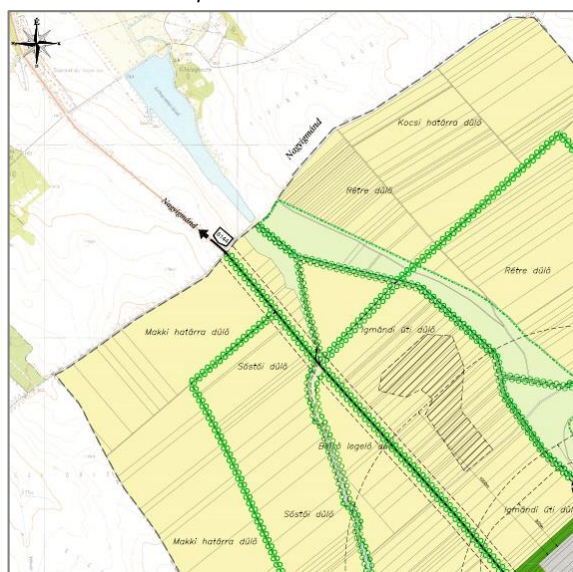
Nagyigmánd közigazgatási határával az alábbi területfelhasználások határosak:

- Általános mezőgazdasági terület szélérőműparkkal
- Erdőterület

A két település között hatályos tervi szinten vonalas infrastruktúrahálózati elem nem található.

1.4.8. SZÁKSZEND KÖZSÉG

Szákszend Településszerkezeti Tervének részlete

Forrás: Szákszend TSZT egybedolgozott anyag

Szákszend község 4/2002. (VII. 8.) határozatával fogadta el településszerkezeti tervét, mely a 84/2011. (IX. 14.) és a 86/2015. (IX. 14.) sz. önkormányzati határozatokkal módosításra került.

Nagyigmánd közigazgatási határával az alábbi területfelhasználások határosak:

- Általános mezőgazdasági terület (Má)
- Általános mezőgazdasági terület (kímélő gyepgazdálkodási övezet) (Má-gy)
- Közúti közlekedési terület (KÖu)

A két település között az alábbi vonalas infrastruktúrahálózati elemek szerepelnek a településszerkezeti terven:

- 8144. j. Nagyigmánd-Szákszend összekötő út

1.4.9. TÁRKÁNY KÖZSÉG

Tárkány község a 149/2003. (IX. 29.) sz. határozatával fogadta el településszerkezeti tervét, mely a 184/2014. (XI. 6.) és a 146/2015. (X. 29.) sz. önkormányzati határozatokkal módosításra került.

1.5. HATÁLYOS TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI DÖNTÉSEK BEMUTATÁSA

Nagyigmánd Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének 28/2018. (II. 21.) sz. határozatában döntött Nagyigmánd Nagyközség Településfejlesztési Koncepciójának és Településrendezési Eszközeinek elkészítéséről.

1.5.1. A HATÁLYOS FEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ, INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIA VONATKOZÓ MEGÁLLAPÍTÁSAI

Nagyigmánd nagyközség nem rendelkezik hatályos Településfejlesztési Koncepcióval.

1.5.2. HATÁLYOS TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI ÉS TELEPÜLÉSRENDEZÉSI SZERZŐDÉSEK

Jelen Településfejlesztési Koncepció és Településrendezési Eszközök készítésekor Nagyigmánd nagyközség nem rendelkezett sem településfejlesztési, sem településrendezési szerződéssel.

1.6. A TELEPÜLÉS TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVI ELŐZMÉNYEINEK VIZSGÁLATA

1.6.1. A HATÁLYBAN LÉVŐ TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK

Nagyigmánd nagyközség településrendezési eszközei 2006-ban kerültek elfogadásra, majd 2007-ben, 2015-ben, 2016-ban és 2018-ban is módosultak egyes részterületeken.

A felülvizsgálat készítésének folyamatában Nagyigmánd Nagyközség Képviselő-testülete elindította hatályos tervének módosítását három részterületre vonatkozóan, a terv készítését a TÉR-HÁLÓ Építész Tervező, Építőipari Szolgáltató és Kereskedelmi Kft. készíti, jelenleg a terv a közbenő véleményezés szakaszában van. A terv anyaga beépítésre került a felülvizsgálatba is.

Településszerkezeti terv

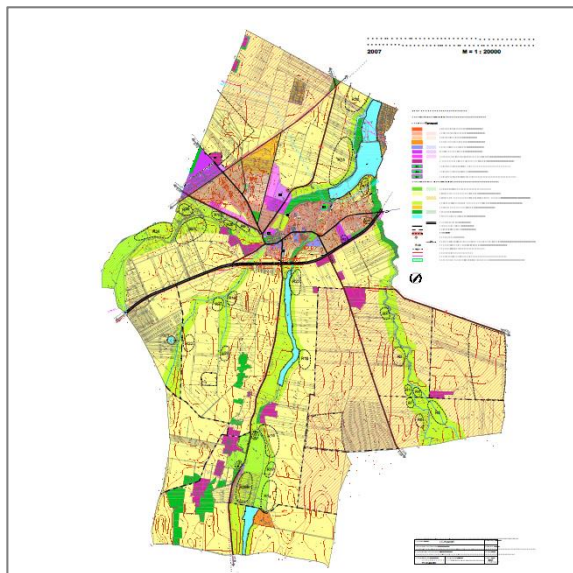
Alaphatározat:

- ❖ 112/2006. (XI. 15.) önkormányzati határozat

Módosító határozatok:

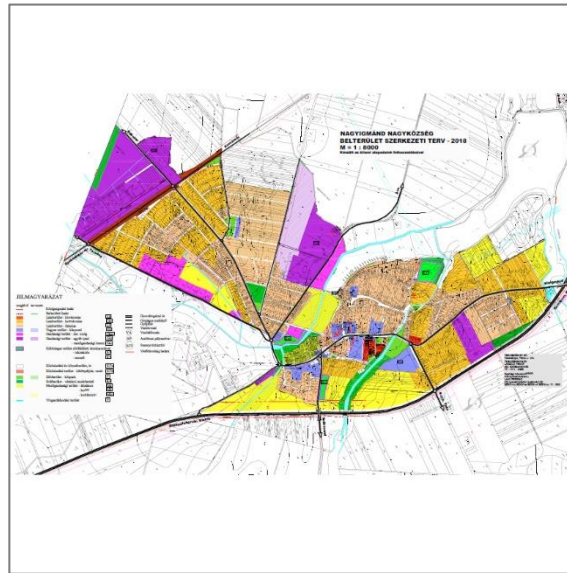
- ❖ 100/2007. (X. 17.) önkormányzati határozat
- ❖ 251/2015. (XII. 15.) önkormányzati határozat
- ❖ 2016. évi módosítást TERVEZÉS-ST BT. készítette
- ❖ 2018. évi módosítást szintén a TERVEZÉS-ST BT. készítette

Nagyigmánd Nagyközség Településszerkezeti Terve, 2007

Forrás: LT-Plan Bt. 2007.

Nagyigmánd Nagyközség Településszerkezeti Terve, belterület módosítás, 2018

Forrás: Tervezés-St Bt. 2018.

Helyi Építési Szabályzat (HÉSZ) és Szabályozási Terv

Alaprendelet

- ❖ Nagyigmánd Nagyközség Önkormányzata Képviselő testülete 15/2006. (XI. 16.) Kt. rendeletével fogadta el a helyi építési szabályzatát

Módosító rendeletek

- ❖ 16/2007. (X. 18.) önkormányzati rendelet
- ❖ 17/2015. (XII. 20.) önkormányzati rendelet
- ❖ 6/2017. (III. 27.) önkormányzati rendelet
- ❖ 8/2018. (IX. 17.) önkormányzati rendelet

1.6.2. A HATÁLYOS TELEPÜLÉSSZERKEZETI TERV MEGÁLLAPÍTÁSAI, MEGVALÓSULT ELEMEEK

Lakóterületek

A hatályos településszerkezeti terv kisvárosias (Lk), kertvárosias (Lke) és falusias (Lf) lakóterületeket jelölt ki. Kisvárosias lakóterület kijelölésére kizárólag a belterület központi részén a Szendi-ér két oldalán került sor. A lakóterületek nagyobbik része a kertvárosias és falusias besorolást kapta. A belterület középső részéhez inkább a falusias lakóterületek kötődnek, míg a keleti és nyugati széléhez a kertvárosias jelleg került meghatározásra. A hatályos terv egy a belterülettől elkülönült lakóterületet rögzít a közigazgatási terület déli részén falusias lakóterület besorolásban az országos közút mentén, a Szentmihályi iskolatorony mellett. A terv által kijelölt fejlesztési területek, a Győri út – Ördöghegyi utca – Esze Tamás utca közti – jelenleg mezőgazdasági művelés alatt álló – tömbben, valamint a Bajcsy-Zsilinszky út – Pápay József utca – 13. sz. főút által határolt tömbben helyezkednek el. A megnevezett fejlesztések kialakítására jelenleg még nem került sor.

Központi vegyes terület

A településszerkezeti terv központi vegyes területei (Vk) több különálló foltszerű egységben kerültek kijelölésre leginkább a József Attila utca - Kossuth Lajos utca - Jókai utca tengely mentén. Az adott területen összpontosulnak a település közintézményei, főbb szolgáltató funkciójú területei.

Gazdasági területek

A hatályos településszerkezeti terv számos helyen jelöl ki gazdasági területet belterületen és külterületen egyaránt, melyeket kereskedelmi-szolgáltató (Gks), egyéb ipari (Gip) és mezőgazdasági üzemi (Gm) sajátos használatba sorolt. Belterületen inkább a nagyobb összefüggő foltok a jellemzőek, de néhány kisebb kijelölésre is sor került. Külterületen a sűrűsödés két területhez köthető leginkább: részben a belterület közeli elhelyezkedés, részben pedig a település déli részéhez köthetők a gazdasági funkciók. A mezőgazdasági üzemi területek teljes egészében kihasználtak, s a besorolásnak megfelelő funkciót töltenek be. Kihasználatlan terület az egyéb gazdasági területbe sorolt Ácsi út menti terület egy része.

Üdülőterületek

Üdülőházas üdülőterületbe (ÜÜ) sorolja a hatályos terv a Ghyczy-pusztai területét, mely a Szendi-ér mentén helyezkedik el, a felduzzasztott halastó mellett. A terület magántulajdonban van.

Különleges területek

A település területén három beépítésre szánt különleges terület került kijelölésre: a katolikus és a református temetők területe (Kt), a Concó-patak melletti rekreációs terület (Kr) a belterület középső részén. A hatályos településszerkezeti terv közigazgatási területre 2007-ben elfogadásra került tervlapon a jelkulcsban a különleges területek között felsorolásra került a „sport” terület (Ks) is, de kijelölésére a terv nem kerített sort.

Közlekedési területek

A hatályos terv a közlekedési területek közül közlekedési és vasút terület kijelölésére kerít sort. Közlekedési területek közé a település főbb közlekedési nyomvonalait sorolta, míg a vasút területek közé az 5 sz. Székesfehérvár – Komárom vasútvonal területe került besorolásra.

Zöldterületek

A hatályos településszerkezeti terv több helyen kijelöl zöldterületet (Z), ezek a település belterületén elsősorban lakóterületekhez és vízfolyásokhoz kapcsolódva helyezkednek el.

Erdőterületek

Erdőterületek a település belterületén és külterületen egyaránt kijelölésre kerültek, elhelyezkedésük elsősorban mondható, s rendkívül alacsony arányuk állapítható meg. A hatályos terv csak védelmi rendeltetésű (Ev) erdőterületeket jelöl.

Mezőgazdasági területek

A településen kertes (Mk), általános (Má) és korlátozott funkciójú mezőgazdasági területek kerültek kijelölésre. Kertes mezőgazdasági területek a település két kialakult zártkerti területén, valamint az lakóterület fejlesztéshez kapcsolódva helyezkednek el a vasút mentén. A beépítése nem szánt területek jelentős hányada általános mezőgazdasági területbe sorolt. A hatályos terv megkülönbözteti a szélerőmű-tornyok elhelyezésére alkalmas általános mezőgazdasági területeket, amelyek a belterületről két irányban elhelyezkedően nagy kiterjedésű foltokat fednek le, jelenleg ezeken a területeken valóban szélerőművek helyezkednek el, azonban csak pontszerű területi igényrel. Korlátozott funkciójú mezőgazdasági területekhez a vízfolyások mentén lévő vízminőség-védelmi szempontból érzékeny és a védett területek tartoznak.

Vízgazdálkodási terület

A település közigazgatási területén vízgazdálkodási területbe a vízfolyások (Concói, Szendi-ér, Kocs-Kisigmándi-ér) és halastavak (Nagyigmándi-tó) kerültek besorolásra.

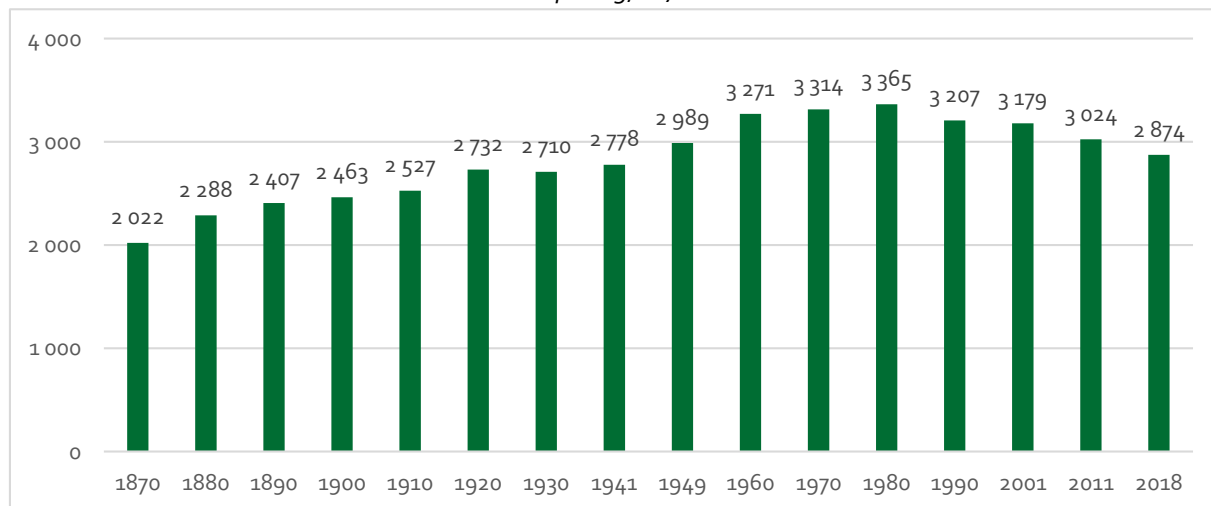
1.7. A TELEPÜLÉS TÁRSADALMA

1.7.1. DEMOGRÁFIA, NÉPESSÉG, NEMZETISÉGI ÖSSZETÉTEL, KÉPZETTSÉG, FOGLALKOZTATOTTSÁG, JÖVEDELMI VISZONYOK, ÉLETMINŐSÉG

DEMOGRÁFIA, NÉPESSÉG

Nagyigmánd nagyközség lakónépessége az elmúlt közel másfél évszázad adatait vizsgálva az 1870-1980 közötti időszakban növekvő tendenciát mutat, majd a következő évtizedekben (1980-2018) azonban ez a folyamat megfordult. A lakónépesség száma az 1980-as 3365 főről 2018-ra 2874 főre csökkent, ami az időszakra egy 14,59%-os népességfogyást jelent. Ez a folyamat változó dinamikával jelent meg a különböző censzusok között, a megközelítőleg tízéves ciklusokat figyelembe véve a legintenzívebb 2011 és 2018 között volt, amikor a fogyás mértéke átlagosan elérte az évi 0,71%-os értéket. A folyamat a természetes fogyásnak és a negatív vándorlási egyenlegnek tudható be.

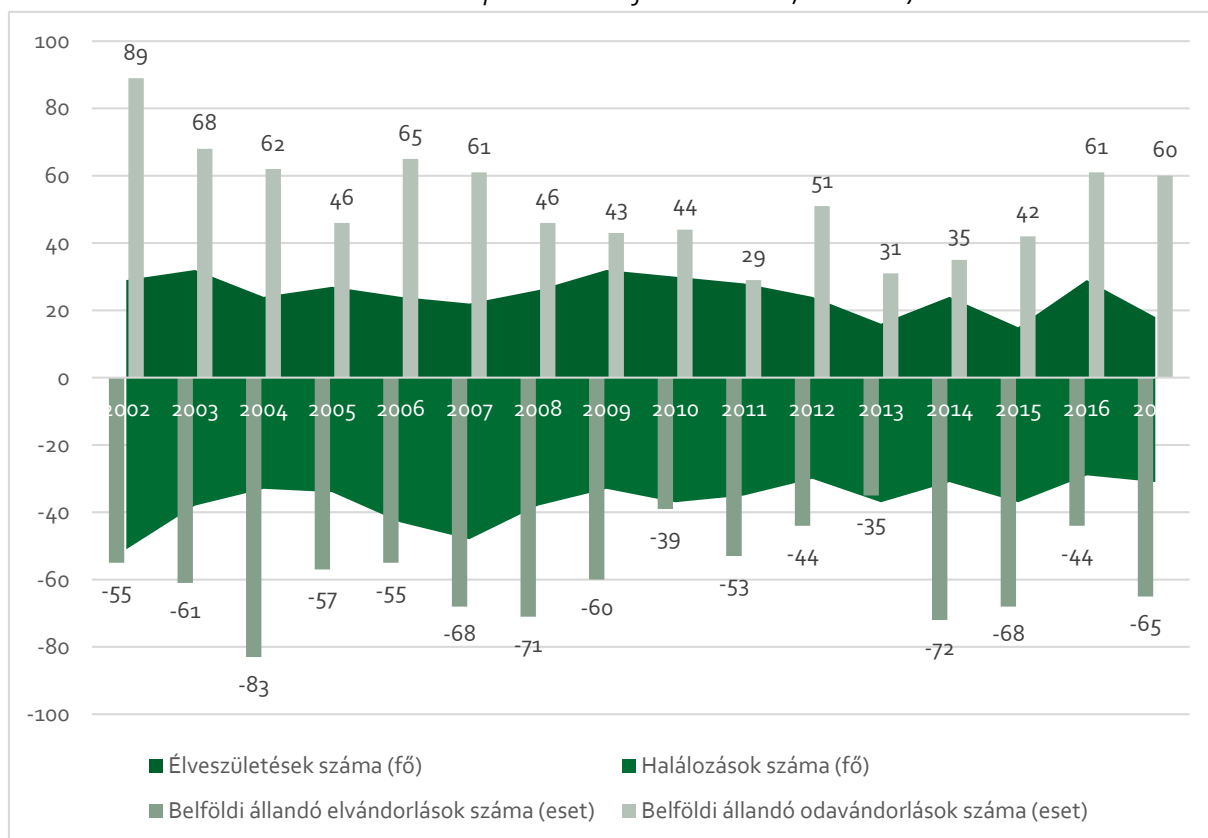
Lakónépesség, 1870-2018

Forrás: KSH Népszámlálás 2011, Helységnévtár

A természetes szaporodás/fogyás és vándorlási egyenleg részletes éves mutatóit vizsgálva láthatjuk, hogy a település a vizsgált időszakban néhány évet (2002, 2003, 2012 és 2016) leszámítva változó mértékű természetes fogyással küzdött, mely a legmagasabb 26 fős értéket 2007-ben érte el. Ezt a negatív folyamatot pedig tetézi a vándorlási egyenleg jellemzően (a vizsgált 15 évből 10 alkalommal) negatív irányba való eltolódása is. Az élve születések száma 2003-ban és 2009-ben volt a legmagasabb (32 fő), a halálozásoké pedig 2002-ben (51 fő). A természetes szaporodásból és a belföldi vándorlásból kapott értékeket összegezve megállapítható, hogy a legnagyobb fogyás 2015-ben volt tapasztalható (48 fő), míg a legnagyobb népességszám növekedés 2016-ban (17 fő).

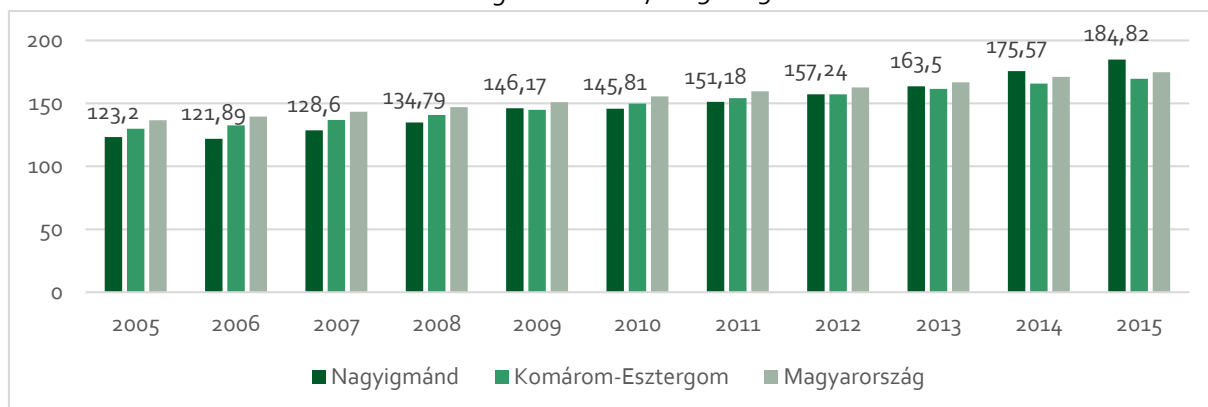
Természetes szaporodás és belföldi vándorlás, 2002-2017

Forrás: KSH

Az öregedési index az idős népesség (60–X éves) arányát mutatja a gyermeknépesség (0–14 éves) százalékában. A diagram jól szemlélteti, hogy előregedés országos jelenség. A település öregedési mutatójának alakulását tekintve megyei és országos összehasonlításban, Nagyigmánd értékei a megyei és az országos átlagnál kedvezőtlenebbek. Ezen felül figyelemre méltó, hogy a vizsgált időszak elején Nagyigmánd adatai még kedvezőbbek voltak a megyei és az országos mértéknél, viszont a település erőteljesebb előregedése miatt a mutató 2013-2014 óta már rosszabb értékekkel rendelkezik.

Öregedési mutató, 2005-2015

Forrás: TelR

A 2011-es népszámlálási adatok alapján a település lakosságának 88,6%-a magyar, 0,4% cigány (roma), 0,2% német, 0,1% bolgár, 0,1% román, 0,4%-a egyéb, nem hazai nemzetiség, 11,2%-a nem kívánt válaszolni.

A település lakosságának vallási, felekezeti megoszlása a következőképpen alakul: római katolikus 38,7%, református 27,3%, evangélikus 0,5%, görög katolikus 0,5%, egyéb vallási közösséghez pedig 0,5% tartozik, tehát a lakosság 67,5%-a jelölt meg valamely felekezetet. A lakosság 10,2% nem tartozik egyik vallási közösséghez, felekezethez sem, 22,3%-a pedig nem kívánt válaszolni a kérdésre.

KÉPZETTSÉG, FOGLALKOZTATOTTSÁG

A lakosság végzettségére vonatkozóan a népszámlálások kapcsán állnak rendelkezésre adatok. Az utolsó két népszámlálás között eltelt időszakban jelentősen javultak a lakosság képzettségi adatai. Az egyetemi, főiskolai, egyéb oklevéllel rendelkezők száma a duplájára növekedett, azonban még így is elmarad a megyei és országos átlagtól. Emellett a település le van maradva a legalább érettségit megszerzettek szerint is, míg Magyarországon átlagosan minden második embernek megvolt 2011-ben a megfelelő korosztályban ez a végzettsége, addig Nagyigmándon csak minden harmadiknak.

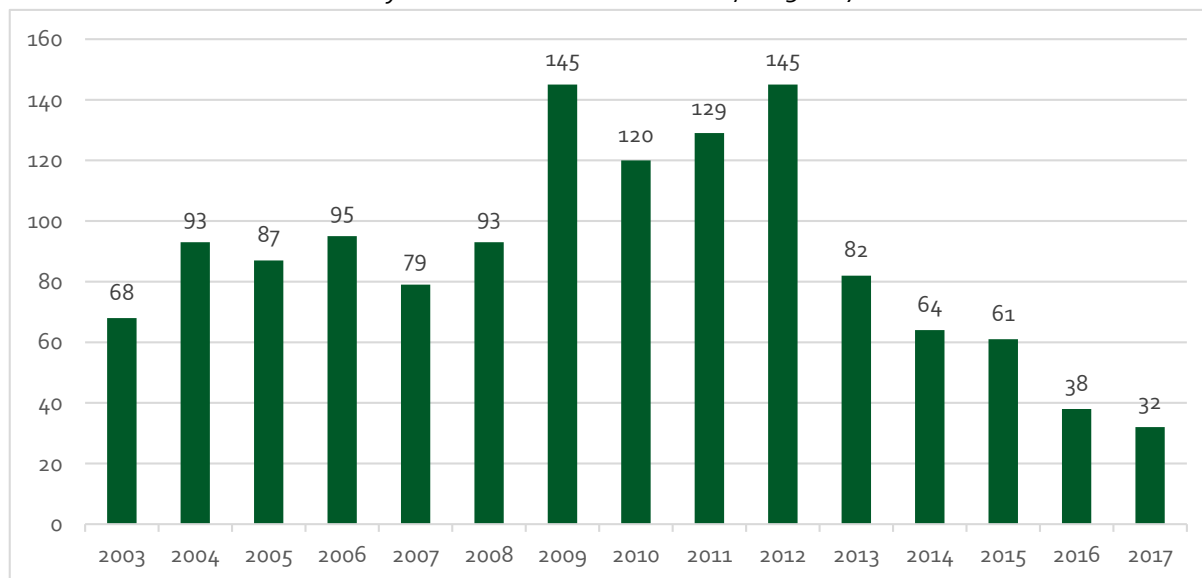
Lakosság legmagasabb iskolai végzettsége a 7 évesnél idősebb korú népesség százalékában

	2001	2011
Általános iskola első évfolyamát sem végezte el		
Nagyigmánd	0,2	0,3
Komárom-Esztergom megye	0,5	0,5
Magyarország	0,7	0,6
Legalább általános iskola 8. évfolyam		
Nagyigmánd	87,2	95,7
Komárom-Esztergom megye	90,0	95,9
Magyarország	88,8	95,1
Legalább érettségi		
Nagyigmánd	23,3	35,4
Komárom-Esztergom megye	34,4	44,7
Magyarország	38,2	49,0
Egyetem, főiskola stb. oklevéllel		
Nagyigmánd	4,9	9,7
Komárom-Esztergom megye	9,7	14,7
Magyarország	12,6	19,0

Forrás: KSH népszámlálás, 2011; TelR

A nyilvántartott álláskeresők száma a 2003 és 2017 közötti időszakban változó képet mutatott, a vizsgált időszak elején számuk aránylag kiegyensúlyozott volt, majd 2009-ben megugrott, utána pedig 2013-tól erőteljesebb csökkenés jellemezte. 2017-ben az álláskeresők száma 32 fő volt, mely a 15-64 éves korú lakosság számának 1,6%-a. A település munkanélküliségi rátája 2017-ben kedvezőbb volt a megyei (2,33%) és az országos (3,92%) értékeknél is. 2017-ben a tartós munkanélküliek (a 180 napon túl nyilvántartott álláskeresők) aránya 40,63% volt az álláskeresőkön belül. A mutató a vizsgált 15 évben a legmagasabb értéket 2005-ben (44,82%), legalacsonyabb értékét pedig 2006-ban érte el (22,11%) a vizsgált időszakon belül. 2017-ben az álláskeresők java része (87,50%) a fizikai foglalkoztatásból kerül ki, végzettség alapján pedig az általános iskolai és szakmunkás végzettségűek emelkednek ki.

Nyilvántartott álláskeresők száma, 2003-2017

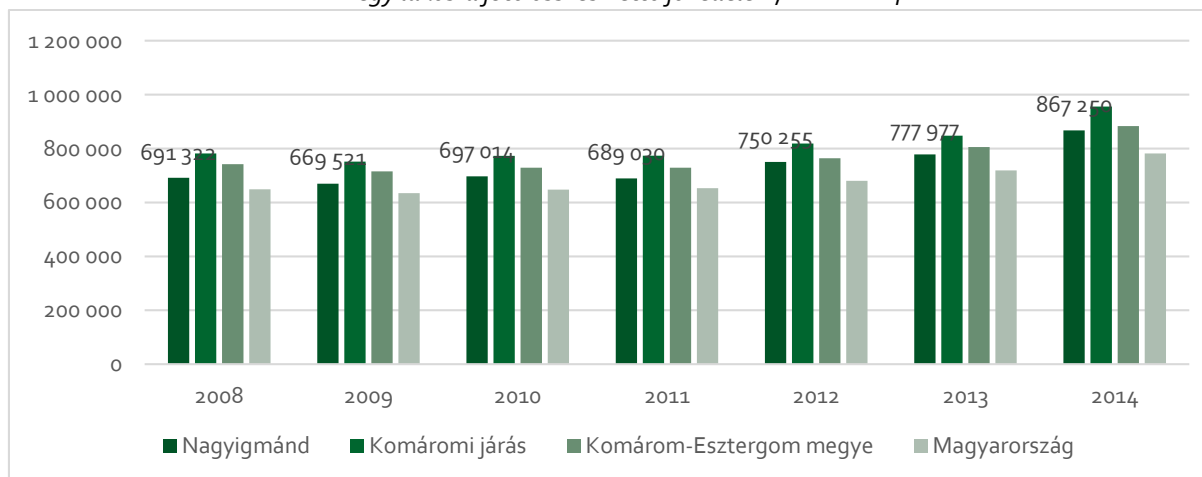
Forrás: KSH

JÖVEDELMI VISZONYOK, ÉLETMINŐSÉG

A lakosság jövedelmi helyzetének megítéléséhez az egy lakosra jutó nettó belföldi jövedelmet vizsgáljuk, illetve ennek összehasonlítását más területi egységekkel. Másrészt megnézzük, hogy hogyan alakult az ezer főre jutó személygépkocsik száma, mivel ennek változása jó jelzőszáma a lakosság anyagi gyarapodásának. Ennek a mutatóknak is az időbeli alakulását kiindulási alap a megyei és országos adatokkal való összehasonlításra.

A következő ábra az egy lakosra jutó összes nettó jövedelem összegének változását mutatja be 2008 és 2014 között járási, megyei és országos összehasonlításban. A nagyközség adatai 2011-ig ingadozást, azt követően végig növekedést mutatnak. Az országos értékekhez képest mindvégig kedvezőbb értéket, míg a járás és a megye tekintetében kissé kedvezőtlenebb értékeket mutat.

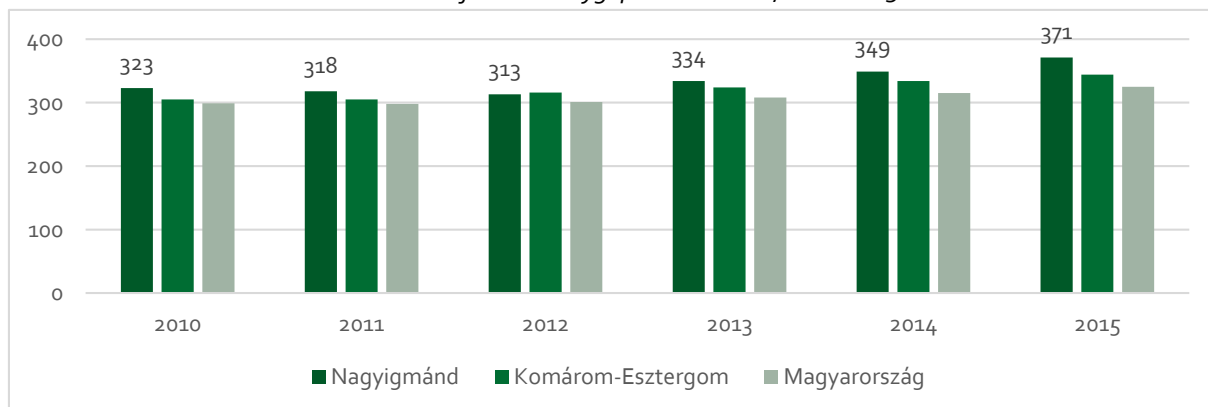
Az egy lakosra jutó összes nettó jövedelem, 2008-2014

Forrás: TeIR

A statisztikai adatok alapján az ezer lakosra jutó személygépkocsik száma szinte mindvégig magasabb Nagyigmándon a megyei és országos értékeknél. A személygépkocsik száma 2010-2012 között csökkenő, majd 2013-tól erősen növekedő tendenciát mutat. Az értéket ugyanakkor együttesen kell értékelni a település ingázási szerepkörével.

Ezer lakosra jutó személygépkocsi száma, 2010-2015

Forrás: TelR

A lakosság életminőségének változását jól követik a lakáskörülményekben és a közművel való ellátottságban bekövetkező változások. A legjelentősebb változás 2001 és 2011 között a háztartások komfortfokozatában és közcsatornahálózatba való bekapcsoltságában következett be, kevesebb, mint felére csökkent a félkomfortos, komfort nélküli és szükséglakások aránya, illetve míg 2001-ben csak a lakások és lakott üdülők fele volt bekötve közcsatornahálózata, ez az arány 2011-re már megközelítőleg 80%-ra emelkedett. 2001-ben a lakások 91,28%-a rendelkezett közüzemi ivóvízellátással, ami 2011-ig tovább növekedett és megközelítette a teljes ellátottságot. A közcsatorna hálózatba bekapcsolt lakások aránya viszont jelentősen növekedett az elmúlt időszakban, 2011-ben a lakások 79,54%-a közcsatornával érintett, de ez az arány a megye átlagnál továbbra is alacsonyabb.

A lakások és lakott nyaralók komfortossága, illetve közüzemi ellátottsága, 2001 és 2011

	2001		2011	
	Nagyigmánd	Megye	Nagyigmánd	Megye
Lakások és lakott üdülők száma (db)	1.135	119.950	1.129	127.398
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya (%)	23,00	13,34	10,36	5,96
Közüemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (%)	91,28	94,96	96,66	97,25
Közcsatornahálózatba bekapcsolt lakások aránya (%)	53,74	75,71	79,54	89,54

Forrás: KSH

A születéskor várható élettartam a megyében az országos átlagnál valamivel alacsonyabb, 2016-ban nők esetében 79,08, férfiaknál 70,81 év volt. A halálloki statisztikák rangsorában a keringési rendszer betegségei és a daganatok fordulnak elő a leggyakrabban. Komárom-Esztergom megye halálloki struktúrája a következőképpen alakult 2011-ben.

A felnőttkori halálozás megoszlása a leggyakoribb halálloki főcsoportok szerint Komárom-Esztergom megyében (2011)

	Férfiak	Nők
Keringési rendszer betegségei	44%	53%
Daganatok	30%	24%
Emésztőrendszer betegségei	7%	6%
Mortalitás külső okai	7%	4%
Légző rendszeri betegségek	5%	3%

	Férfiak	Nők
A többi együtt	7%	10%

*Forrás: Tájékoztató Komárom-Esztergom megye lakosságának egészségi állapotáról,
http://www.kemoh.hu/cikk_kepek/pdf/kozgyules/131128/131128-02.pdf*

1.7.2. TÉRBELI-TÁRSADALMI RÉTEGZÖDÉS, KONFLIKTUSOK, ÉRDEKVISZONYOK

Jelentős társadalmi feszültségek, érdekkonfliktusok nincsenek Nagyigmándon, ugyanakkor jövedelmi, társadalmi, kulturális különbségek természetesen jelen vannak az egyes társadalmi rétegek között, amelyek sokszor ellentétes érdekekkel, fejlesztési igényekkel bírnak.

1.7.3. TELEPÜLÉSI IDENTITÁST ERŐSÍTŐ TÉNYEZŐK (TÖRTÉNETI ÉS KULTURÁLIS ADOTTSÁGOK, TÁRSADALMI ÉLET, SZOKÁSOK, HAGYOMÁNYOK, NEMZETISÉGI KÖTÖDÉS, CIVIL SZERVEZŐDÉSEK, VALLÁSI KÖZÖSSÉGEK STB.)

A települések identitás képzésében fontos szerepet játszanak a hagyományok, a történelem, a kommunikatív, vagy kulturális emlékezet és az örökség. A nagyigmándi lakosság hovatartozását, együvé tartozását több tényező határozza meg, mint például a vallási hovatartozás, a helyiek életének a környező tájjal való összefonódása, vagy az etnikai hovatartozás.

A települési identitást tápláló értékek a nagyközségben:

- ❖ Igmándi keserűvíz
- ❖ 800 éves írásos történelmi múltra visszatekintő település – első írásos említése 1233-ban történt
- ❖ Jelentős kulturális élet

A helyi identitás megőrzésében fontos szerepe van a helyi civil szervezeteknek, egyházi közösségeknek és az önkormányzatnak. Az önkormányzati adatszolgáltatása alapján az alábbi szervezetek találhatóak Nagyigmánd településen.

- ❖ A Pápay József Általános Iskoláért Közalapítvány
- ❖ Nagyigmándi Közösségekért Egyesület
- ❖ Nagyigmándi Községi Sportkör
- ❖ Nagyigmándi Polgárőr Egyesület
- ❖ Nagyigmándi Vöröskereszt Szervezet
- ❖ Nagyigmándi Horgász Egyesület
- ❖ Nagyigmándi Óvodáért Közalapítvány

Forrás: Önkormányzati honlap

1.8. A TELEPÜLÉS HUMÁN INFRASTRUKTÚRÁJA

1.8.1. HUMÁN KÖZZSZOLGÁLTATÁSOK (OKTATÁS, EGÉSZSÉGÜGY STB.)

OKTATÁS

Óvoda

A Nagyigmándi Kincseskert Óvoda (2942 Nagyigmánd, Kossuth Lajos utca 2.) szervezeti egység 144 férőhellyel, 6 csoportszobával, tornaszobával, fejlesztőszobával, melegítő konyhával, kiszolgáló helyiségekkel rendelkezik. Az óvoda magas kihasználtsággal (jellemzően 80% körül, 2017-ben 78,47%-on) működik. A hátrányos helyzetű gyermekek aránya ingadozó, 3-34 fő között mozgott, amely az adott évben az összes beírt gyermek közül 2,34-29,82 % közötti arányt mutatott.

Óvodai oktatás, 2010-2017

	Férőhelyek száma	Óvodába beírt gyermekek száma	Kihasználtság (%)	Óvodapedagógusok száma	Hátrányos helyzetű gyermekek száma
2010	144	107	74,31	13	
2011	144	109	75,69	13	
2012	144	114	79,17	13	34
2013	144	117	81,80	13	18
2014	144	114	79,17	12	6
2015	144	128	88,89	13	3
2016	144	120	83,33	13	16
2017	144	113	78,47	13	12

Forrás: KSH

Általános iskola

A településen az általános iskolai oktatás a Pápay József Általános Iskolában történik (2942 Nagyigmánd, József Attila u. 34.), melynek fenntartója a Tatabányai Tankerületi Központ. Az intézmény alaptevékenysége a tanköteles korú gyermekek nappali rendszerű általános műveltségét megalapozó alapfokú nevelése és oktatása. Nem kötelező órák és szakkörök keretében angol nyelv, környezetvédelem, könyvtári és művészeti oktatás, felvételi előkészítés, sportkörü foglalkozás zajlik. Az általános iskolai tanulók száma az elmúlt években gyengén csökkenő tendenciát mutat, 2017-ben a tanulók száma 282 fő. A más településről (Csém, Csép és Kisigmánd települések tartoznak hozzá) bejáró tanulók aránya számottevő, de ingadozó tendenciát mutat 2017-ben 29,43%, volt, ugyanakkor 2013-tól kezdve a korábbi létszám kétharmadra esett vissza. A nagyközség általános iskolájának nincs nemzetiségi oktatásában részesülő tanulója. A hátrányos helyzetű tanulók száma jelentős csökkenést mutat, a 2012 év legmagasabb 82 főről 2017-re 20 fő esett vissza, amely az arányokban is jelentős visszaesést mutat 27,33 %-ról 7,09 %-ra.

Általános iskolai oktatás, 2010-2017

	Tanulók száma	Főállású pedagógusok száma	Nemzetiségi oktatásban tanulók száma	Bejáró tanulók száma	Hátrányos helyzetű tanulók száma
2010	343	33	-	115	
2011	331	34	-	111	

	Tanulók száma	Főállású pedagógusok száma	Nemzetiségi oktatásban tanulók száma	Bejáró tanulók száma	Hátrányos helyzetű tanulók száma
2012	300	32	-	101	82
2013	280	33	-	73	71
2014	268	33	-	60	26
2015	272	31	-	64	28
2016	283	31		67	36
2017	282	30		83	20

Forrás: KSH

EGÉSZSÉGÜGY

Nagyigmánd területén az egészségügyi alapellátáshoz való hozzáférés biztosított. Jelenleg két-két háziorvosi és védőnői szolgálat működik a településen. Emellett orvosi ügyelet és fogorvosi ellátás is elérhető. Szakrendelések és kórházi ellátás tekintetében a komáromi Selye János Kórház vonzáskörzetébe tartozik.

A településen működő egészségügyi intézmények:

- ❖ I.sz. Háziorvosi szolgálat (2942 Nagyigmánd, Bajcsy-Zsilinszky u.)
- ❖ I.sz. Védőnői szolgálat (2942 Nagyigmánd, Bajcsy-Zsilinszky u. 2/a)
- ❖ II.sz. Háziorvosi szolgálat (2942 Nagyigmánd, Bajcsy-Zsilinszky u.)
- ❖ II.sz. Védőnői szolgálat (2942 Nagyigmánd, Bajcsy-Zsilinszky u. 2/a)
- ❖ Fogorvos (2942 Nagyigmánd Bajcsy-Zsilinszky u)
- ❖ Apotheke Gyógyszertár (2942 Nagyigmánd, Kossuth L. u. 42.)

SZOCIÁLIS KÖZSZOLGÁLTATÁSOK

A szociális közszolgáltatásokat Nagyigmánd területén a Nagyközség Önkormányzata által ellátott Család- és Gyermejjóléti Szolgálat (2942 Nagyigmánd, Kossuth L. u. 3.) látja el.

Emellett Nagyigmándon Területi Szociális Gondozási Központ működik (2942 Nagyigmánd Kossuth Lajos u. 30.), mely 1988-ban alakult.

Szolgáltatások köre:

- ❖ Étkeztetés
- ❖ Házi segítségnyújtás
- ❖ Nappali ellátás, gondozás megszervezése
- ❖ Alap- és nappali ellátást nyújtó intézmények tevékenységének összehangolása
- ❖ Család- és gyermekjóléti szolgáltatás
- ❖ Idősek Klubja

PÉNZBELI ÉS TERMÉSZETBELI ELLÁTÁSOK RENDSZERE

Nagyigmánd Nagyközség Önkormányzati Képviselő-testületének 11/2006. (VIII. 10.) számú Képviselő-testületének rendelete a helyi szociális ellátásokról rendelkezik.

Pénzbeli ellátás

- ❖ Rendszeres Szociális Segély
- ❖ Helyi lakásfenntartási támogatás
- ❖ Ápolási díj
- ❖ Átmeneti segély

- ❖ Rendkívüli átmeneti segély
- ❖ Temetési segély
- ❖ Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás
- ❖ Közgyógyellátás

Természetben nyújtott szociális ellátások

- ❖ Közgyógyellátás

Személyes gondoskodást nyújtó ellátások

- ❖ Étkeztetés, házi segítségnyújtás
- ❖ Nappali ellátás
- ❖ Gyermekjóléti szolgálat
- ❖ Családsegítés
- ❖ Helyettes szülő
- ❖ Óvodai ellátás, iskolai napközis foglalkozás
- ❖ Szociálpolitikai kerekasztal
- ❖ Szociális információs szolgáltatás

Forrás: 11/2006. (VIII. 10.) önkormányzati rendelet

KÖZMŰVELŐDÉS, KULTÚRA

Kulturális és művészeti intézmények:

A településen egy kulturális intézmény működik – a Magos Művelődési Ház és Könyvtár (2942 Nagyigmánd, Fácán u. 2/A.).

A Magos Művelődési Ház és Könyvtár több helyiségben ad helyet az intézményben tevékenykedőknek. Az emeleten könyvtár, kiállítótér – galéria található, mely helyi és meghívott kiállítók tárlatainak ad helyet. A kisebb helyiségekben klubok, civil szervezetek, és egyéb foglalkozások folynak, esetenként pedig rendezvényeket is tartanak itt. Az intézmény emellett újság- és kiadványszerkesztéssel, -kiadással is foglalkozik. A nagyközség turisztikai kiadványai és a helyi, önkormányzati fenntartású havilap, az Igmándi Hírnök szerkesztését és kiadását végzi.

A legfontosabb rendezvények

- ❖ Kézimunka Szakkör kiállítása
- ❖ Mátyás-napi Tavaszváró Néptáncfesztivál
- ❖ Húsvéti játszóház
- ❖ A költészet napja emléknep
- ❖ Augusztus 20. Szent István ünnepe
- ❖ Trianoni emléknep
- ❖ Szüreti felvonulás
- ❖ Világháborús megemlékezés
- ❖ Március 15. Nemzeti ünnep
- ❖ Aradi vértanúk emléknepja
- ❖ 1956-os Forradalom és Szabadságharc megemlékezés
- ❖ Mikulásjárás
- ❖ Adventi játszóház
- ❖ Adventi vásár

SPORT

A településen nagy hagyománya van a labdarúgásnak és a kézilabdának. Erre egyesületi lehetőség van, ahol a tehetséges gyermekek részére felmenő rendszerű kiemelt futballoktatás történik. A Sportkör által fenntartott futballpálya áll rendelkezésre a sportolók részére, valamint a tömegsport céljaira. A Nagyigmándi Sportegyesület keretein belül amatőr gyermek focicsapat működik.

A Kossuth Lajos úton található az 1921-ben alapított Nagyigmándi Községi Sportkör épülete, melyet 2014-ben építettek, a hozzá tartozó sportpályákkal együtt. A sportkör sportegyesületi tevékenység keretein belül nyújt lehetőséget a helyi és környékbeli sportszerető embereknek a versenyszerű sportra, valamint a szabadidő egészséges eltöltésére a sportépületben található konditeremben és a sportpályákon. Az egyesület az önkormányzat nagyobb rendezvényeinek (falunapi esemény, sportnap stb.) állandó társszervezője, valamint a helyi sportrendezvényekhez helyszínt és infrastruktúrát biztosító házigazda, emellett a helyi iskolával és óvodával közös sportnevelést is folytat.

A településen működik a Nagyigmándi Horgász Egyesület is, melynek oldalán versenyekről és általános tudnivalókról olvashatunk.

1.8.2. ESÉLYEGYENLŐSÉG BIZTOSÍTÁSA

A település 2013-ban készült Helyi Esélyegyenlőségi Programmal rendelkezik, melyet az Önkormányzat 96/2013. (VI. 19.) számú határozatával elfogadott. A HEP felülvizsgálatára 2016-ban sor került, mely elvégzése után változatlan formában elfogadott 242/2017. (XII. 13.) számú képviselő-testületi határozatával.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve

I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége

- ❖ Álláskeresés tréningek megszervezése
- ❖ Felnőttoktatási képzések szervezése
- ❖ Az egészséges ivóvízellátás megvalósítása

II. A gyermekek esélyegyenlősége

- ❖ Szabadidős tevékenységek szervezése
- ❖ Jelzőrendszer megújítása
- ❖ Adatgyűjtés halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek létszámára vonatkozóan

III. A nők esélyegyenlősége

- ❖ Krízishelyzetben elérhető szolgáltatások igénybevehetőségének megteremtése
- ❖ Családon belüli erőszak felkutatása
- ❖ A nemek esélyegyenlőségének vizsgálata

IV. Az idősek esélyegyenlősége

- ❖ Idősek számítástechnikai ismereteinek fejlesztése
- ❖ Generációk közötti különbségek enyhítése
- ❖ Az idősek egészségi állapotának javítása

V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége

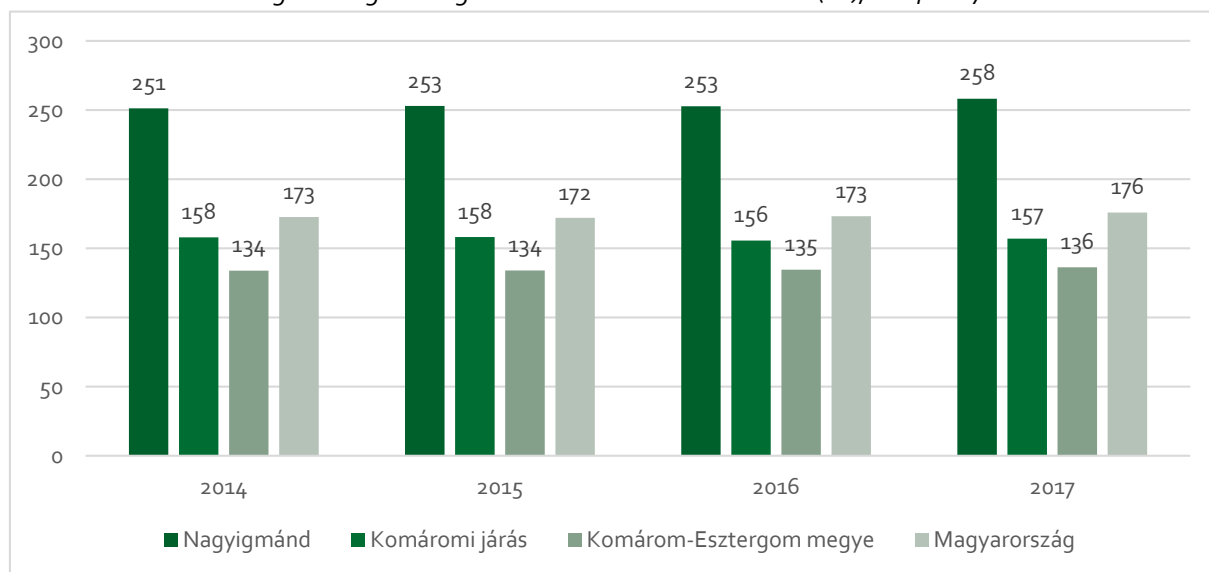
- ❖ A helyi fogyatékkal élők létszámának felmérése
- ❖ A nagyközség akadálymentesítésének megvalósítása

1.9. A TELEPÜLÉS GAZDASÁGA

1.9.1. A TELEPÜLÉS GAZDASÁGI SÚLYA, SZEREPKÖRE

Nagyigmádon a regisztrált vállalkozások száma 2017-ben 742 db volt, míg a működő vállalkozások száma 164 db (KSH adatbázis). A településen az ezer lakosra jutó regisztrált gazdasági szervezetek száma növekedést mutat az vizsgált időszakban, valamint lényegesen magasabb a járási, megyei és az országos adatokhoz képest.

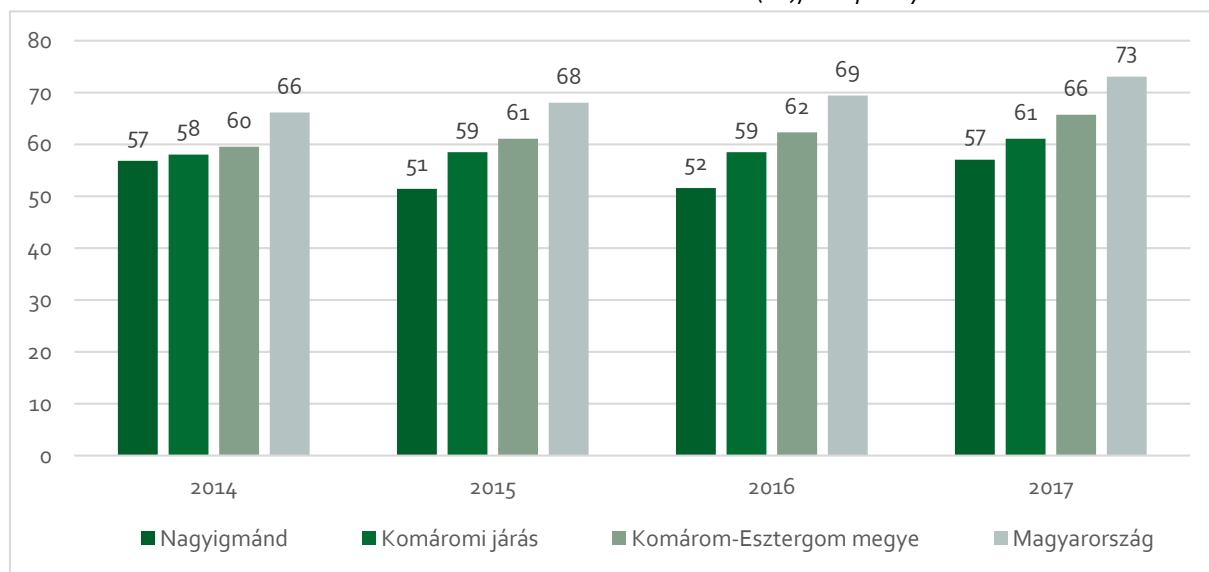
Regisztrált gazdasági szervezetek száma ezer lakosra (db), 2014-2017

Forrás: KSH

A működő vállalkozások száma és a változásának dinamikája a regisztrált gazdasági társaságokkal szemben viszont elmarad a térségi mutatóktól.

Működő vállalkozások száma ezer lakosra (db), 2014-2017

Forrás: KSH

Az egy lakosra jutó összes nettó jövedelem a 2008-2011 közötti ingadozástól eltekintve növekedést mutat, 2014-ben 867.250 Ft volt, mely a járási érték 90,77; a megyei 98,19; az országos 110,93%-a.

Nagyigmánd vállalkozásainak belső struktúrájában az alkalmazotti létszám alapján a mikrovállalkozások (10 főnél kevesebb foglalkoztatott) dominálnak, melyekből 136 darab található a településen, így az arányuk az összes működő vállalkozásból 91,89%. Az alkalmazotti létszám alapján Nagyigmándon csak 3 db vállalkozás éri a középvállalkozás besorolást, ami így 2,03% részarányt képvisel.

Egy lakosra jutó összes nettó jövedelem, 2008-2014

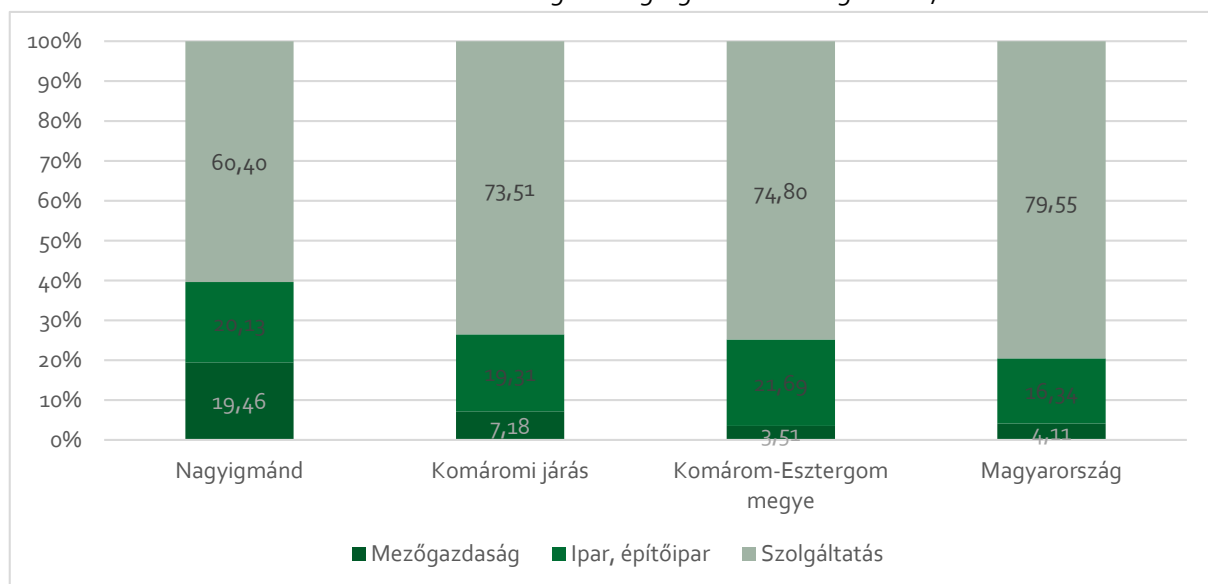
	Nagyigmánd	Komáromi járás	Komárom-Esztergom megye	Magyarország
2008	691.322	781.826	741.868	648.984
2009	669.521	751.394	715.021	634.416
2010	697.014	772.798	729.211	647.827
2011	689.030	773.215	729.245	653.085
2012	750.255	818.302	763.758	680.195
2013	777.977	847.542	805.486	719.086
2014	867.250	955.465	883.277	781.784

Forrás: TelR

A működő vállalkozások nemzetgazdasági ágak szerinti megoszlása jelentős eltérést mutat a járási, megyei és az országos adatokhoz képest is. A mezőgazdasági ágazat és az ipar építőipar nagyobb, amíg a szolgáltatások aránya kisebb mértékben van jelen a településen a hazai adatokhoz viszonyítva. Az értékek jól tükrözi, hogy a Nagyigmándon működő vállalkozások igyekeznek kihasználni a terület adottságait, mint például közlekedési infrastruktúra és a jó minőségű termőföldek. A működő vállalkozások aránya az alábbiak szerint oszlott meg a 2016. évben Nagyigmándon:

- ❖ Mezőgazdaságban működő vállalkozások 19,46%
- ❖ Ipar-, építőiparban működő vállalkozások 20,13%
- ❖ Szolgáltatásokban működő vállalkozások 60,40%

Működő vállalkozások nemzetgazdasági ágak szerinti megoszlása, 2016

Forrás: KSH adatbázis

1.9.2. A TELEPÜLÉS FŐBB GAZDASÁGI ÁGAZATAI, JELLEMZŐI

2014-ben a településen 30 db telephelyengedéllyel rendelkező cég működött, melyek főbb adatait az alábbi táblázat részletezi.

Az 57/2013.(II.27.) Korm. rendelet alapján a telepekről vezetett nyilvántartás

Az ipari tevékenység végzőjének		
Neve	Székhelye	A telepen végzett ipari tevékenység
IKR Rt.	2943 Bábolna, IKR park Telephely: 2942 Nagyigmánd, Csanaki telep	52.10 Raktározás, tárolás; 82.92 Csomagolás
Hungaromill Zrt.	2900 Komárom, Klapka Gy. u. 40. Telephely: 2942 Nagyigmánd, Bajcsy-Zsilinszky u. 35.	52.10 Raktározás, tárolás; 82.92 Csomagolás
Piramis Bt.	2942 Nagyigmánd, Búzavirág u. 1.	23.52 Mész-, gipszgyártás
Hajdu Fuvarozási Kft.	2942 Nagyigmánd, Gábor Áron u. 26. Telephely: 2942 Nagyigmánd, Tárkányi u. 15.	52.10 Raktározás, tárolás
Frigomeat Szállítványozási és Kereskedelmi Kft.	1106 Budapest, Fehér út 10. Telephely: 2942 Nagyigmánd, Burgert Róbert ipari Park	52.10 Raktározás, tárolás; 52.21 Szárazföldi szállítást kiegészítő szolgáltatás
Szabó Rafael	2942 Nagyigmánd, Zalka Máté u. 11.	27.11 Villamos motor, áramfejlesztő gyártása; 25.62 Fémmegmunkálás; 27.40 Villamos világítóeszköz gyártása
Mogyorósi János	2942 Nagyigmánd, Fácán u. 26.	45.20 Gépjárműjavítás, karbantartás
Anód-Pólus Szolgáltató és Kereskedelmi Bt.	2942 Nagyigmánd, Zalka Máté u. 11.	M.N.S. egyéb általános rendeltetésű gép gyártása; Acél tárolóeszköz gyártása; Villamos motor, áramfejlesztő gyártása; Mezőgazdasági, erdészeti gép gyártása; M.n.s. egyéb speciális gép gyártása
Bonafarm - Bábolna Takarmány Kft.	2942 Nagyigmánd, Burgert Róbert Agrár Ipari Park	52.10 Raktározás, tárolás
Multiweld Kft.	9024 Győr, Zrínyi M. u. 58. Telephely: 2942 Nagyigmánd, Ácsi út	M.n.s. egyéb speciális gép gyártása; Fémszerkezet gyártása; Fémmegmunkálás; Acél tárolóeszköz gyártása; Raktározás, tárolás
Pannon-Seed Vetőmag-előállító Kft.	2942 Nagyigmánd, 03/20 hrsz	82.92 Csomagolás; 20.20 g. vegytermék gyártása, raktározása; 52.10 raktározás, tárolás
Hajdu Fuvarozási Kft.	2942 Nagyigmánd, Gábor Áron u. 26. Telephely: 2942 Nagyigmánd, Tárkányi u. 13.	52.10 Raktározás, tárolás
Hajdu Fuvarozási Kft.	2942 Nagyigmánd, Gábor Áron u. 26. Telephely: 2942 Nagyigmánd 03/16 hrsz	52.10 Raktározás, tárolás
Somogyi Lajos	2942 Nagyigmánd, Szikszai u. 33.	25.62 Fémmegmunkálás
Takács Károly	2942 Nagyigmánd, Szikszai u. 3. Telephely: 2942 Nagyigmánd, Bajcsy-Zsilinszky u. 107.	45.20 Gépjárműjavítás-karbantartás
IKR Termelésfejlesztési és Kereskedelmi Zrt.	2943 Bábolna, IKR park Telephely: 2942 Nagyigmánd, Gépállomás u. 1.	25.11 fémszerkezet gyártása; 25.61 fémfelület kezelés; 25.62 fémmegmunkálás; 28.25 nem háztartásihűtő, légállapot-szabályozó gyártás; 28.30 mezőgazdasági traktor gyártás; 45.20 gépjármű javítás 52.10 raktározás, tárolás

Az ipari tevékenység végzőjének		
Neve	Székhelye	A telepen végzett ipari tevékenység
PENTAFROST Élelmiszeripari Kft.	4030 Debrecen, Alma u. 3. Telephely: 2942 Nagyigmánd, Bercsényi utca	52.10 Raktározás, tárolás
TERVÁN Kft.	1085 Budapest, József krt. 31/B. Telephely: 2942 Nagyigmánd, Bercsényi utca	13. fémmegmunkálás; 12 fémfelület-kezelés
PlasticastHungary Kft.	2942 Nagyigmánd, Ácsi u. 26.	egyéb műanyag termék gyártása; műanyag lap, lemez, fólia cső, profil gyártása; műanyag csomagolóeszköz gyártása; raktározás, tárolás
Kollár János	2942 Nagyigmánd, Arany János u. 20.	16.23 épületesztalos-ipari termék gyártása; 16.24 tároló fatermék gyártása; 31.01 irodabútor gyártása; 31.02 konyhabútor gyártása; 31.09 egyéb bútor gyártása
Bajcsai Mária	2942 Nagyigmánd, Bocskai u. 52.; 2942 Nagyigmánd, Mansbart Antal u. 6.	14.13 Felsőruházat gyártása (kivéve: munkaruházat)
TIMX Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	2942 Nagyigmánd, József A. u. 30. Telephely: 2942 Nagyigmánd, Ácsi út 25	egyéb szárazföldi személyszállítás vagy közúti áruszállítás, költöztetés; gépjárműjavítás, -karbantartás
Hajdu Fuvarozási Kft.	2942 Nagyigmánd, Gábor Áron u. 26. Telephely: Nagyigmánd 03/23 és 1350/11 hrsz	52.10 Raktározás, tárolás
L-A BONT Kft.	2900 Komárom, Laktanya tér 7. Telephely: 2949 Csém	nem veszélyes hulladék gyűjtése, hasznosítása, ártalmatlanítása
TIMX Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	2942 Nagyigmánd, József A. u. 30. Telephely: 2942 Nagyigmánd, Ácsi út 25.	nem veszélyes hulladék gyűjtése, hasznosítása, ártalmatlanítása és veszélyes hulladék gyűjtése, hasznosítása, ártalmatlanítása
Igmándfrost Szolgáltató és Kereskedelmi Kft.	4032 Debrecen, Bencsik Sándor u. 12. Telephely: 2942 Nagyigmánd, Burgert Róbert ipari park	52.10 Raktározás, tárolás
AGROTEC Magyarország Kft.	9027 Győr. Reptéri u. 1. Telephely: 2942 Nagyigmánd, Gépállomás u. 1.	35. gépjárműjavítás, -karbantartás; 66. raktározás, tárolás
Tarró Péter	2942 Nagyigmánd, Ifjúság u. 2. Telephely: 2942 Nagyigmánd, Ifjúság u. 4/41.	egyéb bútor gyártása
Pannon-Technika Kft	2943 Bábolna, IKR Park Telephely: 2942 Nagyigmánd, Gépállomás u. 1.	35. gépjárműjavítás, -karbantartás
IKR Gépkereskedelmi Kft	2942 Nagyigmánd, Gépállomás u. Telephely: 2943 Nagyigmánd, Gépállomás u. 1089/17	36. gépjárműjavítás, -karbantartás; 66. Raktározás, tárolás

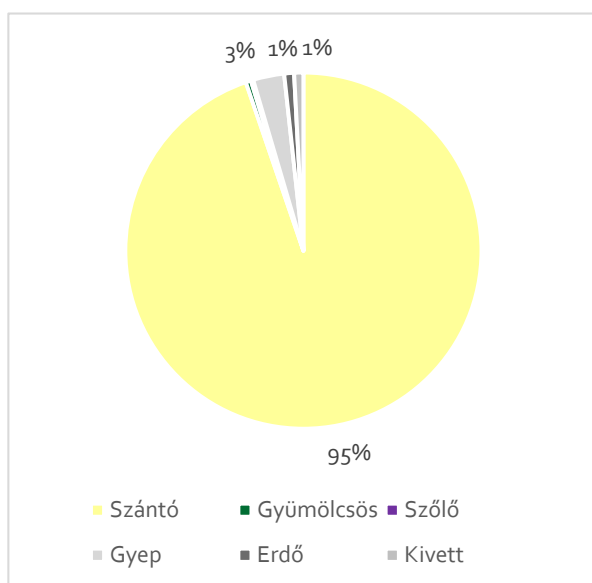
Forrás: <http://nagyigmand.hu/kozzetel.php>

MEZŐGAZDASÁG

A mezőgazdaságban működő vállalkozások száma az összes működő vállalkozás 19,46%-át teszi ki, mely lényegesen magasabb a megyére és az országra jellemző értékeknél. A mezőgazdasági termelés túlsúlyát a szántóföldi növénytermesztés adja. Az állattenyésztésben főként tyúk és sertés tartás meghatározó.

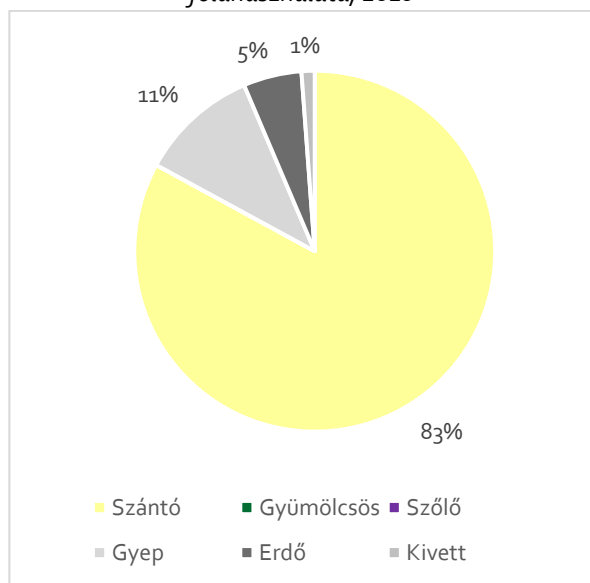
A KSH adatbázisában elérhetőek adatok az egyéni gazdaságok és a mezőgazdasági tevékenységet folytató szervezetek használatában lévő földterületekről. Mindkét esetben jellemző a szántóterületek nagy aránya (95-83%). Az egyéni gazdaságok átlagosan 3,56 ha földterületen gazdálkodnak, míg nagyüzemi keretek között 253,2 ha az átlagosan használt földterület mérete, ami jelentős lépték különbséget jelent. Az egyéni gazdaságok száma 698 db, a mezőgazdasági tevékenységet folytató gazdasági szervezetek száma pedig 6 db volt 2010-ben.

Egyéni gazdaságok földhasználata, 2010

Forrás: KSH

Mezőgazdasági tevékenységet folytató szervezetek földhasználata, 2010

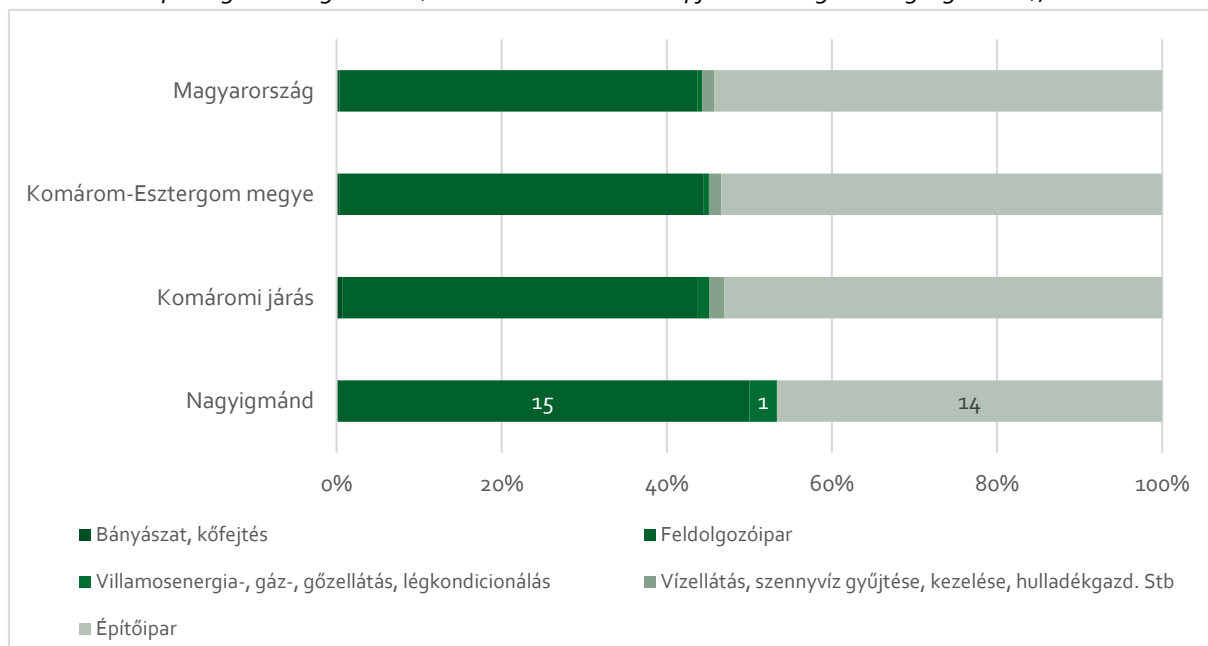

Forrás: KSH

IPAR

Az iparban működő vállalkozások száma az összes vállalkozás 20,13%-át tette ki, mely meghaladja a járási és az országos átlagot is. Az egyes ipari ágazatok közül a feldolgozóipar és az építőipar van jelen a településen.

Az ipari ágazat megoszlása (vállalkozások száma alapján nemzetgazdasági áganként), 2016

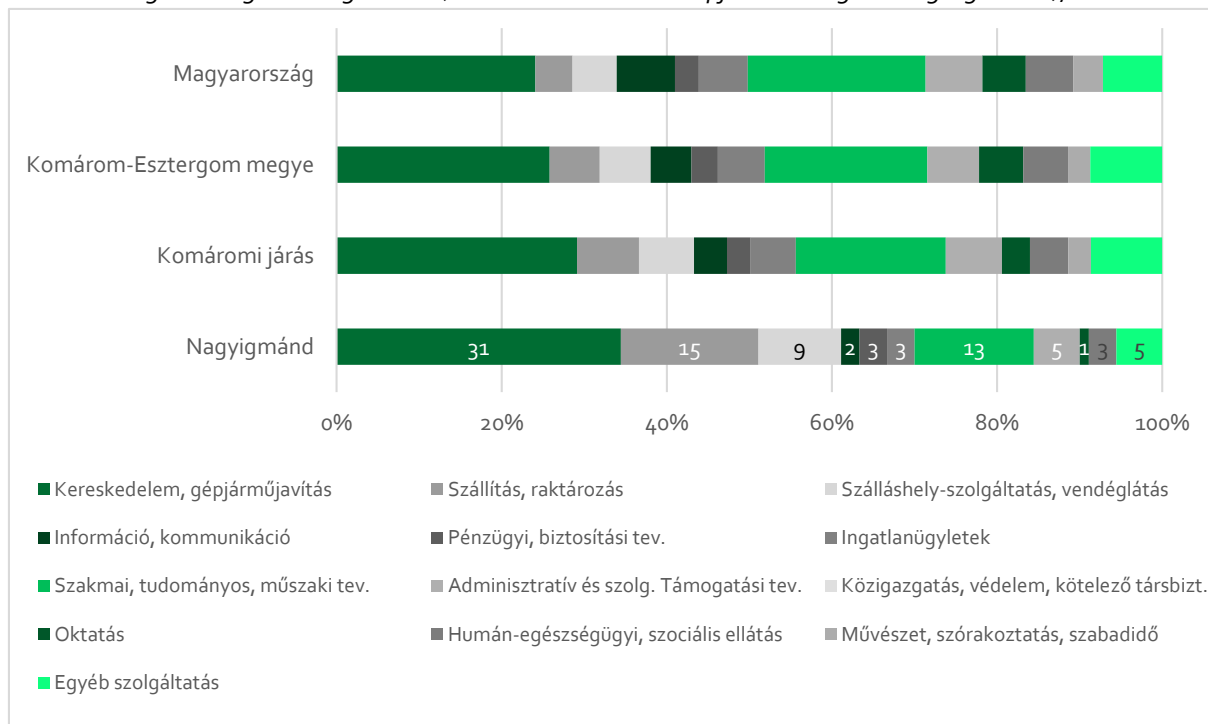

Forrás: KSH

SZOLGÁLTATÁSOK

Nagyigmándon az összes működő vállalkozás 60,40% a tevékenykedik szolgáltatási ágazatban. A településen szám szerint a legtöbb vállalkozás a kereskedelem, gépjárműjavításban (31 db) tevékenykedik. Relatíve nagy súllyal fordulnak elő a szállítással, raktározással (15 db), szakmai, tudományos, műszaki tevékenységgel (13 db), szálláshely-szolgáltatással, vendéglátással (9 db) foglalkozó vállalkozások is.

Szolgáltató ágazat megoszlása (vállalkozások száma alapján nemzetgazdasági áganként), 2016

Forrás: KSH

A településen számos élelmiszer és egyéb kereskedelmi áruház található.

Nagyigmánd kereskedelmi nyilvántartás (2014)

MINI ABC	Flamingó Temetkezés
Tűzép Telep	Marika Virágüzlet
1.sz. virág -és ajándék	Gabi méterárubolt
Kávéház	Gerenda Impex Kft.
Lábbeli-és Bőrárú, Ruházat, Textil, Játékok Üzlete	GEODÉTA KERESKEDELMI ÉS SZOLGÁLTATÓ BT
Mónika Virág	Normbenz Magyarország Benzinkút
Vadász csárda	Nagyigmánd, Postabolt
Bábolnai takarmánybolt	Normbenz Magyarország Kávézó
Lottózó	BÁZIS ABC
Óceán Fürdőszoba	BÁZIS PRESSZÓ
164. sz. Élelmiszer Áruház	GERTAM KFT
Illés és Fiai Pékség	Lomis Bazár
Szabó vegyeskereskedés	Iparcikk Üzlet
Fémcentrum	Agrodiszkont
Dísznövénykertészet	ELDO-MIX Itallarakat
NAGY-IGMÁNDI HÚSBOLT	Pepita Büfé
Müller ABC	Üzemanyag Töltőállomás
Autójavító	RENI MINI ABC
Horváth Mini ABC	Timix Kft.
Vígmolnár Vendéglő	CUKRÁSZDA
KIRÁLY PRESSZÓ	Lin-Lin Mini Bolt
INVEST KFT	TRANZIT BÜFÉ
KISKOCSMA	KIS-S VEGYI ÁRU
ELDÓ-MIX ABC	Szabó Árpád - csomagküldő
Bujáki Mihály Zoltán - csomagküldő	Pápai Impex Kft - mozgóbolt
Tóth Csaba - csomagküldő	Horváth Cintia - csomagküldő
Császár Éva - csomagküldő	Tóth Frantisek - csomagküldő
Varga Tamás - ügynöki	Szalóki Csilla - mozgóbolt
Tóth Sándor – őstermelő	Mészáros Tibor - ügynöki kereskedelem
Kissné Gáspár Livia - mozgóbolt	Mészáros Anikó - kiskereskedelmi
Mészáros Anikó - csomagküldő	

Forrás: <http://www.nagyigmand.hu/kozzetétel.php>

A szálláshellyel és a vendéglátással foglalkozó vállalkozások száma Nagyigmándon 9 db, azonban az elmúlt évekből tartózkodási időre, vendégéjszakákra vonatkozó adatok a KSH adatbázisában nincsenek a településre vonatkozóan.

1.9.3. A GAZDASÁGI SZERVEZETEK JELLEMZŐI, FONTOSABB BERUHÁZÁSAI TELEPÜLÉST ÉRINTŐ FEJLESZTÉSI ELKÉPZELÉSE

Nagyigmándon 2016-ban 149 vállalkozás működött, melyek közül a foglalkoztatottak létszáma szerint 93,29%-a mikro-, 6,04%-a kis- és középvállalkozás, 0,67% pedig nagyvállalkozás. A kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról szóló 2004. évi XXXIV. törvény alapján.

„3. § (1) KKV-nak minősül az a vállalkozás, amelynek

a) összes foglalkoztatotti létszáma 250 főnél kevesebb, és

b) éves nettó árbevétele legfeljebb 50 millió eurónak megfelelő forintösszeg, vagy mérlegfőösszege legfeljebb 43 millió eurónak megfelelő forintösszeg.

(2) A KKV kategórián belül kisvállalkozásnak minősül az a vállalkozás, amelynek

a) összes foglalkoztatotti létszáma 50 főnél kevesebb, és

b) éves nettó árbevétele vagy mérlegfőösszege legfeljebb 10 millió eurónak megfelelő forintösszeg.

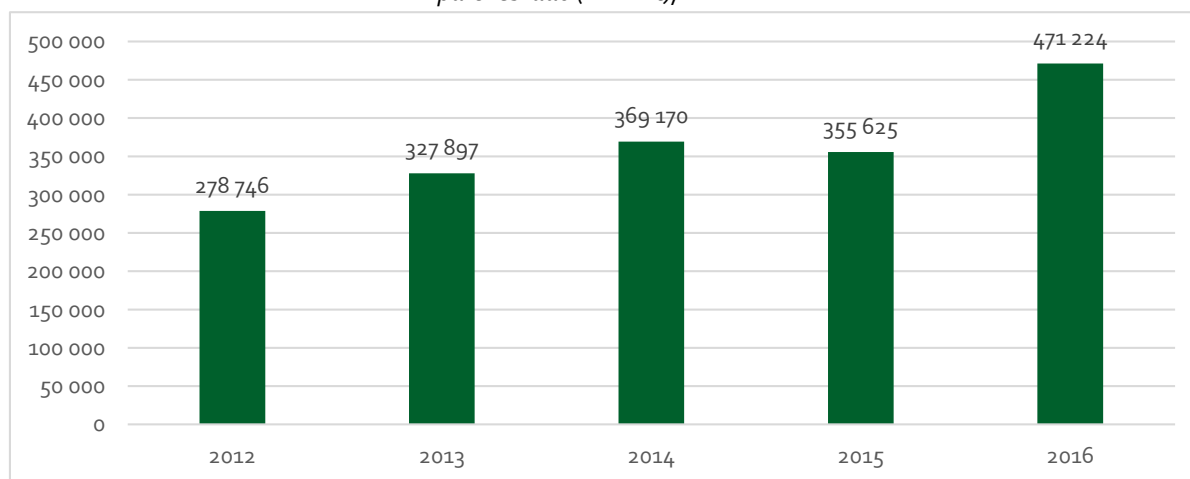
(3) A KKV kategórián belül mikrovállalkozásnak minősül az a vállalkozás, amelynek

a) összes foglalkoztatotti létszáma 10 főnél kevesebb, és

b) éves nettó árbevétele vagy mérlegfőösszege legfeljebb 2 millió eurónak megfelelő forintösszeg.” Forrás: 2004. évi XXXIV. tv. 3. §

Az önkormányzat helyi iparűzési adóból származó bevétele a vizsgált időszakban jelentősen növekedett, 2016-ban az állandó jelleggel végzett iparűzési tevékenység után fizetett helyi iparűzési adóból származó bevétel 471.335.000 Ft volt.

Az önkormányzat helyi adó bevételeiből az állandó jelleggel végzett iparűzési tevékenység után fizetett helyi iparűzési adó (1000 Ft), 2012-2016

Forrás: TEIR

1.9.4. A GAZDASÁGI VERSENYKÉPESSÉGET BEFOLYÁSOLÓ TÉNYEZŐK (ELÉRHETŐSÉG, MUNKAERŐ KÉPZETTSÉGE, K+F STB)

Nagyigmánd elérhetőségét az 1.1. Településhálózati összefüggések, a település helye a településhálózatban, térségi kapcsolatok fejezetben bemutattuk, a település rendelkezik gyorsforgalmi összeköttetéssel (5 km-re található az M1-es autópálya, amivel a 13-as főút kapcsolja össze a települést), valamint a MÁV 5-ös, Székesfehérvár- Komárom villamosított vasútvonala is érinti Nagyigmándot, így a település közlekedési kapcsolatai logisztikai szempontból kedvezőnek minősülnek. A településen a felsőfokú végzettséggel rendelkezők aránya az országos értéktől alacsonyabb, a középfokú végzettséggel rendelkezők aránya az országos szintet megközelítő, valamivel magasabb, addig az alacsony végzettséggel rendelkezők aránya magasabb, ami összességében alacsonyabb munkaerő képzettségre utal.

1.9.5. INGATLANPIACI VISZONYOK (KERESLET-KÍNÁLAT)

A Központi Statisztikai Hivatal Tájékoztatási adatbázisa részletes adatokkal rendelkezik Nagyigmánd lakásállományáról. A lakások mennyiségéről 2001-től állnak rendelkezésre adatok, ezen időszak alatt a lakások száma kismértékű növekedést mutatott, leginkább 2000 és 2006 között, majd 2011-ben 11 13 lakás került megszüntetésre, azóta pedig csak kisebb ingadozások figyelhetők meg. Nagyigmánd területén 2017-ban 1170 db lakás volt.

A lakásállomány 2001 és 2017 között összességében 3,17%-kal nőtt. A statisztikai adatok szerint változó tendenciájú lakásépítés 2003-2008 között volt jellemző (6-14 lakás/év), azóta jellemzően 1-2 lakás épül évente a településen. Az épülő lakások száma a vizsgált időszakban 68 db volt, a megszűnő lakások száma pedig összesen 33 db volt. Az önkormányzati bérlakások állomány jellemzőivel a 1.10.5. *Lakás- és helyiséggazdálkodás* alfejezetben foglalkozunk részletesen.

A KSH 2011-es népszámlálási adatai lakásállományra vonatkozó adatai közül a továbbiakban az építési időre, tulajdonviszonyra, szobák számára, alapterületre, lakások számára és komorfokozatra vonatkozó adatokat tekintjük át.

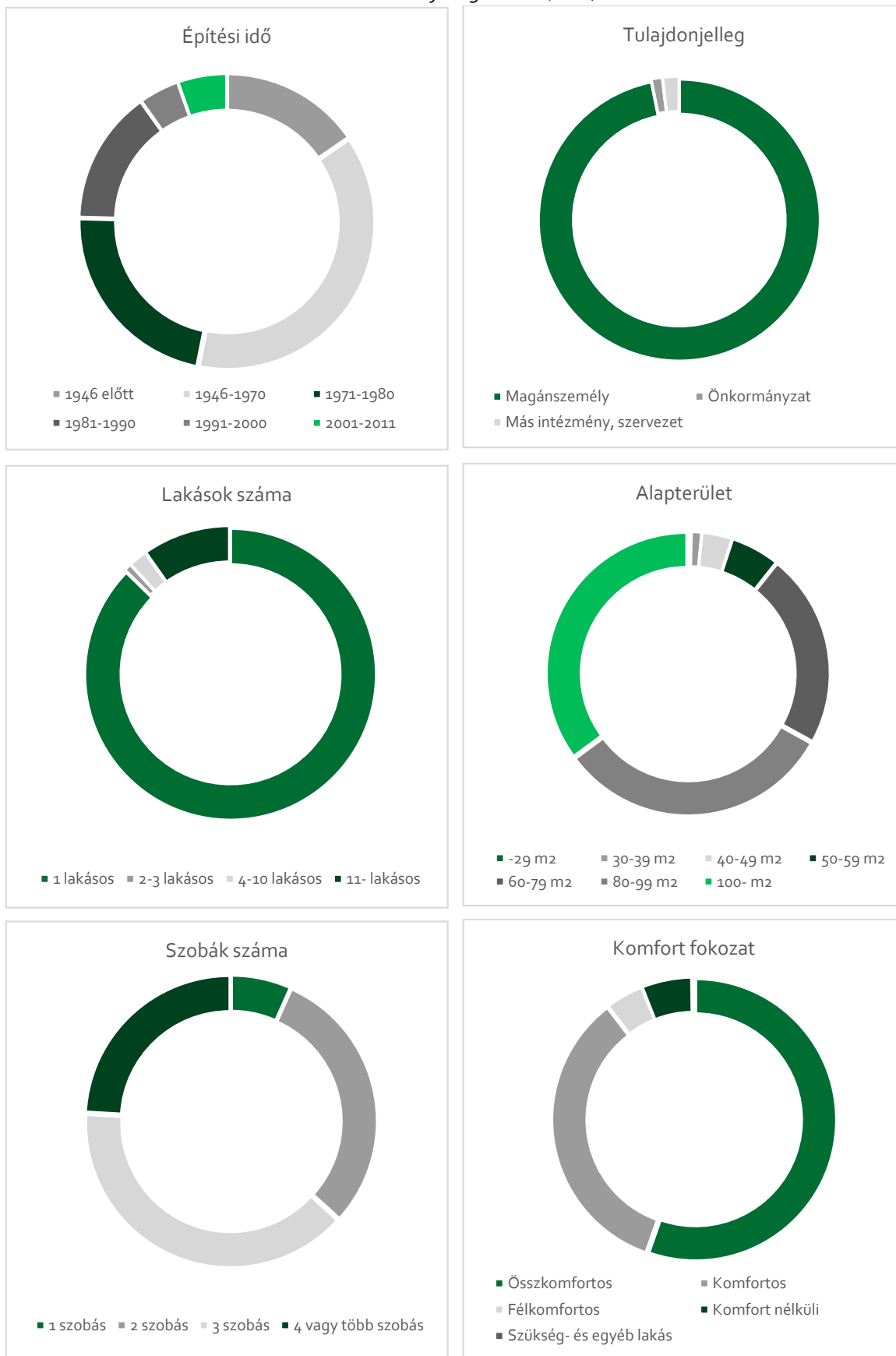
A település lakásainak 15,41%-a 1946 előtt, 37,76%-a 1946 és 1970 között, 36,99%-a 1971-1990 között, 9,84%-a pedig a rendszerváltás után épült. Az épületek 96,83%-a magánszemélyek, 1,29%-a önkormányzati, 1,88%-a más intézmény, szervezet tulajdonában állt.

A lakóházakban található lakások száma szerinti megoszlást tekintve az épületek túlnyomó többsége (87,32%) 1 lakásos, elenyésző része 2-3 lakásos (0,86%), 4-10 lakásos (2,05%), illetve 11 és több lakásos (9,77%), tehát elmondható, hogy a településen kevés a többlakásos lakóház. Az alapterület szerinti megoszlás változatos, a lakások többsége a 60 és 100 m² található, a 60 m² alatti lakások aránya 10,70%, a 100 m² felettieké pedig 35,10%. Az egy lakásra jutó alapterület 88 m².

A szobák számát vizsgálva közel hasonló arányban vannak jelen a háromszobás (39,16%), a kétszobás (30,08%), illetve a négy- és többszobás (24,08%) lakások. Az egyszobás lakások arány 6,68%. Az állomány 89,66%-a komfortos, vagy összkomfortos és mindössze 10,34%-a félkomfortos, komfort nélküli, szükség és egyéb lakás.

A kínálati árakat az Otthontérkép (<http://otthonterkep.hu/>) adatai alapján vizsgáltuk. A Komáromi járás megyei viszonylatban az alacsonyabb kínálati árral rendelkező térségek közé, még országos szinten már inkább a közepes kínálati árral rendelkező térségek közé tartozik.

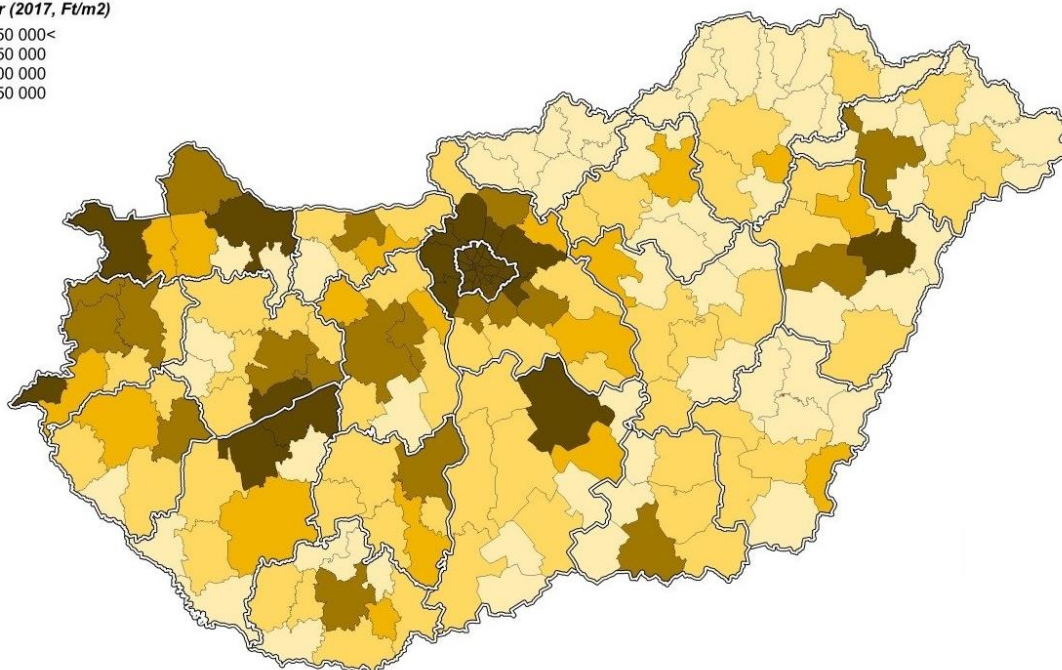
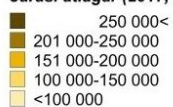
Lakásállomány megoszlása (2011)

Forrás: Népszámlálás, 2011

Lakóingatlanok átlagára járásonként

Járási átlagár (2017, Ft/m²)

Forrás: Portfolio, <https://www.portfolio.hu>

Átlagos kínálati árak (2016, Ft/m²)

Komáromi járás	Komárom-Esztergom megye	Budapest
155.000	178.000	477.000

Forrás: Otthon térkép, <http://otthonterkep.hu>

1.10. AZ ÖNKORMÁNYZAT GAZDÁLKODÁSA, A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉS ESZKÖZRENDSZERE ÉS INTÉZMÉNYRENDSZERE

1.10.1. KÖLTSÉGVETÉS, VAGYONGAZDÁLKODÁS, GAZDASÁGI PROGRAM

KÖLTSÉGVETÉS

A település költségvetéséről a Nagyigmánd Nagyközség Önkormányzat képviselő-testületének 1/2017. (II.12.) önkormányzati rendelete Nagyigmánd Nagyközség Önkormányzatának 2018. évi költségvetéséről rendelkezik.

1.§ (1) A képviselő-testület az önkormányzat kiadásainak fedezetéül szolgáló bevételek fő összegét 616.277.604 Ft-ban határozza meg.

(2) Az (1) bekezdésben szereplő bevételek közül:

Felhalmozási célú bevételek	1.999.920 Ft
Működési célú bevételek	614.277.684 Ft
Kötelező feladatok bevétele	614.277.684 Ft
Nem kötelező feladatok bevétele	1.999.920 Ft
Államigazgatási bevételek	0 Ft

(3) A képviselő-testület a költségvetési szervek bevételi és kiadási főösszegét az alábbiak szerint állapítja meg:

a) Önkormányzat:	511.506.624 Ft
b) Közös Önkormányzati Hivatal:	79.924.580 Ft
c) Művelődési Ház és Könyvtár:	24.846.400 Ft
A hiány összege:	0 Ft.

(4) A képviselő-testület az önkormányzat kiadásait 616.277.604 Ft-ban határozza meg. Ennek összegéből:

Felhalmozási célú kiadások	65.468.381 Ft
Működési célú kiadások összege	550.809.223 Ft
Kötelező feladatok kiadásai	568.541.484 Ft
Önként vállalt feladatok kiadásai	47.736.120 Ft
Államigazgatási kiadások	0 Ft

(5) A költségvetés működési célú egyenlege:
Felhalmozási célú egyenleg:

	83.301.760 Ft
	83.301.760 Ft

(6) A kiemelt bevételi előirányzatok:

Működési támogatások	154.437.784 Ft
Felhalmozási célú támogatások:	0 Ft
Közhatalmi bevételek:	445.120.000 Ft
Működési bevételek:	14.719.900 Ft
Felhalmozási célú átvett pénzeszközök:	1.999.920 Ft
Felhalmozási célú bevételek:	0 Ft

A kiemelt kiadási előirányzatok:

Személyi juttatás:	141.116.800 Ft
Munkaadókat terhelő járulékok:	28.244.000 Ft
Dologi kiadások:	98.877.050 Ft
Ellátottak pénzbeli juttatásai:	9.002.500 Ft
Egyéb működési célú kiadások:	39.256.171 Ft
Egyéb felhalmozási célú kiadás:	4 000 000 Ft,
Beruházások:	39.603.449 Ft
Felújítások:	21.864.932 Ft
Működési célú pénzeszköz átadás:	209.479.403 Ft

Tartalék:	24.833.299 Ft.
4. § A Képviselő-testület az évközi többletigények, valamint elmaradt bevételek pótlására	
Önkormányzat általános (működési) tartaléka:	5 000 000 Ft
Felhalmozási célú tartalék:	19.833.299 Ft

Forrás: 2/2018. (II.12.) önkormányzati rendelet, 1.§, 4.§

A Nagyigmánd Nagyközség Önkormányzatának éves költségvetése bevételek, kiadások, költségvetési egyenleg tekintetében az alábbiak szerint alakult az elmúlt években.

Az önkormányzat költségvetési mérlege, 2014-2018

	2018	2017	2016	2015	2014
Bevételek	616.277.604	602.481.936	568.313.000	561 985 000	557 501 000
Kiadások	616.277.604	602.481.936	568.313.000	561 985 000	594 140 000
Egyenleg	-	-	-	-	36 639 000

Forrás: Önkormányzati költségvetések

VAGYONGAZDÁLKODÁS

Az önkormányzat vagyongazdálkodását Nagyigmánd Nagyközség Önkormányzat képviselő-testületének 7/2013. (III.21.) önkormányzati rendelete határozza meg. A rendelet 1. sz. melléklete a korlátozottan forgalomképes törzsvagyon sorszámát, helyrajzi számát, területét és megnevezését tartalmazza.

- „1. § (2) A korlátozottan forgalomképes vagyon használatának és hasznosításának szabályait, a tulajdonosi részjogosítványok körét, gyakorlásukra hatáskörrel rendelkező szerveket a képviselő-testület e rendeletben állapítja meg.
- „2. § Amennyiben a tulajdon védelme megfelelően biztosított és ellenőrzött, valamint az eszközökről és azok állományában bekövetkezett változásokról folyamatosan részletező nyilvántartás készül mennyiségben és értékben, akkor a leltározást elegendő kétévenként végrehajtani.”

Forrás: 7/2013. (III.21.) önkormányzati rendelet 1.§, 2.§

GAZDASÁGI PROGRAM

Nagyigmánd Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete elfogadta a település Gazdasági Programját 2020-2024 időszakra, amelyben az alábbiak kerültek rögzítésre:

- ❖ A gazdasági program pénzügyi alapjai, az önkormányzat adópolitikája
- ❖ Az önkormányzat, mint munkaadó feladatai
- ❖ Településfejlesztési feladatok:
 - ❖ ipari park, kis- és középvállalkozások, helyi munkaerő alkalmazásának támogatása
 - ❖ népesség megőrzés elősegítése, arculatjavítás, bérlakásállomány bővítés
 - ❖ Concó patak hídjának állapot javítása helyett új híd építése, amely alkalmas gyalogos és kerékpáros forgalom átvezetésére is
 - ❖ Kossuth Lajos utca korszerűsítése, településképvé javítása a központban
 - ❖ útépitési és csapadékvíz elvezetési program folytatása
 - ❖ vízelvezetési rendszer bővítése
 - ❖ Református és Katolikus temető környékének rendezése
 - ❖ önkormányzati tulajdonú ingatlanok karbantartása, energetikai felújítások

- ❖ közterületek rendbentartása
- ❖ Puszták jövőjéről való rendelkezés
- ❖ Környezetvédelmi célok
- ❖ Az önkormányzati intézményekkel kapcsolatos célok:
 - ❖ oktatási intézmények
 - ❖ közművelődés, kultúra, sport, civilszervezetek
- ❖ Egészségügyi célok
- ❖ Szociális ellátás

1.10.2. AZ ÖNKORMÁNYZAT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI TEVÉKENYSÉGE, INTÉZMÉNYRENDSZERE

Nagyigmánd Nagyközség Önkormányzata Csém községgel Közös Önkormányzati Hivatalt alkot Nagyigmándi Közös Önkormányzati Hivatal elnevezéssel.

Településfejlesztési tevékenységgel az Önkormányzat, pontosabban a polgármester, a jegyző és a Képviselő-testület foglalkozik. A Képviselő-testület 2020-2024 időszakra szóló Gazdasági Programjában megfogalmazta a legfontosabb településfejlesztési feladatokat.

1.10.3. GAZDASÁGFEJLESZTÉSI TEVÉKENYSÉG

A település Gazdaságfejlesztési Programjában a megvalósítandó feladatok és elképzelések között megfogalmazott gazdaságfejlesztéssel kapcsolatos teendőit. A Gazdasági Program részleteit a 1.10.1. *Költségvetés, vagyongazdálkodás, gazdasági program* fejezet tartalmazza.

1.10.4. FOGLALKOZTATÁSPOLITIKA

Nagyigmánd Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testületének 1/2020 (II. 17.) önkormányzati rendelete az önkormányzat 2020. évi költségvetéséről rendelkezik az önkormányzat és intézményeinek 2020. évi létszám kimutatásáról a 7. sz. mellékletében rendelkezik, mely szerint Nagyigmánd Nagyközség Önkormányzata közfoglalkoztatottak nélkül 40 fő alkalmazását irányozta elő, közfoglalkoztatottakra jelenleg előírányzottan nem szerepelnek adatok a költségvetésben. Önkormányzat

- ❖ 21 fő engedélyezett álláshely

Közös Önkormányzati Hivatal

- ❖ 14 fő engedélyezett álláshely

Művelődési Ház

- ❖ 5 fő engedélyezett álláshely

1.10.5. LAKÁS- ÉS HELYSÉGGAZDÁLKODÁS

Az önkormányzat lakás- és helységgazdálkodását Nagyigmánd Nagyközség önkormányzati képviselő-testületének – az Önkormányzat tulajdonában lévő szolgálati és bérlakások lakbérének megállapításáról szóló – 11/2019 (XII. 23.) önkormányzati rendelete szabályozza.

A rendelet megkülönbözteti a „normál” és a szolgálati jellegű bérbeadást. Az Önkormányzat részéről összkomfortos lakás, komfortos lakás és garázs kerül bérbeadásra. A Helyi Esélyegyenlőségi Program adatai alapján az Önkormányzat tulajdonában összesen 19 lakás van. Szociális lakhatásra a

településen nincs lehetőség. Gazdasági Programjában bérlakásállomány bővítését is a céljai között határozta meg.

1.10.6. INTÉZMÉNYFENNTARTÁS

Nagyigmánd Nagyközség Önkormányzat képviselő-testületének 8/2020. (XI. 16) önkormányzati rendelete az önkormányzat 2020. évi költségvetéséről az Önkormányzaton és a Közös Önkormányzati Hivatalon túl a Művelődési Házat nevesíti a költségvetések során. Az intézmények költségvetésének részletes kimutatását a rendelet 1. és 2. melléklete tartalmazza:

Az önkormányzat képviselő-testületének a 2020. évi költségvetési módosított bevételek főösszege:

❖ Az Önkormányzatnál	1 220 110 314 Ft,
❖ A Közös Önkormányzati Hivatalnál	92 649 235 Ft,
❖ A Művelődési Ház és Könyvtár esetében pedig	39 259 459 Ft.

Forrás: 8/2020. (XI. 16) önkormányzati rendelet, 1.§

1.10.7. ENERGIAGAZDÁLKODÁS

A megújuló energiaforrások alkalmazási lehetőségeiről az 1.16.2.2. Megújuló energiaforrások alkalmazása, a környezettudatos energiagazdálkodás lehetőségei fejezetben írunk.

1.11. TELEPÜLÉSÜZEMELTETÉSI SZOLGÁLTATÁSOK, OKOS VÁROS TELEPÜLÉSI SZOLGÁLTATÁSOK

A 2011. évi CLXXXIX. törvény – Magyarország helyi önkormányzatairól – 13. §-a meghatározza a helyi önkormányzatok feladatait.

„13. § (1) A helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok különösen:

- 1. településfejlesztés, településrendezés;*
- 2. településüzemeltetés (köztemetők kialakítása és fenntartása, a közvilágításról való gondoskodás, kéményseprő-ipari szolgáltatás biztosítása, a helyi közutak és tartozékainak kialakítása és fenntartása, közparkok és egyéb közterületek kialakítása és fenntartása, gépjárművek parkolásának biztosítása);*
- 3. a közterületek, valamint az önkormányzat tulajdonában álló közintézmény elnevezése;*
- 4. egészségügyi alapellátás, az egészséges életmód segítését célzó szolgáltatások;*
- 5. környezet-egészségügy (köztisztaság, települési környezet tisztaságának biztosítása, rovar- és rágcslóirtás);*
- 6. óvodai ellátás;*
- 7. kulturális szolgáltatás, különösen a nyilvános könyvtári ellátás biztosítása; filmszínház, előadó-művészeti szervezet támogatása, a kulturális örökség helyi védelme; a helyi közművelődési tevékenység támogatása;*
- 8. gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások;*
- 8a. szociális szolgáltatások és ellátások, amelyek keretében települési támogatás állapítható meg;*
- 9. lakás- és helyiséggazdálkodás;*
- 10. a területén hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának, valamint a hajléktalanná válás megelőzésének biztosítása;*
- 11. helyi környezet- és természetvédelem, vízgazdálkodás, vízkárelhárítás;*
- 12. honvédelem, polgári védelem, katasztrófavédelem, helyi közfoglalkoztatás;*
- 13. helyi adóval, gazdaságszervezéssel és a turizmussal kapcsolatos feladatok;*
- 14. a kistermelők, őstermelők számára – jogszabályban meghatározott termékeik – értékesítési lehetőségeinek biztosítása, ideértve a hétévi árusítás lehetőségét is;*
- 15. sport, ifjúsági ügyek;*
- 16. nemzetiségi ügyek;*
- 17. közreműködés a település közbiztonságának biztosításában;*
- 18. helyi közösségi közlekedés biztosítása;*
- 19. hulladékgazdálkodás;*
- 20. távhőszolgáltatás;*
- 21. víziközmű-szolgáltatás, amennyiben a víziközmű-szolgáltatásról szóló törvény rendelkezései szerint a helyi önkormányzat ellátásért felelősnek minősül.”*

Forrás: 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. §

Az Önkormányzat a fentieknek eleget tesz.

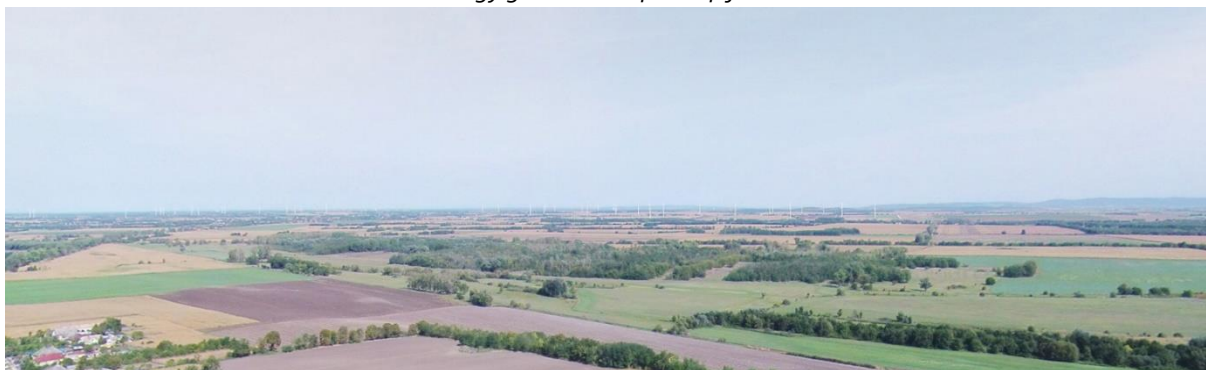
A településen okos város települési szolgáltatás nincsen.

1.12. A TÁJI ÉS TERMÉSZETI ADOTTSÁGOK VIZSGÁLATA

1.12.1. TERMÉSZETI ADOTTSÁGOK

Nagyigmánd nagyközség közigazgatási területe a Kisalföld nagytájnak a Komárom-Esztergomi-síkság középtájhoz tartozó Igmánd-Kisbéri-medence kistáj területén helyezkedik el. A település egésze a Győr–Tatai-teraszvidék és az Igmánd – Kisbéri-sík vegetációs táj része. [Ild. Térképmelléklet Vegetációs táj]

Nagyigmánd látképe Csép felől

Forrás: <http://csep.hu/panorama/>

GEOLÓGIAI ADOTTSÁGOK

A kistájat számos, a Bakonyból északnak futó patak völgye tagolja, ez mélyszerkezetében is tükröződik. A folyóvízi és szélerezózió, illetve lejtőfolyamatok hatására kialakult medencesíkság felszínét a völgyekben ártéri öntésiszap- és homok fedi. A kistáj nyugati peremét löszös-homokos-kavicsos üledék borítja, míg keletebbre homokos-löszös takaró található. Alattuk főleg agyagos miocén-oligocén üledékek húzódnak, amelyek gyenge víztározók, a medencealjzatot pedig triász karbonátos képződmények alkotják. A geotermikus gradiens értékek magasak, a mélyebb rétegekből is 50 °C alatti hőmérsékletű vizet lehet kitermelni. Forrás: *Kistájkataszter*

A település geológiai viszonyainak meghatározásához a Magyar Földtani és Geofizikai Intézet térképeit használtuk fel.

Felszíni földtani képződmények Nagyigmánd közigazgatási területén

Név	Litológia
Lösz	Lösz
Fluvioeolikus homok	Homok
Proluviális-deluviális üledék	Proluviális-deluviális üledékek általában
Folyóvízi-mocsári üledék	Folyóvízi-mocsári üledékek összевontan
Folyóvízi üledék	Folyóvízi üledékek összевontan
Mocsári üledék	Mocsári üledékek összевontan
Folyóvízi-deluviális üledék	Folyóvízi-deluviális üledékek általában
Deluviális üledék	Deluviális üledékek általában
Tihanyi formáció	Agyagmárgás aleurit, aleurit, finomhomok; vékony szenes agyag, tarkaagyag, lignit és dolomit rétegek
Somlói formáció	Szürke, molluszkás, agyagmárgás aleurit, lemezes aleurit, finomhomok váltakozása

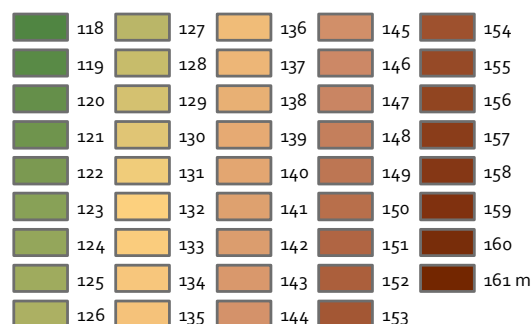
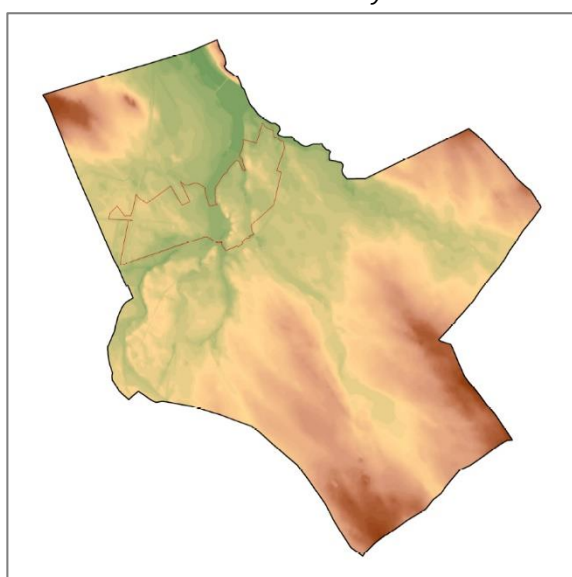
Forrás: Magyarország földtani térképe 1:100 000, <http://map.mfgi.hu/fdt100/>

DOMBORZATI ADOTTSÁGOK

A térség eróziósan felszabdalt, hullámos felszínű medencesíkság, mely a Győr-tatai teraszszigetektől délre a Bakony lejtővidékéig terjed. A felszín magassága északon 125-130 m közötti; dél felé fokozatosan 180 m fölé emelkedik.

A kistáj legmagasabb pontja a Kocs-hegy (218 m). A relatív relief a táj északi és középső kétharmadában 5-10 m/km², peremein 10-25 m/km², legmagasabban fekvő területén pedig – Kisbértől Északkeletre – 25-50 m/km²-ig emelkedik. A völgyssűrűség értéke átlagosan 0,74 km/km², maximális értéke 3,1 km/km². A domborzat a területhasznosítást nem akadályozza; a patak völgyek valamivel nedvesebb termőhelyek. *Forrás: Kistáj-kataszter*

Domborzati viszonyok

Forrás: Földhivatali alapadatok

Nagyigmánd domborzati adottságainak vizsgálatát a földhivatali adatszolgáltatás során biztosított domborzatmodell felhasználásával végeztük el. A vizsgálat során a magassági, kitettségi, illetve lejtőviszonyokat elemeztük. A település legalacsonyabb pontja a Concó-patak mentén (~118 m), a legmagasabb pontja pedig a Kocsi-halom (~161 m) területén, a Ghyczy-pusztánál található.

[Lsd. Térképmelléklet: Tengerszint feletti magasság]

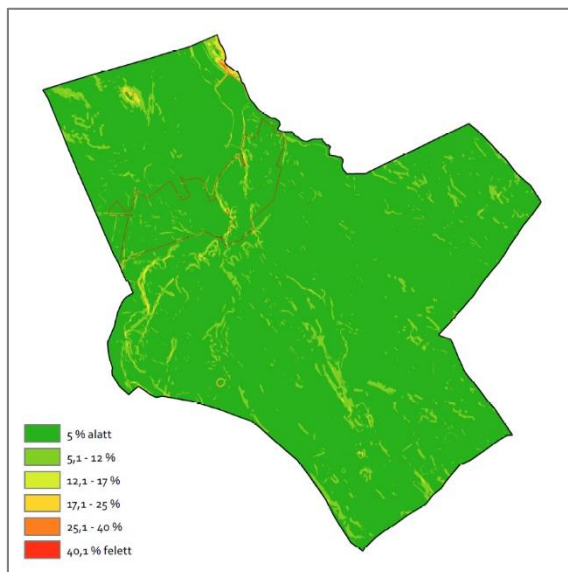
Nagyigmánd területeknek nagy része 5% alatti lejtéssel bír. Meredek lejtésű területek főként az Ördög-hegy térségében és a Nagyigmándi-tótól északra találhatók. Ezen területek művelés szempontjából korlátozó tényezőként lépnek fel, így elsősorban gyümölcsösként, szőlőként vagy erdőként hasznosíthatók. A lejtők meredekség vizsgálatát az alábbi csoportosítás szerint végeztük el.

Lejtők

Lejtő kategória	Lejtés [%]	Minősítés	Megjegyzés
I.	< 5 %	Sík	Erózió hatása nem jellemző
II	5 -12 %	Enyhén lejtős	Gépesítési, sáncolási határ
III.	12-17%	Lejtős	Speciális szántást igényel
IV.	17-25%	Enyhén meredek	A szántóföldi művelés határa
V.	25-40%	Meredek	Szántóföldként nem művelhető
VI.	> 40%	Nagyon meredek	Csak erdőként hasznosítható

Forrás: http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/0027_te011/cho1So4.html

Lejtésviszonyok

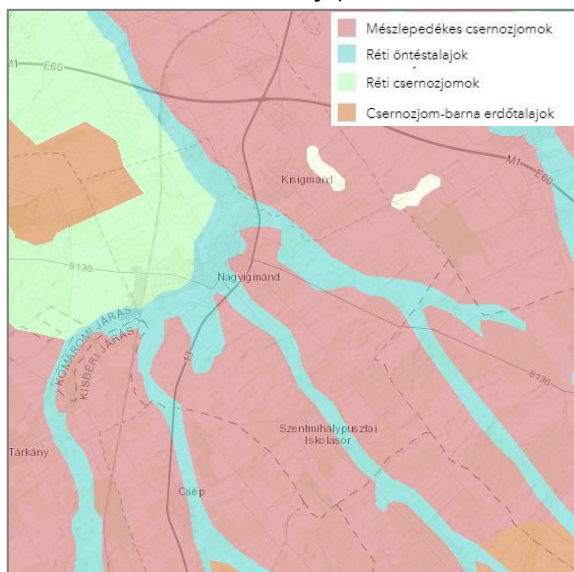

Forrás: Földhivatali alapadatok

TALAJTANI ADOTTSÁGOK

Nagyigmánd közigazgatási területére a délkeleti, magasabb térszínen mészlepedékes csernozjom talajok, a vízfolyások mentén réti öntéstalajok, a Concó-patak bal partján réti csernozjom talajok jellemzőek, míg az Ördög-hegy térségében csernozjom barna erdőtalajok is előfordulnak. Az előbbi talajok mechanikai összetétel alapján jó víztartó, vályog mechanikai összetételű, mezőgazdaságilag értékes talajok, míg a fennmaradó északnyugati területen homokos vályog mechanikai összetételű talaj jellemző. A kistáj alapkőzetét képező iszapos löszbe pannon üledék keveredett, ami jellegzetes szürkésfehér színt és kedvezőtlenebb talajtulajdonságokat eredményez. Nagyigmánd határának völgyfenéki területén szolonyeces típusú szikes található, amelynek növényzete az alföldi szikesekéhez hasonló. *Forrás: Kistájkataszter*

Genetikai talajtípusok

Forrás:

<https://maps.rissac.hu:3344/webappbuilder/apps/2/>

Igmándi keserűvíz, mely Amerikába is eljutott

Forrás:

<http://www.nagyigmand.hu/nevezetessegek.php>

FELSZÍNI VIZEK

A település a Bakonyból a Dunához folyó patakok vízgyűjtő területére esik. Közülük a Concó (20 km) és mellékvei a legjelentősebbek, ide sorolhatjuk többek között a Vékony-, illetve a Szendi-eret. Ennek ellenére eléggé száraz, gyenge lefolyású terület.

Mértékadó vízjárási adatok szerint a Concó vízállása Nagyigmándnál -15 és 140 cm, vízhozama pedig 0,02-35 m³/s között váltakozik. Árvizek koratavasszal és nyár elején fordulnak elő, ősszel pedig megszokott a kisvizek jelenléte. *Forrás: Kistájkataszter*

Mértékadó vízjárási adatok

Vízfolyás	Vízmerce	LKV	LNK	KQ	KÖQ	NQ
		[cm]		[m ³ /s]		
Concó	Nagyigmánd	-15	140	0,02	0,4	35

Forrás: Kistájkataszter

A Concó a Bakonyban ered, mintegy 290 méteres tengerszint feletti magasságban. Forrásától kezdve északi irányban halad, a Vértes északnyugati, illetve a Bakony északi részének felszíni vizeit gyűjti össze. Nagyigmánd mellett hat további település érintésével Ács városnál éri el befogadó vízfolyását, a Dunát, annak 1776,8 folyamkilométerében.

Forrás: http://www.kisalfold.hu/dunantul/bonyt_es_nagyigmandot_veszelyeztet_i_a_conco-patak/2158457/

A patakba beletorkollik a Saliházi-árok Hántánál, a Kisbéri-ér, a Battyáni-ér és a Pulai-árok Kisbér után, az Ürgemajori-csatorna, a Csépi-ér és a Szendi-ér Nagyigmándnál, valamint a Székes-patak Ácsnál.

A Concó vízgyűjtő területe 498,3 km², mely vízgazdálkodási szempontból a Bakony-ér és Concó Vízgyűjtőtervezési alegység működési területét képezi. *Forrás: Vízügyi Portál, <https://hu.wikipedia.org/wiki/Conc%C3%B3-patak>*

A kistáj területén emellett 8 természetes és 7 mesterséges tó található. Nagyigmándhoz három jelentősebb állóvíz tartozik, egyrészt a Nagyigmándi-tó, valamint a Szendi-ér mentén felduzzasztott horgásztó és a Ghyczy-kastély mellett található mesterséges tó.

FELSZÍN ALATTI VIZEK

A talajvíz mélysége általában néhány méter, mennyisége csekély – ahogy a rétegvíz mennyisége is – a többnyire agyagos tározó rétegekben. Az artézi kutak száma elég jelentős, átlagos mélységük 100 m körüli. *Forrás: Kistájkataszter*

Az Igmánd-Kisbéri-medence jelentős talajvízkinccsel rendelkezik, erre példa a gyógyhatásáról ismert Igmándi keserűvíz, melyet Nagyigmánd határában 1862-ban fedeztek fel. 1928-ra az ásott kutak száma 24-re nőtt, később új kutakat ásattak a Nagyigmánd és Kocs közötti területen. Az első telep Nagyigmánd határában volt megtalálható, majd a palackozó üzem 1963-ban megszűnt. A gyógyvíz kútjai ma már nem használhatóak, a gondatlan nagyüzemi mezőgazdaság elnitratosította a víznyerő rétegeket. *Forrás: <https://anzdoc.com/az-igmandi-keservizkutak-reaktivalasanak-lehetsege.html>, http://www.minalunk.hu/tatabanya/index.php?n=5&tartalom_id=26233&area=524, <https://utazom.com/magyarorszag/kozep-dunantul/a-duna-es-a-velencei-hegyseg-kozott/komarom-es-a-barsonyos/nagyigmand-terkep>*

A 120-130 m tengerszint feletti magasságban kinyert keserűvíz hosszú éveken keresztül meghatározó szereppel bírt a magyar gyógyászatban. A víz minőségileg kemény és magnézium-szulfátos. Kedvező élettani hatása bizonyított a gyomor- és bélrendszeri megbetegedések, nyelőcső-megbetegedések, epebetegségek, krónikus bélbetegségek kezelése esetén. *Forrás: <http://balneportal.hu/tudnivalok/asvanyvizek-gyogyvizek-ivokurak-431>*

KLIMATIKUS ADOTTSÁGOK

Az Igmánd-Kisbéri medence éghajlata mérsékelt meleg; északi része száraz, míg a déli mérsékelt száraz. Az éves napfénytartam körülbelül 1950 óra, ebből a nyári napsütéses órák száma 780, míg a télieké csak 180 óra körüli értéket ér el.

Az évi középhőmérséklet 9,8-10,2 °C, a vegetációs időszakban ez 16,5 °C. A 10 °C-nál magasabb középhőmérsékletű napok száma 192-194. A fagymentes időszak április 8.-án kezdődik és október 22.-én ér véget. A nyári legmelegebb napok maximum hőmérsékleteinek átlaga 33,5-34,0 °C, míg a leghidegebb téli napok maximum hőmérsékleteinek átlaga -16,0 és -16,5 °C közötti.

Az évi csapadékösszeg 550-600 mm között változik, melyből 320-340 mm hullik a vegetációs időszakban. A 24 órás csapadékmáximum 124mm, melyet Bársonyoson mértek. A hótakaróval borított napok száma 33-38, az átlagos maximális hóvastagság 20 cm körüli. Az ariditási index 1,20-1,24 közötti, a déli szegélyterületeken viszont csak megközelíti az 1,15-ös értéket. A leggyakoribb szélirány az északnyugati, az átlagos szélesebség 3 m/s körüli. Az éghajlat a gabonaféléknek, a kapásoknak és a kertészeti kultúráknak egyaránt kedvező. *Forrás: Kistájkataszter*

NÖVÉNYZET

Az alfejezet megírásához Dövényi Z. (szerk.) *Magyarország kistájainak katasztere* (MTA Földrajztudományi Kutatóintézet Budapest, 2010) kiadványát használtuk fel.

A terület az Alföldek flóraidékébe, Kisalföld flórajárásához (*Arrabonicum*) tartozik. A település közigazgatási területének jelentős részének a potenciális vegetációja a löszpuszta (pusztai cserjés és tölgyes foltokkal), az északi részen tatárjuharos lösztölgyes, míg északnyugaton homoki tölgyes és homokpuszta. Szántóföldi növénytermesztés a település közigazgatási területének közel 80%-án folyik, ami lényegesen magasabb az országos és megyei, kb. 45%-os értékeknél.

Néhány nevezetes növényelőfordulása szikes élőhelyen a mocsári kosbor (*Orchis palustris*), sziki őszirózsa (*Aster tripolium subsp. pannonicus*), télisás (*Cladium mariscus*) és a békaboglárka (*Ranunculus flammula*); értékes erdőssztyeppfajai pedig a tavaszi hérics (*Adonis vernalis*), a sarlós buvákfü (*Bupleurum falcatum*), a selymes peremizs (*Inula oculuschristi*), a nagyvirágú gyíkfű (*Prunella grandiflora*) és a macskahere (*Phlomis tuberosa*). Ölbőpuszta környékének fajgazdag homokpusztagyepjein a báránypirosító (*Alkanna tinctoria*) és a borzas len (*Linum hirsutum*) a különösen intenzív tájhasználat áldozatául estek.

A leggyakoribb özőnfajok: zöld juhar (*Acer negundo*), bálványfa (*Ailanthus altissima*), gyalogakác (*Amorpha fruticosa*), selyemkóró (*Asclepias syriaca*), kisvirágú őszirózsa (*Aster lanceolatus*), amerikai alkörmös (*Phytolacca americana*), japánkeserűfű-fajok (*Reynoutria spp.*), akác (*Robinia pseudoacacia*), aranyvessző-fajok (*Solidago spp.*).

Gyakori élőhelyek

- ❖ Csatornák, szabályozott patakok, mesterséges tavak parti zónájában és közvetlen partközeli víztestében kialakult fragmentális mocsarak és kisebb hínarasok
- ❖ Jellegtelen üde gyepek és magaskórósok
- ❖ Jellegtelen száraz- vagy félszáraz gyepek és magaskórósok
- ❖ Puhafás pionír és jellegtelen erdők
- ❖ Keményfás jellegtelen vagy telepített egyéb erdők

Közepesen gyakori élőhelyek

- ❖ Áramlóvízi, (nagylevelű) békaszőlős, tündérfátylas hínár
- ❖ Szikes, vízboglárkás, tófonalas vagy csillárkamoszatos hínár
- ❖ Vízparti virágkákás, csetkákás, vízi hídörös, metyekórós mocsarak

- ❖ Szikes rétek
- ❖ Köttött talajú sztyeprétek (lössz, agyag, nem köves lejtőhordalék, tufák)
- ❖ Jellegtelen fátlan vizes élőhelyek
- ❖ Folyómenti bokorfüzesek
- ❖ Galagonyás-kökényes-borókás cserjések

Ritka élőhelyek

- ❖ Harmatkásás, békabuzogányos mocsári-vízparti növényzet
- ❖ Zsiókás és sziki kákás szikes mocsarak
- ❖ Kékperjés rétek
- ❖ Mocsárrétek
- ❖ Ürmöspuszták
- ❖ Üde mézpázsitos szikfokok
- ❖ Nyílt homokpusztagyeppek
- ❖ Homoki sztyeprétek
- ❖ Fűz-nyár ártéri erdők
- ❖ Nyílt, gyepekkel mozaikos lösztölgyesek
- ❖ Nyílt, gyepekkel mozaikos homoki tölgyesek
- ❖ Homoki borókás-nyárasok

Nagyigmánd közigazgatási területén elszórtan találhatóak kisebb erdőfoltok. Elsődleges rendeltetés szerint a település területén gazdasági, közjóléti, védelmi rendeltetésű erdőrészek és egyéb (erdőgazdálkodási tevékenységet közvetlenül szolgáló) földterületek is előfordulnak. A nyilvántartott erdőterületek, valamint a zöldfelületek elhelyezkedését az **1.13. Zöldfelületi rendszer vizsgálata** fejezetben mutattuk be.

A település külterületeinek felszínborításában a szántóföldi növénykultúrák a meghatározóak. A MÉTA program (Magyarország Élőhelyeinek Térképi Adatbázisa) keretei között készített, Magyarország természetközeli növényzettel való borítottságát ábrázoló térkép szerint Nagyigmánd nagyközség területén való természetközeli borítottság kevesebb, mint 10%. *Forrás: <http://www.novenyzetiterkep.hu/node/46>*

Az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény végrehajtásáról szóló 61/2017. (XII. 21.) FM rendelet 2. melléklete szerint a tervezési területen az alábbi fajok tekinthetők őshonosnak.

Győr-Tatai-teraszvidék erdészeti tájon őshonos fafajok jegyzéke

	Magyar név	Tudományos név
1.	barkócaberkenye	<i>Sorbus torminalis</i>
2.	csertölgy	<i>Quercus cerris</i>
3.	fehér fűz	<i>Salix alba</i>
4.	fehérnyár és szürkenyár	<i>Populus alba</i> és <i>P. × canescens</i>
5.	feketegyűrű (tatár) juhar	<i>Acer tatarica</i>
6.	feketenyár	<i>Populus nigra</i>
7.	gyertyán	<i>Carpinus betulus</i>
8.	hegyi juhar	<i>Acer pseudoplatanus</i>
9.	hegyi szil	<i>Ulmus glabra</i>
10.	kecskefűz	<i>Salix caprea</i>
11.	kislevelű hárs	<i>Tilia cordata</i>
12.	kocsányos tölgy	<i>Quercus robur</i>

	Magyar név	Tudományos név
13.	kocsánytalan tölgyek	<i>Quercus petraea agg.</i>
14.	közönséges boróka	<i>Juniperus communis</i>
15.	közönséges nyír	<i>Betula pendula</i>
16.	madárcseresznye	<i>Cerasus avium</i>
17.	magas kőris	<i>Fraxinus excelsior</i>
18.	mezei juhar	<i>Acer campestre</i>
19.	mezei szil	<i>Ulmus minor (U. procera)</i>
20.	mézgás éger	<i>Alnus glutinosa</i>
21.	molyhos és olasz tölgy	<i>Quercus pubescens</i>
22.	rezgőnyár	<i>Populus tremula</i>
23.	törékeny fűz	<i>Salix fragilis</i>
24.	vadalma	<i>Malus sylvestris</i>
25.	vadkörte	<i>Pyrus pyraeaster</i>
26.	vénic szil	<i>Ulmus laevis</i>
27.	zelnicemeggy	<i>Padus avium</i>

Forrás: 61/2017. (XII. 21.) FM rendelet

Az idegenhonos, valamint az intenzíven terjedő fa- és cserjefajok jegyzéke

	Magyar név	Tudományos név
1.	amerikai (vörös) kőris*	<i>Fraxinus pennsylvanica</i>
2.	alásfa	<i>Ptelea trifoliata</i>
3.	amerikai mocsártölgy	<i>Quercus palustris</i>
4.	arany ribiszke*	<i>Ribes aureum</i>
5.	Atlasz-cédrus	<i>Cedrus atlantica</i>
6.	bálványfa*	<i>Ailanthus altissima</i>
7.	erdeifenyő fajtái	<i>P. sylvestris cv. -ok.</i>
8.	európai vörösfenyő és fajtái	<i>Larix decidua és L. decidua cv. -ok.</i>
9.	ezüst juhar*	<i>Acer saccharinum</i>
10.	fehér akác*	<i>Robinia pseudoacacia</i>
11.	fehér eper	<i>Morus alba</i>
12.	fekete dió	<i>Juglans nigra</i>
13.	feketefenyő	<i>Pinus nigra</i>
14.	gyalogakác*	<i>Amorpha fruticosa</i>
15.	japánakác	<i>Sophora japonica</i>
16.	juharlevelű platán	<i>Platanus x hybrida</i>
17.	kaukázusi jegenyefenyő	<i>Abies nordmanniana</i>
18.	kék duglászfenyő	<i>Pseudotsuga menziesii var. glauca</i>
19.	keleti tuja	<i>Platycladus (Biota) orientalis</i>
20.	kései meggy*	<i>Padus serotina</i>
21.	keskenylevelű ezüstfa*	<i>Elaeagnus angustifolia</i>
22.	közönséges dió	<i>Juglans regia</i>
23.	közönséges orgona*	<i>Syringa vulgaris</i>
24.	közönséges ördögcezna*	<i>Lycium barbarum</i>
25.	közönséges vadszőlő*	<i>Parthenocissus inserta</i>
26.	lepényfa*	<i>Gleditsia triacanthos</i>
27.	lucfenyő fajtái	<i>Picea abies cv. -ok.</i>
28.	magyar tölgy	<i>Quercus frainetto</i>

	Magyar név	Tudományos név
29.	mahónia	<i>Mahonia aquifolium</i>
30.	mocsárciprus	<i>Taxodium distichum</i>
31.	nemes fűzek	<i>Salix alba</i> cv.-ok.
32.	nemes nyárok	<i>Populus x euramericana</i> , <i>P. x interamericana</i> , <i>P. deltoides</i> , <i>P. maximowiczii</i> , <i>P. trichocarpa</i> hibridek és fajták, <i>Populus alba</i> x <i>P. grandidentata</i> 'Favorit', <i>Populus .alba</i> 'Villafranca'
33.	nyugati osterfa*	<i>Celtis occidentalis</i>
34.	nyugati tuja	<i>Thuja occidentalis</i>
35.	oregoni hamisciprus	<i>Chamaecyparis lawsoniana</i>
36.	parti szőlő*	<i>Vitis riparia</i>
37.	seprőzanót	<i>Sarothamnus scoparius</i>
38.	simafenyő	<i>Pinus strobus</i>
39.	tamariskák	<i>Tamarix spp.</i>
40.	tiszaháti nyár	<i>Populus nigra</i> 'Thevestina'
41.	torzsás ecetfa*	<i>Rhus typhina</i>
42.	török mogyoró	<i>Corylus colurna</i>
43.	turkesztáni szil	<i>Ulmus pumila</i>
44.	vadgesztenye	<i>Aesculus hippocastanum</i>
45.	vörös tölgy	<i>Quercus rubra</i>
46.	zöld duglászfenyő	<i>Pseudotsuga menziesii</i> var. <i>viridis</i>
47.	zöld juhar*	<i>Acer negundo</i>

* Intenzíven terjedő fajok.

Forrás: 61/2017. (XII. 21.) FM rendelet

1.12.2. TÁJHASZNÁLAT, TÁJSZERKEZET

1.12.2.1. TÁJTÖRTÉNETI VIZSGÁLAT

Nagyigmánd területe feltehetően az ősidőktől lakott hely, azonban első írásos említése 1233-ból származik, Wygman és Huigman alakban. A tájszerkezetet formáló beavatkozások tehát már ekkor elkezdődtek, és lényegében szakadatlanul folynak a mai napig. Az Igmánd nemzetségről az alábbiakat olvashatjuk Karácsony János megfogalmazásában:

„I. Vata másik fia, II. Vata, továbbá Gyula fia Imre (Hrmurich), Csépán fiai, István és Gotthárd, I. Márton fiai, I. Dénes és II. Márton 1233-ban eladják Vata-Csanaka (VathaCholnuk) nevű birtokukat az Igmánd nembelieknek. A határjárásból kitnik, hogy Vata-Csanaka Komárommegyében NagyIgmánd és Csém szomszédságában esett, tehát a ma is ott lev Csanak pusztával egy.” Forrás: Karácsonyi János (1900)

1241-ben a tatárok elpusztították, de 1257-ben már királyi udvarnokok laktak a területén. A török többször is elpusztította, így elnéptelenedett és csak nehezen települt be újra. A török korban elpusztult Csanak falu nevét őrzi Kiscsanak-pusztá. A betelepítés csak 1647-ben sikerült, református magyarok által.

A tájhasználatban bekövetkezett változások leginkább a történeti térképek és korabeli leírások alapján követhető nyomon. Az 1782-ben készült I. katonai felmérés Nagyigmánd területén kiterjedt szántó és gyepterületeket jelöl. A lakott terület kiterjedése a mai Kossuth Lajos utca, Szikszai utca, Rákóczi Ferenc utca, József Attila utca és Árpád utca területére korlátozódik. [Ild. Térképmelléklet: I. Katonai felmérés]A település század végi területhasználatról Vályi András: Magyar országnak leírása is tájékoztatást nyújt:

„...Igmándnak filiája, legelőjök, és réttyek elegendő, eladásra jó módgyok van.” Forrás: Vályi András (1799): Magyar Országnak leírása

Az 1784-87-as években Nagyigmánd 1382 lakosa – nagy népességszáma miatt – a szomszédos Csanak és Csicsó pusztákat is művelni kezdte. A falubeliek ekkor lótenyésztéssel és növénytermesztéssel (káposzta, zöldség, gyümölcs) foglalkoztak, ezen belül mandulatermelésük volt kiemelkedő.

Fényes Elek 1847-ben így ír a településről: „Földe általában közepszerű fekete föld, kivéve a sz. Mihály felül eső homokos részt, egyébként általában halmos. Maga a helység 3 tó közt laposan fekszik; e tavak Malomtó vagy Öregtó, Majortó, Disznótó; ezen kívül Csep felé esnek még 3 tavak, Katonató, Kerektó, és Csepieri tó, ez utolsó lecsapoltatván kaszáltatik; a többiben az egész uradalomban követett egy általános rend szerint gyakoroltatik a halászat. Van itt sok ponty, csuka, kevés csik. A helységen keresztül megy a mészárosok útja, mellyen az Öregtó érén nagy megyei kőhid van; továbbá itt megy át a Komáromból Kisbéren keresztül Veszprémbe vezető országút. Kender, káposzta, itt jól miveltetik, s az Öregtó szélén terem a legnagyobb fejű káposzta. Van két kis szőlőhegye is, az egyik az Öreg-, a másik az Ördöghegy, mindenik csak savanyú kerti borral fizet. A sok vizes rétségekben szép kaszálók s nádasok vannak. Legelője pedig különösen jó. Ugyanezért itt a baromtenyésztés is jó karban áll, különösen lovakat jókat és gyorsakat tartanak és nevelnek. A határhoz tartozik még a csicsói puszta, mely a jobbágyok által haszonbéreltetvén, legelőül használtatik.”

A II. katonai felmérés idejére (1840) nem változott jelentősen a tájhasználat. Kismértékben csökkent a szántók aránya, a gyepterületeké viszont nőtt. Vízjárta területek a Concó és oldalágai mellett találhatóak. [Ild. Térképmelléklet: II. Katonai felmérés]

A III. katonai felmérés (1882) sem mutat markáns változást az előző felmérésekhez viszonyítva, valamint a beépített terület mérete is hasonló képet mutat. A tájban jelentős változást hozott az Újszőny-Székesfehérvár vasútvonal 1860-ban történő kiépülése és megnyitása. [Ild. Térképmelléklet: III. Katonai felmérés]

Az első jelentős tájalakítással járó tevékenység a századfordulón, Nagyigmánd területén is észlelhető gazdasági fejlődés hatására volt kimutatható. 1904-ben megalakult a Gazdakör, 1908-ban pedig ipari szempontból jelentős, hogy megépült a Halom-malom.

Napjainkban is elmondható, hogy a település főként mezőgazdaságból - ezen belül is - növénytermesztésből él. A legkorszerűbb technológia és anyagok terjedését és alkalmazását nagymértékben segítik a településen több üzemmel is jelen lévő fejlesztő és forgalmazó cégek, mint az IKR Rt., vagy Bábolna Rt. Forrás: <http://www.nagyigmand.hu/tortenelem.php>

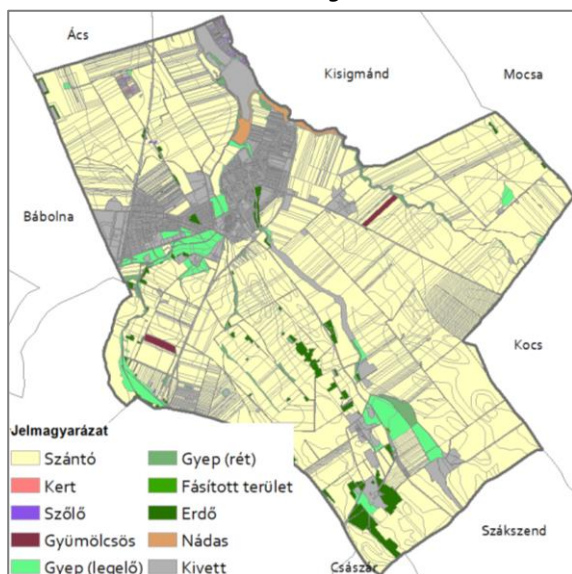
Mezőgazdaságilag hasznosított külterületei közé hat puszta tartozik: Bóday-, Ghyczy-, Melkovics-, Szentmihály-, Szőke- és Thaly-puszta, amelyek a Nagyigmándot Szákszenddel összekötő út mentén helyezkednek el. Forrás: <http://www.nagyigmand.hu/latnivalok.php>

A település Gazdasági Programjában a Puszták jövőjéről való rendelkezést fontos alappillérként határozta meg.

1.12.2.2. TÁJHASZNÁLAT ÉRTÉKELÉSE

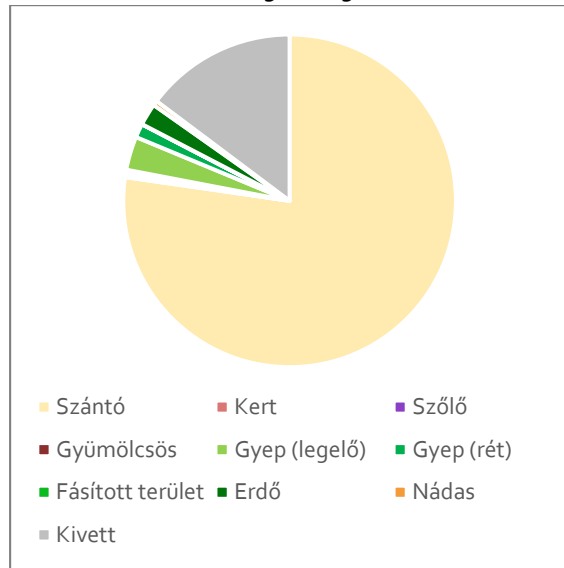
A település közigazgatási területén belül tájhasználat szempontjából a művelt területek álnak többségben, a művelés alól kivett területek aránya a település teljes területéhez viszonyítva 14,76%. A művelés alól kivett területek három csoportba sorolhatóak, ezek a település lakóterületei, ipari és gazdasági területek, valamint vízfelületek.

Művelési ágak

Forrás: Szerző készítése

Művelési ágak megoszlása

Forrás: Szerző készítése

1.12.3. VÉDETT, VÉDENDŐ TÁJ-, TERMÉSZETI ÉRTÉKEK, TERÜLETEK

1.12.3.1. TÁJKÉPVÉDELMI SZEMPONTBÓL KIEMELTEN KEZELENDŐ TERÜLETEK

A tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület övezetének lehatárolását a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatósága digitális adatszolgáltatása és a Természetvédelmi Információs Rendszer (TIR) alapján végeztük el. A tájképvédelmi területek a területrendezési tervek készítésének és alkalmazásának kiegészítő szabályozásáról szóló 9/2019. (VI. 14.) MvM rendeletben kerültek lehatárolásra. Nagyigmánd területén tájképvédelmi terület övezetbe esik Csépi gyepek Natura 2000-es területhez tartozó, Szendi-ér menti terület, mely a közigazgatási terület délkeleti részén található. Az övezetbe a településszerkezeti terv szerint túlnyomó részt korlátozott funkciójú mezőgazdasági területek, kisebb részt általános mezőgazdasági, védelmi erdő, vízgazdálkodási, temető, mezőgazdasági üzemi gazdasági területek esnek.

Az ismertetett területek tájképvédelmi szempontból történő kijelölésének oka vélhetően a Szendi-eret kísérő természetes vegetáció és a természetes gyepterületek jelenléte. [Ild. Térképmelléklet: Tájképvédelmi terület övezete]

Tájképvédelmi terület

Forrás: DINPI adatszolgáltatása
(Üi. sz.:23311/2/2018)

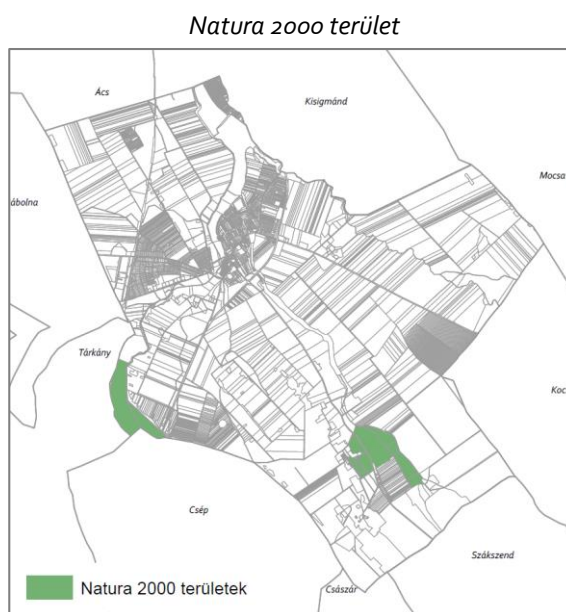
1.12.3.2. NEMZETI ÉS NEMZETKÖZI TERMÉSZETVÉDELMI OLTALOM ALATT ÁLLÓ VAGY VÉDELEMRE TERVEZETT TERÜLET, ÉRTÉK, EMLÉK

Nemzetközi jelentőségű (Natura 2000) védett természeti területek

A Natura 2000 hálózat az Európai Unió 79/409/EEC - Madárvédelmi-, valamint az 92/43/EEC - Élőhelyvédelmi irányelv alapján létrehozott természetvédelmi hálózat, amelynek célja az EU területén található kötelezően megőrzendő természetes élőhely típusok, állat-, és növényfajok védelme. A Natura2000 hálózat két típusa a madárfajok védelmére kijelölt Különleges Madárvédelmi Területek (SPA), valamint a növény-, és egyéb állatfajok védelme érdekében kijelölt Különleges Természetmegőrzési Területek (SCI és SAC).

Forrás: <http://anp.nemzetipark.gov.hu/a-natura2000-halozat#>

Nagyigmánd közigazgatási területének egy része a kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területek közé tartozik a Natura 2000 hálózat részeként.

Forrás: DINPI adatszolgáltatása
(Üi. sz.:23311/2/2018)

Nagyigmándot az alábbi Natura 2000 kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület (SCI) érinti:

- ❖ Csépi gyepek (HUDI 20011) kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület, amely területe két folton érinti a települést

Natura 2000 területen bármilyen jellegű változtatás csak a 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet – az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről – szerinti hatásbecsléssel valósítható meg. [lsd. *Térképmelléklet: Natura 2000 területek*]

Csépi gyepek Natura 2000 SCI terület

A Csépi gyepek Natura 2000 terület jóváhagyott fenntartási tervvel rendelkezik, mely a Magyar Állami Természetvédelem Hivatalos Honlapján (<http://www.termeszetvedelem.hu/elfogadott-fenntartasi-tervek>) érhető el.

A terület teljes kiterjedése 334,87 ha, melyből Nagyigmánd 135,01 ha érint. Ingatlanok: 0161/7, 0161/8, 0162, 0163/1, 0169/1, 0170, 0171, 0173, 0179/1, 0179/5, 0181, 0182, 0222/30, 0222/31, 0222/32, 0222/34, 0222/37, 0225, 0226, 0296, 0298/1, 0298/2, 0298/3 hrsz.

Jelölő élőhelyek

- ❖ 6260* - Pannon homoki gyepek
- ❖ 6410 - Kékperjés láprétek meszes, tőzeges vagy agyagbemosódásos talajokon (*Molinion caeruleae*)
- ❖ 6440 - *Cnidion dubii* folyóvölgyeinek mocsárrétje
- ❖ 6510 - Sík- és dombvidéki kaszálórétek (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*)
- ❖ Jelölő fajok
- ❖ ürge (*Spermophilus citellus*) magyar futrinka (*Carabus hungaricus*)

Forrás: A Csépi gyepek (HUDI 20011) kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület fenntartási terve

A fenntartási terv szerint az alábbi jelölő fajok fordulnak elő a területen: ürge (*Spermophilus citellus*) és magyar futrinka (*Carabus hungaricus*).

Veszélyeztető tényezők:

- ❖ Művelési mód változása
- ❖ Kaszálás felhagyása, hiánya
- ❖ Pásztorkodás felhagyása, legeltetés hiánya
- ❖ Beerdősítés/fásítás idegenhonos fajokkal
- ❖ Villany- és telefon légkabel
- ❖ Diszperz (tanyasias) emberi jelenlét
- ❖ Háztartási hulladék
- ❖ Vadászat
- ❖ Túrázás, lovaglás és nem gépesített járművel végzett tevékenység
- ❖ Motoros járművel végzett tevékenység
- ❖ Idegenhonos inváziós fajok jelenléte
- ❖ Tűz és tűz visszaszorulása
- ❖ Csatornázás és vízelvezetés
- ❖ Kiszáradás
- ❖ Fajösszetétel változás, szukcesszió
- ❖ Biocid termékek, hormonok, kemikáliák használata

Ex lege védett természeti értékek

Az 1996. évi LIII. törvény erejénél fogva védelem alatt áll valamennyi forrás, láp, barlang, víznyelő, szikes tó, kunhalom, földvár. Területükre a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény országosan védett természeti területekre vonatkozó előírásai érvényesek. A DINPI adatszolgáltatása alapján a közigazgatási területen jelenleg ilyen kataszterezett objektumok nem ismertek, de a későbbiekben nem zárható ki előkerülésük.

Egyedi tájértékek

Az 1996. évi LIII. törvény - a természet védelméről – szerint:

„6. § (1) A táj a földfelszín térben lehatárolható, jellegzetes felépítésű és sajátosságú része, a rá jellemző természeti értékekkel és természeti rendszerekkel, valamint az emberi kultúra jellegzetességeivel együtt, ahol kölcsönhatásban találhatók a természeti erők és a mesterséges (ember által létrehozott) környezeti elemek.

(2) A tájhasznosítás és a természeti értékek felhasználása során meg kell őrizni a tájak természetes és természetközeli állapotát, továbbá gondoskodni kell a tájak esztétikai adottságait és a jellegét meghatározó természeti értékek, természeti rendszerek és az egyedi tájértékek fennmaradásáról.

(3) Egyedi tájértéknek minősül az adott tájra jellemző természeti érték, képződmény és az emberi tevékenységgel létrehozott tájalkotó elem, amelynek természeti, történelmi, kultúrtörténeti, tudományos vagy esztétikai szempontból a társadalom számára jelentősége van.

(4) Az egyedi tájértékek megállapítása és nyilvántartásba vétele a védett természeti területek természetvédelmi kezeléséért felelős szerv (a továbbiakban: igazgatóság) feladata.

(5) A településrendezési terv tartalmazza a tervezési területen található egyedi tájértékek felsorolását.”

Az egyedi tájértékek adatbázisa (TÉKA) tartalmazza a Nagyigmánd területén lévő egyedi tájértékeket, illetve azok elhelyezkedését. A település területén az adatbázis 2019. júliusi állapota alapján 22 db tájérték található.

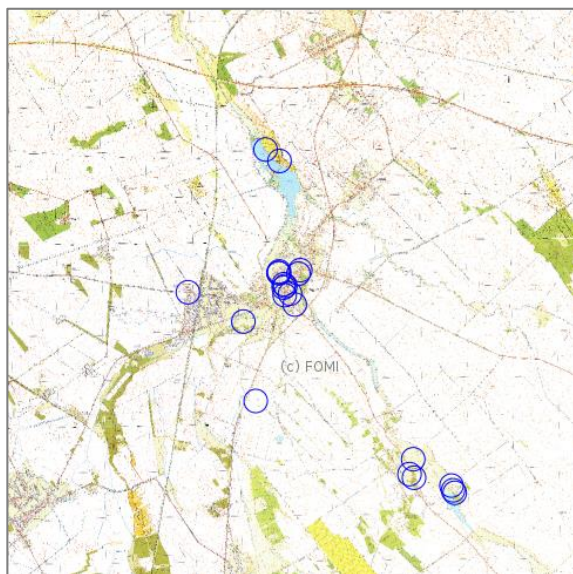
Egyedi tájértékek Nagyigmánd területén

#	Megnevezés	Típus
1	Emlékmű, szobor, egyedülálló oszlop	Szobor
2	Csépi éri dűlő 3.	Erődítés
3	Gémeskút	Gémeskút
4	Gémeskút	Gémeskút
5	Református templom	Templom
6	Szent Mihály Római Katolikus Templom	Templom
7	Millenniumi kereszt	Feszület
8	Emlékmű, szobor, egyedülálló oszlop	Szobor
9	Emlékmű, szobor, egyedülálló oszlop	Szobor
10	Kereszt	Feszület
11	Nepomuki Szent János szobor	Köztéri szobor
12	Földvár	Kastély
13	Gémeskút	Gémeskút
14	v. Ghyczy kúria, ma az ÁG pihenő háza	Kúria
15	Emlékmű, szobor, egyedülálló oszlop	Szobor
16	Temetői kereszt	Feszület
17	Római katolikus plébániaház	Plébánia
18	Külterületi pince	Pince
19	Szentmihályi park	Történeti kert
20	Kereszt	Feszület
21	Emlékmű, szobor, egyedülálló oszlop	Szobor
22	Függőleges földkéregmozgást vizsgáló hálózat alappontja	Településsel kapcsolatos egyedi tájértékek

Forrás: <http://tajertektar.hu/hu/>

A Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság a település területén felmért tájértékekről nem nyilatkozott.

Egyedi tájértékek

Forrás: <http://tajertekar.hu/hu/>

Ökológiai hálózat

Forrás: DINPI adatszolgáltatása (Hiv. sz.: 233-9/2018)

1.12.3.3. ÖKOLÓGIAI HÁLÓZAT

Az országos ökológiai hálózat Nagyigmándot érintő területeinek lehatárolását nézve – a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság adatszolgáltatása alapján – a település ökológia folyosóval és pufferterülettel érintett.

A magterület olyan kiemelt térségi és megyei területrendezési tervekben megállapított övezet, amelybe olyan természetes vagy természetközeli élőhelyek tartoznak, amelyek az adott területre jellemző természetes élővilág fennmaradását és életkörülményeit hosszú távon biztosítani képesek és számos védett vagy közösségi jelentőségű fajnak adnak otthont.

Az ökológiai folyosó olyan kiemelt térségi és megyei területrendezési tervekben megállapított övezet, amelybe olyan területek – többnyire lineáris kiterjedésű, folytonos vagy megszakított élőhelyek, élőhelysávok, élőhelymozaikok, élőhelytöredékek, élőhelyláncolatok – tartoznak, amelyek döntő részben természetes eredetűek, és amelyek alkalmasak az ökológiai hálózathoz tartozó egyéb élőhelyek (magterületek, pufferterületek) közötti biológiai kapcsolatok biztosítására.

A pufferterület olyan kiemelt térségi és megyei területrendezési tervekben megállapított övezet, amelybe olyan rendeltetésű területek tartoznak, amelyek megakadályozzák vagy mérsékelik azoknak a tevékenységeknek a negatív hatását, amelyek a magterületek és az ökológiai folyosók állapotát kedvezőtlenül befolyásolhatják vagy rendeltetésükkel ellentétesek.

Az ökológiai folyosóval a Concó-patak, a Szendi-ér és a Kocs-Kisigmándi-ér menti területek érintettek. [Ild. Térképmelléklet: Ökológiai hálózat]

1.12.4. TÁJHASZNÁLATI KONFLIKTUSOK ÉS PROBLÉMÁK ÉRTÉKELÉSE

A Nagyigmánd területét érintő tájhasználati konfliktusokat funkcionális, tájökölógiai és vizuális szempontok alapján csoportosítjuk.

Funkcionális konfliktusok: egymást akadályozó, egymás területét megszüntető, rendeltetését zavaró, egymással konkuráló területhasználatok

- ❖ Eltérő területfelhasználások közötti puffer területek hiánya
- ❖ Eltérő beépítési módok találkozása
- ❖ Zártkertek funkciójának megváltozása, használatuk ártértékelődése

❖ Erdőterületek alacsony aránya

Tájökológiai konfliktusok: egymást károsító, pusztító, megszüntető, egymás létét veszélyeztető területhasználati módok

- ❖ Természetközeli területek magas antropogén eredetű terheltsége
- ❖ Illegális hulladéklerakás
- ❖ Invazív fajok erőteljes elszaporodása (vízfolyások mente, degradált területek stb.)

Vizuális konfliktusok: „csúnya” látvány, a rendezetlenség, a rendetlenség, a megoldatlanság, befejezetlenség, a folyamatosság érzékelhető megszakadása, hiánya

- ❖ Gazdasági, kereskedelmi területek és mezőgazdasági területek átmenetének hiánya

1.13. ZÖLDFELÜLETI RENDSZER VIZSGÁLATA

1.13.1 A TELEPÜLÉSI ZÖLDFELÜLETI RENDSZER ELEMEI

1.13.1.1. SZERKEZETI-, KONDICIONÁLÓ SZEMPONTBÓL LÉNYEGES VALAMINT A ZÖLDFELÜLETI KARAKTERT MEGHATÁROZÓ ELEMÉK

Egy település megfelelő zöldfelületi ellátottsága nagyban hozzájárul az élhető, egészséges környezethez, kedvezően befolyásolja a település karakterét, illetve közvetett módon gazdasági felhajtóerővel is bír. A szerkezeti, illetve kondicionáló szempontból lényeges, valamint a zöldfelületi karaktert meghatározó elemek közé tartoznak az erdőterületek, erdősávok, fasorok, mezsgyék, sövények, gyepterületek, egyéb mezőgazdasági területek, felszíni vizek parti sávja, parkok, köz- és magánkertek, temetők, zöldfelületi intézmények kertjei (óvodák, iskolák kertjei), valamint a testgyakorlás színterei: játszóterek, sportpályák. A zöldfelületek rendszerbe foglalásában különös szerepe van a települések szegélyének, mely lehetővé teszi a kül- és belterületi zöldfelületi elemek összekapcsolását. Ezek szerepe mind a település lakói, mind az állat- és növényvilág életében egyaránt fontos: lehetővé teszi a génáramlást a populációkon belül, illetve populációk között, segít fenntartani a biodiverzitást.

A földhivatali alapadatok tartalmazzák az erdő-, illetve gyepterületek és egyéb művelési ágú mezőgazdasági területek elhelyezkedését. Erdőterületek elszórtan, jelentősebb foltokban a település közigazgatási területének déli részén találhatóak, de megjelennek a belterület kivett részei között is és a belterület szűk környezetében is apró foltokban. Gyepterületek elsősorban a Concópatak, a Szendi- és a Kocs-Kisigmándi-ér mentén helyezkednek el. A település közigazgatási területének jelentős részét szántó területek fedik, amelyek így nagy befolyással bírnak Nagyigmánd zöldfelületi ellátására, kedvező hatásukat a növényborítottság megléte esetén tudják kifejezni, így az évnek csak meghatározott időszakaiban.

A földhivatali alapadatok tartalmazzák a vízfolyások elhelyezkedését, melyeket szintén zöldfelületi elemként értékelünk. A Concó parti elhelyezkedésén túl a település közigazgatási területét érintő vízfolyások a Szendi-ér, a Kocs-Kisigmándi-ér, a Csép-ér, a Csépi-Sós-ér, a Vékony-ér, a Farkaskúti-árok és a Tehenesréti-árok.

A belterületen, illetve azzal határosan további zöldfelületi elemek jelennek meg, ide tartozik a sportpályák, a temetők, a települést átszelő patak mente, a játszóterek, a parkok, az út menti farosok, illetve az intézmények kertjei. [lsd. Térképmelléklet: Ortofotó]

Jelentősebb belterületi zöldfelületek

Parkok, kertek

- ❖ II. Világháborús emlékpark
- ❖ Magyarok Parkja
- ❖ Millenniumi Emlékpark
- ❖ Szabadidőpark
- ❖ Concó mente
- ❖ Szendi-ér mente
- ❖ Vékony-ér mente
- ❖ Római katolikus templom kertje
- ❖ Református templom kertje

Játszóterek

- ❖ Ifjúság utcai játszótér (7/1 hrsz.)

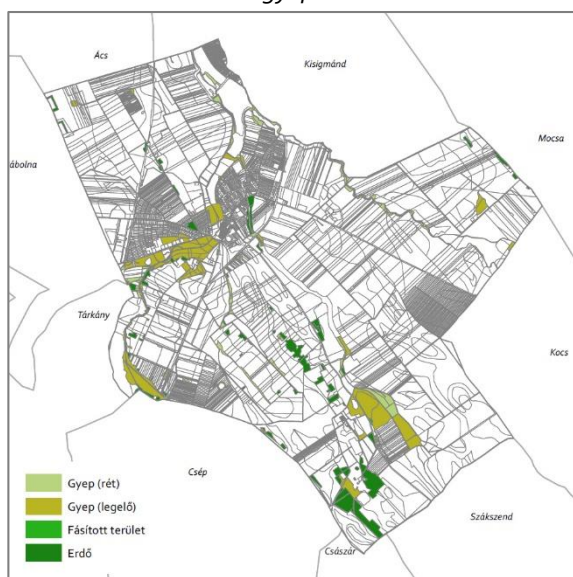
Sportpálya

- ❖ Nagyigmándi Községi Sportkör sportpályái (131 és 132/2 hrsz.)

Temetők

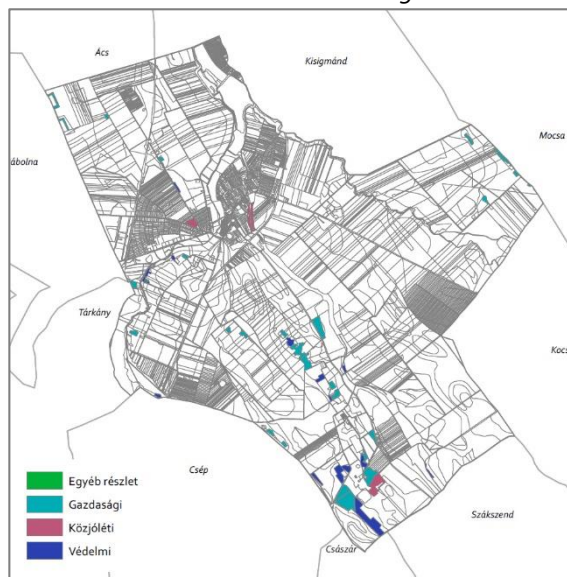
- ❖ Katolikus temető (86, 87, 88, 89 hrsz.)
 - ❖ Egyházi tulajdonban lévő temető
 - ❖ Második katonai felmérésen (1819–1869) már szerepel
 - ❖ Területe 2,30 ha
- ❖ Református temető (493, 494, 497 hrsz.)
 - ❖ Egyházi tulajdonban lévő temető
 - ❖ Második katonai felmérésen (1819–1869) már szerepel
 - ❖ Területe 3,14 ha
- ❖ Szentmihályi iskola sor (8144 j. út) menti temető (0159 hrsz.)
 - ❖ Önkormányzat tulajdonában lévő temető
 - ❖ Területe 0,82 ha

Erdő- és gyep területek

Forrás: Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal

Üzemtervezett erdőterületek elsődleges rendeltetése

Forrás: Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal

Üzemtervezett erdők

Az üzemtervezett erdőterületeket, illetve a kiváló termőhelyi adottságú erdőterületeket a Pest Megyei Kormányhivatal Érdi Járási Hivatal Erdőfelügyeleti Osztályának adatszolgáltatása alapján határoltuk le. Erdőtervezett erdőterületek Nagyigmánd közigazgatási területén elszórtan, kisebb foltokban helyezkednek el. Elsődleges rendeltetés szerint közjóléti rendeltetésű erdők a Szendi-ér belterületi szakasza mentén, a Győri út – Ördöghegy utca kereszteződésénél és Milkovics-puszta területén helyezkednek el. A gazdasági és védelmi rendeltetésű erdők nem összefüggőek, a közigazgatási területen szétszórtan, nagyobb foltban csak a település déli részén, a Milkovics-puszta

környékén találhatók. A gazdasági rendeltetésű erdőterületek aránya a legmagasabb, amely meghaladja az erdőtervezett erdők területének felét. [lsd. Térképmelléklet: Üzemtervezett erdők]

Erdőterületek elsődleges rendeltetés szerinti megoszlása

Elsődleges rendeltetés	Terület (ha)	Arány (%)
Védelmi	28,43	30,02
Gazdasági	52,91	55,93
Közzőléti	12,90	13,64
Egyéb (Erdőgazdálkodási tevékenységet közvetlenül szolgáló földterület)	0,39	0,41
Összesen	94,59	100,00

Forrás: Pest Megyei Kormányhivatal, Földhivatali alaptérkép

1.13.1.2. ZÖLDFELÜLETI ELLÁTOTTSÁG ÉRTÉKELÉSE

Nagyigmánd a zöldfelületi ellátottság szempontjából kedvező adottságokkal rendelkező település. Ennek okainak az alábbiak tekinthetők:

- ❖ a falusias beépítés nagyobb lakókertekkel jár együtt
- ❖ síkvidéki (kisalföldi) elhelyezkedés következtében szétterülő települési terület
- ❖ vízfolyások nagy száma és beépítetlensége
- ❖ külterületi növényborítottságot meghatározó szántóföldi művelés
- ❖ kevés iparterület, illetve egyéb magas beépítettséggel járó terület megléte

1.13.2. A ZÖLDFELÜLETI RENDSZER KONFLIKTUSAI ÉS PROBLÉMÁI

Nagyigmánd zöldfelületének rendszerét az alábbi konfliktusok és problémák érintik:

- Zöldfelületi rendszer nyilvántartásának hiányosságai
- Védett és védendő zöldfelületi elemek nyilvántartásának hiánya
- Mezővédő erdősávok, dűlőutak menti fásítás hiánya, alacsony aránya
- Utcafásítás hiányosságai, illetve a légvezetékek és fasorok funkcionális ütközése
- Funkcionális egységek lezárásának, szegélyének hiánya (lakóterületek, ipari területek között)
- Invazív, illetve allergén fajok megjelenése (országosan elterjedt probléma)

1.14. AZ ÉPÍTETT KÖRNYEZET VIZSGÁLATA

1.14.1. TERÜLETFELHASZNÁLÁS VIZSGÁLATA

Nagyigmánd közigazgatási területének területfelhasználási vizsgálata részben a földhivatali alapadatokra, részben a nagytávú elhatározásokat is rögzítő településszerkezeti terv területfelhasználási tervlapjára épül.

1.14.1.1. A TELEPÜLÉS SZERKEZETE, A HELYI SAJÁTOSSÁGOK VIZSGÁLATA

A település létrejöttében, fennmaradásában, fejlődésében közrejátszottak a természetföldrajzi, társadalom- és gazdaságföldrajzi viszonyok. Az egyes adottságok hatására egymástól jól megkülönböztethető karakterű, szerkezetű településrészek alakultak ki.

A földhivatali alaptérkép szerint meghatározott fekvéshatárok a település közigazgatási területét belterületre, külterületre és zártkertre tagolják.

Fekvések területi megoszlása

Fekvés	Terület (ha)	Arány (%)
Belterület	377,07	7,34
Külterület	4726,38	92,00
Zártkert	34,13	0,66

Forrás: Földhivatali alaptérkép

A fekvés térkép szerint Nagyigmánd közigazgatási területe 5137,58 hektár, melyből a település belterülete 377,07 ha a zártkerté pedig 34,13 ha. A település külterületén az uralkodó területhasználati típus a szántó művelési ág. A vízfolyások (Concó-patak, Szendi-ér, Csépi-ér, Kocs-Kisigmándi-ér) mentén jelentősebb foltokban megtalálhatóak természetes gyepek és rét, legelők. A külterületen jelentősebb állóvizek a Nagyigmándi-tó, valamint a Szendi-ér mentén található három felduzzasztás.

Forrás: Földhivatali alapadatok

Kis foltokban mocsaras területek is előfordulnak a vízfolyások mentén. Az erdőterületek aránya kicsi, nagyobb foltokban a település közigazgatási területének déli-délkeleti részén, a puszták közelében találhatóak. [Ild. Térképmelléklet: Fekvés]

Belterület

Az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvény szerint:

„A település belterületének 1 ha-t meg nem haladó földrészletét – a fő hasznosítási módra tekintet nélkül – művelés alól kivett területként kell nyilvántartani.” [23§ (3)]

Nagyigmánd belterülete a Concó mentén helyezkedik el, annak két oldalán, a közigazgatási terület felső harmadának déli szélén. Keleti és nyugati irányban is kitölti a közigazgatási határ közötti területet. Kiterjedése 377,07 ha, mely a közigazgatási terület 7,34%-át teszi ki, amely arányában alacsonynak mondható.

Zártkertek

Nagyigmánd közigazgatási területén a zártkertek a belterülettől északi irányban helyezkednek el két kisebb egységet alkotva. A zártkerti telkek a Nagyigmánd teljes területének 0,66%-át teszik ki, kiterjedésük 34 ha. A vasútvonaltól nyugatra elhelyezkedő zártkert az Ördög hegy, a Kisigmánd határában található zártkert a Csémi-hegy dűlőnevet viseli. Mindkét területen szőlőművelés folyt az 1800-as második felében kataszteri térképek tanúsága alapján. Az Ördög-hegyen az eredeti mezőgazdasági funkció már nem lelhető fel, bár a telkek többsége még szőlő és kert művelési ágú. A területre jellemző a kertek felhagyása, melynek következtében szukcessziós (cserjésedő, beerdősülő) folyamatok indultak el. A Csémi-hegyen gyér beépítés és üdülési funkció is megjelent.

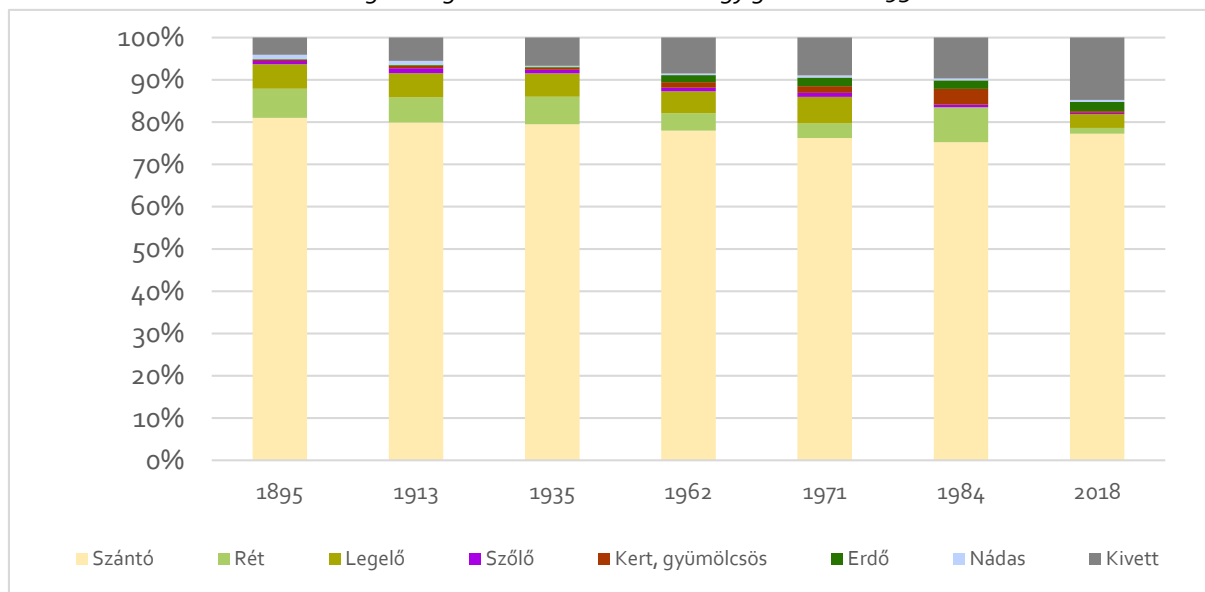
1.14.1.2. AZ INGATLAN-NYILVÁNTARTÁSI ADATOK ALAPJÁN, TERMŐFÖLD ESETÉN A MŰVELÉSI ÁGAK ÉS A MINŐSÉGI OSZTÁLYOK

A településen lévő művelési ágak vizsgálatát statisztikai adatok elemzése mellett a földhivatali alapadatok térinformatikai elemzésével végeztük el.

Nagyigmánd területén a termőföld hasznosításáról és a művelési ágak megoszlásáról a 19. század vége óta állnak rendelkezésre statisztikai adatok, viszont a 20. század közepén harmadával gyarapodott a település közigazgatási területe, ami viszont a művelési ágak arányának csak a kismértékű módosításával járt. A legrégebbi adat a jelenlegi közigazgatási területre az 1962-es. A településen lévő művelési ágak vizsgálatát az említett statisztikai adatok elemzése mellett a földhivatali alapadatok térinformatikai elemzésével végeztük el.

Jelenleg a település területének 14,76%-a áll művelés alól kivonva. A kivett területekről elmondható, hogy a 19. század végi 4,07%-os beépítéshez képest 1935-re 6,69%-ra növekedett, majd a közigazgatási terület változása után az 1962-es 8,50%-tól 2018-ra 14,75%-ra emelkedett, a gyarapodás pedig gyorsuló ütemű volt az utóbbi évtizedekben. Nagyigmánd területének több mint háromnegyedét napjainkban szántó művelési ágú területek foglalják el, melynek aránya a történeti adatokat vizsgálva napjainkban valamivel alacsonyabbnak számít, de értéke az elmúlt bő évszázad adatait vizsgálva alapvetően 75-80% körül alakult. A szántóterületek meghatározó részén mezőgazdasági művelés folyik. A kert, gyümölcsös művelési ág 0,41%, mely a jelenlegi közigazgatási területen a legalacsonyabb érték. Csökkenő tendencia figyelhető meg a szőlők, rétek, legelők esetében is. A szőlő művelési ág aránya 0,32%, a réteké 1,34%, legelőké 3,26%. Kert, gyümölcsös és szőlő művelési ágú területek jellemzően a zártkertek területén helyezkednek el. Nagyigmánd erdőterületeinek aránya növekedést mutat az elmúlt időszakban, azonban 2,15%-os érték jelentősen elmarad mind az országos, mind a megyei átlagtól. [Ild. Térképmelléklet: Művelési ágak]

Művelési ágak megoszlásának változása Nagyigmádon 1895-2018

Forrás: Történeti statisztikai kötetek: Földterület községsoros adatok, 1895-1984, Földhivatali alaptérkép

Művelési ágak megoszlása, 2018

Művelési ág	Terület (ha)	Arány (%)
Szántó	3970,99	77,28
Gyep (rét)	68,87	1,34
Szőlő	16,28	0,32
Kert	5,92	0,12
Gyümölcsös	15,04	0,29
Gyep (legelő)	167,73	3,26
Nádas	24,08	0,47
Erdő	110,31	2,15
Kivett	758,38	14,76
Fásított terület	1,17	0,02
Összesen	5138,77	100,00

Forrás: Földhivatali alaptérkép

Minőségi osztályok

A Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal Élelmiszerlánc-biztonsági és Földhivatali Főosztály Földhivatali Osztály 2018. áprilisban az alábbiakról tájékoztatót:

A termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény (Tfvt.) által meghatározott általános földvédelmi szempontok, valamint annak figyelembevételével, hogy a nagyközség külterületén a szántó 1, 2, 3, 4, a legelő 2, a rét 4 és 5 minőségi osztályú területek átlag fölöttinek minősülnek, más célú hasznosításuk nem javasolt. [lsd. Térképmelléklet: Átlag feletti minőségi osztályok]

Nagyigmánd nagyközség külterületének megoszlása minőségi osztályok és művelési ágak szerint

Művelési ág	Minőségi osztály KTJ K/ha	Terület (ha, m²)	Százalék (%)	Átl. KTJ (K/ha)
szántó	1 (40,00 AK)	29,7813	0,8	17,79
	2 (33,00 AK)	188,0147	4,8	17,79
	3 (24,30 AK)	803,4412	20,3	17,79
	4 (20,00 AK)	1226,6742	31,0	17,79

	5 (13,20 AK)	921,4628	23,3	17,79
	6 (9,40 AK)	599,7173	15,2	17,79
	7 (5,90 AK)	183,9316	4,7	17,79
legelő	2 (11,50 AK)	91,4341	59,7	9,45
	3 (7,00 AK)	52,3387	34,1	9,45
	4 (3,80 AK)	5,7328	3,7	9,45
	5 (2,40 AK)	3,7659	2,5	9,45
rét	4 (20,00 AK)	18,1093	26,2	16,48
	5 (17,40 AK)	13,1203	19,0	16,48
	6 (14,80 AK)	35,3176	51,2	16,48
	7 (9,70 AK)	2,4540	3,6	16,48
gyümölcsös	3 (28,70 AK)	14,2089	100,0	28,70
szőlő	2 (33,90 AK)	1,3270	100,0	33,90

Forrás: Földhivatali adatszolgáltatás

1.14.1.3. BEÉPÍTÉSRE SZÁNT ÉS BEÉPÍTÉSRE NEM SZÁNT TERÜLETEK

A beépítésre szánt és beépítésre nem szánt területek felsorolása Nagyigmánd nagyközség Önkormányzatának 112/2006. (XI. 15.) Képviselő-testületi határozattal jóváhagyott Nagyigmánd Nagyközség Településszerkezeti Tervére épül.

Beépítésre szánt területek

- ❖ Kisvárosias lakóterület (Lk)
- ❖ Kertvárosias lakóterület (Lke)
- ❖ Falusias lakóterület (Lf)
- ❖ Központi vegyes terület (Vk)
- ❖ Kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület (Gks)
- ❖ Egyéb ipari gazdasági terület (Gip)
- ❖ Mezőgazdasági üzemi gazdasági terület (Gm)
- ❖ Üdülõházas üdülõterület (Üü)
- ❖ Különleges beépítésre szánt területek
 - ❖ Különleges temető (Kt)
 - ❖ Különleges rekreációs terület (Kr)

Beépítésre nem szánt területek

- ❖ Közlekedési és közműterület (KÖu)
- ❖ Közlekedési terület – kötõttpályás, vasút (KÖk)
- ❖ Zöldterület – közpark (Z)
- ❖ Védelmi rendeltetésű erdõterület (Ev)
- ❖ Általános mezõgazdasági terület (Má)
- ❖ Általános mezõgazdasági terület – szélvédõmûparkkal (Má-sz)
- ❖ Kertes mezõgazdasági terület (Mk)
- ❖ Korlátozott funkciójú mezõgazdasági terület (Mko)
- ❖ Vízgazdálkodási terület (V)

1.14.1.4. FUNKCIÓ VIZSGÁLAT (INTÉZMÉNYI ELLÁTOTTSÁG, FUNKCIONÁLIS ÉS ELLÁTÁSI KAPCSOLATOK)

Nagyigmánd Nagyközség Önkormányzata tulajdonában lévő intézmények felsorolását a 1.8. A település humán infrastruktúrája fejezet tartalmazza. Az egyes épülettípusok területi eloszlását, darabszámát az 1.14.5.1. Funkció, kapacitás című fejezetben részletesen bemutatjuk.

1.14.1.5. ALULHASZNOSÍTOTT BARNAMEZŐS TERÜLETEK

A barnamezős terület az alábbiak szerint definiálható:

*„Barnamezős területnek nevezzük azt a területet, amelyet **korábban ipari** vagy bizonyos **kereskedelmi célokra** használtak, és amely terület alacsony koncentrációjú veszélyes hulladékkal vagy más egyéb **szennyezéssel lehet terhelt**, ugyanakkor **lehetséges a terület újra-használata** a terület megtisztítását követően. Néha a barnamezős terület fogalmát olyan **korábban hasznosított területek megjelölésére is használják, melyeket már felhagytak**, és nem szükségszerűen szennyezettek. Általában barnamezős területek a városok ipari körzetében találhatók, olyan területeken, ahol elhagyott gyárak, kereskedelmi épületek, illetve egyéb korábban szennyező tevékenységek örökségei vannak jelen. Kisebb barnamezős területek lelhetők fel a régebbi lakónegyedekben vegytisztítók, benzinkutak stb. környékén. Míg egyes szennyezett barnamezős területek évtizedek óta használaton kívül vannak, újabban nagy hangsúlyt fektetnek ezek kármentesítésére és rehabilitációjára, mivel a kereslet egyre nő a fejlesztendő területek iránt.”*

Forrás: <http://www.terport.hu/fogalomtar/barnamezos-terulet>

A felhagyott (elhagyott) területek fogalma pedig a következő:

„A felhagyott (általában városi) területek olyan területek, amelyek jelentős visszaesést szenvedtek el, hanyatló vagy felhagyott iparral, bezárt üzletekkel és házakkal, üres kirakatokkal, leromlott környezettel és virtuálisan üres utcákkal rendelkeznek sötétedés után. Némely elhagyott terület szennyezett is, így barnamezős területnek tekinthető. Az elhagyott területek a városi környezeti stressz fő okozói.”

Forrás: <http://www.terport.hu/fogalomtar/felhagyott-elhagyott-teruletek>

1.14.1.6. KONFLIKTUSSAL TERHELT (SZLÖMÖSÖDÖTT, DEGRADÁLÓDOTT) TERÜLET

Nagyigmánd szlömösödött, szegregált vagy degradálódott területtel nem érintett.

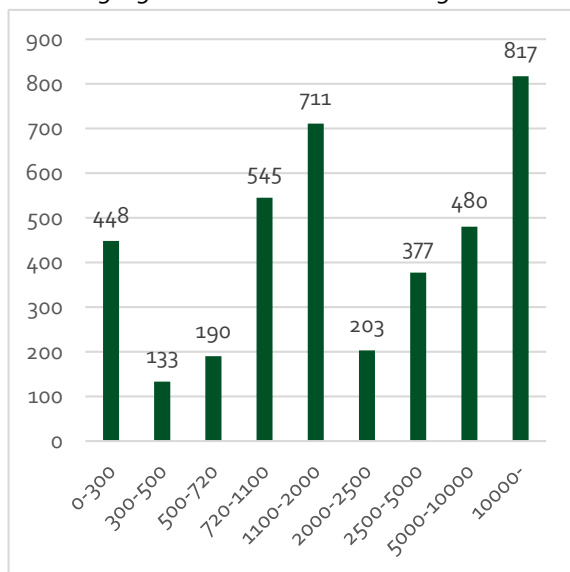
1.14.2. A TELEKSTRUKTÚRA VIZSGÁLATA

A telkek vizsgálatának alapját a földhivatali alaptérkép adatállománya képezi.

1.14.2.1. TELEKMORFOLÓGIA ÉS TELEKMÉRET VIZSGÁLAT

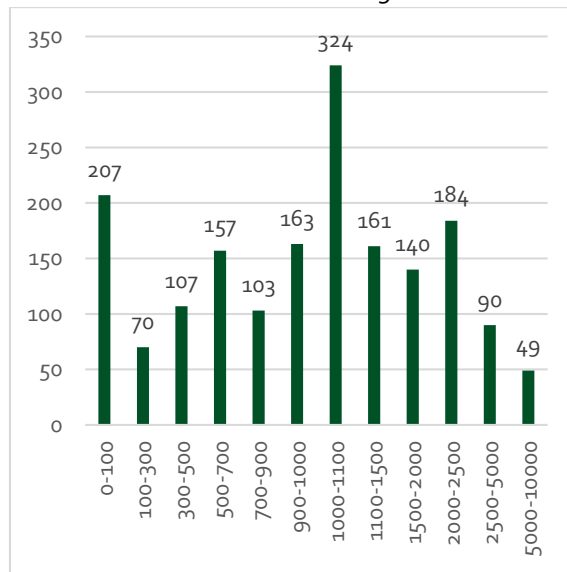
A telekmorfológia vizsgálatát a földhivatali alaptérkép térinformatikai elemzésével vizsgáljuk. Nagyigmánd közigazgatási területét 2018-ban – az állami alapadatok alapján – 3904 db telek alkotja. Nagyigmánd közigazgatási területén a telkek nagyság szerinti megoszlása igen változatos képet mutat. A megvizsgált telekméret intervallumok esetén a legnagyobb arányban a 10.000 m² feletti telkek jelennek meg, több mint 20%-ban. Legjellemzőbb telekméret zártkertek esetében 720-1500 m², külterületen 10000-100000, belterületen 1000-1100 és m².

Közigazgatási terület telekméret megoszlása

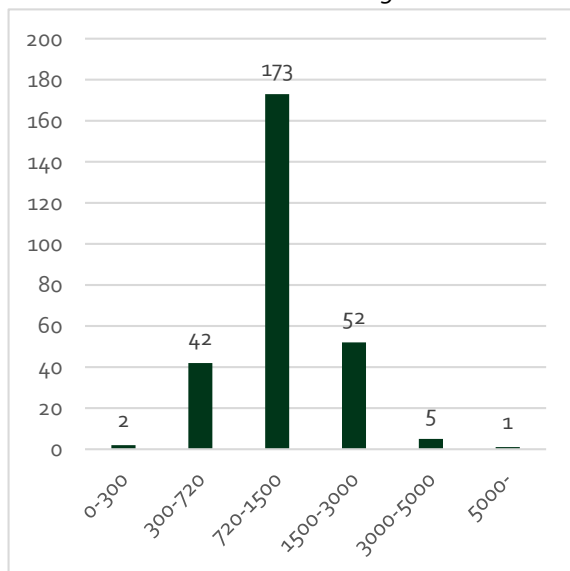
Forrás: Földhivatali alaptérkép

Belterület telekméret megoszlása

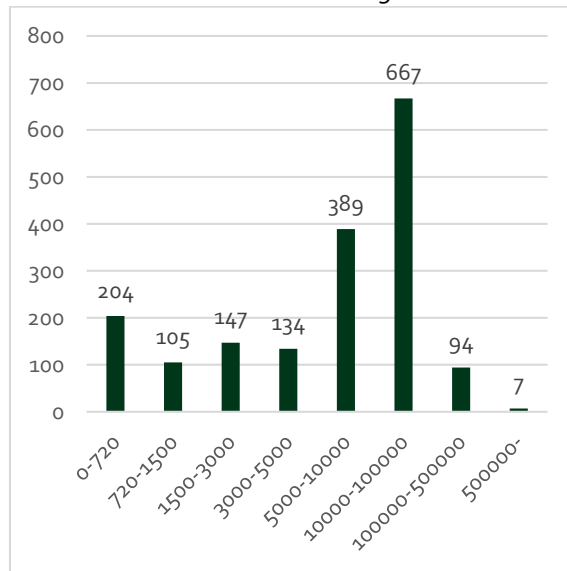
Forrás: Földhivatali alaptérkép

Zártkertek telekméret megoszlása

Forrás: Földhivatali alaptérkép

Külterület telekméret megoszlása

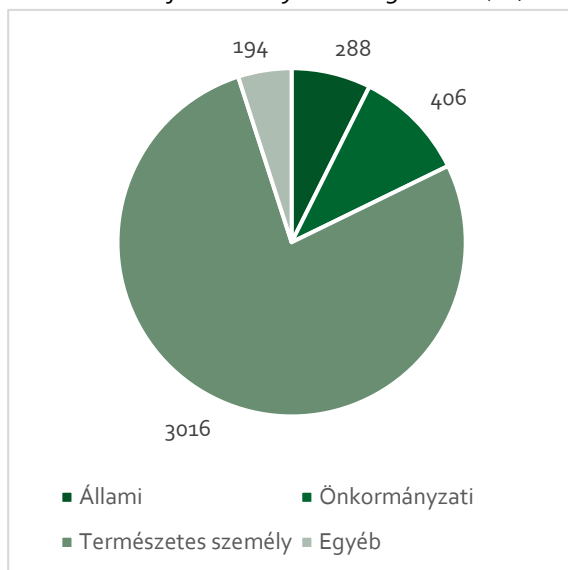

Forrás: Földhivatali alaptérkép

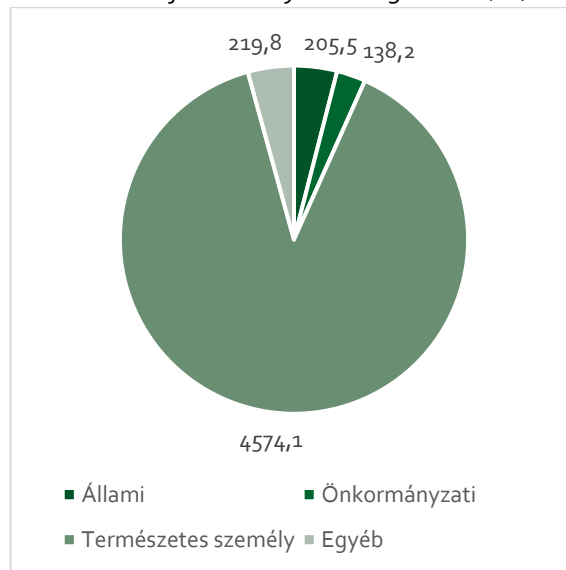
1.14.2.2. TULAJDONJOGI VIZSGÁLAT

A telkek tulajdoni formája tekintetében megkülönböztetünk a Magyar Állam, az Önkormányzat, egyházak és egyesületek, szövetkezetek, gazdasági személyek és természetes személyek tulajdonában álló ingatlanokat. Az egyes telkek tulajdoni típusba sorolásáról a földhivatali alaptérkép szolgáltat információ. [Ild. Térképmelléklet: Tulajdonviszonyok]

Telkek tulajdonviszonyának megoszlása (db)

Telkek tulajdonviszonyának megoszlása (ha)

Forrás: Földhivatal, saját készítésű

Állami tulajdonú területek

A Magyar Állam tulajdonában álló ingatlanokról a földhivatali alaptérkép digitális állománya nyújt adatszolgáltatást, emellett a nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény 1. melléklete tartalmazza az állam kizárólagos tulajdonában lévő vízfolyásokat, vízellátási műveket, valamint az országos törzshálózati vasúti pályákat. Nagyigmánd területén az alábbi állami tulajdonok találhatók.

(Forrás: 1. melléklet a 2011. évi CXCVI. törvényhez)

Az állam kizárólagos tulajdonában álló elemek:

A) Folyók, patakok, holtágak, mellékágak és azok medre, valamint vízellátási művek jegyzéke

I. Az állam kizárólagos tulajdonában lévő folyók, patakok, holtágak, mellékágak és azok medre

4. Az államhatárt alkotó vagy metsző vízfolyások, valamint a 20 m³ másodpercenkénti torkolati vízzárlást meghaladó vízfolyások

Folyó neve	Befogadó neve	Patak hossza (km)
Concópatak	Duna	36,283

A nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény 2. melléklete tartalmazza a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű nemzeti vagyonok körét.

„II. Nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű nemzeti vagyonban tartandó vagyonelemek

a) A 100%-ban az állam tulajdonában álló

aa) védelmi és közjóléti elsődleges rendeltetésű erdő,

ab) a gazdasági elsődleges rendeltetésű természetes erdő, természetsterű erdő és származék erdő természetességi állapotú 5 hektárnál nagyobb, természetben összefüggő erdő.”

Az állami tulajdonú erdőkről a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal Magyarországi Erdészeti Webtérkép adatbázisa (<http://erdoterkep.nebih.gov.hu/>) nyújt információt. Nagyigmándon állami tulajdonú erdőterületeket a közigazgatási terület délkeleti részén találhatunk.

A településen áthaladó országos közutakról a Közlekedési Információs Rendszer és Adatbázis (<http://kira.gov.hu/kira/>) és a TEIR (http://gis.teir.hu/teirgis_kozlekedes_2014/) tájékoztat.

Nagyigmánd területét érintő országos közutak:

- ❖ 13. sz. Országhatár-Komárom-Kisbér másodrendű főút
- ❖ 8136. j. Tata-Győr összekötő út
- ❖ 8144. j. Nagyigmánd-Szákszend összekötő út
- ❖ 8146. j. Nagyigmánd-Tárkány-Ászár összekötő út
- ❖ 8147. j. Nagyigmánd-Ács összekötő út
- ❖ 81136. j. Kisigmánd-Nagyigmánd összekötő út

Nagyigmánd területét érintő vasúthálózati elem:

- ❖ 5. sz. Székesfehérvár-Komárom vasúti mellékvonal

Ezen túlmenően a földhivatali alaptérkép adataiból ismert állami tulajdonok:

- ❖ a külterület déli részén néhány nagyobb erdőfolt és mezőgazdasági terület
- ❖ a belterületen szétszórtnak néhány lakótelek

Önkormányzati tulajdonú területek

Az önkormányzati tulajdonú ingatlanok elhelyezkedését a korábbi *1.10.1. Költségvetés, vagyongazdálkodás, gazdasági program* és a következő *1.14.3. Önkormányzati tulajdonkataszter* fejezetben tárgyaljuk.

1.14.3. ÖNKORMÁNYZATI TULAJDON KATASZTER

Nagyigmánd Nagyközség Önkormányzatának tulajdonában álló ingatlanok vizsgálatára a földhivatali alaptérkép alapján került sor. A kataszter adatainak térképi megjelenítése mutatja az önkormányzati vagyon településen belüli eloszlását, a diagramok pedig az önkormányzati és állami tulajdonú telkek számát és területi megoszlását.

Településszerkezeti belterületi, külterületi és zártkertes telkeket egyaránt találunk önkormányzati tulajdonban, ebből legkisebb arányban a zártkertes területek vannak jelen. Viszont a belterületi tulajdon igen magasnak tekinthető.

A telkek tulajdonviszonyát tekintve az önkormányzati tulajdon a természetes személyek után a második legtöbb telekkel rendelkezik (406 db), a területi arányt nézve azonban a természetes személyek és az állami területek is meghaladják az önkormányzati területek (138,2 ha) nagyságát. Ebből megállapítható, hogy Nagyigmándon az önkormányzat több kisebb telekkel rendelkezik.

Az önkormányzati tulajdonú telkek közé legnagyobb mértékben beépítetlen telkek, utak, közutak és közterületek, árkok és patakmedrek, továbbá az intézményi területek tartoznak, de egy gazdasági területi fejlesztés nagy része is az önkormányzat tulajdonában található a belterület középső északi részét illetően.

1.14.4. AZ ÉPÜLETÁLLOMÁNY ÉS A KÖRNYEZET GEODÉZIAI FELMÉRÉSE

A település rendelkezik földhivatali alaptérképpel, így a fejezet kidolgozása nem releváns.

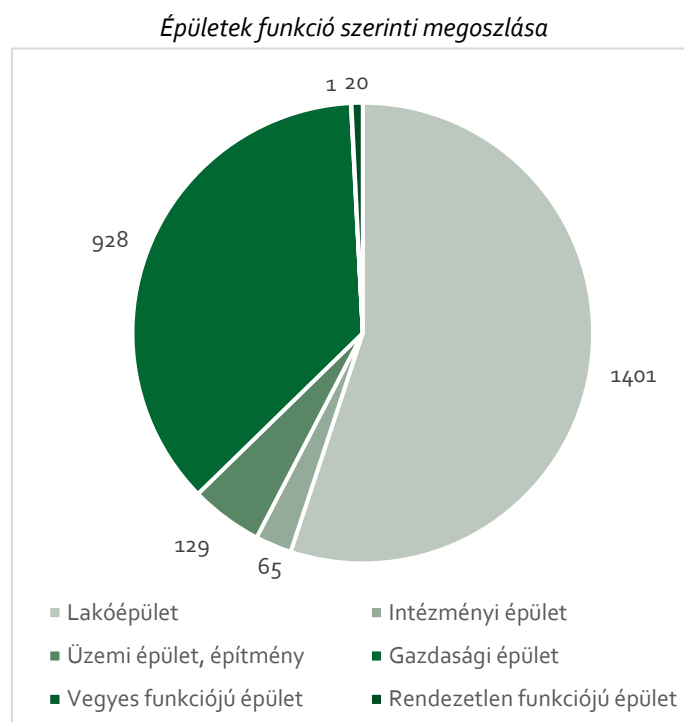
1.14.5. AZ ÉPÍTMÉNYEK VIZSGÁLATA

Az építmények vizsgálata a földhivatali alaptérkép szerint történik.

1.14.5.1. FUNKCIÓ, KAPACITÁS

Az építmények funkció szerinti vizsgálatát az egyes épülettípusok térbeli sűrűsödése alapján vizsgáltuk. A vizsgálathoz a földhivatali alaptérkép adatait használtuk fel. Az egyes épülettípusok sűrűsödésének vizsgálata során azt elemeztük, hogy az egyes típusok a település mely részein helyezkednek el legnagyobb számban. A vizsgálat eredményeképpen kirajzolhatók a különböző funkciójú településrészek, illetve az egyes településrészek legsűrűbben beépült részei.

Nagyigmánd közigazgatási területén a földhivatali alaptérkép szerint 2544 db épület található. A lakóépületek száma 1401 db (55,07%), legnagyobb sűrűsödés a történelmi településmag területén és a később kialakult nyugati és északkeleti lakóterületek mentén található. A középületek, közintézmények sűrűsödése a Kossuth Lajos utca mentén jellemző (65 db, 2,56%). Az üzemi épületek, építmények (129 db, 5,07%) zöme a vasút és az Ácsi út mentén egy-egy tömbben, míg a gazdasági és melléképületek (928 db, 36,48%) a település keleti és déli részén kiterjedt foltokban helyezkednek el. Vegyes funkciójú épület (1 db, 0,04%) a Mansbarth utcán található. Rendezetlen funkciójú épületek (20 db, 0,79%) a nagyközség egész területén elszórtan találhatóak. [Ild. Térképmelléklet: Épületek funkciói, sűrűsödések]

Forrás: Szerző készítése a földhivatali alaptérkép alapján

1.14.5.2. BEÉPÍTÉSI JELLEMZŐK (BEÉPÍTÉSI MÓD, BEÉPÍTÉSI MÉRTÉK, SŰRŰSÉG)

Az ingatlanok beépítettségének mértékét a földhivatali alaptérkép adatai alapján vizsgáltuk. A beépítetlen ingatlanokat fehér, a növekvő beépítettségi mértéket sötétedő színekkel jelöltük.

Az alaptérkép szerint a településen 3904 db ingatlan található. Ebből 2581 db (66,11%) beépítetlen, melyek túlnyomó többsége a külterületen található. A településen az 5-15%-os beépítettségi arány a legjellemzőbb, mely az ingatlanok 19,52%-ánál figyelhető meg. A magasabb mértékű, 50% feletti beépítés nem számottevő (2,13%), javarészt csak garázsoknál és a lakótelep úszótelkeinél fordul elő.

[Ild. Térképmelléklet: Beépítettség]

1.14.5.3. MAGASSÁG, SZINTSZÁM, TETŐIDOM

Nagyigmánd területén alapvetően a földszintes lakóépületek jellemzők, kivételt ez alól az Ifjúság utca menti lakótelep házai, illetve elszórtan néhány, jellemzően a 80-as évektől épült családi ház jelenti. A település első emeletes háza a Kossuth Lajos utcában, a Polgármesteri Hivatal közvetlen szomszédságában található. A KSH 2011-es népszámlálás adatai alapján Nagyigmánd lakóházainak 98,29%-a földszintes, 1,71%-a emeletes. A földszintes lakóházak többsége nyeregtetős vagy sátoztetős. A lakótelep házai nyeregtetővel rendelkeznek. Magasság tekintetében a települési szövetből kiemelkedik Szent Mihály római katolikus templom és a református templom tornya, illetve a település víztornyai.

Lakóházak szintszáma			
	Lakóházak száma	Földszintes lakóházak száma	Emeletes lakóházak száma
Nagyigmánd	1053	1035	18

Forrás: KSH 2011 Népszámlálás

A település helyi építési szabályzatában (HÉSZ) a kertvárosias és falusias lakóterületeken a megengedett legnagyobb épületmagasság 4,5 m, míg a kisvárosias lakóterületeken a 7,5 m, a központi vegyes területeken pedig 6,0, 7,5, illetve 9,0 m. A kereskedelmi-szolgáltató funkciójú gazdasági területeken 7,5 m és 9,0 m, egyéb ipari területeken pedig 10,5, illetve 12,0 m a megengedett magasság, amely technológiai indokoltaság esetén túlléphető. Mezőgazdasági üzemi gazdasági területek esetében a megengedett magasság 7,5 m.

1.14.5.4. TELEPÜLÉSKARAKTER, HELYI SAJÁTOSSÁGOK: UTCAKÉP, TÉRARÁNY, JELLEGZETES ÉPÜLETTÍPUSOK

Településkarakter

Nagyigmánd településkarakterét elsősorban vízfolyások menti elhelyezkedése, történelmi múltja és az épített környezet eltérő jellege határozza meg. A település mindig is ezer szállal kötődött a patakokhoz, erekhez, hiszen már az őskori ember is a vízfolyások közelében telepedett le. A település a török kori elnéptelenedés után a Conco és a Szendi-ér közötti magasabb térszínen épült újjá, fejlődése pedig viszonylag jól nyomon követhető a történelmi térképek és a mai településszerkezet alapján.

Az egykori településmagot a mai Kossuth Lajos, Mansbarth és Szikszai utcák alkották. A településmagban (a Kossuth utcát leszámítva) a terepalakulatokhoz igazodó klasszikus falu megjelenés jellemző. Az ősi Nagyigmánd karakterét a jellegzetes halmazos beépítés és az oldalhatáron álló tornácos, eredetileg oromzatos, mára már inkább kontyolt tetős parasztporták határozzák meg. Az épített környezet markáns eleme a kisebb magaslatra épített eredetileg középkori, majd barokk stílusú alakított római katolikus templom.

Nagyigmánd Trianonig Komárom vármegye a Gesztesi járásának a székhelye volt, aminek köszönhetően kiépültek az intézmények a mai Kossuth Lajos utca mentén, továbbá a beépítés is eltolódott a zártorsódás irányába, így az utca mezővárosias karaktert öltött.

A XX. században a kanyargós utcákhoz szabályos formát mutató lakóterületek csatlakoztak, továbbá az Ifjúság utca mentén felépült a telepszerű lakónegyed, amely egy elkülönülő karakterterületet alkot.

Összességében a település karakterét nagyban meghatározza a történelmi településmag, annak ellenére is, hogy számos lakó- és középületet átépítettek vagy lebontottak és újat építettek a régi helyén. A később kialakult utcák, bár vonalvezetésük tervezett jellegre utal, nem üt el teljesen a településmag lakóterületeitől, részben azért is, mert a településmag karaktere is átalakult az idők során.

A település és a táj arculatában jelentős szerepet játszanak a kutak és a mélyen vallásos lakosság által állított út menti keresztek. Utóbbiak jelentős szerepet játszottak a múlt század és a jelen emberének életében, az előtte elhaladót, a vele vizuális kontaktusba kerülőt a vallásosságra emlékeztették.

Jellegzetes utcaképek, térarányok

Jellegzetes utcaképek terén a nagyközség három jól elkülönülő részre tagolódik. Ezek közül kettő a településmaghoz kapcsolódik, a harmadik pedig a későbbi beépítések, melyek egységesnek tekinthetők.

A Kossuth Lajos utca aránylag szélesebb, városias szervizúttal, részben zárt sorú beépítéssel, néhány emeletes épülettel és fasorral kisvárosias jellegű terület.

A Kossuth Lajos utcától északra fekvő utcák vonalvezetése változatos, így a látótávolság korlátozottabb, emellett az utcák szélessége is itt a legkisebb, így ezen utcák arányai, képe, jellege jelentősen különbözik a többitől, nagy változatosságot nyújt.

A többi közterület viszonylag azonos képet nyújt, mindegyikre jellemző az egyenes vonalvezetés, mely hosszú belátási távolságot nyújt, szinte folyosó jellegű. Az épületek általában oldalhatáron állóak, viszonylag rövid előkerttel, így az utcák oldalra viszonylag zártak.

Jellegzetes épületek

A település jellegzetes épületei elsősorban szakrális és közfunkciót töltenek be. Nagyigmánd műemlékeiről az 1.14.6.5. *Műemlék, műemlékegyüttes*, a helyi védelem elemeiről az 1.14.6.9. *Helyi védelem* alfejezetben írunk.

1.14.6. AZ ÉPÍTETT KÖRNYEZET ÉRTÉKEI

1.14.6.1. TELEPÜLÉSSZERKEZET TÖRTÉNETI KIALAKULÁSA, TÖRTÉNETI TELEPÜLÉSMAG

A településszerkezet változása az I. katonai felmérés ábrázolásától kezdve követhető végig, nem lévén korábban erre alkalmas katonai térképek, vagy egyéb ábrázolások. A település szerkezete és mérete ebben az időszakban még jelentősen eltért a maétól, mely a 19. század végéig gyakorlatilag változatlan. Nagyigmánd történelmi településmagja a mai Kossuth Lajos, Mansbarth és Szikszai utcák magasságában helyezkedik el.

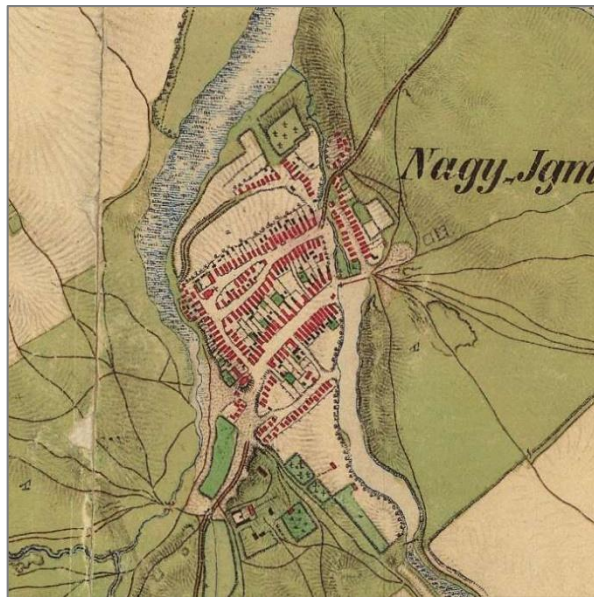
A településszerkezetben bekövetkező jelentős változás a 20. század elejétől a vasút településfejlesztő hatásának, az ipari beruházásoknak, a mezőgazdaság fejlődésének és a népesség növekedésének volt köszönhető, ami miatt újabb településrészek alakultak ki. A Concótól nyugatra és a Szendi-értől keletre lévő területek is kertes családi házakkal épültek be, a településmag telepszerű beépítéssel bővült, míg a gazdasági területek a vasúttól nyugatra és az Ácsi út mentén alakultak ki. *Forrás: Mapire*

I. Katonai Felmérés (1782)

Forrás: <http://mapire.eu/hu>

II. Katonai Felmérés (1840)

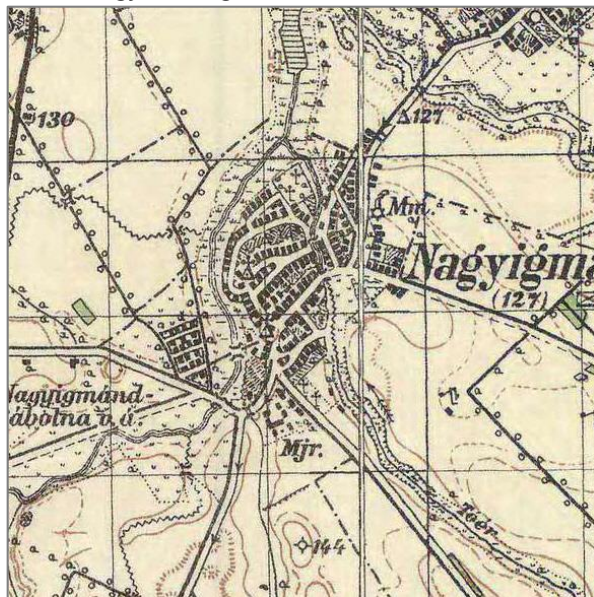
Forrás: <http://mapire.eu/hu>

III. Katonai Felmérés (1882)

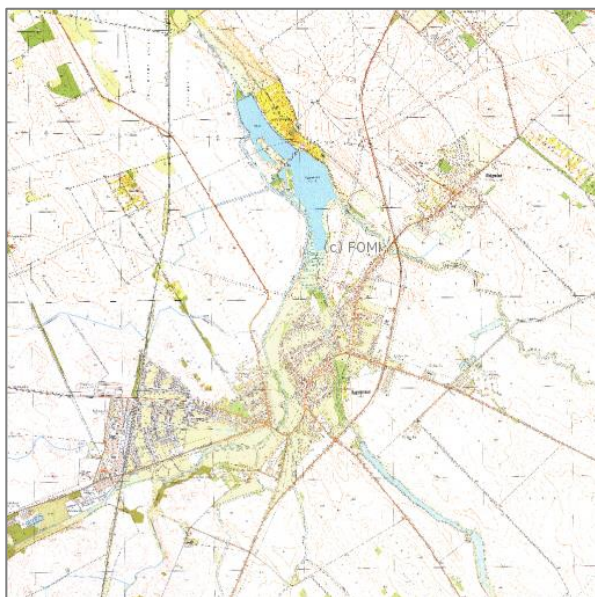
Forrás: <http://mapire.eu/hu>

Magyarország Katonai Felmérése (1941)

Forrás: <http://mapire.eu/hu>

Topográfiai térkép(~1990)

Forrás: <http://tajterektar.hu/hu/>

Műholdfotó 2019

Forrás: Google Earth

1.14.6.2. RÉGÉSZETI TERÜLET, VÉDETT RÉGÉSZETI TERÜLET, RÉGÉSZETI ÉRDEKŰ TERÜLET

A Miniszterelnökség Örökségvédelmi Hatósági Főosztály, Örökségvédelmi Nyilvántartási Osztályának adatszolgáltatása alapján a 44 db régészeti lelőhely található Nagyigmánd közigazgatási területén, melyek mindegyike szakmai védelem alatt áll. [Isd. Térképmelléklet: Régészeti lelőhelyek]

Régészeti lelőhelyek

Azonosító	Település	Lelelőhelyszám	Azonosítatlan	Név	Védelem	Bírság kategória	Védési jogi aktusok	HRSZ	EOV Y koordináta	EOV X koordináta
52830	Kisigmánd	1		Csémi határra dűlő K4	szakmai			080/6	578240	255285
								044/40, 034, 044/41, 044/9, 044/10, 044/11, 044/8, 044/24, 0118/5, 0118/8, 0118/7, 0118/6, 0118/9, 0118/11, 0118/10, 0118/3, 0118/4, 044/27, 044/26, 044/39, 044/38, 044/37, 044/36, 044/35, 044/34		
55889	Kisigmánd	6		Concóra-dűlő	szakmai			061/19, 061/18, 060, 061/14, 061/16, 061/15, 061/17, 061/22, 061/21, 061/20, 061/23, 061/12,	575972	258140
51450	Nagyigmánd	1		Szélhossza-dűlő	szakmai				576684	256791

Azonosító	Település	Leőhelyszám	Azonosítatlan	Név	Védelem	Bírság kategória	Védési jogi aktusok	HRSZ	EOV Y koordináta	EOV X koordináta	
								061/13, 061/10, 044/22, 061/7, 044/32	061/11, 061/9, 061/8, 044/21,		
53024	Nagyigmánd	2		Szőke pusztá II.	szakmai			0183, 0161/7, 0235/6	0182,	579400	251561
55882	Nagyigmánd	3		Szőke pusztá I.	szakmai			0161/38, 0161/7		579856	250860
55884	Nagyigmánd	4		Thaly-pusztá	szakmai			0169/1, 0184/18, 0184/12, 0184/13, 0184/15, 0184/16, 0184/17	0179/5,	579783	251713
55888	Nagyigmánd	5		Ghyczy pusztá	szakmai			0171, 0156, 0167, 0169/1, 0166, 0170, 0168	0163/2, 0163/1,	580598	250786
55892	Nagyigmánd	7		Csicsói patak	szakmai			0120/7, 0120/3, 0120/4	0120/6, 0120/5,	581720	254244
55895	Nagyigmánd	8		Csicsói patak 2.	szakmai			0110/5, 0110/30, 0110/31, 0110/29, 0110/28	0110/32, 0110/29,	581070	254456
55896	Nagyigmánd	9		Csicsói patak	szakmai			0110/30, 0110/29, 0110/28		579724	255276
55898	Nagyigmánd	10		Zsellér-dűlő	szakmai			262, 259		577950	256492
55900	Nagyigmánd	11		Disznó-tó	szakmai			0265/38, 0265/37		577222	251900
55902	Nagyigmánd	12		Szendí úti dűlő 2.	szakmai			0265/20, 0265/21, 0265/22, 0262/19, 0262/17, 0262/16, 0262/18		577864	252248
55904	Nagyigmánd	13		Szenti úti dűlő 3.	szakmai			0263, 0265/30, 0265/39, 0265/40, 0265/41, 0262/3	0280,	577063	252927
55905	Nagyigmánd	14		Borjúmezei legelő	szakmai			0334/14, 0334/15		576336	254444
55906	Nagyigmánd	15		Borjúmezei legelő 2.	szakmai			0334/10, 0334/9, 0334/7	0334/8,	575737	254228
55907	Nagyigmánd	16		Csépi éri dűlő	szakmai			0130, 0132/2, 0131/2, 0132/3, 0298/3, 0313/14	0131/6, 0133, 0131/5, 0313/13, 0312,	575021	253156
55908	Nagyigmánd	17		Csépi éri dűlő 2.	szakmai			0327/54, 0327/55, 0327/56	0327/53,	575178	253828
55909	Nagyigmánd	18		Csépi éri dűlő 3.	szakmai			0327/25, 0327/22		576098	254264

Azonosító	Település	Leőhelyszám	Azonosítatlan	Név	Védelem	Bírság kategória	Védési jogi aktusok	HRSZ	EOV Y koordináta	EOV X koordináta
55910	Nagyigmánd	19		Csépi éri dűlő 4.	szakmai			0310/69, 0310/71, 0325/4, 0325/5, 0325/6, 0325/7, 0310/68, 0310/62, 0310/74, 0325/10, 0325/1, 0310/73, 0325/9, 0316	575584	253593
55911	Nagyigmánd	20		Földvár	szakmai			0225	579711	250874
59674	Nagyigmánd	21		Csicsói patak 4.	szakmai			096/3	581266	254558
59675	Nagyigmánd	22		Csicsói patak 5.	szakmai			0101/14, 0103/2, 0103/3, 0101/3	581900	254544
59814	Nagyigmánd	23		Zsellér-dűlő 2.	szakmai			074/9, 074/10, 074/11, 074/12, 074/15, 074/16	577512	256805
59817	Nagyigmánd	24		Zsellér-dűlő 3.	szakmai			245, 246, 247, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 257, 258, 244/3, 256/2, 259, 244/4, 239/18, 248/2, 239/12, 239/11, 239/8, 239/9, 239/10, 239/13, 239/14, 248/1, 239/15, 239/16	577995	256329
59819	Nagyigmánd	25		Gabonatóró	szakmai			186, 137, 078/15, 078/12, 078/14, 078/13, 078/16, 078/11, 078/9, 078/10, 184, 192, 193, 194, 195, 198, 196, 199/2, 142/3, 081/1, 082/4	577956	255812
59825	Nagyigmánd	26		Gyeptag	szakmai			0244/5, 0244/6, 0244/7, 0244/8, 0244/9, 0250/7, 0250/8, 0250/10, 0250/16, 0249/1, 0250/15, 0250/14	577867	254366
64172	Nagyigmánd	27		Csicsói patak 3.	szakmai			0110/12, 0110/13, 0110/11, 0110/10, 0110/9, 0110/14, 0110/15	580457	254868
64174	Nagyigmánd	28		Csicsói patak 7.	szakmai			0120/2, 0120/1	581331	254282
64176	Nagyigmánd	29		Csicsói kút	szakmai			099/15, 0239/47, 0239/49, 0239/48, 0238/4, 0238/1, 0238/3	583171	254505

Azonosító	Település	Leőhelyszám	Azonosítatlan	Név	Védelem	Bírság kategória	Védési jogi aktusok	HRSZ	EOV Y koordináta	EOV X koordináta
64180	Nagyigmánd	30		Szendi-ér partja	szakmai			0244/22	579062	253358
64182	Nagyigmánd	31		Szendi úti dűlő I.	szakmai			0282/4, 0282/3	577142	253162
64184	Nagyigmánd	32		Zsellér-dűlő III.	szakmai			018, 020/5, 013/1, 020/6, 011/5, 016/3, 015, 016/4, 011/4, 031/16	577741	257208
64186	Nagyigmánd	33		Thaly-pusztá II.	szakmai			0171, 0169/1, 0173, 0179/1, 0168, 0179/5	580209	251254
67039	Nagyigmánd	34		Sós- tói- dűlő	szakmai			092/13, 099/6, 092/19, 099/3, 099/4, 099/5	582633	255390
67075	Nagyigmánd	35		Egyes-dűlő I.	szakmai			092/14, 092/17	581967	255378
67077	Nagyigmánd	36		Egyes-dűlő II.	szakmai			092/16	581792	255371
67079	Nagyigmánd	37		Kettes-dűlő II.	szakmai			096/23, 092/16, 096/15, 095, 092/15	581224	254939
67081	Nagyigmánd	38		Kettes-dűlő I.	szakmai			0101/15, 092/18, 0101/5, 092/16, 0101/14, 0101/11, 096/15, 095, 0101/2	581556	254842
67083	Nagyigmánd	39		Kocs- Kisigmándi-ér partja II.	szakmai			096/12	580275	255069
67085	Nagyigmánd	40		Kocs- Kisigmándi-ér partja I.	szakmai			096/10, 096/21	579961	255309
69619	Nagyigmánd	41		Szőke-pusztá I. (Csicsóra-dűlő)	szakmai			0161/17, 0161/37, 0161/18, 0161/19, 0161/21, 0161/20, 0161/24, 0161/23, 0161/25, 0161/26, 0161/27, 0161/28, 0161/22, 0161/29, 0161/30, 0161/35, 0161/34, 0161/33, 0161/32, 0161/31, 0161/36, 0161/38, 0161/7	580041	250685
80747	Nagyigmánd	42		Szendi- ér 1.	szakmai			0252/16	577549	254726
80749	Nagyigmánd	43		Szendi- ér 2.	szakmai			0253/2	577513	254513

Forrás: Miniszterelnökség Kulturális Örökségvédelmi Hatósági Főosztály

1.14.6.3. VÉDETT ÉPÍTETT KÖRNYEZET, A HELYI, EGYEDI ARCULATOT BIZTOSÍTÓ ÉPÍTÉSZETI JELLEMZŐK

A védett elemek felsorolását az 1. 14.6.9. *Helyi védelem* fejezet tartalmazza.

1.14.6.4. VILÁGÖRÖKSÉGI ÉS VILÁGÖRÖKSÉGI VÁROMÁNYOS TERÜLET

A Trtv. melléklete alapján Nagyigmánd világörökségi és világörökségi várományos területtel nem érintett.

A Világörökségi Várományos Helyszínek Jegyzékéről szóló 27/2015. (VI. 2.) MvM rendelet alapján Nagyigmánd nem szerepel a Világörökségi Várományos Helyszínek Jegyzékében.

1.14.6.5. MŰEMLÉK, MŰEMLÉKEGYÜTTES

A Miniszterelnökség adatszolgáltatása alapján, Nagyigmándon 5 db műemlék és a hozzájuk tartozó 5 db műemléki környezet területe található. Ezek a római katolikus templom és a plébánia, a volt Ghyczy kúria (ma az ÁG pihenő háza), egy népi lakóház és a Nepomuki Szent János szobor. *Forrás: Adatszolgáltatás*

Műemlékek

Törzsszám	Azonosító	Cím	Név	Védelem	Bírság kategória	Védési ügyiratok	Helyrajzi szám	EOV Y koordináta	EOV X koordináta
2569	17473		R. k. templom ex lege műemléki környezete	Műemléki környezet			739/3, 738, 703/3, 455/1, 734, 733, 476		
11520	18547		Népi lakóház műemléki környezete	Műemléki környezet		53/2011. (VIII. 25.) NEFMI	476, 478, 480, 641, 642		
10740	27938		Nepomuki Szt. János szobor ex-lege műemléki környezete	Műemléki környezet			455/1, 82/9, 82/8, 461, 460		
2570	27939		R. k. plébániaház ex-lege műemléki környezete	Műemléki környezet			476, 703/3, 733, 734, 738, 739/3, 737		
10277	27940		v. Ghyczy kúria, ma az ÁG pihenő háza ex-lege műemléki környezete	Műemléki környezet			0148/1, 0148/2, 0154/9, 0156		
2569	6332	Mansbart utca	R. k. templom	Műemlék	II.	863-4/1953. FOM, 22509/1958. ÉM 120344/1958. MM	736, 737, 735	577002	255006
2570	6333	Mansbarth Antal u. 2.	R. k. plébániaház	Műemlék	II.	22509/1958. ÉM 120344/1958. MM	735, 736	577000	255071
10277	6334	Ghyczy-pusztá	v. Ghyczy kúria, ma az	Műemlék	II.	3457/1989. OMF	0154/4	580701	250452

Törzsszám	Azonosító	Cím	Név	Védelem	Bírság kategória	Védési ügyiratok	Helyrajzi szám	EOV Y koordináta	EOV X koordináta
			ÁG pihenő háza						
10740	6331	Kossuth Lajos utca	Nepomuki Szt. János szobor	Műemlék	II.	1683/1992. OMF	459	577352	255373
11520	12287	Rákóczi Ferenc utca 5.	Népi lakóház	Műemlék	II.	53/2011. (VIII. 25.) NEFMI	479	577215	255692

Forrás: Miniszterelnökség Kulturális Örökségvédelemért Felelős Helyettes Államtitkárság

1.14.6.6. MŰEMLÉKVÉDELEM SAJÁTOS TÁRGYAI: A TÖRTÉNETI KERT, TEMETŐ ÉS TEMETKEZÉSI EMLÉKHELY

A Történeti Kertek Adattára (<http://www.historicgarden.net/>) települési jelentőségű történeti kertet jelez a Szentmihályi park néven Nagyigmánd központjában, viszont ez feltételezhetően téves koordinátákkal lett jelölve, mivel ez a valóságban ez a Ghyczy kúriát övező park lehet a közigazgatási terület keleti részén, a Szendi-ér felduzzasztásából keletkezett tó partján. Forrás: <http://www.historicgarden.net/> 2019.03.18

A Nemzeti Örökség Intézet (<http://nori.gov.hu/nemzeti-sirkert/>) adatbázisa alapján Nagyigmánd nemzeti sírkertbe sorolt sírhely nem lelhető fel, azonban a település területén található temetőekben számos régi sír található. A település temetőinek elhelyezkedéséről és jellemzőiről az 1.13.1.1. *Szerkezeti-, kondicionáló szempontból lényeges, valamint a zöldfelületi karaktert meghatározó elemek* fejezetben írunk.

1.14.6.7. MŰEMLÉKI TERÜLET: TÖRTÉNETI TÁJ, MŰEMLÉKI JELENTŐSÉGŰ TERÜLET, MŰEMLÉKI KÖRNYEZET

A Miniszterelnökség adatszolgáltatása alapján 5 db műemléki környezet, a római katolikus templom és a plébánia, a volt Ghyczy kúria (ma az ÁG pihenő háza), egy népi lakóház és a Nepomuki Szent János szobor műemléki környezete található Nagyigmánd területén. A műemléki környezet által érintett helyrajzi számok az 1.14.6.5. *Műemlék, műemlékegyüttes* fejezetben felsorolásra kerültek.

1.14.6.8. NEMZETI EMLÉKHELY

A Miniszterelnökség nemzeti emlékhelyekről nem tesz említést. A 2001. évi LXIV. törvény – a kulturális örökség védelméről – szerint Nagyigmánd területén nemzeti emlékhely nem található.

1.14.6.9. HELYI VÉDELEM

Nagyigmánd Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testületének 12/2018. (XII. 03.) számú rendelete a településképi védelméről tartalmazza a helyi védelem alatt álló területeket, épületeket, köztéri alkotásokat és műszaki emlékeket.

Helyi területi védelem alatt álló területek

Sorszám	Hrsz.	Megnevezés, védendő érték
1.	0159/3	Felhagyott temető
2.	0225	Hét vezér fái
3.	494	Kegyeleti park
4.	597, 594, 598, 599, 603, 602	Református templomkerület (Mansbart utca, Petőfi Sándor utca)

Forrás: Nagyigmánd Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testületének 12/2018 (XII.03. számú) rendelete

Helyi védelem alatt álló épületek

Sorszám	Cím	Hrsz.	Megnevezés, védendő érték
1.	Kossuth Lajos utca 34.	664.	Gazdakör épülete
2.	Kossuth Lajos utca 30.	669.	Gondozási központ
3.	Kossuth Lajos utca	476	I. Világháborús emlékmű
4.	Mansbart utca	593.	Református templom
5.	Szikszai utca	602, 603	Református parókia
6.	Szikszai utca	476/8.	Emlékmű
7.	Köztársaság utca	401.	Közkút
8.	Kossuth Lajos utca	43/2	Közkút
9.	József Attila utca	736/3	Kőkereszt corpussal
10.		89.	Rk. temető faragott kő síremlékei, kőkereszt corpussal
11.		493, 495.	Református temető faragott kő síremlékei, ravatalozó
12.	Külterület	0239.	Kúria – Bóday puszta
13.	Külterület	080/1	Lakóépület és melléképület
14.	Külterület	0200/2.	Magtár és kúria – Melkovics puszta
15.	Külterület	0222/40, 0222/44.	Istálló és magtár – Szőkepuszta
16.	Külterület	0187/4.	Magtár és lakóépület – Thaly puszta
17.	Kossuth Lajos utca	28/2	Óvoda
18.		1350/2.	Vasútállomás
19.	Kossuth Lajos utca	2.	Húsbolt
20.		0169/1	Fasor

Forrás: Nagyigmánd Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testületének 12/2018 (XII.03. számú) rendelete

Helyi védelem alatt álló köztéri alkotások

Sorszám	hrs.	cím	Megnevezés, védendő érték
1.	89	Római katolikus temető	Rk. temető faragott kő síremlékei, kőkereszt corpussal
2.	493, 495	Református temető	Református temető faragott kő síremlékei, ravatalozó
3.	476	Kossuth Lajos u.	I. világháborús emlék-mű
4.	476/8	Szikszai u.	emlékmű
5.	746/3	József Attila u.	kőkereszt corpussal

Forrás: Nagyigmánd Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testületének 12/2018 (XII.03. számú) rendelete

Helyi védelem alatt álló műszaki emlékek

Sorszám	hrs.	cím	Megnevezés, védendő érték
1.	401	Köztársaság u.	közkút
2.	43/2	Kossuth Lajos u.	közkút

Forrás: Nagyigmánd Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testületének 12/2018 (XII.03. számú) rendelete

1.14.7. AZ ÉPÍTETT KÖRNYEZET KONFLIKTUSAI, PROBLÉMÁI

Az épített környezet konfliktusai az alábbi esetekben léphetnek föl:

- ❖ Eltérő, egymást zavaró területhasználat
 - ❖ Környezetvédelmi problémák okozása (zaj-, rezgés-, levegő-, talajterhelés)
 - ❖ Ökológiai problémák okozása (élővilág veszélyeztetése)
- ❖ Jelentős épülettömegbeli eltérés
 - ❖ Esztétikai probléma
- ❖ Világítás
 - ❖ Fényszennyezés
 - ❖ Alulvilágított területrészek
- ❖ Telepítés konfliktusai:
 - ❖ Kilátás elépítés
 - ❖ Rálátás eltakarása
- ❖ Épületek funkcióhiánya
 - ❖ Állagromlás

Az épített környezet konfliktusait, mivel az épített környezet is a táj része, a tájhasználati konfliktusok című fejezetben tárgyaltuk részletesen.

1.15. KÖZLEKEDÉS

1.15.1. HÁLÓZATOK ÉS HÁLÓZATI KAPCSOLATOK

Az infrastruktúra elemek közül talán a közlekedési nyomvonalas infrastruktúra hálózatok hatása az egyik legjelentősebb egy település életére. Nagyigmánd nagyközség területét számos közlekedési nyomvonal tárja fel és kapcsolja be az országos várkeringésbe. *(A felsorolásban dőlt betűkkel a Nagyigmánd területét konkrétan nem érintő, de a település országos közlekedési hálózatában való bekapcsolásban meghatározó szerepet játszó elemek jelennek meg.)*

KÖZÚTHÁLÓZATI ELEMELK

- ❖ Gyorsforgalmi utak
 - ❖ *M1-es autópálya*
- ❖ Főutak
 - ❖ *1 sz. Budapest-Tatabánya-Győr-Hegyeshalom elsőrendű főút*
 - ❖ *13 sz. Országhatár-Komárom-Kisbér másodrendű főút*
 - ❖ *81 sz. Székesfehérvár-Kisbér-Győr másodrendű főút*
- ❖ Országos mellékutak
 - ❖ 8136 j. Tata-Győr összekötő út
 - ❖ 8144 j. Nagyigmánd-Szákszend összekötő út
 - ❖ 8146 j. Nagyigmánd-Tárkány-Ászár összekötő út
 - ❖ 8147 j. Nagyigmánd-Ács összekötő út
 - ❖ 81136 j. Nagyigmánd bekötő út

Forrás: <http://kira.gov.hu/kira/main.jsp>

VASÚTHÁLÓZATI ELEMELK

- ❖ Törzshálózati vasútvonal
 - ❖ *1. sz. Budapest-Hegyeshalom-Rajka vasútvonal*
- ❖ Mellékvonal
 - ❖ *5. sz. Székesfehérvár-Komárom vasúti mellékvonal*
- ❖ Vasútállomás
 - ❖ Nagyigmánd-Bábolna vasútállomás

Forrás: <https://www.mavcsoport.hu/mav-start/media/terkepek>

LÉGI KÖZLEKEDÉSI ELEMELK

A Honvédelmi Minisztérium Állami Légügyi Főosztály 2018. áprilisi tájékoztatása (Hiv.szám: 233-9/2018) alapján „Nagyigmánd az állami célú légiközlekedés tekintetében légiközlekedéssel közvetlenül nem érintett, tekintettel arra, hogy az adott terület az állami repülések céljára szolgáló repülőterek (beleértve a közös felhasználású repülőtereket is) vagy az állami célú repülés biztonságát szolgáló földi berendezések biztonsági övezetén kívül van, és hogy az adott terület az állami repülések céljára szolgáló repülőterek telekhatárától mért 15 km-nél nagyobb távolságban van.

Az érintett terület ugyanakkor az állami célú légiközlekedés tekintetében légiközlekedéssel közvetve érintett, tekintettel arra, hogy egyes – így különösen a beépítésre szánt területen a 100 m-nél, beépítésre nem szánt területen 50 m-nél magasabb – építmények az állami célú légiközlekedés biztonságát veszélyeztetik. Az ilyen építmények állami célú légiközlekedésre gyakorolt hatását a

katonai légügyi hatóság az építmények építésügyi hatósági eljárásaiban, jogszabályban meghatározott szakhatóságként vizsgálja.”

Nagyigmánd közelében az alábbi (eltérő osztályba sorolt) repülőterek találhatók:

- ❖ Nemzetközi szintűvé nyilvánított kereskedelmi repülőtér (I. osztály):
 - ❖ *Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi repülőtér*
 - ❖ *Sármellék, Hévíz-Balaton Repülőtér*
- ❖ Kereskedelmi repülőtér (II. osztály):
 - ❖ *Győr-Pér*
- ❖ Egyéb repülőtér (III-VI. osztály):
 - ❖ *Bodmér-Felcsút*
 - ❖ *Győrújbarát*
 - ❖ *Kecskéd*
 - ❖ *Győr Petz Aladár Kórház*
 - ❖ *Tatabányai Szent Borbála Kórház*

Forrás: <http://www.nkh.gov.hu/dokumentumtar/pdf-elonezet/-/p/148302/magyarorszagi-repuloterek-listaja>

Nagyigmándtól nyugatra kb. 125 km-re üzemel a pozsonyi Milan Rastislav Štefánik nemzetközi repülőtér, valamint kb. 110 km-re található a Bécs-Schwechat nemzetközi repülőtér.

VÍZI KÖZLEKEDI ELEMÉK

Vízi közlekedési elemek elemzése Nagyigmánd földrajzi elhelyezkedéséből adódóan nem releváns.

KÖZLEKEDÉSI HÁLÓZATOT ÉRINTŐ TERVEK, BERUHÁZÁSOK

A Budapest Főváros Kormányhivatala Közlekedési Főosztály Utügyi Osztály 2018. áprilisban tájékoztatót (Iktatószám: BP/0801/215-5/2018.), hogy a NIF Zrt.-nél mint a Magyar Állam nevében eljáró építettnél az alábbi útfejlesztési projekt érinti Nagyigmánd közigazgatási területét:

- 13. sz. főút Komárom – Kisbér (3+720 – 28+862 km sz.) közötti szakaszának 115 kN tengelyterhelésre történő megerősítése

A projekt engedélyezési- és kiviteli tervei 2010. évben elkészültek, az építési engedély, illetve a beruházáshoz szükséges területek megszerzésre kerültek – Nagyigmánd nagyközség településrendezési eszközeivel összhangban. A fenti projekt építési engedélye lejárt, ezért a 2010. évben készült műszaki tervek tervfelülvizsgálatára és újbóli engedélyeztetésére van szükség. A projekt tervkorszerűségi felülvizsgálatára, új építési engedély megszerzésére és a kivitelezési munka megvalósítására jelenleg elrendeléssel a Kormányhivatal nem rendelkezik. Az egyes közlekedésfejlesztési projektekkel összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű ügyé nyilvánításáról és az eljáró hatóságok kijelöléséről szóló 345/2012. (XII. 6.) Korm. rendelet is felsorolja e fejlesztést:

„1.2.12. A 13. számú főút, Kisbér és Komárom közötti szakasz fejlesztése.”

1.15.2 KÖZÚTI KÖZLEKEDÉS

Közüthálózat

Az 1988. évi I. törvény a közúti közlekedésről szerint 42/A. § (1) bekezdése szerint

„A közút kezelőjének hozzájárulása szükséges

a) külterületen a közút tengelyétől számított ötven méteren, autópálya, autóút és főútvonal esetén száz méteren belül építmény elhelyezéséhez, bővítéséhez, rendeltetésének megváltoztatásához, nyomvonal jellegű építmény elhelyezéséhez, bővítéséhez, kő, kavics, agyag, homok és egyéb ásványi nyersanyag kitermeléséhez, valamint a közút területének határától számított tíz méter távolságon belül fa ültetéséhez vagy kivágásához ..."

A település közlekedésének gerincét az országos közutak belterületi szakaszai jelentik. Az önkormányzati kiépített utak hossza 14,6 km, az állami közutaké 6,33 km. A bel és külterületi utak kiépítettsége 2017-es adatok alapján 12,3%. A település úthálózata jellemzően 2x1 sávós, mely megegyezik a településre beérkező országos közutak felépítésével, bár a mellékutcák esetén többször előfordul az 1x1 sávós kialakítás. Az egyes utak, utcák keresztmetszete és állapota változó.

Forgalmi jellemzők

A Nagyigmánd közigazgatási területét érintő országos közutak keresztmetszeti forgalmának 2012-2017. évre vonatkozó idősoros adatait a Magyar Közút Nonprofit Zrt. éves kiadványai alapján elemezzük. A táblázatokban az összes forgalom, a kapacitás kihasználtság és az adat forrása szerepel.

A 13. sz. másodrendű főút Nagyigmándot érintő szakaszának keresztmetszeti forgalma 2012-2017 között összességében növekedést mutat, mélypontot a 2013-as éve jelentett.

13. másodrendű főút 9+000 km+m szelvénye (érvényes 8+969 - 13+272 km+m)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Összes forgalom (j/nap)	5091	5057	5164	5703	6191	6392
Összes forgalom (E/nap)	6317	6083	6229	6827	7412	7691
Kapacitás kihasználtság (%)	31	28	28	33	36	38
Adat forrása	Felszorozott	Felszorozott	Felszorozott	Mért	Felszorozott	Felszorozott

Forrás: Magyar Közút Nonprofit Zrt.

A 8136. sz. összekötő út Nagyigmándon átvezető szakaszának forgalma az elmúlt időszakban több, mint a másfélszeresére növekedett, a jelentős forgalomemelkedés 2014-től tapasztalható.

8136. összekötő út 27+700 km+m szelvénye (érvényes 18+793 - 27+817 km+m)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Összes forgalom (j/nap)	2194	2134	3846	3784	3987	3857
Összes forgalom (E/nap)	2449	2295	4118	3981	4158	4034
Kapacitás kihasználtság (%)	20	17	31	33	34	33
Adat forrása	Felszorozott	Felszorozott	Mért	Felszorozott	Felszorozott	Felszorozott

Forrás: Magyar Közút Nonprofit Zrt.

A 8144 és 8146 összekötő utak forgalma stabil volt a vizsgált időszakban.

8144. összekötő út 6+000 km+m szelvénye (érvényes 0+000 - 17+678 km+m)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Összes forgalom (j/nap)	310	324	356	342	359	348
Összes forgalom (E/nap)	387	410	453	434	449	437

Kapacitás kihasználtság (%)	2	2	2	2	2	2
Adat forrása	Felszorozott	Mért	Felszorozott	Felszorozott	Felszorozott	Felszorozott

Forrás: Magyar Közút Nonprofit Zrt.

8146. összekötő 6 + 400 km+m szelvénye (érvényes 0 + 000 - 6 + 965 km+m)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Összes forgalom (j/nap)	1205	1173	1224	1181	1241	1203
Összes forgalom (E/nap)	1368	1317	1344	1288	1348	1307
Kapacitás kihasználtság (%)	11	10	10	11	12	12
Adat forrása	Felszorozott	Felszorozott	Mért	Felszorozott	Felszorozott	Felszorozott

Forrás: Magyar Közút Nonprofit Zrt.

A 8147. sz., Ács irányába kapcsolatot nyújtó gyűjtőút forgalma a másfélszeresére növekedett, kihasználtsága utolérte a 8146. sz. összekötőútét.

8147. összekötő o + 600 km+m szelvénye (érvényes o + 000 - 9 + 926 km+m)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Összes forgalom (j/nap)	766	742	1205	1173	1236	1198
Összes forgalom (E/nap)	889	836	1328	1282	1342	1302
Kapacitás kihasználtság (%)	7	6	10	11	11	11
Adat forrása	Felszorozott	Felszorozott	Mért	Felszorozott	Felszorozott	Felszorozott

Forrás: Magyar Közút Nonprofit Zrt.

A 81136. összekötőút forgalma érdemben nem változott a vizsgált időszakban.

81136. összekötő 2 + 250 km+m szelvénye (érvényes o + 000 - 5 + 723 km+m)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Összes forgalom (j/nap)	545	545	588	575	604	584
Összes forgalom (E/nap)	651	639	702	668	689	667
Kapacitás kihasználtság (%)	3	3	3	3	3	3
Adat forrása	Felszorozott	Felszorozott	Felszorozott	Felszorozott	Felszorozott	Felszorozott

Forrás: Magyar Közút Nonprofit Zrt.

A Közlekedési Információs Rendszer és Adatbázis 2017-es adatai alapján az egyes utak forgalmi jellemzőit tekintve a település közigazgatási határát érintő 13. sz. másodrendű főút (4001-8000 E/nap) és a Nagyigmándot Koccsal és Tatával összekötő 8136. sz. út (4001-8000 E/nap) bonyolítja le a legnagyobb forgalmat.

Baleseti jellemzők

Közlekedési baleseti adatok vonatkozásában a KSH adatbázis ad támpontot a forgalombiztonsági jellemzőkről. Az adatokból látható, hogy a közúti balesetek mind lakott területen, mind lakott területen kívül előfordulnak. 2017-ben az összes személyi sérüléssel járó közúti közlekedési balesetből mind a 3 súlyos sérüléssel járó volt. Halálos baleset az elmúlt években 1-1 alkalommal történt, a súlyos és a könnyű sérüléssel járó balesetek száma változó, az összes személyi sérüléssel járó baleset száma 7 körül alakult az elmúlt években.

Közúti közlekedési balesetek, 2011-2017

	Halálos baleset	Súlyos sérüléssel járó baleset	Könnyű sérüléssel járó baleset	Összes személyi sérüléssel járó baleset	Lakott területen történt baleset	Lakott területen kívül történt baleset
2011	1	3	5	9	1	8
2012		3	3	6	4	2
2013		5	2	7	3	4
2014	1	2	4	7	2	5
2015	1	2	4	7	2	5
2016	1	3	3	7	1	6
2017		3		3	1	2

Forrás: KSH

1.15.3. KÖZÖSSÉGI KÖZLEKEDÉS

1.15.3.1. KÖZÚTI

A közúti közösségi közlekedés szolgáltatója a Volánbusz Zrt., mely az egykori hat közlekedési központnak a Volánbuszba való beolvasztásából jött létre. A településen belüli kapcsolatokat a helyközi járatok biztosítják. A közösségi közlekedés a főutakon bonyolódik. A település tizenöt megállóhelye viszonylag egyenletes eloszlásban található. Felszereltségük, állapotuk változó, de a forgalmasabb, belterületi megállók felszereltsége és állapota kiváló. A település központjában egy autóbusz-váróterem is található.

Nagyigmánd közlekedésföldrajzi adottságainak köszönhetően közúti közösségi közlekedési csomópont, ahol a Komárom-Kisbér és a Győr-Tata közlekedési folyosók metszik egymást. A járásközpont napi 23 közvetlen járat, a megyeközpont napi 6 közvetlen járat, míg Székesfehérvár 2, Győr pedig 1 közvetlen járat, elérhető el. Ezentúl számos járat érinti a környező kisebb városokat, mint Ács, Bábolna, Kisbér, Mór és Tata, továbbá a következő településeket: Ácsteszér, Ászár, Bakonyszombathely, Bana, Bőny, Császár, Csém, Csép, Ete, Felsődobos, Kisigmánd, Kocs, Súr, Szákszend, Tárkány, Vérteskethely és Vértesszőlős.

A település azon területeit tekintettük közösségi közlekedéssel lefedettnek, melyek a megállóhelyektől 500 m-es távolságon belül esnek. A lentebb mellékelt ábrán jól látható, hogy a település megállókkal jól lefedett. Nagyigmánd közigazgatási területén az alábbi autóbusz megállóhelyek találhatók:

- ❖ Autóbusz-váróterem
- ❖ Nagyigmánd-Bábolna vasútállomás
- ❖ Nagyigmánd-Bábolna felső vasútállomás bej.
- ❖ Nagyigmánd-Bábolna, vasútállomás bejáratú út
- ❖ Bajcsy utca
- ❖ Bódai-tanya
- ❖ Csanak Kukorica FÜ.
- ❖ Csépi elágazás
- ❖ Gyógyszertár
- ❖ Győri út
- ❖ IKR.
- ❖ Keverő
- ❖ Melkovicspuszta
- ❖ Műszaki Üzem
- ❖ Szőkepuszta

Forrás: <https://menetrendek.hu/>

1.15.3.2. KÖTÖTTPÁLYÁS

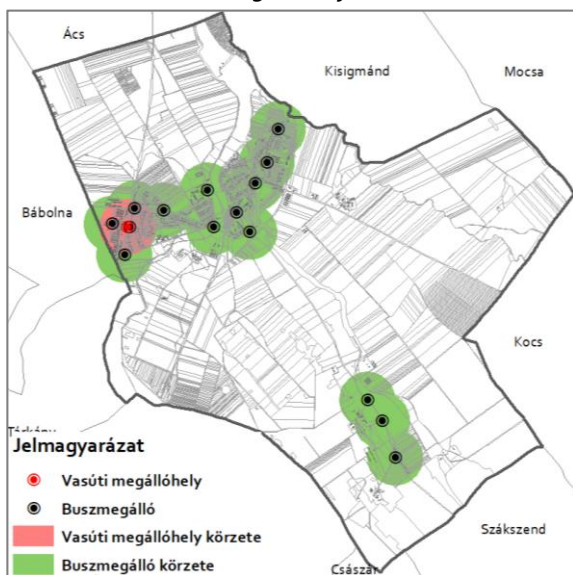
Nagyigmánd közigazgatási területét a belterületről nyugatra érinti a MÁV 5. sz. Székesfehérvár-Komárom vasútvonal, melyen a személyszállítás 2009-ben megszűnt majd 2010-ben újra megnyitották. A Nagyigmánd-Bábolna megállóhely a település közigazgatási határa közelében helyezkedik el.

Az egyvágányú, nem villamosított vasúti mellékvonal hossza 82 km, megengedett maximális sebessége 80km/h. A vasútvonalat a Déli Vasút építette 1860-ban, mely a társaság első magyarországi vasútvonala volt. A beruházás legfőbb célja a Dunántúlnak az adriai Trieszt kikötőjével

való összekötése volt. A vasútvonal a Komáromban már kiépült Államvasút Társaság állomásától indult ki, mely a Bécs-Győr-Újszőny (Komárom) vasútvonal akkori végállomása volt, mivel a Buda felé történő meghosszabbítás csak később épült ki. A vonal egyben Székesfehérvár első vasútvonala is volt, mivel a vasúttársaság csak a rákövetkező évben adta át a Buda-Kanizsa fővonalat. A vasútvonal államosítása az első világháború után történt meg. 1975-ig gőzvontatás működött a vonalon.

Forrás: http://www.minalunk.hu/mor/index.php?n=5&tartalom_id=44300&area=511

Vasúti- és autóbusz megállóhelyek és vonzaskörzetük

Forrás: <https://menetrendek.hu/>

Vasútvonalak

Forrás: <https://hu.wikipedia.org/>

1.15.4. KERÉKPÁROS ÉS GYALOGOS KÖZLEKEDÉS

A Közlekedési Információs Rendszer és Adatbázis (KIRA) oldalán megjelenített, a település közigazgatási határára vonatkozó adatoknak megfelelően, mindössze megközelítőleg egy másfél km-es kerékpárút található Nagyigmánd területén.

Komárom-Esztergom megye Területrendezési tervének térségi szerkezeti terve szerint Nagyigmánd területét a Komárom-Kisbér és a Győr-Tata térségi jelentőségű kerékpárút érinti, melyek közül utóbbinak része a már említett másfél km-es kerékpárút.

Nagyigmándon a kiépített gyalogjárda teljes hossza 14,9 km, az infrastruktúra kiépítettsége 100%. A járdák állapota, burkolata jellemzően jónak mondható. Közúti elválasztó hatás főként a 8136. sz. Tata-Győr összekötő út esetében figyelhető meg, ahol jelentős belterületen áthaladó forgalom ellenére hosszú gyalogátkelő nélküli szakaszok találhatók a településen.

1.15.5. PARKOLÁS

A település egészen a parkolás díjmentes. Parkolásra szélesebb utcákban, illetve a lakóházak kapubejáróiban van lehetőség. Nagyobb parkoló területek a kereskedelmi létesítményekhez és az intézményekhez kapcsolódva helyezkednek el.

1.16. KÖZMŰVESÍTÉS

Jelen fejezetben összefoglalva mutatjuk be a település közmű ellátottságát, az alfejezetekben az egyes közmű szakágakat külön grafikonokkal jellemezve. Az adatok a KSH tájékoztatósi adatbázisából származnak.

1.16.1. VÍZIKÖZMŰVEK

1.16.1.1. VÍZGAZDÁLKODÁS ÉS VÍZELLÁTÁS (IVÓ-, IPARI-, TŰZOLTÓ-, ÖNTÖZŐVÍZ, TERMÁLVÍZ HASZNOSÍTÁS)

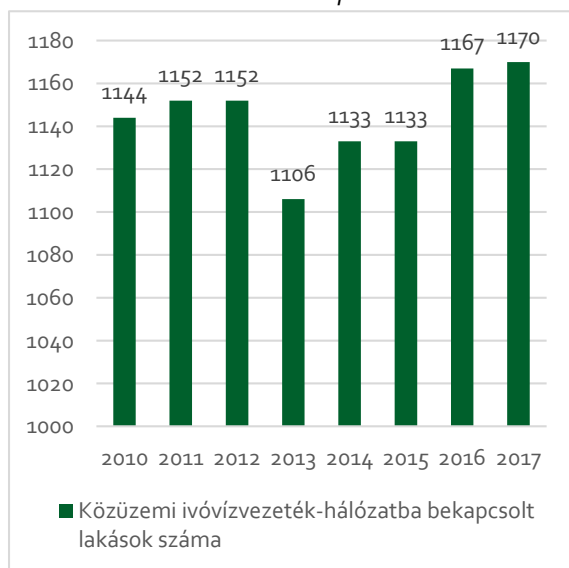
Ivóvízellátás

A település kiépített vízellátó rendszerrel rendelkezik, melynek üzemeltetője az Északdunántúli Vízmű Zrt. (ÉDV Zrt.). A fogyasztott ivóvíz bázisul a tatabányai karsztvíz szolgál. A vízszolgáltató 2015-ben vízminőség javítását célzó beruházásokat hajtott végre – mivel az ivóvíz korábban a megengedett uniós értékek feletti ammóniát, vasat és mangánt tartalmazott – illetve az ellátás javítása érdekében a regionális rendszerre történő rácsatlakozás kiterjesztését előkészítette.

Vízellátása a Tatabányán található víztermelő műből történik a várost Nagyigmánddal összekötő távvezeték segítségével. 2015-ben a víz minőségének javítása érdekében Nagyigmándon és a környező települések területén 15 km új vezeték is lefektettek. *Forrás: http://www.leanyvar.hu/fileadmin/user_upload/lakosoknak/polgarmesteri-hivatal/hirek/2015/KEM_KVP_III_3_program.pdf, https://www.edv.hu/keop-uszt/nagyigmand_kisigmand_sajtokozlemenye_26*

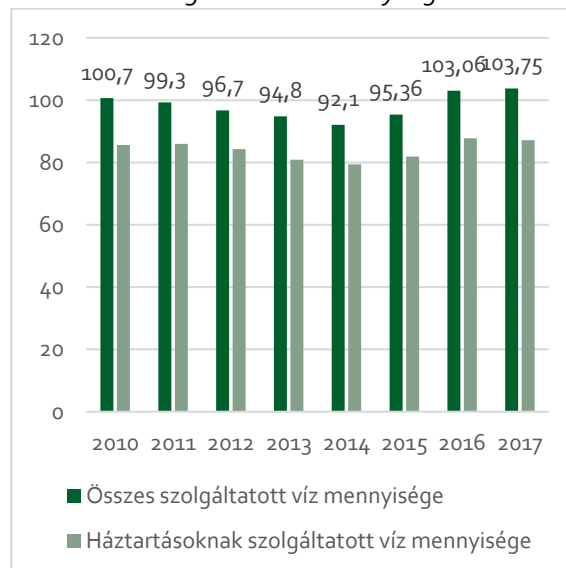
Nagyigmánd területén a közüemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások száma 2017-ben 1170 db, vagyis 100%-os az ellátottság. A településen az összes szolgáltatott víz mennyisége átlagosan 103.750 m³, 2017-ben az összes szolgáltatott víz 84,02%-a került ki a háztartásokból. 2010 és 2017 között a szolgáltatott víz mennyisége az első években változó tendenciájú csökkenést, majd 2015-től növekedést mutat. *[ld. Térképmelléklet: Ivóvíz hálózat]*

Ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások száma

Forrás: KSH

Szolgáltatott víz mennyisége

Forrás: KSH

Nagyigmánd közigazgatási területén az Igmándi keserűvíz kútjai már nem üzemelnek, melyről részletesebben a 1.17.2. *Felszíni és felszín alatti vizek* fejezetben írunk.

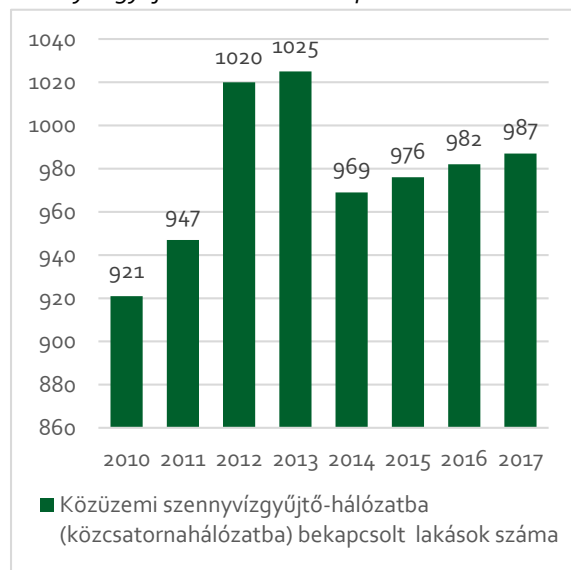
1.16.1.2. SZENNYVÍZELVEZETÉS

A település döntően gravitációs üzemű, elválasztott rendszerű szennyvízelvezető hálózata 1997 és 1999 között épült ki. A közüzemi szennyvízgyűjtő hálózat hossza 19,9 km. Nagyigmánd szennyvizeinek tisztítását az ÉDV Zrt. önkormányzati tulajdonú szennyvíztisztító telepe végzi.

A településen a csatornázottság (közcsatornába bekapcsolt lakások száma/lakásállomány) 2017-ben 84,36%-os. A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatában elvezett összes, illetve háztartásokból származó szennyvíz mennyisége 2010-2017 között változó tendenciájú növekedést mutat. Az összes elvezetett szennyvíz 72,82%-a származik háztartásokból.

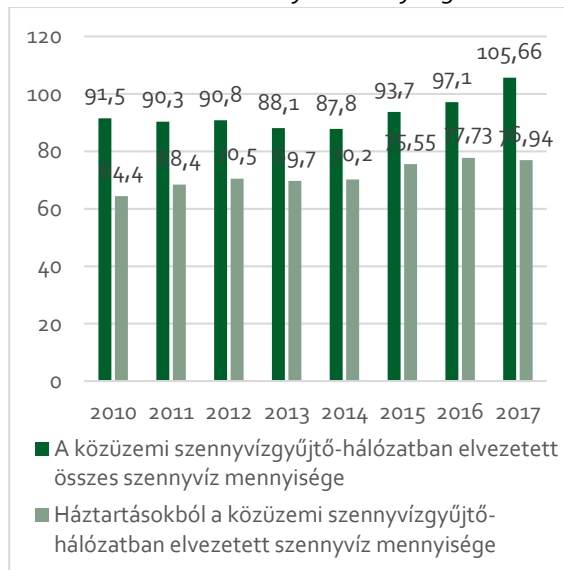
A szennyvízkezelés módjáról és a csatornahálózatról az 1.17.6. *Hulladékkezelés – Folyékony hulladék* alfejezetben írunk.

Szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások száma

Forrás: KSH

Elvezetett szennyvíz mennyisége

Forrás: KSH

Nagyigmánd nagyközség nem minősül érzékeny területnek a települési szennyvíztisztítás szempontjából érzékeny felszíni vizek és vízgyűjtőterületük kijelöléséről szóló 240/2000. (XII. 23.) Korm. rendelet alapján.

1.16.1.3. CSAPADÉKVÍZ ELVEZETÉS, FELSZÍNI VÍZRENDEZÉS

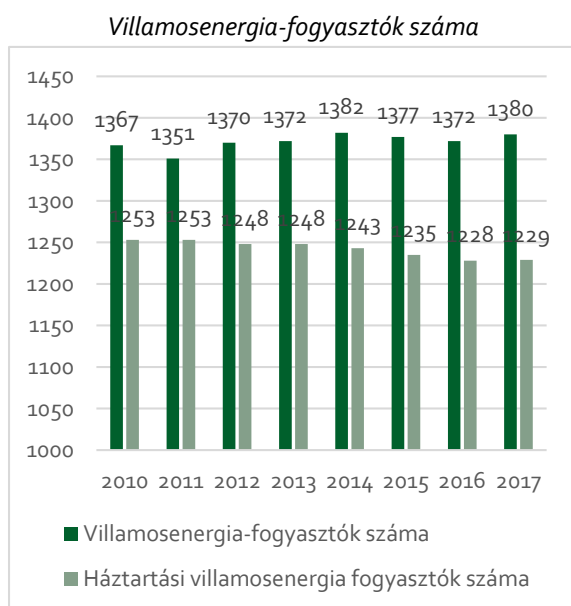
A térség felszíni vizeinek mennyiségét döntően az időjárási és földrajzi (pl. csapadék, lefolyás, párolgás) viszonyok határozzák meg. Burkolt csapadékvíz elvezető árok a kizárólag a Kossuth Lajos utca mentén található. A nagyközség egyéb családiházas lakóterületein gyes szikkasztóárkok hivatottak a lehulló csapadék elvezetésére. A település felszíni vizeit a Concó, a Szendi-ér, a Kocs-Kisigmándi-ér, a Csép-ér, a Csépi-Sós-ér, a Vékony-ér, a Farkaskúti-árok és a Tehenesréti-árok fogadja be.

1.16.2. ENERGIA

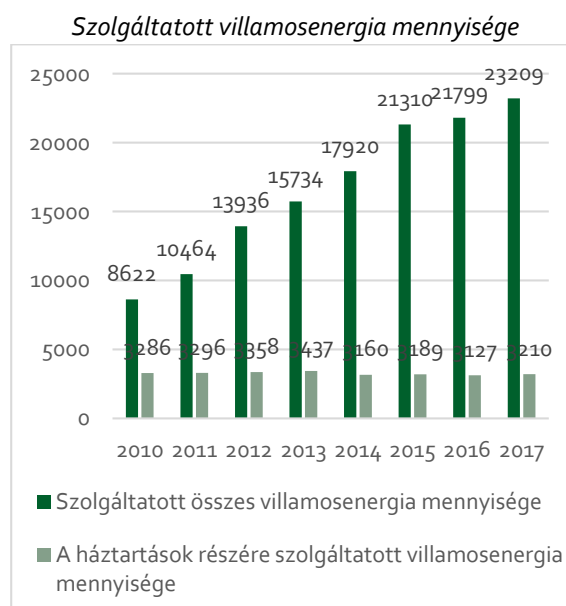
1.16.2.1. ENERGIAGAZDÁLKODÁS ÉS ENERGIAELLÁTÁS (VILLAMOS ENERGIA, KÖZVILÁGÍTÁS, GÁZELLÁTÁS, TÁVHŐELLÁTÁS ÉS MÁS ELLÁTÓRENDSZEREK)

Villamos energia

Nagyigmánd közigazgatási területén az E.ON Észak-dunántúli Áramhálózati Zrt. végzi a villamosenergia szolgáltatást. A település villamosenergia ellátása az országos rendszeren belül a Kisigmándi 120/20 alállomáson és a Bábolna felől érkező 20 kV-os távvezetéken keresztül biztosított. A szolgáltatott összes villamosenergia 2010 és 2017 között jelentős mértékben növekedett, míg a háztartások részére szolgáltatott villamosenergia mennyisége és aránya csökkent. A villamosenergia fogyasztók száma stagnált, még a háztartási villamosenergia-fogyasztók számában viszont csökkenő tendencia figyelhető meg. Az összes szolgáltatott villamosenergia 13,83%-át a háztartások részére szolgáltatott villamosenergia képezi. A KSH adatbázisa alapján Nagyigmánd területén a kiefeszültségű villamosenergia elosztóhálózat hossza 25,1 km (2017). [ld. Térképmelléklet: Villamosenergia átviteli hálózat]

Forrás: KSH

Forrás: KSH

Közüvilágítás

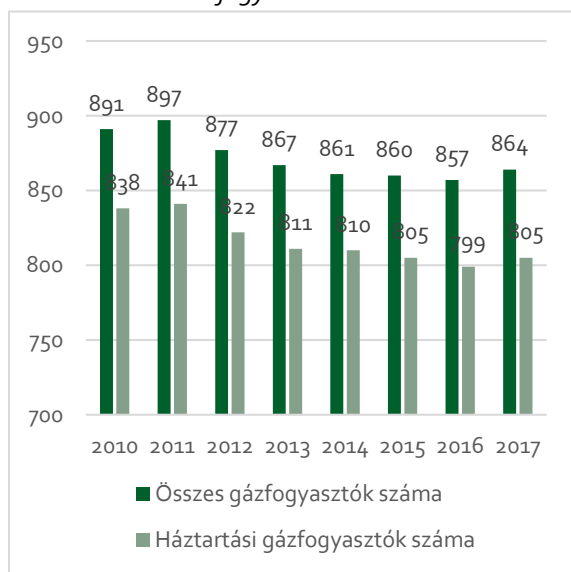
Nagyigmánd nagyközség lakóterületei közvilágítással ellátottak. A lámpaoszlopokat légvezetékek kötik össze.

Gázellátás

Nagyigmánd közigazgatási területén az NKM Észak-Dél Földgázhálózati Zrt. végzi a földgázelosztási tevékenységet. A belterület gázvezetékekkel jól feltárt, az összes gázcsőhálózat hossza 35,5 km. A lakásállomány 68,80%-a gázzal fűtött 2017-ben. A háztartások részére szolgáltatott gáz az összes szolgáltatott gáz mennyiségének 52,14%-a. 2010 és 2017 között a szolgáltatott gáz mennyiségének és a gázfogyasztók számának változása eltérő tendenciájú csökkenést mutat.

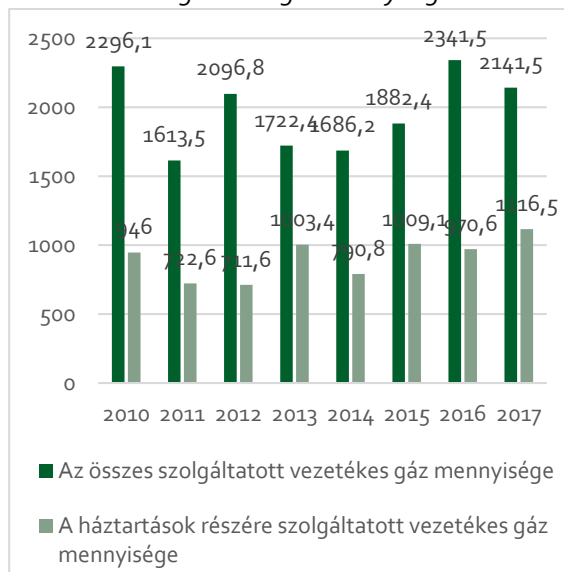
A nagy középnyomáson érkező gáz az Ácsi út mentén található gázátadóból középnyomású vezetéken látja el a települést. Nagyigmánd teljes belterülete vezetékes gázhálózattal ellátott. [lsd. Térképmelléklet: Gázvezeték hálózat]

Gázfogyasztók száma

Forrás: KSH

Szolgáltatott gáz mennyisége

Forrás: KSH

Távhő- és melegvízellátás

A településen távhő és központi melegvízellátás nincs.

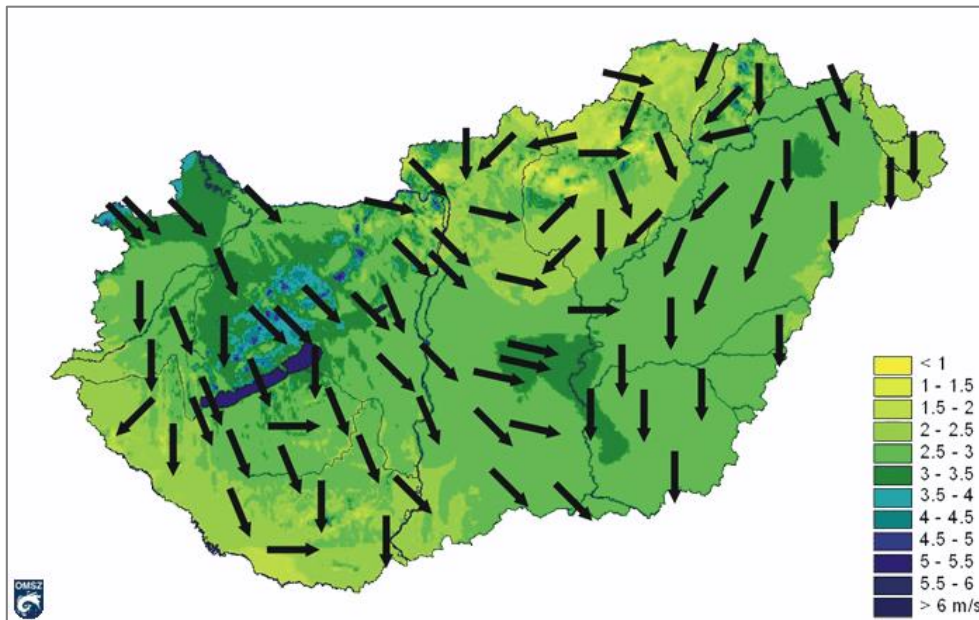
1.16.2.2. MEGÚJULÓ ENERGIAFORRÁSOK ALKALMAZÁSA, A KÖRNYEZETTUDATOS ENERGIAGAZDÁLKODÁS LEHETŐSÉGEI

A megújuló energiaforrások (napenergia, szélenergia, vízenergia, geotermikus energia, biomassza) közül Nagyigmánd területén főként a szél- és a napenergia, továbbá a biomassza felhasználás feltételei adóttak. Szélérőműparkja jelentős megújuló energia termelést biztosít számára.

Szélerergia

Nagyigmánd és környéke szélerergia hasznosítás szempontjából jó adottságokkal rendelkezik. Az évi átlagos szélerbesség jellemzően 2,5-3,5m/s tartományba esik, a jellemző szélirány pedig északnyugati. *Forrás: http://www.met.hu/eghajlat/magyarorszag_eghajlata/altalanos_eghajlati_jellemzes/szel/*

Az évi átlagos szélerbességek [m/s] és az uralkodó szélirányok Magyarországon (2000-2009)

Forrás: https://www.met.hu/eghajlat/magyarorszag_eghajlata/altalanos_eghajlati_jellemzes/szel/

Nagyigmándon és a környező települések (Kisigmánd, Ács és Csém) határában működik Magyarország legnagyobb szelerőrmű-parkja a spanyol tulajdonú Iberdrola Renovables Magyarország üzemeltetésében. A négy települést érintő szelerőrmű-park összesen 62 darab turbinát tartalmaz, melyek közül 15 darab található Nagyigmánd közigazgatási területén, egyenként 2 megawatt névleges teljesítménnyel. A Gamesago típusú szélturbinák 100 méter magasak, a lapátok 44 méter hosszúak és a tornyok súlya egyenként 5,8 tonna. A létesítményt 2010-ben helyezték üzembe.

Forrás: <https://www.alternativenergia.hu/magyarorszag-legnagyobb-szeleromu-parkja-kisigmandon/6461>, <https://www.kemma.hu/komarom-esztergom/gazdasag-komarom-esztergom/kisigmant-a-szeleromuvek-otthona-247560/>

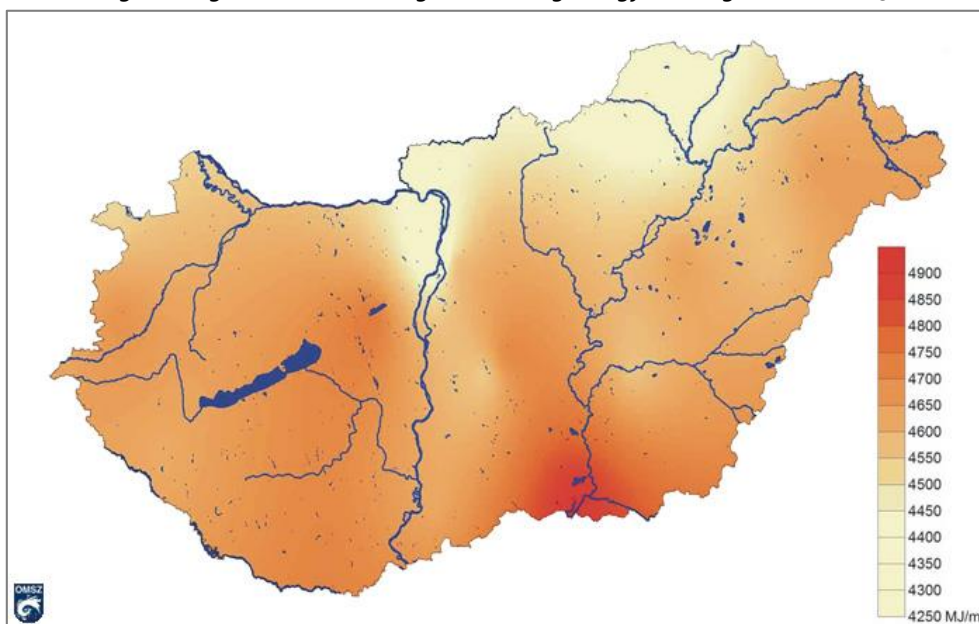
Napenergia

A Napenergia hasznosításnak két alapvető módja létezik:

- ❖ Aktív energiatermelés– naperőrművek, napkollektorok, napelemek használata
- ❖ Passzív energiatermelés – épületek tájolása, építőanyag megválasztása stb.

Nagyigmánd és környéke napenergia hasznosítás szempontjából megfelelő adottságokkal rendelkezik. A globálsugárzás átlagos éves összege (a Napból érkező közvetlen sugárzás valamint az égbolt minden részéről érkező szórt sugárzás összege) meghaladja a 4500 MJ/m² értéket. *Forrás: http://www.met.hu/eghajlat/magyarorszag_eghajlata/altalanos_eghajlati_jellemzes/sugarzas/*

A globálisugárzás (MJ/m^2) átlagos évi összege Magyarországon (2000-2009)

Forrás: http://www.met.hu/eghajlat/magyarorszag_eghajlata/altalanos_eghajlati_jellemzes/sugarzas/

Biomassza

A világ negyedik legelterjedtebb energiaforrása a biomassza, mely hasznosításának alapja az égés és az azzal járó hőenergia felszabadulás.

Biomassza energiaforrások:

- ❖ Mezőgazdasági termények melléktermékei, hulladékai (szalma, kukorica-szár/csutka stb.)
- ❖ Energetikai célra termesztett növények (repce, cukorrépa, különböző fajok)
- ❖ Állati eredetű biomassza (trágya stb.)
- ❖ Erdőgazdasági és feldolgozási melléktermék, illetve hulladék (fa apríték, nyesedék, forgács, fűrészpor, hancs stb.)

Felhasználási lehetőségei:

1. Közvetlenül:

- ❖ Tüzeléssel, előkészítés nélkül, vagy előkészítés után

2. Közvetve:

- ❖ Kémiai átalakítás után (cseppfolyósítás, elgázosítás), folyékony üzemanyagként vagy éghető gázként
- ❖ Alkohollá erjesztés után üzemanyagként
- ❖ Növényi olajok észterezésével biodízelként
- ❖ Anaerob fermentálás után biogázként

A biomassza energetikai célú hasznosítására elsősorban a hagyományos agrártermelési ágazatokban keletkező mező- és erdőgazdasági melléktermékek és hulladékok hasznosításának, az energetikai erdőgazdaság (energiaerdők) és az energetikai célú növénytermesztés (energianövények) keretén belül van lehetőség. Ezen források hasznosítására hazánkban reális lehetőségek kínálóznak. Forrás: Monoki Ákos: Biomassza energia, Nyíregyházi Főiskola, <http://www.nyf.hu/others/html/kornyezettud/megujulo/Biomassza/Biomassza.html>

1.16.2.3. AZ ÖNKORMÁNYZATI INTÉZMÉNYEK ENERGIAHATÉKONYSÁGI ÉRTÉKELÉSE

Nagyigmánd közigazgatási területén az önkormányzati intézmények és létesítmények energiaellátásában jellemző a megújuló energia használata. Az elmúlt időszakban pályázat keretében megvalósult a Községháza, a Magos Művelődési Ház, a Pápay József Általános Iskola és a Rendelőintézet energiahatékonysági korszerűsítése (fűtésrendszer hatékonyságának növelése, nyílászárók cseréje, szigetelés kialakítása).

1.16.3. ELEKTRONIKUS HÍRKÖZLÉS

A dokumentáció elektronikus hírközlési munkarészének jogszabály szerinti elkészítéséhez szükségessé vált a 14/2013. (IX. 25.) NMHH rendelet 26.§ szerinti adatszolgáltatás kérése Nagyigmánd nagyközség közigazgatási területére vonatkozóan.

A rendelet 26.§ (4) bekezdése szerint:

„Az elektronikus hírközlési fejezetekben meg kell jeleníteni a meglévő elektronikus hírközlési építmények elhelyezkedését a felhasználók számára elérhető, alábbi szolgáltatások vonatkozásában:

- a) helyhez kötött telefonszolgáltatás;*
- b) mobil rádiótelefon szolgáltatás;*
- c) vezetékes műsorelosztó szolgáltatás – analóg és digitális, valamint internet szolgáltatásra alkalmas megoldással –;*
- d) internet szolgáltatás;*
- e) műsorszórás.”*

A rendelet 26.§(5) bekezdése szerint

„Az elektronikus hírközlési fejezetben rögzíteni kell, hogy a területet érintően van-e előkészületben kormányzati célú, illetve jelentős elhelyezési igénnyel bíró külön célú elektronikus hírközlési hálózatfejlesztés, melyek esetében ezek elhelyezési kérdéseit is érinteni kell.”

Antenna Hungária Zrt.

Az Antenna Hungária adatszolgáltatásában arról tájékoztat, hogy bejegyzett magassági korlátozásról nincs tudomása, antennatornyot és egyéb hasonló műtárgyat nem üzemeltet, ahogy átjátszó állomást sem. Alépítmény hálózattal nem rendelkezik és távlati tervei között sem szerepel ilyen jellegű hálózatfejlesztés. Business to Business szolgáltatásait mikrohullámú berendezések segítségével biztosítja a piaci igényeknek megfelelően.

Externet Zrt. „cs.a”

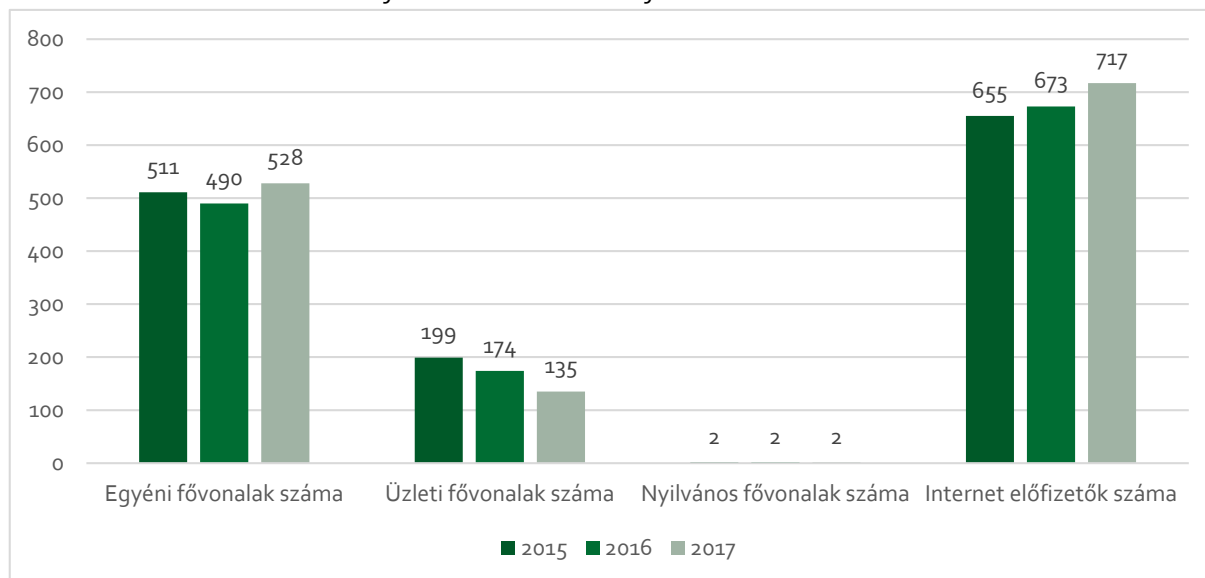
Az Externet Zrt. „cs.a” Nagyigmánd nagyközség területén műszaki berendezéseket nem üzemeltet, nincsenek meglévő és tervezett elektronikus hírközlési építményei sem.

Magyar Telekom Nyrt.

A Telekom Nyrt. Nagyigmánd közigazgatási területén jelenleg az alábbi vezeték nélküli telephelyeit üzemelteti:

EOV X	EOV Y
254 115	574 782
254 530	574 940

Távbeszélő fővonalak és internet előfizetések számának alakulása

Forrás: KSH

A KSH adatai szerint Nagyigmándon az elmúlt években jelentősen növekedett az internet előfizetők száma, az egyéni fővonalak száma kismértékben gyarapodott, míg az üzleti fővonalak száma kb. harmadával csökkent. A településen a nyilvános fővonalak száma 2017-ben 2 db volt.

1.17. KÖRNYEZETVÉDELEM (ÉS TELEPÜLÉSÜZEMELTETÉS)

1.17.1. TALAJ

A 2007. évi CXXIX. törvény a termőföld védelméről rendelkezik az átlagosnál jobb minőségű termőföldekkel érintett területek hasznosíthatóságáról. Az átlagosnál jobb minőségi osztályokról Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal Élelmiszerlánc-biztonsági és Földhivatali Főosztály Földhivatali Osztálya (Ügyszám: 10.085/2018) 2018 áprilisi adatszolgáltatásában tájékoztattott. Az adatokat a 1.14.1.2. *Az ingatlan-nyilvántartási adatok alapján, termőföld esetén a művelési ágak és a minőségi osztályok* fejezetben felsoroltuk. A Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal tájékoztatása alapján a földhivatali alaptérképről leválogattuk az átlagosnál jobb minőségi osztállyal érintett földrészleteket, melyeket a térképmellékleten ábrázoltunk.

„6/B. §(2) Az egyeztetési eljárásban az ingatlanügyi hatóságnak – a (3) bekezdésben meghatározott eset kivételével – kifogást kell emelni, ha a településrendezési eszköz készítése, vagy módosítása alapján kijelölt beépítésre szánt területek

a) többségében átlagosnál jobb minőségű termőföldeket érintenek, és a beépítésre szánt terület övezeti besorolásának megfelelő területfelhasználásra hasonló körülmények és feltételek esetén átlagosnál gyengébb vagy átlagos minőségű termőföldeken is sor kerülhet, vagy

b) övezeti besorolásának megfelelő területfelhasználásra kellő nagyságú térmértékben lehetőség van a település már beépítésre kijelölt, de még fel nem használt területén is.

...

11. § (1) Termőföldet más célra csak kivételesen – elsősorban a gyengébb minőségű termőföld igénybevételével – lehet felhasználni.

(2) Az átlagosnál jobb minőségű termőföldet más célra hasznosítani csak időlegesen, illetőleg helyhez kötött igénybevétel céljából lehet. A termőföldnek hulladéklerakó céljára történő igénybevétele esetén a környezetvédelmi és természetvédelmi követelmények betartása mellett, mezőgazdasági művelésre alkalmatlan vagy átlagosnál gyengébb minőségű termőföld más célú hasznosítása engedélyezhető.”

Forrás: 2007. évi CXXIX. törvény

Nagyigmánd nagyközség területén az Agrotopo adatbázis adatai szerint jó víznyelésű és jó vízvezető, illetve vízraktározó képességű talajok találhatóak, melyek az esetlegesen előforduló talaj-, illetve felszín alatti vízszennyezés szempontjából közepesen érzékenyek tekintendők.

1.17.2. FELSZÍNI ÉS A FELSZÍN ALATTI VIZEK

A felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken levő települések besorolásáról szóló 27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet szerint Nagyigmánd az érzékeny vízminőség védelmi területen lévő települések közé tartozik.

Felszín alatti víz szempontjából fokozottan érzékeny, érzékeny, kevésbé érzékeny, valamint a kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség védelmi területen lévő települések

Település	Fokozottan érzékeny	Érzékeny	Kevésbé érzékeny	Kiemelten érzékeny f.a. terület
Nagyigmánd		x		

Forrás: 27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet

A felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII.21.) kormányrendelet 2. számú melléklete részletezi a felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területek besorolásának alapját.

„2. Felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny terület

- Azok a területek, ahol a csapadékból származó utánpótlódás sokévi átlagos értéke meghaladja a 20 mm/évet.
- Azok a felszín alatti víz állapota szempontjából fokozottan érzékeny területek közé nem tartozó területek, ahol a felszín alatt 100 m-en belül mészkő, dolomit, mész- és dolomitmárga képződmények találhatók.
- Azok a területek, ahol a porózus fő vízadó képződmény teteje a felszín alatt 100 m-en belül található.
- A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény szerint állami tulajdonban lévő felszíni állóvizek mederéltól számított 0,25-1,0 km közötti övezete.
- Az 1. d) pontban nem említett, külön jogszabály által kijelölt védett természeti területek.”

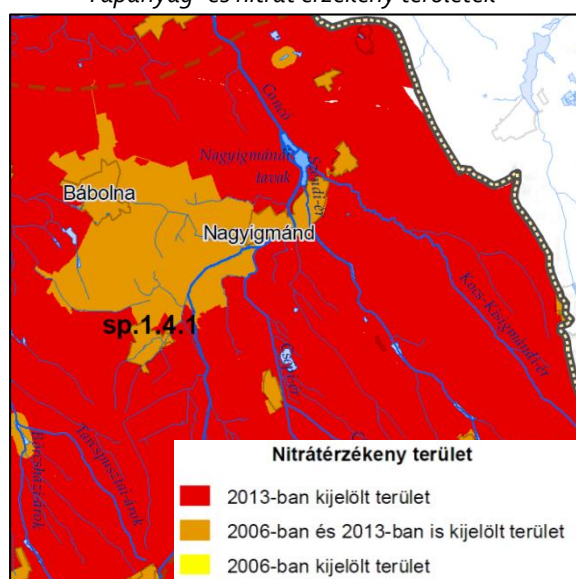
Forrás: 219/2004. (VII.21.) kormányrendelet 2. számú melléklete

A Győr-Moson-Sopron Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Igazgatóhelyettesi Szervezet Vízügyi Hatóság 2018. áprilisi tájékoztatása alapján (Szám: 35800/2589-2/2018.ált.) Nagyigmánd nagyközségben nem található sem üzemelő, sem távlati ivóvízbázis.

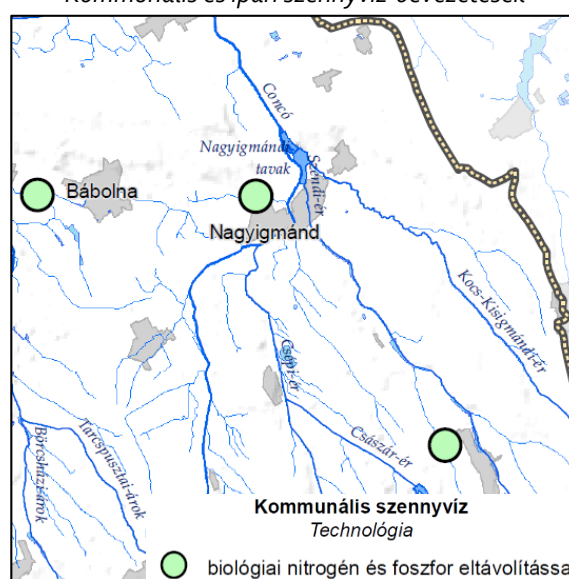
Magyarország felülvizsgált, 2015. évi Vízyűjtő-gazdálkodási Terve alapján Nagyigmánd területe a Duna részvízyűjtőn belül az 1-5. sorszámú Bakony-ér és Concó tervezési alegység területén helyezkedik el.

Bakony-ér és Concó tervezési alegység vízyűjtő-gazdálkodási terve

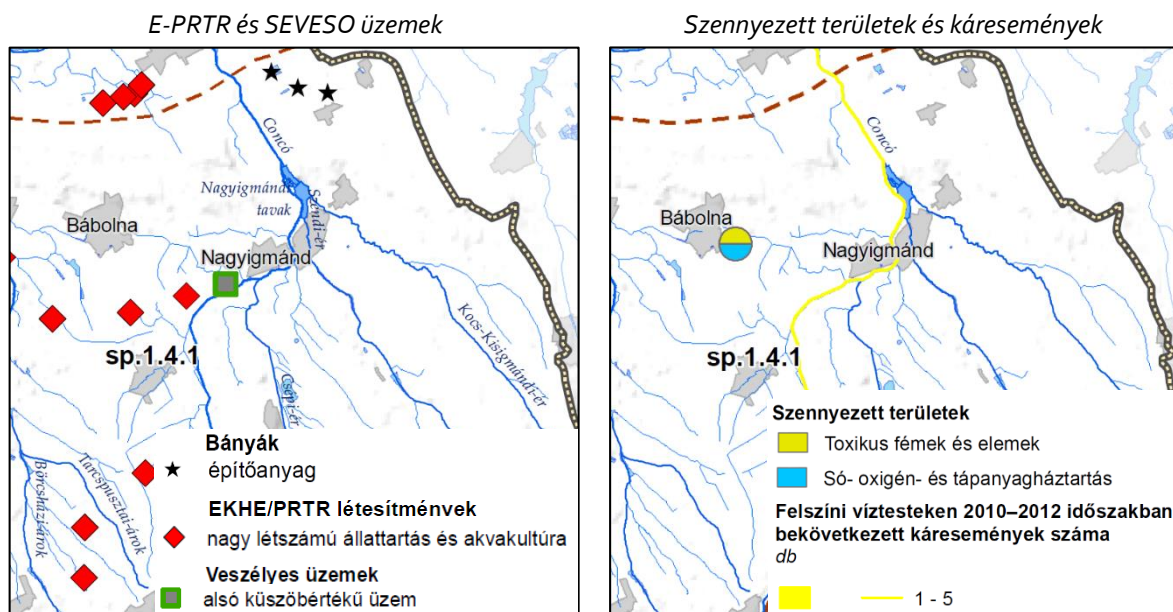
Tápanyag- és nitrát érzékeny területek

Kommunális és ipari szennyvíz-bevezetések

Forrás: Országos Vízügyi Főigazgatóság, <http://www.vizugy.hu/>

Forrás: Országos Vízügyi Főigazgatóság, <http://www.vizugy.hu/>

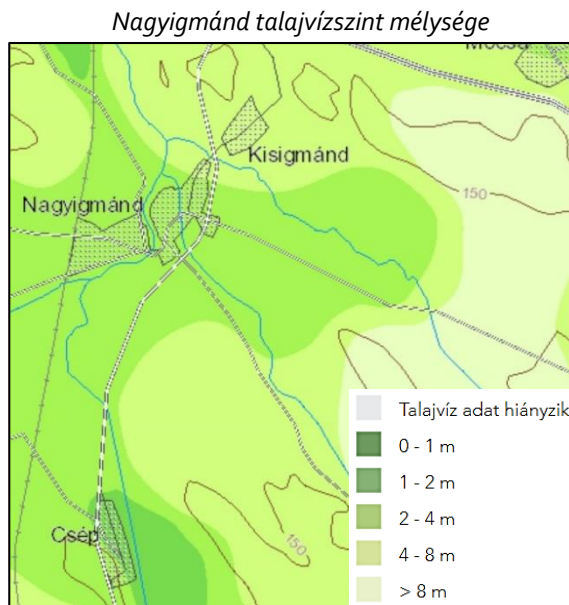
Concó-patak

A Concó-patak a Bakonyban ered, mintegy 290 méteres tengerszint feletti magasságban. A vízfolyás forrásától kezdve északi irányban halad, majd Ácsnál eléri a Dunát. A 49 km hosszú patak a Vértes északnyugati, illetve a Bakony északi részének felszíni vizeit gyűjti össze, beletorkollik a Saliházi-árok Hántánál, a Kisbéri-ér, a Battyáni-ér és a Pulai-árok Kisbér után, az Ürgemajori-csatorna, a Csépi-ér, a Vékony-ér és a Szendi-ér Nagyigmándnál, valamint a Székes-patak Ácsnál.

Talajvíz

A Magyar Földtani és Geofizikai Intézet térképszervere (<http://map.mfgi.hu/>) ábrázolja Nagyigmánd területén a talajvíz mélységére vonatkozó adatokat. A beépített területeken a talajvíz maximálisan 4 m mélyen helyezkedik el, annál alacsonyabb – 8 m-es talajvízszint – a belterületétől északra és délre, a település északnyugati és délkeleti csücskében pedig 8 méternél mélyebben elhelyezkedő talajvíz található.

A talajvíz magassága több szempontból fontos. Azokon a területeken, ahol a talajvíz a felszín közelében helyezkedik el, csapadékosabb időszakokban belvíz formájában maradhat meg. Ez a veszély elsősorban a Concó menti területek érinti.

Forrás: <http://map.mfgi.hu/>

Igmándi keserűvíz

1862-ben a települési közlegelőn történő kútúraskor tártak fel „ivásra nem alkalmas vizet”, melynek vizsgálatát a komáromi gyógyszerész, Schmidthauer Antal végezte el, aki keserűvíznek nyilvánította a forrás vizét. Schmidthauer, felismerve a gyógyászati jelentőségét a „keserű ízű sós víznek” a következő évben elkezdte a palackozást és az értékesítést, pár év alatt pedig az Igmándi keserűvíz Európában, sőt még a tengerentúlon is ismertté vált. A víz palackozása mellett a gyógyvízből kristályosított sót és pezsgőport is előállítottak. A keserűvíz gyors sikerét annak köszönhetette, hogy étvágytalanság, émelygés, gyomorégés, felpuffadás, különféle bélpanaszok és székrekedés esetén is hatásos volt, továbbá a hölgyek pedig fogyókúra szerként is vásárolták. A palackozás Komáromban 1962-ben szűnt meg, amikortól először a dél-budai Hunyadi-telepre, majd 1979-től az Apenta palackozóhoz szállították a keserűvizet. A termelés a '70-es és '80-as éveknek az elején érte el a maximumát, amikor évi 1 millió palack fölött volt az értékesítés. A keserűvíz termelése végül a káros környezeti hatások miatt először átkerült a Tömöröd-pusztai előfordulás helyére, de később ott is hasonló problémák miatt meg kellett szüntetni. Egy 1978-ban közölt elemzés szerint az összes oldott szilárd alkotórész az Országos Közegészségügyi Intézet szerint 40,145 g, amelyből a magnézium 4,582, a szulfát pedig 28,560 g-nak adódott.

Forrás: https://ng.hu/kultura/2007/09/13/lesz_e_ismet_igmandi_keseruviz/, <http://www.italipar.hu/node/108>

Igmándi keserűvíz ismertetése

Forrás: <http://www.italipar.hu>

1.17.3. LEVEGŐTISZTASÁG ÉS VÉDELME

A légszennyezettségi agglomerációk és zónák kijelöléséről szóló 4/2002. (X. 7.) KvVM rendelet 1. melléklete alapján Nagyigmánd nagyközség a 10. – Az ország többi területe, kivéve a rendeletben kijelölt városokat –légszennyezettségi zónába tartozik. A légszennyezettségi zónákra jellemző szennyező anyag szerinti zóna típusokat az alábbi táblázat ismerteti.

Zónacsoport a szennyező anyag szerint

	Kén-dioxid	Nitrogén-dioxid	Szén-monoxid	PM ₁₀	Benzol	Talajközeli ózon	PM ₁₀ Arzén (As)	PM ₁₀ Kadmium	PM ₁₀ Nikkel (Ni)	PM ₁₀ Ólom (Pb)	PM ₁₀ benz(a)-pirén (BaP)
10. Az ország többi területe, kivéve az alább kijelölt városokat	F	F	F	E	F	O-I	F	F	F	F	D

Forrás: 4/2002. (X. 7.) KvVM rendelethez tartozó 1. sz. melléklet

A zónák típusai a 4/2011. (I. 14.) VM rendelet - a levegőterheltségi szint határértékeiről és a helyhez kötött légszennyező pontforrások kibocsátási határértékeiről –5. számú mellékletében tekinthetők meg.

„A zónák típusai

1. A csoport: agglomeráció: az Lvr. szerint.
2. B csoport: azon terület, ahol a levegőterheltségi szint egy vagy több légszennyező anyag tekintetében a levegőterheltségi szintre vonatkozó határértéket és a tűréshatárt, az 1. melléklet 1.1.4.1. pontjában foglalt táblázat 3–6. sorában szereplő anyagok esetén a célértéket meghaladja. Ha valamely légszennyező anyagra tűréshatár nincs megállapítva, de a területen e légszennyező anyag tekintetében a levegőterheltségi szint meghaladja a határértéket, illetve az 1. melléklet 1.1.4.1. pontjában foglalt táblázat 3–6. sorában szereplő anyagok esetén a célértéket, a területet ebbe a csoportba kell sorolni.
3. C csoport: azon terület, ahol a levegőterheltségi szint egy vagy több légszennyező anyag tekintetében a levegőterheltségi szintre vonatkozó határérték és a tűréshatár között van.
4. D csoport: azon terület, ahol a levegőterheltségi szint egy vagy több légszennyező anyag tekintetében a felső vizsgálati küszöb és a levegőterheltségi szintre vonatkozó határérték, az 1. melléklet 1.1.4.1. pontjában foglalt táblázat 3–6. sorában szereplő anyagok esetében a célérték között van.
5. E csoport: azon terület, ahol a levegőterheltségi szint egy vagy több légszennyező anyag tekintetében a felső és az alsó vizsgálati küszöb között van.
6. F csoport: azon terület, ahol a levegőterheltségi szint az alsó vizsgálati küszöböt nem haladja meg.
7. O-I csoport: azon terület, ahol a talaj közeli ózon koncentrációja meghaladja a célértéket.
8. O-II csoport: azon terület, ahol a talaj közeli ózon koncentrációja meghaladja a hosszú távú célként kitűzött koncentráció értéket.
9. Az alsó és felső vizsgálati küszöbérték meghatározása a levegőterheltségi szint és a helyhez kötött légszennyező források kibocsátásának vizsgálatával, ellenőrzésével, értékelésével kapcsolatos szabályokról szóló jogszabály szerint történik.”

Forrás: 5. melléklet a 4/2011. (I. 14.) VM rendelethez

Az Országos Levegőtisztasági Mérőhálózat adatai alapján a településen vagy közvetlen közelében automata mérőállomás nem található, a legközelebbi állomások Tatabányán és Győrben találhatóak, melyek a jelentős távolság miatt már nem tekinthetők relevánsnak az adatok felhasználásához.

1.17.4. ZAJ- ÉS REZGÉSTERHELÉS

A környezeti zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról szóló 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet rendelkezik a határértékekről.

Üzemi és szabadidős létesítményektől származó zaj terhelési határértékei a zajtól védendő területeken

Zajtól védendő terület	Határérték (LTH) az LAM megítélési szintre (dB) nappal 06–22 óra	Határérték (LTH) az LAM megítélési szintre (dB) éjjel 22–06 óra
Üdülőtérület, különleges területek közül az egészségügyi területek	45	35
Lakóterület (kisvárosias, kertvárosias, falusias, telepszerű beépítésű), különleges területek közül az oktatási létesítmények területe, a temetők, a zöldterület	50	40
Lakóterület (nagyvárosias beépítésű), a vegyes terület	55	45
Gazdasági terület	60	50

Forrás: 1. melléklet a 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelethez

A közlekedéstől származó zaj terhelési határértékei a zajtól védendő területeken

Zajtól védendő terület	Határérték (dB)		az (L _{TH})		L _{AM} ' _{kö} megítélési szintre	
	kiszolgáló úttól, lakóúttól származó zajra		az országos közúthálózatba tartozó mellékutaktól, a települési önkormányzat tulajdonában lévő gyűjtőutaktól és külterületi közutaktól, a vasúti mellékvonaltól és pályaudvarától, a repülőtértől, illetve a nem nyilvános fel- és leszállóhelyektől származó zajra		az országos közúthálózatba tartozó gyorsforgalmi utaktól és főutaktól, a települési önkormányzat tulajdonában lévő belterületi gyorsforgalmi utaktól, belterületi elsőrendű főutaktól és belterületi másodrendű főutaktól, az autóbusz-pályaudvartól, a vasúti fővonalától és pályaudvarától, a repülőtértől, illetve a nem nyilvános fel- és leszállóhelytől származó zajra	
	nappal 06–22 óra	éjjel 22–06 óra	nappal 06–22 óra	éjjel 22–06 óra	nappal 06–22 óra	éjjel 22–06 óra
Üdülőtérület, különleges területek közül az egészségügyi terület	50	40	55	45	60	50
Lakóterület (kisvárosias, kertvárosias, falusias , telepszerű beépítésű), különleges területek közül az oktatási létesítmények területei, és a temetők, a zöldterület	55	45	60	50	65	55
Lakóterület (nagyvárosias beépítésű), a vegyes terület	60	50	65	55	65	55
Gazdasági terület	65	55	65	55	65	55

Forrás: 3. melléklet a 27/2008. (XII. 3.) KvVM–EüM együttes rendelethez

A környezeti zaj értékeléséről és kezeléséről szóló 280/2004. (X. 20.) Korm. rendelet kimondja:

„14. § (1) A közlekedésért felelős miniszter 2008. október 31-éig, majd azt követően ötévente megküldi a környezetvédelemért felelős miniszter részére és az általa vezetett minisztérium honlapján közzéteszi a Magyarország területén található valamennyi nagyforgalmú közút és nagyforgalmú vasútvonal és fő repülőtér és a fő közlekedési létesítmények kötelezettjeinek listáját.”

Az innovációs és technológiai miniszter 2018.09.06-i közleménye – a Magyarország területén található valamennyi nagyforgalmú közút, nagyforgalmú vasútvonal és fő repülőtér listájáról, valamint a fő közlekedési létesítmények esetén a stratégiai zajtérkép és intézkedési terv készítésére kötelezettekéről – alapján Nagyigmánd nem érintett.

A település legjelentősebb zajterhelései a közlekedésből és vasútvonaltól nyugatra található üzemek tevékenységéből származnak.

1.17.5. SUGÁRZÁS VÉDELEM

A sugárzásvédelem kapcsán szükséges megvizsgálni az azoktól az atomerőművektől való távolságot, melyek baleset esetén, Magyarországot érintő veszélyforrások lehetnek. Ilyen külföldi erőművek a következők:

- ❖ Mochovce VVER 2*440 (Szlovákia) – további két reaktor (VVER 2*440) épülőben, a tervezett átadás 2020/2021-ben
- ❖ Bohunice VVER 4*430 (Szlovákia)
- ❖ Krško PWR 664 (Szlovénia)
- ❖ Dukovani VVER 4*440 (Csehország)
- ❖ Temelin VVER 2x1000 (Csehország)

„A magyar határtól számított 50 km-es körzetben működő vagy most épülő, de rövidesen üzembe helyezésre tervezett atomerőművek jelentik hazánkra a legnagyobb veszélyt. A Magyar Köztársaság közvetlen környezetében található:

- ❖ Szlovéniában KRSKO (664 MW)
- ❖ Szlovákiában BOHUMICE (4*440 MW), illetve az épülő MOCHOVCE (4*440 MW) atomerőmű.”

Forrás: Borsos József mk. őrnagy: A magyar köztársaság nukleáris veszélyeztetettségéről

A felsorolt atomerőművek Nagyigmándtól való távolsága légvonalban:

- ❖ Mochovce 75 km
- ❖ Bohunice 100 km
- ❖ Dukovany 214 km
- ❖ Krško 274 km
- ❖ Temelin 319 km

Nagyigmánd a Mochovce-, Bohunice, Dukovany és Krško atomerőművek 300 km-es Élelmiszer-fogyasztási Korlátozások Óvintézkedési Zónájában fekszik.

Magyarországon nukleáris veszélyhelyzetet okozható létesítmények tervezési zónáinak megnevezése és területi kiterjedése

	Megelőző Óvintézkedések Zónája	Sürgős Óvintézkedések Zónája	Élelmiszer- fogyasztási Korlátozások Óvintézkedési Zónája
I. Veszélyhelyzeti tervezési kategória			
Paksi Atomerőmű	3 km	30 km	300 km
II. Veszélyhelyzeti tervezési kategória			
Kiégett Kazetták Átmeneti Tárolója	-	-	3 km
Budapesti Kutatóreaktor	-	KFKI telephely	1 km
Izotóptározó Kft.	-	KFKI telephely	1 km
III. Veszélyhelyzeti tervezési kategória			
BME Oktatóreaktor	-	-	-
Püspökszilági Radioaktív Hulladékfeldolgozó és Tároló Telep	-	-	3 km

Nemzeti Radioaktív Hulladék Tároló, Bábaapáti	-	-	3 km
V. Veszélyhelyzeti tervezési kategória			
Bohunice Atomerőmű	3 km	30 km	300 km
Mochovce Atomerőmű	3 km	30 km	300 km
Krsko Atomerőmű	3 km	30 km	300 km
Dukovany Atomerőmű	3 km	30 km	300 km
Temelin Atomerőmű	3 km	30 km	300 km

Forrás: Káta-Urbán Lajos - Kiss Béla: Nukleáris erőművek, mint veszélyes technológia és az Országos Nukleáris Balesetelhárítási Rendszer - http://hadmernok.hu/143_07_kataiul.pdf

Hazánk egyetlen működő atomerőműve Pakson üzemel. Nagyigmánd a Paksi Atomerőmű 300 km sugarú Élelmiszerfogyasztási Korlátozások Óvintézkedések Zónájába tartozó település. Az esetleges veszélyhelyzet elhárítás elsősorban a szakmai utasításoknak megfelelően az Országos Nukleáris Baleset Elhárítási Rendszerben történik.

1.17.6. HULLADÉKKEZELÉS

Kommunális szilárd hulladék

Nagyigmánd területén a polgári székelyű Vertikál Nonprofit Zrt. látja el a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási feladatokat. A nagyközség további 10 településsel az országyi térség közszolgáltatási területéhez tartozik.

VERTIKÁL Zrt. által üzemeltetett hulladékudvarok tizenöt helyszínen (ebből három veszélyes hulladéklerakó) állnak rendelkezése a lakosok számára.

Folyékony hulladék

Az elválasztott rendszerű csatornázási szolgáltatást az Északdunántúli Vízmű (ÉDV) Zrt. működteti. A település 19,9 km összhosszúságú csatornahálózatán összegyűjtött szennyvizet a Nagyigmánd-Kisigmánd önkormányzati tulajdonú, kommunális szennyvíztisztító telep (1588 hrsz.) fogadja és tisztítja. A szennyvíztisztító kapacitás 600 m³/nap, a kibocsátott tisztított szennyvíz mennyisége 125 ezer m³/év. A megtisztított szennyvíz elsődleges befogadója a Farkaskúti-csatorna, melynek a befogadó vízteste a Concó.

Forrás: <http://vgt.kornyezetvedok.hu/>

Szelektív hulladékgyűjtés

Nagyigmánd területén a szelektív hulladékgyűjtés házhoz menő formában érhető el. Az újrahaznosítható hulladék elszállítása havonta kétszer, a komposztálható hulladék elszállítása évente tíz alkalommal történik. A cég a szelektív hulladékot áttetsző műanyag zsákban vagy kötegelve szállítja el. A házhoz menő hulladékgyűjtés keretében a műanyag-, a fém-, a papír- és zöldhulladékot tudják a lakosok külön gyűjteni, míg az üveghulladék gyűjtése gyűjtőponton keresztül történik.

Veszélyes hulladék

Veszélyes hulladékok elhelyezésre a kisigmándi hulladékudvarban van lehetőség.

1.17.7. VIZUÁLIS KÖRNYEZETTERHELÉS

Nagyigmánd területén a legfőbb vizuális környezetterhelést jelentő elemek a reklámtáblák, a fényszennyezés és a légvezetékek. Az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet (OTÉK) előírja, hogy:

„Az építmény megvilágítását, a köz- és díszvilágítást, a fényreklámot és a hirdetők berendezést úgy kell, elhelyezni és kialakítani, hogy a fényhatás:

- a) az építmény és a helyiségek, valamint a környezet rendeltetésszerű és biztonságos használatát ne akadályozza,*
- b) a közlekedés biztonságát ne veszélyeztesse,*
- c) az emberi egészséget és a környezetet ne károsítsa, és*
- d) fényszennyezést ne okozzon.”*

A Magyar Világítástechnikai Társaság az önkormányzatok számára készített rendelettervezete négy területtípust határoz meg, ezek közül az E1 és E2 kategória található meg Nagyigmánd területén.

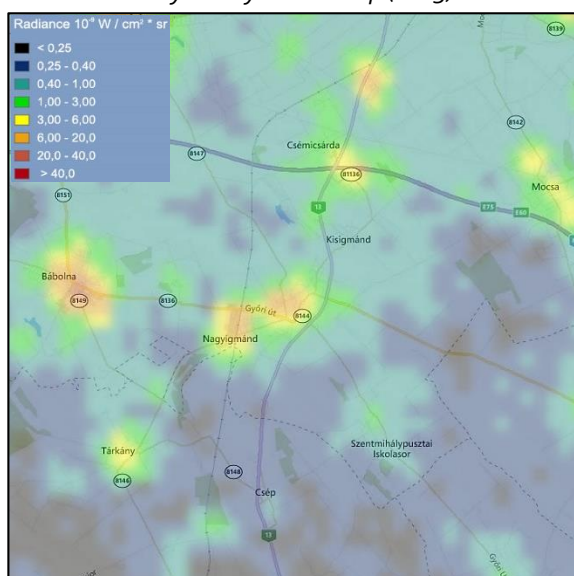
Megvilágítási övezetek fajtái

Zóna	Terület jellege	A megvilágítottág mértéke	Példák
E1	Természeti	Önmagában sötét	- nemzeti parkok, védett területek - csillagvizsgálók környéke
E2	Falusi	Alacsony mértékű világítás	- falvak - rurális területek lakóövezetei
E3	Elővárosi	Közepes mértékű világítás	- városi lakóövezetek
E4	Városi	Nagyvárosi világítás	- városközpont, üzleti negyed - ahol éjszakai aktivitás jellemző

Forrás: Magyar Világítástechnikai Társaság

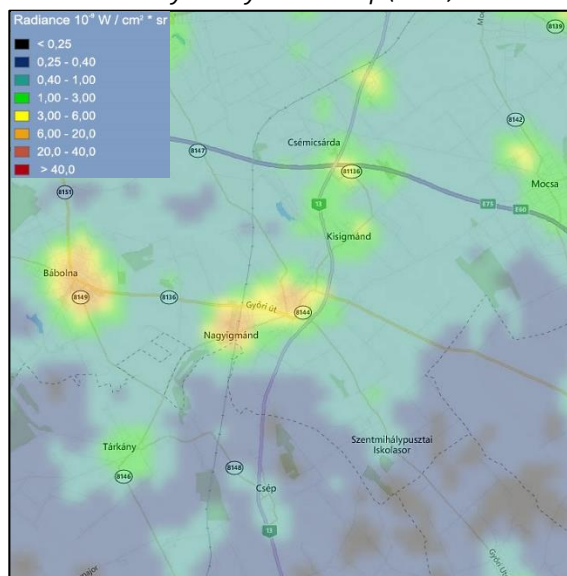
Az övezetek kialakításának a lakosság éjszakai pihenése, a természetvédelem és a csillagászat érdekében lehet fontos szerepe, továbbá jelentős kihatása lehet a település villamosenergia fogyasztására és a közkiadásokra. Ezekben a zónákban fényterhelési határértékek meghatározása is várható, mert ma még nincs szabályozva.

Fényszennyezési térkép (2013)

Forrás: <https://www.lightpollutionmap.info/>

Fényszennyezési térkép (2018)

Forrás: <https://www.lightpollutionmap.info/>

1.17.8. ÁRVÍZVÉDELEM

A vizek kártételei elleni védekezés szabályairól szóló 232/1996. (XII. 26.) Korm. rendelet 1. § értelmező rendelkezései szerint:

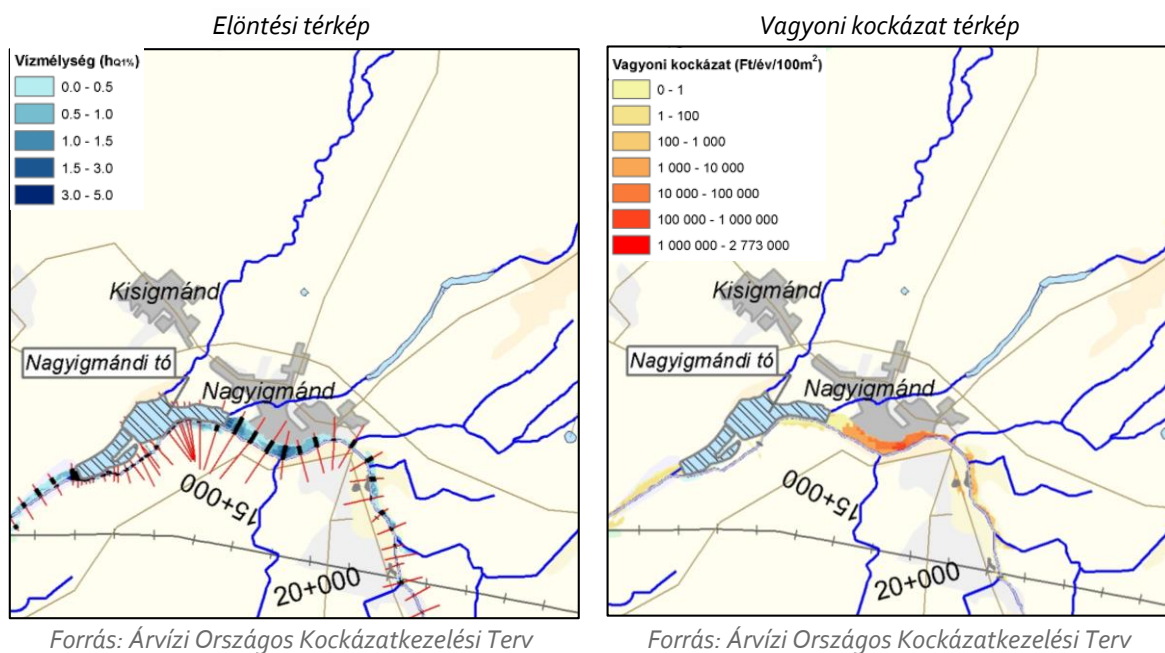
„védekezés: az élet- és vagyónbiztonság érdekében, az árvíz, a belvíz kártételeinek megelőzését, elhárítását, illetőleg mérséklését szolgáló műszaki és államigazgatási feladatok végrehajtása”

A települések ár- és belvíz veszélyeztetettségi alapon történő besorolásáról szóló 18/2003. KvVM-BM együttes rendelet szerint a települések ár- és belvíz veszélyeztetettségi alapon történő besorolását a legvesélyeztetettebb településrész határozza meg. Eszerint Nagyigmánd nem tartozik egyik veszélyeztetettségi kategóriába se.

Az árvíz- és a belvízvédekezésről szóló 10/1997. (VII. 17.) KHVM rendelet 1. és a 2. számú melléklete tartalmazza a vízügyi igazgatási szervek vagyonkezelésébe tartozó árvízvédelmi vonalak és a belvízrendszerek védelmi szakaszait, továbbá az árvízvédekezés készütségi fokozatainak elrendelésére mértékadó vízállásokat. A rendelet melléklete alapján Nagyigmánd területe nem érintett árvízvédelmi vonalakkal vagy belvízrendszerek védelmi szakaszával.

A magyar kormány 2016. március 25-én elfogadta Magyarország Árvízi Országos Kockázatkezelési Tervét, melynek mellékletében többek között árvízi veszélytérképek és kockázati térképek szerepelnek. A térképek tanulsága alapján Nagyigmánd település az ország árvíz-veszélyeztetett területei közé tartozik.

Forrás: <http://www.vizugy.hu/index.php?module=vizstrat&programelemid=145>

1.17.9. FENNÁLLÓ KÖRNYEZETVÉDELMI KONFLIKTUSOK, PROBLÉMÁK

Nagyigmánd területén fennálló környezeti konfliktusok az alábbiak:

- ❖ Talaj
 - ❖ Defláció, mezővédő fásítások hiánya
 - ❖ Vélhető talajszennyezettség a gazdasági területeken és környékükön
- ❖ Víz
 - ❖ Ár- és belvíz veszélyeztetettség
 - ❖ Szántóterületek túlzott műtrágya használata, eutrofizáció

- ❖ Levegő
 - ❖ Közúti forgalom levegőszennyezése, pontforrások jelenléte
 - ❖ Lakossági fűtés levegőterhelő hatása
- ❖ Zaj, rezgés
 - ❖ Közutak településen áthaladó szakaszának zajterhelése
- ❖ Hulladék
 - ❖ Illegális hulladéklerakás
 - ❖ Lakosság általi illegális hulladékkezelés nem megfelelő módja
 - ❖ Zöldhulladék égetésének levegőterhelő hatása
- ❖ Vizuális környezetterhelés
 - ❖ Reklámtáblák, fényszennyezés, légvezetékek valamint az ipari területek látványa

Veszélyeztető hatások:

1. elemi csapások, természeti eredetű veszélyek

- ❖ árvíz
- ❖ belvíz
- ❖ rendkívüli időjárás
- ❖ földtani veszélyforrások:
 - ❖ földrengés
 - ❖ földcsuszamlás
 - ❖ beszakadás
 - ❖ talajsüllyedés
 - ❖ partfalomlás

2. ipari szerencsétlenség, civilizációs eredetű veszélyek

- ❖ a Kat. IV. Fejezetének hatálya alá tartozó üzem
- ❖ más létesítmény (ipari, mezőgazdasági) általi veszélyeztető hatás, veszélyes anyag szabadba kerülésének kockázata
- ❖ távolság nukleáris létesítménytől:
 - ❖ atomerőműtől
 - ❖ kutatóreaktortól
- ❖ közlekedési útvonalak és csomópontok:
 - ❖ veszélyes áruk szállítása
 - ❖ jelentős forgalom
- ❖ a Kat. IV. Fejezetének hatálya alá nem tartozó, katonai célból üzemeltetett veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemek, veszélyes anyagokkal foglalkozó létesítmények

3. egyéb eredetű veszélyek

- ❖ felszíni és felszín alatti vizek (elsősorban az ivóvízbázisok) sérülékenysége
- ❖ humán járvány vagy járványveszély, valamint állatjárvány
- ❖ a riasztási küszöböt elérő mértékű légszennyezettség

4. kritikus infrastruktúrákkal kapcsolatos kockázatok

- ❖ a lakosság alapvető ellátását biztosító infrastruktúrák sérülékenysége
- ❖ a közlekedés sérülékenysége
- ❖ a közigazgatás és a lakosság ellátását közvetve biztosító infrastruktúrák sérülékenysége

Az egyes katasztrófavédelmi osztályok meghatározása a kockázati mátrix útján

Hatás	Bekövetkezési gyakoriság			
	Ritka	Nem gyakori	Gyakori	Nagyon gyakori
Nagyon súlyos	II. osztály	II. osztály	I. osztály	I. osztály
Súlyos	III. osztály	II. osztály	II. osztály	I. osztály
Nem súlyos	III. osztály	III. osztály	II. osztály	II. osztály
Alacsony	III. osztály	III. osztály	III. osztály	III. osztály

Forrás: 234/2011. (XI. 10.) Korm. rendelet 2. melléklet

„1. A bekövetkezési gyakoriság besorolási elve statisztikai és történeti adatok alapján az alábbi:

- a) ritka: az elkövetkező néhány évben (10 év) nem valószínű, hogy bekövetkezik,
 - b) nem gyakori: bekövetkezhet, de nem valószínű, hogy néhány (5) éven belül,
 - c) gyakori: valószínű, hogy bekövetkezik, néhány (3) éven belül,
 - d) nagyon gyakori: nagyon valószínű, hogy bekövetkezik, egy éven belül minimum egy alkalommal vagy többször.
2. A veszélyeztető hatások szintje:
- a) nagyon súlyos: halálos áldozatokkal járó vagy visszafordíthatatlan környezetkárosodást előidéző, illetve súlyos anyagi következményeket okozó esemény,
 - b) súlyos: súlyos sérüléseket okozó vagy visszafordítható környezetkárosodást előidéző, illetve anyagi károkkal is járó esemény,
 - c) nem súlyos: enyhébb sérüléseket okozó, a környezetkárosodást nem előidéző, illetve nem jelentős anyagi károkkal járó esemény,
 - d) alacsony mértékű: nem jár orvosi segítséget igénylő sérüléssel, illetve nincs anyagi következménye.”

Forrás: 234/2011. (XI. 10.) Korm. rendelet 2. melléklet

1.18.1. ÉPÍTÉSFÖLDTANI KORLÁTOK

1.18.1.1. ALÁBÁNYÁSZOTT TERÜLETEK, BARLANGOK ÉS PINCÉK TERÜLETEI

A Pest Megyei Kormányhivatal, Bányafelügyeleti Főosztály adatszolgáltatása alapján a nagyközség területe nyersanyag lelőhellyel, bányatelekkel és alábányászott területtel nem érintett.

A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 23.§ (3) a) pontja szerint ex lege védelem szempontjából barlangnak számít:

„a földkérget alkotó kőzetben kialakult olyan természetes üreg, melynek hossz tengelye meghaladja a két métert és – jelenlegi vagy természetes kitöltésének eltávolítása utáni – mérete egy ember számára lehetővé teszi a behatolást.”

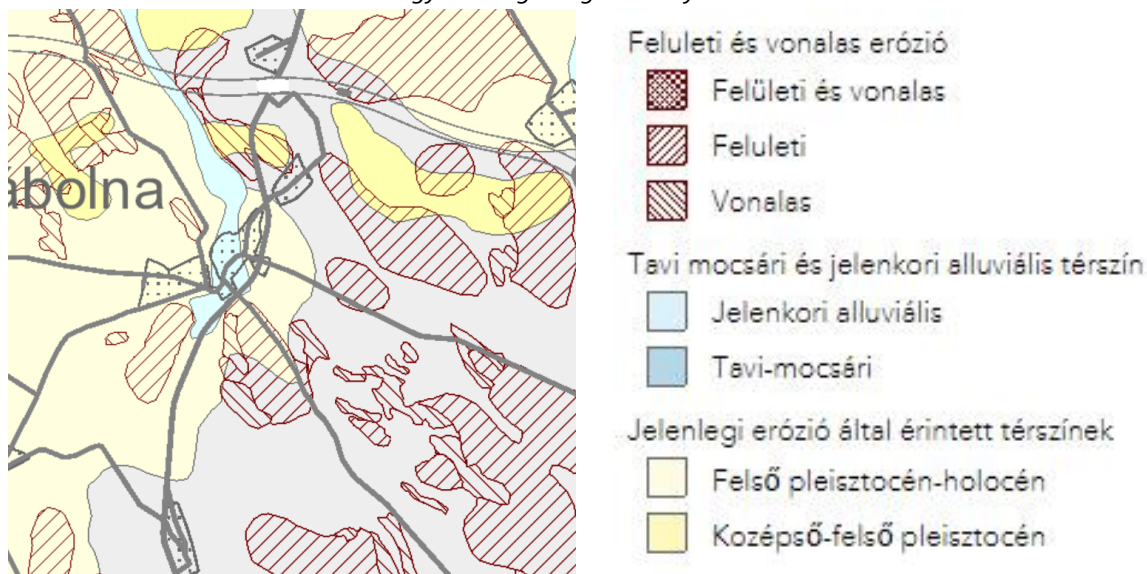
Az Országos Barlangnyilvántartás (<http://www.termeszetvedelem.hu/index.php?pg=caves>) szerint Nagyigmánd területén nem található barlang. A TÉKA (<http://tajertektar.hu/hu/>) adatbázis tájérték nyilvántartása egy külterületi pincét tart nyilván a település területén, amiről a földhivatali alaptérkép nem tesz említést. A TÉKA szerint megjelölt pince az Öreg-hegyen található.

1.18.1.2. CSÚSZÁS-, SÜLLYEDÉSVESZÉLYES TERÜLETEK

A Pest Megyei Kormányhivatal, Bányafelügyeleti Főosztály előzetes tájékoztatása (Ügyiratszám: PE/V/845-3/2018) szerint a Bányafelügyelet a település közigazgatási területén felszínmozgást nem tart nyilván. Csúszás-, süllyedésveszélyes területről nem tesz említést. Az Országos Felszínmozgás Kataszter (<https://mbfsz.gov.hu/hatosagi-ugyek/nyilvantartasok/orszagos-felszinmozgas-kataszter>) sem jelez Nagyigmánd területén felszínmozgásos területet.

A Magyar Bányászati és Földtani Szolgálat térképszervere (Magyarország mozgásveszélyes területei, https://map.mbfisz.gov.hu/FDT_veszely_oroszag/) alapján Nagyigmánd területén pontszerű esemény nem történt. A térségben középső-felső pleisztocén kori jelenlegi erózió által érintett térszínek és jelenkori alluviális térszínnel, továbbá felületi erózióval érintett területek vannak.

Magyarország mozgásveszélyes területei

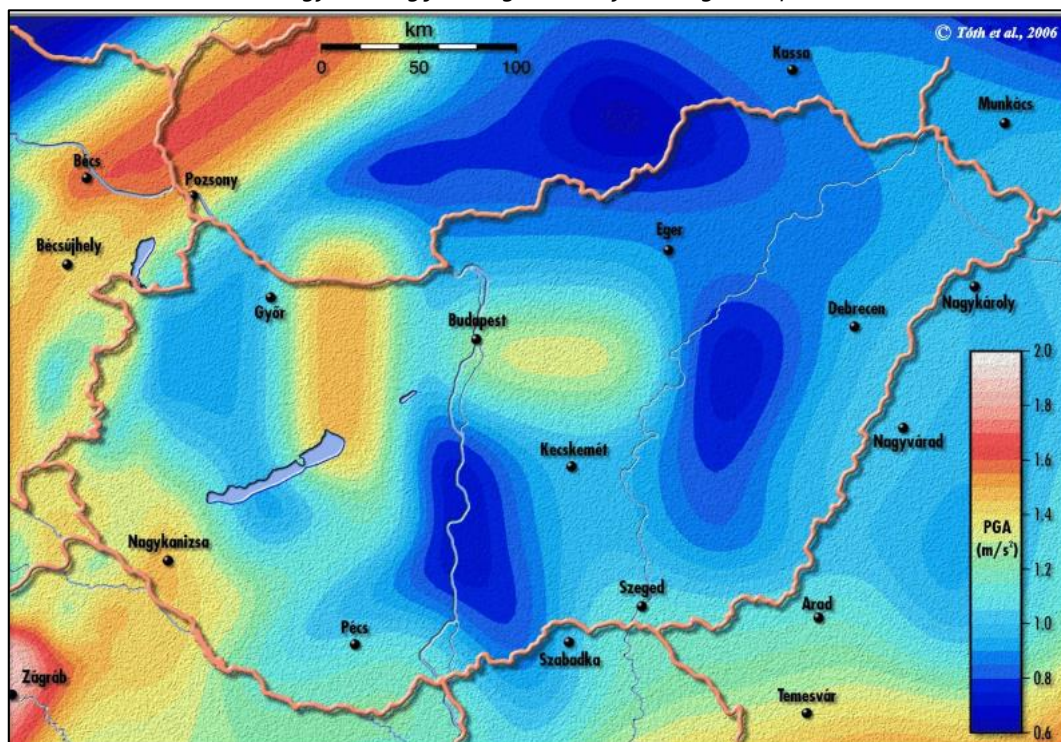

Forrás: https://map.mbfisz.gov.hu/FDT_veszely_oroszag/

1.18.1.3. FÖLDRENGÉS VESZÉLYEZTETETT TERÜLETEK

Magyarország területe földrengés veszélyeztetettség szempontjából közepesen aktív területnek számít. Az ország földrengés veszélyeztetettségét ábrázoló térkép szerint Nagyigmánd térsége az országon belül a legveszélyeztetettebbek közé tartozik.

Magyarország földrengés-veszélyeztettségi térképe

Forrás: <http://www.seismology.hu/index.php/hu/szeizmicitas/szeizmicitas-es-foeldrengesveszely>

1.18.2. VÍZRAJZI VESZÉLYEZTETETTSÉG

A települések ár- és belvíz veszélyeztetettségi alapon történő besorolásáról szóló 18/2003. (XII. 9.) KvVM-BM együttes rendelet melléklete nem tartalmazza Nagyigmánd települést, azaz nem kapott besorolást, így nem számít veszélyeztetett településnek. Ettől függetlenül fontos az árvizek, belvizek, nagy csapadékok okozta vízkárok megelőzése, ezért ennek érdekében fontos a település egységes vízrendezése, a teljes belterület csapadékvíz elvezető rendszerének folyamatos fejlesztése és fenntartása.

1.18.2.1. ÁRVÍZVESZÉLYES TERÜLETEK

A nagyvízi meder, a parti sáv, a vízjárta és a fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról, hasznosításáról, valamint a folyók esetében a nagyvízi mederkezelési terv készítésének rendjére és tartalmára vonatkozó szabályokról szóló 83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet 5-12. §-ai tartalmazzák a folyók nagyvízi medrének használatára és hasznosítására vonatkozó rendelkezéseket.

Nagyigmánd nagyközség nagyvízi meder területével a Komárom-Esztergom megye területrendezési terv (KEMTrT) tervlapja alapján nem érintett.

1.18.2.2. BELVÍZVESZÉLYES TERÜLETEK

A Mezőgazdasági Parcella Azonosító Rendszer, MePAR (<https://www.mepar.hu/>) adatbázisa szerint Nagyigmánd közigazgatási területe belvízzel nem veszélyeztetett.

1.18.2.3. MÉLY FEKVÉSŰ TERÜLETEK

Nagyigmánd nagyközség mély fekvésű területekkel a település domborzati modellje alapján nem érintett.

1.18.2.4. ÁRVÍZ ÉS BELVÍZVÉDELEM

A település rendelkezik ár- és belvíz elhárítási tervvel. Árvízvédelemről bővebben a 1.17.8. *Árvízvédelem* fejezetben írtunk.

1.18.3. EGYÉB

1.18.3.1. KEDVEZŐTLEN MORFOLÓGIAI ADOTTSÁGOK (PL. LEJTÉS, FALSZAKADÁS)

Nagyigmánd területe közel sík, a lejtői jellemzően 5%-nál kisebb lejtésűek. Meredek lejtésű területek főként az Öreg- és az Ördög-hegy térségében találhatóak, melyek jellemzően zártkertekhez és töltésekhez köthetőek. A belterület nem érintett kedvezőtlen morfológiai adottságú területekkel.

1.18.3.2. MÉLYSÉGI, MAGASSÁGI KORLÁTOZÁSOK

Mélységi korlátozás

Mélységi korlátozásról az egyes adatszolgáltatások alapján nincs tudomásunk. A település területén bánya nem található, a talajvíz mélysége átlagos, a közművezetékek pedig csak vonalmenti korlátozást okoznak.

Magassági korlátozás

A légközlekedésről szóló 1995. évi XCVII. törvény szerint

„korlátozott légtér: ahol a légközlekedés meghatározott és közzétett feltételekkel, elsősorban az emberi egészség és a környezet védelme, valamint a légtér szuverenitás biztosítása érdekében korlátozott”

Forrás: 1995. évi XCVII. tv. Lt.5. § (1) ba)

A magyar légtér légközlekedés céljára történő kijelöléséről szóló 26/2007. (III. 1.) GKM-HM-KvVM együttes rendelet 3. melléklete szerint a település közigazgatási területét nem érinti tiltott, korlátozott vagy veszélyes légtérnek minősül terület.

1.18.3.3. TEVÉKENYSÉGBŐL ADÓDÓ KORLÁTOZÁSOK

A településen belül tevékenységből adódó korlátozások közé sorolható az egyes infrastruktúra hálózati elemek védőtávolsága. Ide tartozik például a vasútvonal és főút védőtávolsága (OTÉK 38.§ (8), (9), (10) bekezdés szerint 50-50 m), továbbá az egyes közmű hálózati elemek (pl.: szennyvíz átemelő, villamos energia légvezetékek) védőterülete is.

A Komárom-Esztergom Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság 2018. áprilisi tájékoztatása (Hiv.szám: 233-11/2018) alapján a település az alábbi felső küszöbértékű veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem veszélyességi övezetével érintett:

- ❖ IKR Agrár Kft. Nagyigmándi Központi Növényvédőszer Raktár (2943 Bábolna, IKR Park) telephelye

1.19. ÁSVÁNYI NYERSANYAG LELŐHELY

A Pest Megyei Kormányhivatal Bányafelügyeleti Főosztály 2018. áprilisi tájékoztatása (Ügyiratszám: PE/V/845-3/2018) alapján a nagyközség közigazgatási területén nyilvántartott ásványvagyon, bányatelek, felszínmozgás-veszélyes, alábányászott terület nincs.

1.20. VÁROSI KLÍMA

A településen belüli klimatikus adottságokat meghatározó tényezők a következők lehetnek:

- Térségi klimatikus adottságok
- Uralkodó szélirány
- Domborzat magassági viszonyai
- Domborzat kitettség viszonyai
- Mikrodomborzati adottságok
- Természetes és mesterséges zöldfelületek mérete, intenzitása
- Vízfelületek száma, kiterjedése
- Patakmedrek, ökológiai folyosók
- Beépítettség mértéke
- Átszellőzési viszonyok
- Burkolt felületek mérete, száma
- Levegőtisztaság és az emberi tevékenység általi kibocsátás

Nagyigmánd adottságai

A település tengerszint feletti magasság 120-160 m között változik. Nagyigmánd közigazgatási területe Igmánd-Kisbéri-medence kistájhoz tartozik.

Az Igmánd-Kisbéri-medence északi részének éghajlata mérsékelt meleg, száraz. Az éves napfénytartam körülbelül 1950 óra, ebből a nyári napsütéses órák száma 780, míg a téli 180. Az évi középhőmérséklet 9,8-10,2°C, a vegetációs időszaké 16,5 °C. Az évi csapadékösszeg 550-600 mm között változik, melyből 320-340 mm hullik a vegetációs időszakban. A leggyakoribb szélirányok az északnyugati, az átlagos szélesség 3 m/s feletti. *Forrás: Kistájkataszter*

Klímaváltozás

Hatásai:

- ❖ Hőmérséklet:
 - ❖ Csúshőmérséklet emelkedik
 - ❖ Nyári hőhullámok hossza nő
 - ❖ Fagyos napok száma csökken
- ❖ Csapadék:
 - ❖ Szélsőséges csapadékviszonyok
 - ❖ Évi csapadékösszeg csökken
- ❖ Időjárás:
 - ❖ Erős viharok
 - ❖ Villámveszély
- ❖ A klímaváltozás következményei:
 - ❖ Hőség
 - ❖ Vízhány
 - ❖ Árvíz
 - ❖ Erdőtűz
 - ❖ Erózió

- ❖ Élettér-változás
- ❖ Energia:
 - ❖ Nem megújuló energiaforrások fogynak
 - ❖ CO₂ kibocsátás üvegházhatást eredményez
 - ❖ A mai energiaszint nem tartható

Mitigáció (csökkentés) eszközei:

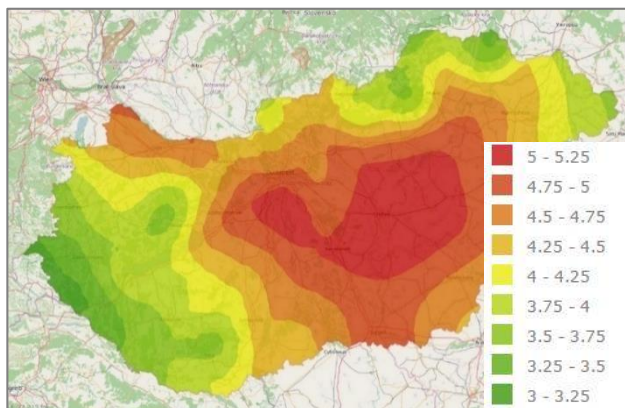
- ❖ Klímatudatos szemléletmód kialakítása:
 - ❖ Fogyasztás visszafogása
 - ❖ Csomagolóanyagok elhagyása
 - ❖ Víztakarékos szemléletmód
 - ❖ Újrafelhasználás
 - ❖ Helyi termékek preferálása
- ❖ Növényzet telepítése:
 - ❖ Zöldfelületek növelése
 - ❖ Erdősítés
- ❖ Kompakt városszerkezet:
 - ❖ Többközpontúság
 - ❖ Tagoltság (zöldterületi hálózatok, szélcsatorna)
 - ❖ Térbeli/területi optimalizálás
 - ❖ Környezetbarát közlekedés
 - ❖ Barnamezős területek felújítása
- ❖ Helyi piacok ösztönzése:
 - ❖ Szállítási igény csökken, fenntarthatóság megteremtődik

Adaptáció (alkalmazkodás) eszközei:

- ❖ Napvédelem, árnyékolás, klimatizálás
- ❖ Klímatudatos építészeti eszközök igénybevétele

2016. év tavaszától elindult az új Nemzeti Alkalmazkodási Térinformatikai Rendszer (NATÉR), melynek célja a települési és ágazati döntés-előkészítés segítése egy olyan térképes adatbázissal, amely a várható éghajlatváltozás befolyásoló tényezőit, modellezésen alapuló számítási eredményeit tartalmazza. Az alábbiakban Nagyigmánd főbb, az adatbázisban szereplő éghajlatváltozást meghatározó tényezőit ismertetjük, kitekintéssel a NATÉR 2021-2050 időszakra vonatkozó modellezési eredményeivel.

A módosított Pálfai-féle aszályindex, 1961–1990

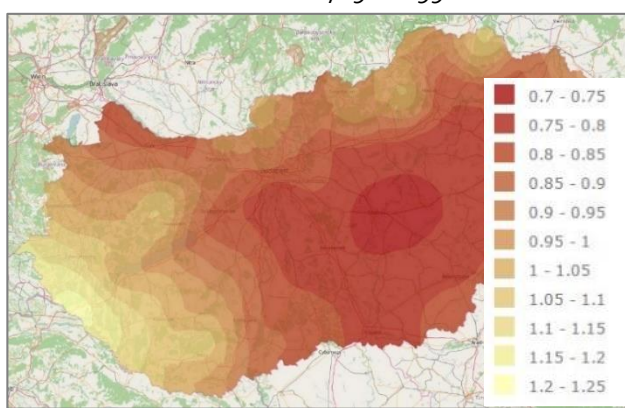
Aszályindex

Nagyigmánd területén a módosított Pálfai-féle aszályindex átlagos értéke 4,5-4,75.

A Nemzeti Alkalmazkodási Térinformatikai Rendszer klímamodelljei a 2021-2050 közötti időszakra az aszályindex 0,5-0,75 pontos növekedését jelzik előre, azaz országos viszonylatban Nagyigmánd térsége az aszályosodás szempontjából közepesen veszélyeztetett területek közé tartozik.

Forrás: <http://map.mfgi.hu/nater/>

Ariditási index, 1961–1990

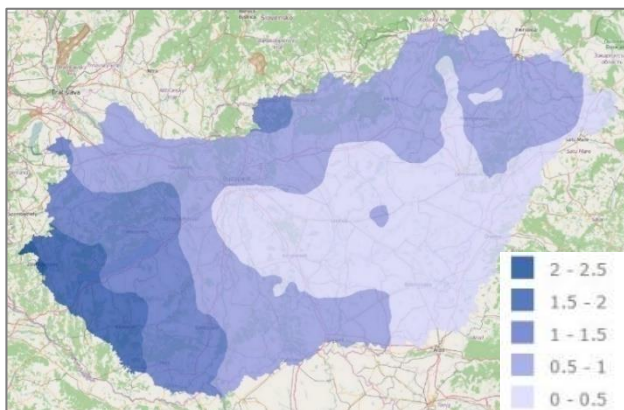
Ariditási index

Nagyigmánd területén az ariditási index átlagos értéke 0,8-0,9, ez alapján a térségben a párolgásra rendelkezésre álló energia kevesebb, mint amennyi a lehulló csapadék légkörbe történő visszajuttatásához szükséges lenne, vagyis humid területről van szó.

A NATÉR klímamodelljei a 2021-2050 közötti időszakra az ariditási index -0,15 - -0,1 pontos változását jelzik előre, így országos viszonylatban a térség párologtatás szempontjából a közepesen veszélyeztetett.

Forrás: <http://map.mfgi.hu/nater/>

30 mm-t meghaladó csapadékos napok, 1961–1990

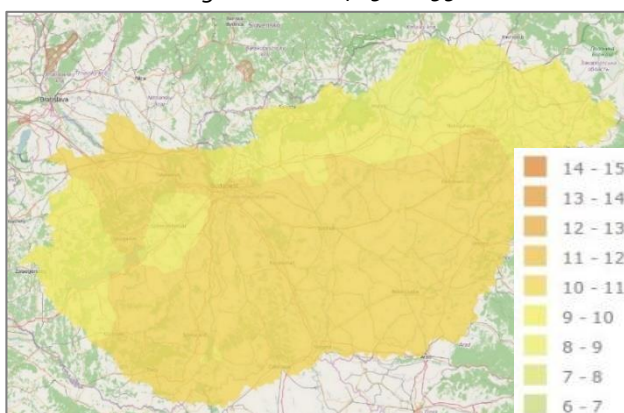

Csapadékos napok száma

Nagyigmánd területén a 30 mm-t meghaladó csapadékos napok száma a vizsgált időszakon belül átlagosan 0,5-1 napot tett ki, mely érték az országos átlaggal megegyező. A Nemzeti Alkalmazkodási Térinformatikai Rendszer klímamodelljei alapján 2021-2050 között Nagyigmánd területén a 30 mm-t meghaladó csapadékos napok száma 0,5-1 nappal növekedhet, mely az országos átlagnak valamivel kedvezőbb.

Forrás: <http://map.mfgi.hu/nater/>

Átlaghőmérséklet, 1961-1990

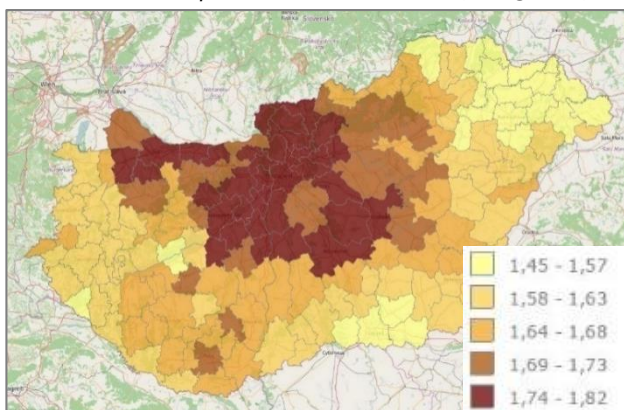
Hőmérséklet

A területen 10-11°C-os átlaghőmérséklet jellemző. Évszakok szerinti megoszlásban: tavasszal 10-11 °C, nyáron 20-21 °C, ősszel 10-11 °C, télen 0-1 °C átlaghőmérsékletet jelent.

A Nemzeti Alkalmazkodási Térinformatikai Rendszer klímamodelljei alapján 2021-2050 között az átlaghőmérsékletben bekövetkező várható változás 1,5-2 °C, mely az országos átlagnak felel meg. (Ez tavasszal 1-1,5 °C, nyáron 2-2,5 °C, ősszel 1,5-2 °C, télen 1-1,5 °C növekedést jelent.)

Forrás: <http://map.mfgi.hu/nater/>

Hőhullámos napok többlethőmérséklete, 2005-2014

Hőhullámos napok

A Komáromi járásban a küszöbhőmérsékletet meghaladó napokon történt átlagos többlethőmérséklet 1,8 °C volt a mért időszakban. Ez az érték az országos átlagnál kedvezőtlenebb.

A NATÉR adatai alapján 2021-2050 között a hőhullámos napokon 33,3%/nap lehet az átlagos többlethőmérséklet változás.

A terület a hőhullámos napok hőmérséklet növekedése szempontjából kevésbé veszélyeztetett térségek közé tartozik.

Forrás: <http://map.mfgi.hu/nater/>

HELYZETELEMZŐ MUNKARÉSZ

A fejezet keretében a helyzetfeltáró munkarész alfejezeteit elemezzük, összefoglalva a legfontosabb megállapításokat, ezt követően bemutatjuk, hogy ezek egymásra hatásának milyen települési folyamatokban megjelenő következményei vannak.

A vizsgált tényezők elemzése, egymásra hatásuk összevetése:

Településhálózati összefüggések, a település helye a településhálózatban, térségi kapcsolatok

Nagyigmánd térségi helyzetét közlekedés-földrajzi adottságai, illetve medencesíkság-béli fekvése határozza meg. Munkaerő-piaci szempontból Komárom és Bábolna lát el központi szerepet a település életében. Nagyigmánd a település méretéhez, gazdasági adottságaihoz képest jó közúti ellátottsággal rendelkezik. Az Európai Unió keretein belül a Rába-Duna-Vág Európai Területi Társulás tagja.

A területfejlesztési dokumentumokkal való összefüggések vizsgálata

Nagyigmánd fejlődési lehetőségei a különböző fejlesztési dokumentumok keretei által meghatározottak. Az ismertetett országos és megyei szintű stratégiai dokumentumok mozgástere ugyancsak adott volt. Számukra az Európa 2020 dokumentum jelölte ki a határokat. Látható tehát, hogy egy település számára nemcsak a belső adottságok, hanem a külső körülmények szerepe egyaránt kiemelkedő, így megismerésük alapvető elvárás.

A területrendezési tervekkel való összefüggések vizsgálata

A területrendezési tervek hatályban lévő térségi területfelhasználásai és térségi övezetei kerültek vizsgálatra a kapcsolódó fejezetben. Nagyigmánd országos és megyei övezetekkel egyaránt érintett. Ezek egy része korlátozási tényező, egy része pedig szabályozási vonzattal rendelkezik.

A szomszédos települések hatályos településszerkezeti terveinek vonatkozó megállapításai

A szomszédos települések településrendezési eszközeinek vizsgálata alapján megállapítható, hogy Nagyigmánd túlnyomó többségben beépítésre nem szánt területekkel van körülvéve. A szomszédos településeknek a nagyközséget érintő, jelen koncepcióra jelentős hatást gyakorló elhatározásai nincsenek. Legfontosabb feladatnak a települések közötti vonalas infrastruktúra hálózati kapcsolatok biztosítása tekinthető.

Hatályos településfejlesztési döntések bemutatása

Mind ez idáig Nagyigmánd nagyközség nem rendelkezett Településfejlesztési Koncepcióval, a nagyközségnek hatályos településfejlesztési és településrendezési szerződése nincsen.

A település településrendezési tervi előzményeinek vizsgálata

Nagyigmánd nagyközség rendelkezik hatályos településrendezési eszközökkel. A 2006-os elkészülés óta a szerkezeti terv, valamint a helyi építési szabályzat több alkalommal került módosításra, legutóbb 2018-ban. A hatályos településszerkezeti terv által kijelölt lakó- és gazdasági területhasználatok alapján a település számottevő tartalékterületekkel rendelkezik.

A település társadalma

Nagyigmánd lakónépességére az 1980-as éveket követően a csökkenő tendencia jellemző, melynek oka a természetes fogyás és a negatív vándorlási egyenleg. A település lakossága előregedő, az öregedési index értéke valamivel kedvezőtlenebb az országos értéknél, valamint az öregedés folyamata is lényegesen gyorsabb. Lakossága a statisztikák alapján az országos átlagnál alacsonyabb képzettségi mutatókkal rendelkezik, a legnagyobb különbség a felsőfokú végzettséggel rendelkezők arányában mutatkozik. A nyilvántartott álláskeresők száma a legutóbbi időszakban csökkenő tendenciát mutat. A lakók jövedelmi viszonya a járási értéknél alacsonyabb, a megyei átlaggal közel megegyező, az országos átlagnál pedig jóval magasabb. A lakások komfortfokozata 2001 és 2011 között sokat javult, jelentősen csökkent az alacsony komfortfokozatú lakások aránya és növekedett a közcsatornahálózatba bekötött lakások aránya. Területén több a helyi identitást is erősítő civil szervezet működik.

A település humán infrastruktúrája

A településen az alapfokú oktatási és egészségügyi ellátás biztosított. Az óvodai ellátásban részesülő gyermekek száma az elmúlt időszakban kismértékben nőtt, de alapvetően ingadozást mutat. Az általános iskolai oktatásban részesülő gyermekek száma kis tendenciájú csökkenést mutat. Nagyigmánd területén az egészségügyi alapellátáshoz való hozzáférés biztosított. A kulturális szolgáltatásokat a művelődési házak és könyvtárak hivatottak betölteni, a településen egy művelődési ház működik. A településen nagy hagyománya van a labdarúgásnak és a kézilabdának. A település rendelkezik Helyi Esélyegyenlőségi Programmal. Nagyigmándra a Komáromi járás tagjaként a Társulási Közös Oktatási Esélyegyenlőségi Intézkedési Terv vonatkozik.

A település gazdasága

A településen viszonylag állandó az ezer laksora jutó vállalkozások száma, mely érték jelentősen magasabb a térségi és országos adatoktól. A működő vállalkozások száma és a változásának dinamikája a regisztrált gazdasági társaságokkal szemben viszont elmarad a térségi mutatóktól. Az egyes gazdasági ágazatok közül a mezőgazdaság és az ipar, építőipar dominálnak, míg a tercier szektorban működő vállalkozások kisebb arányban vannak jelen a településen. A mezőgazdaságban működő vállalkozások száma lényegesen magasabb a megyére és az országra jellemző értékeknél. Az önkormányzat helyi iparűzési adóból származó bevétele a vizsgált időszakban jelentősen növekedett.

Lakásállománya az elmúlt években stagnálást mutat, 1.170 lakásszám körül stabilizálódott 2017-re. A Komáromi járás megyei viszonylatban az alacsonyabb, míg országos viszonylatban a közepes értékesítési árral rendelkező térségek közé tartozik.

Az önkormányzat gazdálkodása, a településfejlesztés eszköz- és intézményrendszere

A település rendelkezik költségvetéssel, amelyben többek között intézményei fenntartásáról is rendelkezik. Nagyigmánd nagyközség rendelkezik Gazdasági Programmal a 2020-2024 időszakra. A program a településrendezéssel kapcsolatos célokat is kitűzött. Az önkormányzat rendeletben foglalkozik a foglalkoztatáspolitikával, a lakás- és helységgazdálkodással. Bérletlakásállomány bővítését tűzte ki célul többek között a Gazdasági Programjában.

A táji és természeti adottságok vizsgálata

Nagyigmánd karakterét leginkább teraszos jellege, medencesíkság béli elhelyezkedése, és a Concó-patak és mellékvízeinek közelsége, illetve múltja határozza meg.

Talajtani adottságai között fontos megemlíteni, hogy jelentős mértékű mezőgazdaságilag értékes talajokkal rendelkezik.

Az Igmánd-Kisbéri-medence jelentős talajvízkinccsel rendelkezik, erre példa a gyógyhatásáról ismert Igmándi keserűvíz, melyet Nagyigmánd határában 1862-ban fedeztek fel. A keserűvíz hosszú éveken keresztül meghatározó szereppel bírt a magyar gyógyászatban.

Nagyigmánd közigazgatási területén elszórtan találhatóak kisebb erdőfoltok. Elsődleges rendeltetés szerint a település területén gazdasági, közjóléti, védelmi rendeltetésű erdőrészek és egyéb erdőterületek találhatók.

A település közigazgatási területén belül tájhasználat szempontjából a művelt területek álnak többségben, a művelés alól kivett területek aránya alacsony.

Nagyigmánd természeti értékei közé tartozik a Csépi gyepek Natura 2000 kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területe, amelynek keleti foltjának környezetében tájképvédelmi terület övezete is kijelölésre került. A települést számos egyedi tájérték is érinti. Az ökológiai folyosóval a Concó-patak, a Szendi-ér és a Kocs-Kisigmándi-ér menti területek érintettek.

Zöldfelületi rendszer vizsgálata

Nagyigmánd zöldfelületei rendszerének meghatározó elemei az erdő és gyepterületek, egyéb mezőgazdasági területek, az egyes intézmények zöldfelületei, a közparkok, kertek illetve a település vízfolyásait övező zöldterületek.

A településen alacsony az erdőtervezett erdőterületek aránya.

Leghangsúlyosabb problémák a zöldfelületi rendszert illetően a multifunkcionalitás hiánya, valamint az erdőterületek, mezővédő erdősávok alacsony területi aránya.

Az épített környezet vizsgálata

Nagyigmánd közigazgatási területének 7,34%-a belterület, 0,66%-a zártkerti fekvésű. A művelési ágak vizsgálatából megállapítható, hogy jelentős kiterjedésű szántóterülettel rendelkezik (77,28%), az erdők aránya 2,15%. A művelés alól kivett területek összterületéhez viszonyított aránya az országos értéktől alacsonyabb (14,75%), melynek növekedése lassú ütemet mutat.

A nagyközség területén a termőföldek közül a szántó, a legelő és a rét művelési ágak esetén került meghatározásra átlag feletti minőségi osztályok.

Nagyigmánd szlömösödött, szegregált, vagy degradálódott területtel nem érintett.

A település közigazgatási területén a legjellemzőbb telekméret 10.000 m² feletti telkek.

A település telkeinek tulajdonviszonyait tekintve a legnagyobb arányban a természetes személyek tulajdona áll mind területarányban, mid darabszám tekintetében, mindkét esetben az érték meghaladja a 75 % arányt.

Nagyigmánd ismert állami tulajdonú területeit főként vízfolyások és az ezek mentén elhelyezkedő területek, valamint az országos vasút- és közúthálózat elemei alkotják. De állami tulajdonban van néhány lakóingatlan a belterületen és néhány nagyobb erdő és mezőgazdasági terület a külterület déli részén.

A nagyközség telekállományának jelentős hányada (406 db) önkormányzati tulajdonban van. Az önkormányzati tulajdonú telkek döntő része közterületek, utakat területét foglalja magába, az önkormányzati belterületen, külterületen és zártkerti fekvésű területen egyaránt rendelkezik telkekkel. Egy gazdasági területi fejlesztés jelentősebb része is az önkormányzat tulajdonában található a belterület középső északi részét illetően.

A település épületállományára és telekállapotára legjellemzőbb adatok: az épületek több mint fele lakóépület, a telkek beépítettsége alacsonynak mondható, a lakóépületek néhány kivételtől eltekintve földszintes kialakításúak.

A település karakterét elsősorban a vízfolyások menti elhelyezkedés és a történelmi múlt határozza meg. A településmagban elsősorban a terepalakulatokhoz igazodó klasszikus falu megjelenés jellemző. Az ősi Nagyigmánd karakterét a jellegzetes halmazos beépítés és az oldalhatáron álló tornácos, eredetileg oromzatos, mára már inkább kontyolt tetős parasztporták határozzák meg. A városiasodás következtében zártosulás irányába indult meg a település, így a mezővárosias karakter is megjelent a településen.

Nagyigmánd történelmi településmagja a mai Kossuth Lajos, Mansbarth és Szikszai utcák magasságában helyezkedik el.

Az épített környezet számos értékekkel rendelkezik Nagyigmánd területén, melyek a régészeti lelőhelyek, a műemlékek és kapcsolódó műemléki környezetük, egy települési jelentőségű történeti kert és a helyi védelem alatt álló értékek.

Közlekedés

Nagyigmánd közlekedési kapcsolatai jónak mondhatóak, a település a Komárom-Kisbér és a Győrtata közlekedési folyosók kereszteződésében található. A kistérség központ, Komárom megközelítése 13. sz. másodrendű főúton, a környező nagyobb városok elérése autópályán, illetve első- és másodrendű főútvonalakon lehetséges. A település Kisigmándon keresztül gyorsforgalmi összeköttetéssel rendelkezik, az autópálya lehajtó a település közigazgatási határától 3 km-re található. Nagyigmánd vasúti személyforgalommal is rendelkezik, mivel a települést érinti az 5. sz. Székesfehérvár-Komárom vasúti mellékvonal. A településen közúti közösségi közlekedés szolgáltatója a Volánbusz Zrt., a közösségi közlekedés a főutakon bonyolódik, település tizenöt megállóhelye viszonylag egyenletes eloszlásban található. Nagyigmánd közlekedésföldrajzi adottságainak köszönhetően közúti közösségi közlekedési csomópont, ahol a Komárom-Kisbér és a Győr-Tata közlekedési folyosók metszik egymást. A település közösségi közlekedéssel lefedettnek tekinthető.

A településen a kiépített kerékpárút hossza csekély. Komárom-Esztergom megye Területrendezési tervének térségi szerkezeti terve szerint Nagyigmánd területét a Komárom-Kisbér és a Győr-Tata térségi jelentőségű kerékpárút érinti.

Közművesítés

Nagyigmánd területén az összes alapközmű megtalálható. Ki van építve az ivóvíz, a szennyvíz, a villamosenergia, a vezetékes gázellátás és az elektronikus hírközlés (kábeltelevízió, telefonhálózat). Nagyigmánd közigazgatási területén a vízellátó rendszer és a szennyvizek tisztításának üzemeltetője az Északdunántúli Vízmű Zrt. (ÉDV Zrt.), az E.ON Észak-dunántúli Áramhálózati Zrt. végzi a villamosenergia szolgáltatást, az NKM Észak-Dél Földgázhálózati Zrt. végzi a földgázelosztási tevékenységet. Nagyigmánd közigazgatási területén az Igmándi keserűvíz kútjai már nem üzemelnek. Nagyigmánd szennyvizeinek tisztítását a település szennyvíztisztító telepén végzik. A megújuló energiaforrások közül Nagyigmánd területén főként a szél- és napenergia, továbbá a biomassa felhasználás feltételei adóttak. Szélerőmű-park a település közigazgatási területén két helyen került kiépítésre. Nagyigmánd közigazgatási területén az önkormányzati intézmények és létesítmények energiaellátásában jellemző a megújuló energia használata. Nagyigmánd területén a hírközlési adatszolgáltatások alapján két vezetékek nélküli telephely üzemel.

Környezetvédelem (és településüzemeltetés)

Nagyigmánd felszín alatti vizek állapota szempontjából az érzékeny vízminőség védelmi területeken lévő települések közé tartozik. Nagyigmánd nagyközségben nem található sem üzemelő, sem távlati ivóvízbázis. Legjelentősebb felszíni vízfolyása a Concó-patak. A településen található kutakból származott az európai hírű, gyógyhatású Igmándi keserűvíz, amelynek palackozását a káros környezeti hatások miatt kellett beszüntetni. A település a 10. – az ország többi területe, kivéve az alább kijelölt városokat –légszennyezettségi zónába tartozik. A fő légszennyező- és zajforrások a közlekedésből és az iparból származnak. Sugárzás védelem szempontjából a település 300 kilométeres környezetében öt nukleáris létesítmény, a Paksi-, Mochovcei-(SK), Bohunicei- (SK), Dukovanyi- (CZ) és Krskoj Atomerőmű (SL) üzemel. Nagyigmánd területén a Vertikál Nonprofit Zrt. látja el a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási feladatokat. Nagyigmánd folyékony hulladékainak ártalmatlanítása a településen működő szennyvíztisztítóban történik. Veszélyes hulladékok elhelyezésre a kisigmándi hulladékudvarban van lehetőség. Nagyigmánd települések ár- és belvíz veszélyeztetettségi alapon történő besorolásáról szóló 18/2003. KvVM-BM együttes rendelet szerint a települések ár- és belvíz veszélyeztetettségi alapon történő besorolása szerint nem tartozik egyik veszélyeztetettségi kategóriába sem, viszont a magyar kormány 2016. március 25-én elfogadta Magyarország Árvízi Országos Kockázatkezelési Terve alapján van árvízi érettsége a településnek.

Katasztrófavédelem (területfelhasználást, beépítést, befolyásoló vagy korlátozó tényezők)

Nagyigmánd katasztrófavédelmi besorolása: II. osztály. A Pest Megyei Kormányhivatal, Bányafelügyeleti Főosztály adatszolgáltatása alapján a nagyközség területe nyersanyag lelőhellyel, bányatelekkel és alábányászott területtel nem érintett és felszínmozgást nem tart nyilván. Csúszás-, süllyedésveszélyes területről nem tesz említést. Az Országos Barlangnyilvántartás szerint Nagyigmánd területén nem található barlang. Az ország földrengés veszélyeztetettségét ábrázoló térkép szerint Nagyigmánd térsége az országon belül a legveszélyeztetettebbek közé tartozik. A település ár- és belvíz veszélyeztetettségi alapon nem számít veszélyeztetettnek. Nagyigmánd nagyközség nagyvízi meder területével a Komárom-Esztergom megye területrendezési terv (KEMTrT) tervlapja alapján nem érintett. Nagyigmánd közigazgatási területe belvízzel nem veszélyeztetett. A település rendelkezik ár- és belvíz elhárítási tervvel. A település közigazgatási területét nem érinti tiltott, korlátozott vagy veszélyes légtérnek minősül terület. A település egy felső küszöbértékű veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem veszélyességi övezetével érintett.

Ásványi nyersanyag lelőhely

Nagyigmánd nagyközség közigazgatási területén nyilvántartott ásványvagyon, bányatelek, felszínmozgás-veszélyes vagy alábányászott terület nem található.

Városi klíma

Nagyigmánd éghajlata mérsékelten meleg, száraz. Az ország más részeihez hasonlóan a településen is számolni kell a klímaváltozás lehetséges következményeivel, a Nemzeti Alkalmazkodási Térinformatikai Rendszer szerint a térséget az aszályosodás, az ariditási index növekedése és az átlaghőmérséklet emelkedése veszélyezteti leginkább. A negatív hatások csökkentése érdekében a településtervezés, településrendezés megfelelő eszközeit a városvezetésnek alkalmaznia kell.

ÖSSZEGRZÉS

Településfejlesztési Konceptiójának megalkotásával és Településrendezési Eszközeinek felülvizsgálatával a fejlődési irányok megalapozottabbá, és fejlesztések a mai irányelvekkel összehangoltabbá válnak. A nagyközség kedvező adottságaival képessé válik arra, hogy fejlesztési elképzeléseit meg tudja valósítani. Kedvező meglévő (főút, vasút) és fejlesztendő (kerékpárút) közlekedési kapcsolatokkal rendelkezik. Barna- és zöldmezős területein a főbb közlekedési területei mentén, részint a vasút közelségében, a lakóterületei szélén gazdasági fejlesztéseket valósíthat meg, más területhasználatok zavarása nélkül. A helyi iparűzési adó növekedése azt mutatja, hogy a jelenlévő beruházások fejlődnek, amelynek további erősödéséhez megfelelő fejlesztési irányok lefektetése szükséges. Földjeinek védelmével, mezővédő erdősávok telepítésével és a diverzitás és mozaikosság növelésével hosszútávon megőrizheti termelőképességét. A település egyik legfontosabb húzóágazata a mezőgazdasághoz és az ahhoz kapcsolódó feldolgozó iparhoz kapcsolódik, így ennek támogatása elsőrendű célok között kell szerepeljen. A nagyközség lakossága sajnálatos módon csökkenő tendenciát mutat, amelynek okát a természetes fogyást és az elvándorlást megszüntető intézkedések, fejlesztések megvalósítása szükséges, amely a családalapítást és a helyben maradást segítik elő. Az előző mutatók kedvezőtlen alakulása okozza a lakásépítés stagnálását, így ezen okok megszüntetésével a lakásépítés újra megerősödhet és a lakóterületfejlesztések megvalósítására sor kerülhet. Ehhez kapcsolódóan fontos cél lehet az önkormányzat által elhatározott bérlakásállomány bővítése, amely részben a fiatalok családalapítási kedvét segítheti elő, részben a betelepülés lehetőségét. A minőségi lakókörnyezet létrehozását szem előtt kell tehát tartani, amelyhez a zöldterületi fejlesztések nagyban hozzájárulhatnak, de ugyanakkor nagyon fontos szerepet játszik a településkép megfelelő alakítása, a történelmi múlthoz való ragaszkodás. Szükséges a lakosság képzettségének javítása is, amellyel párhuzamosan a kvalifikáltabb munkaerőigénnyel rendelkező vállalkozások megtelepedését is elő lehet segíteni. A településen a lokálpatriotizmus elősegítésével minden területen be lehet vonni a lakosságot a fejlesztések megvalósításába, amely megkönnyíti a valós igények magvalósulásának esélyét. A természeti környezet és a táj fontos értékekkel büszkélkedhet, amelyekre a nagyközségnek vigyáznia kell. Minőségileg fejleszthető zöldterületei vannak a nagyközségnek főként a Concó-patak partja mentén és kiaknázatlan rekreációs potenciált rejtene az örökségi értékek is. Az Igmándi keserűvíz újra hasznosításához sok feltétel teljesítése szükséges, de megvalósításával a település újra egy egyedi kincshez juthatna hozzá, amely térségben betöltött szerepét tovább erősítheti.

Mindent összevetve a fejlesztési lehetőségek kiválóak: a közlekedési infrastruktúra és a jelentős méretű városok közelsége mellett Nagyigmándot jó természeti adottságok is jellemzik. Az élhető települési környezet hosszútávú fenntarthatóságának érdekében a természeti értékek megőrzése, a környezetvédelem előtérbe helyezése, a földek védelme, új élőhelyek teremtése, valamint klímaalkalmazkodási lépések megtétele a legfontosabb. Ezek nélkül a jövedelmező gazdasági, rekreációs és turisztikai fejlesztések és a mezőgazdasági termelés sem tud működni hosszútávon.

HELYZETÉRTÉKELŐ MUNKARÉSZ

3.1. A HELYZETELEMZÉS EREDMÉNYEINEK ÉRTÉKELÉSE, SZINTÉZIS

A tényleges állapot értékelése, továbbá a szélsőséges, a települési környezettel szemben támasztott általános követelményeknek ellentmondó, problematikus témakörök kiemelése. A település adottságainak, lehetőségeinek és a fejlesztés korlátainak összefoglalása, a település-veszélyeztető hatások alapján készített kockázatértékelés figyelembevételével.

3.1.1. A FOLYAMATOK ÉRTÉKELÉSE

Nagyigmánd a Helyzetfeltáró és Helyzetelemző munkarészek alapján kedvező adottságokkal rendelkező jól pozicionált település.

Erőforrásai adottak, fejlesztési irányainak meghatározásánál a fenntarthatóságukat biztosító változatokat kell előtérbe helyezni. A tematikus területein megállapított hátrányait eltüntető, előnyeivel élni tudó, a külső veszélyekre felkészülő, a külső lehetőségeket megragadó magatartás a követendő számára.

3.1.2. A TELEPÜLÉS ÉS KÖRNYEZETÉNEK FEJLESZTÉSÉT BEFOLYÁSOLÓ KÜLSŐ ÉS BELSŐ TÉNYEZŐK ÖSSZEFOGLALÓ ÉRTÉKELÉSE

A TELEPÜLÉS TÁRSADALMA

Erősségek	Gyengeségek
❖ Történelmi örökség	❖ Folyamatosan csökkenő lakónépesség szám
❖ Kulturális hagyományok	❖ Negatív vándorlási egyenleg
❖ Jó egészségügyi infrastruktúra (házi orvos, fogorvos, védőnői szolgálat, gyógyszertár)	❖ Öregedő társadalom
❖ Jó oktatási infrastruktúra	❖ Alacsony képzettségi mutatók
❖ Közművelődési lehetőségek	
❖ Átlag feletti egy főre jutó belföldi jövedelem	
❖ Álláskereső alacsony aránya	
❖ Szklomösödött, szegregált vagy degradálódott területtel nem érintett	
❖ Civil szervezetek magas aránya	
Lehetőségek	Veszélyek
❖ Népességszám stabilizálódása	❖ Elöregedés
❖ Fiatalok helyben tartása	❖ Fiatal generáció elvándorlása
	❖ Idősellátottság növekedése
	❖ Identitás, hagyományok elvesztése

❖ Turisztikai, gazdasági beruházások nyomán a helyi lakosság életszínvonala növekszik	❖ Intézmények kihasználtságának csökkenése

A TELEPÜLÉS GAZDASÁGA

Erősségek	Gyengeségek
<ul style="list-style-type: none"> ❖ M1-es autópálya közelsége ❖ Jó közúti ellátottság ❖ Regisztrált gazdasági társaságok magas száma ❖ Közfoglalkoztatottak alacsony aránya ❖ Egy lakosra jutó összes nettó jövedelem felülmúlja az országos átlagot ❖ Számottevő fejlesztési területtel rendelkezik ❖ Helyi iparüzési adó növekedése ❖ Belterületen jelentős önkormányzati tulajdon jelenléte 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Működő vállalkozások alacsony száma ❖ Szállás-, vendéglátással foglalkozók alacsony aránya ❖ Turisztikai vonzerők, attrakciók csekély száma

Lehetőségek	Veszélyek
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Piaci résekbe való betörés ❖ Természetes gyógyvízre épülő ásványvíz ipar újraindítása ❖ Szolgáltatási szféra bővítése ❖ Vízhez (Concó, tavak) kötődő tevékenységek népszerűsítése ❖ A kerékpáros turizmus várható fejlődése ❖ Új iparágak megtelepedése 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Munkalehetőségek bővülésének elmaradása ❖ Alvótelepülés-jelleg erősödése

TÁJI KÖRNYEZET

Erősségek	Gyengeségek
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Megújuló energiaforrások széles körű alkalmazása ❖ Jó termőhelyi adottságú szántóföldek ❖ Concó és a kisebb vízfolyások melletti elhelyezkedés ❖ Országos ökológiai hálózathoz tartozó elemek megléte ❖ Védett természeti területek jelenléte ❖ Jelentős mértékű mezőgazdaságilag értékes talajokkal rendelkezik 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Mezővédő erdősávok, erdők országos átlaghoz képes alacsony aránya ❖ Nagytáblás művelésszerkezet ❖ Zöldfelületek növényállományának alacsony diverzitása ❖ A vízfolyások menti területek ökológiai potenciálja egyes szakaszokon alacsony, környezetük fátlan
Lehetőségek	Veszélyek
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Ökológiai gazdálkodás szerepének erősítése ❖ Táji adottságok kihasználása, tájfajták termesztése ❖ Erdősültség arányának növelése ❖ Táji, természeti értékek felértékelődése ❖ Zöldfelületek minőségi, funkcionális fejlesztése ❖ Vízpartok ökológiai potenciáljának növelése 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Monokultúrák növekedése ❖ Nagytáblás művelésszerkezet általánossá válása ❖ Természetes növényállomány további degradációja ❖ Invazív, allergén fajok térhódítása ❖ Klímaváltozás hatására szélsőséges időjárás általánossá válása ❖ Talajpusztulás, termőréteg csökkenés ❖ Felszíni vizek eutrofizációja

MŰVI KÖRNYEZET

Erősségek	Gyengeségek
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Települési közműhálózat kiépített ❖ Épített örökségek jelentős száma 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Hagyományos, jellegzetes épületek alacsony száma ❖ A település kerékpárút hálózata hiányos

❖ Település belterülete közösségi közlekedéssel lefedett ❖ Jó energiahatékonyságú közintézmények	❖ Önkormányzati tulajdonú területek alacsony aránya

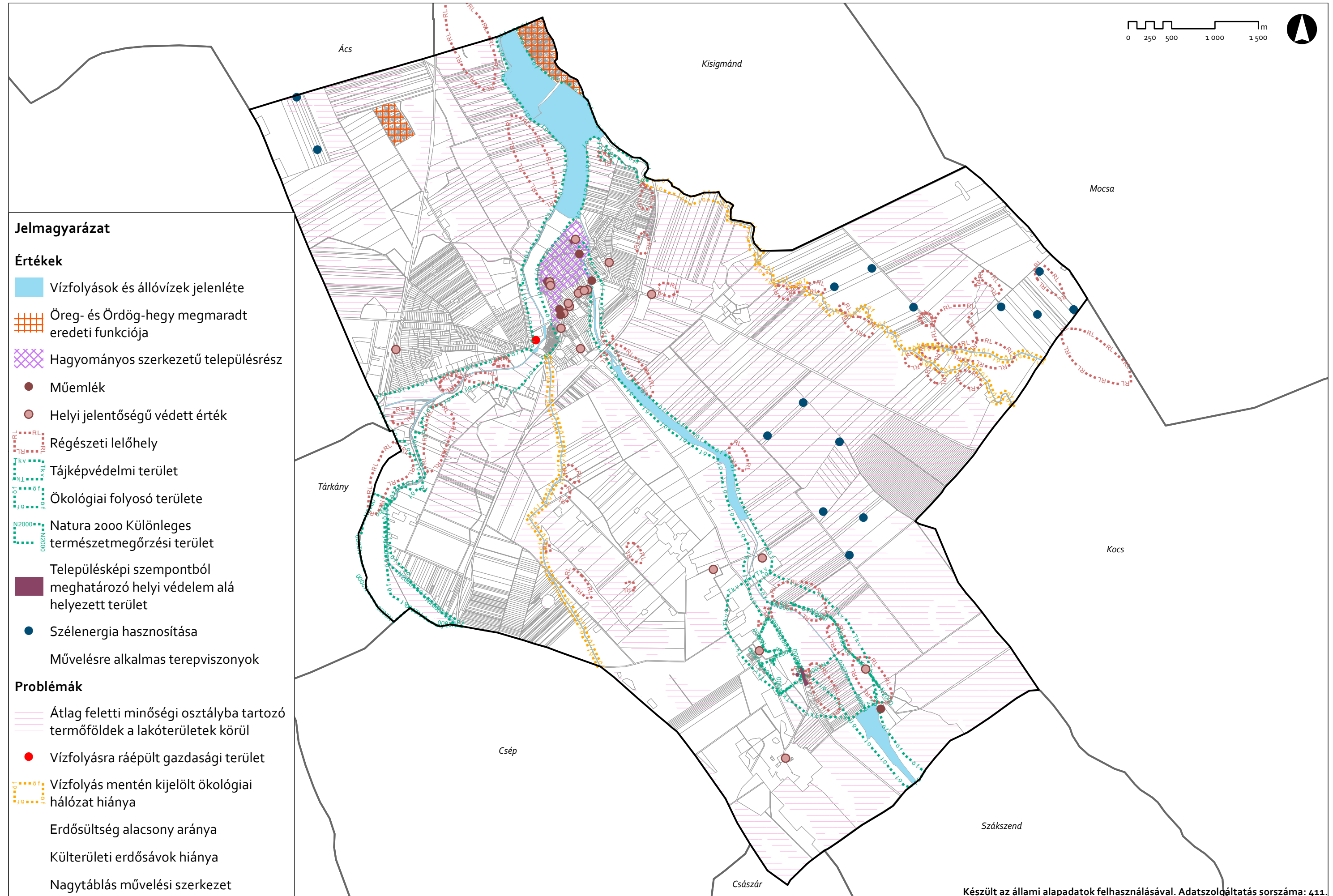
Lehetőségek	Veszélyek
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Arculatfejlesztés ❖ Megújuló energia hasznosításának további lehetősége (napenergia, biomassza) ❖ Csapadékvíz helyben tartása ❖ Kerékpárutak kiépítése ❖ Barnamezős beruházások megvalósulása 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Klímaváltozás miatt várható hőmérsékletnövekedés (hőhullámok erejének, gyakoriságának növekedése)

3.1.3. A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉS ÉS - RENDEZÉS KAPCSOLATA

A fejlesztési dokumentumokban lefektetett elveket a településrendezési eszközök a megvalósíthatóság felé terelik, térbeli képet adva a fejlesztési elképzeléseknek. Míg a Konceptió a „Mit? Miért? Mikor?”- kérdésekre keresi a választ, addig a Településrendezési Eszközök a „Hol? Hogyan?”- kérdés körön belül mozognak. Az irányokat a fejlesztés jelöli ki, a tényleges helyszíneket a rendezés rögzíti. Egymásra épülnek, szimbiózisban élnek. Mindkettőnek önmagában kell megállnia, de egymás nélkül ennek megvalósítása nem sikerülhet.

3.2. PROBLÉMATÉRKÉP/ÉRTÉKTÉRKÉP

A település problémáinak és értékeinek összefoglalója térképi formában, amely a területi lehetőségek és korlátok térképi ábrázolását takarja. *[lsd. Térképmelléklet: Problématérkép, értéktérkép]*

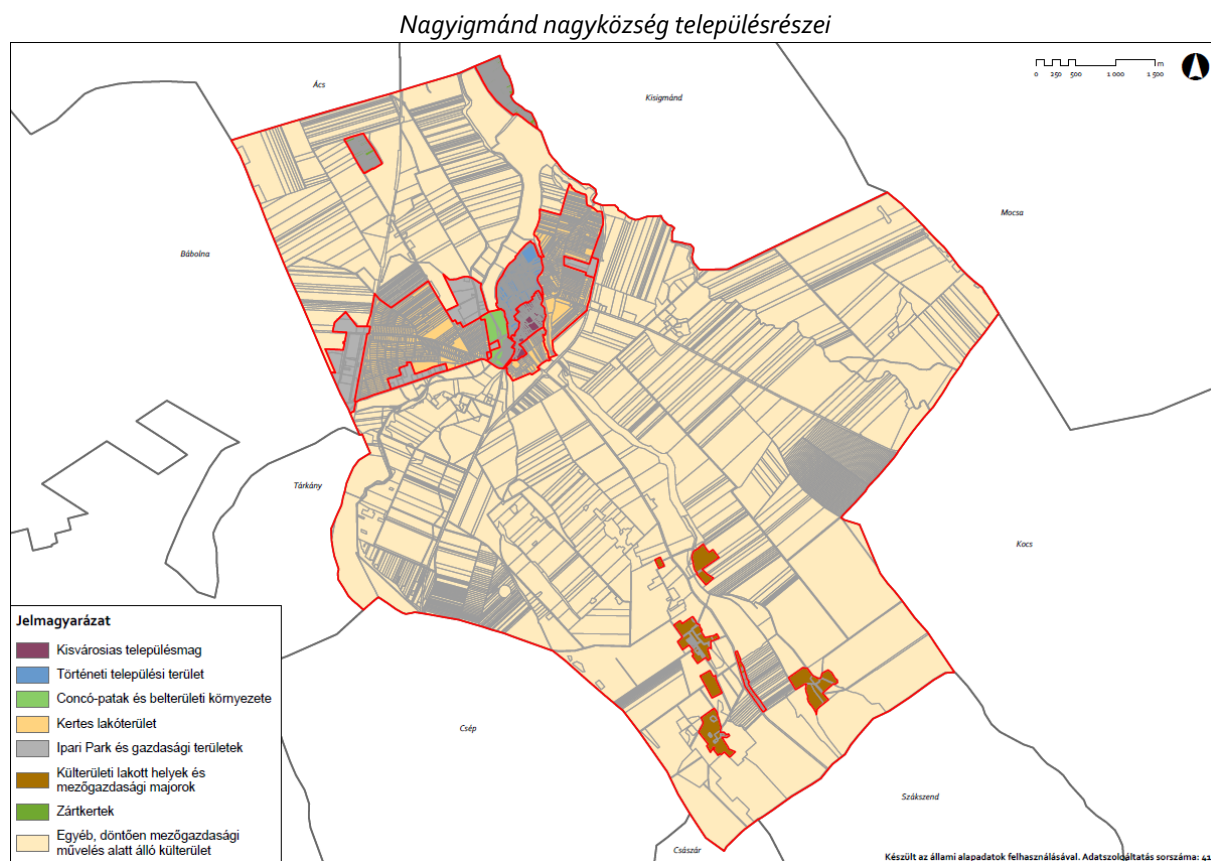

3.3. ELTÉRŐ JELLEMZŐKKEL RENDELKEZŐ TELEPÜLÉSRÉSZEK

3.3.1. TELEPÜLÉSRÉSZEK KIJELÖLÉSE, PONTOS LEHATÁROLÁSA, A LEHATÁROLÁS INDOKLÁSA, TÉRKÉPI ÁBRÁZOLÁSA, A LEHATÁROLT TELEPÜLÉSRÉSZEK RÖVID BEMUTATÁSA

Nagyigmánd nagyközség közigazgatási területén területhasználat, struktúra és beépítettség alapján hét különböző településrész került lehatárolásra: [lsd. Térképmelléklet: Településrészek]

- Kisvárosias településmag
- Történeti települési terület
- Conco-patak és belterületi környezete
- Kertes lakóterület
- Ipari Park és gazdasági területek
- Külterületi lakott helyek és mezőgazdasági majorok
- Zártkertek
- Egyéb, döntően mezőgazdasági művelés alatt álló külterület

Forrás: Szerző készítése

Az egyes településrészek bemutatásánál a Településszerkezeti Tervet, a Google Earth úrfelvételeit, az ingatlanok beépítettségét és méretét szerepeltetjük, illetve mutatjuk be.

KISVÁROSIAS TELEPÜLÉSMAG

A település kisvárosias településmagja a mai Kossuth Lajos utca (mely az egykori Mészárosok útjának a településközponti szakasza) mentén helyezkedik el. Az egykor falusias képpel bíró utca a századfordulón, a járási központként kisvárosias arculatot öltött. A jelentősebb intézmények, szolgáltatások, mint polgármesteri hivatal, posta, takarékpénztár, templom stb. a településmag területén helyezkedik el, mely mára egyértelműen kisvárosi hangulatot sugall az ide érkező számára. A településrész beépítettsége jellemzően 20% alatti, de a lakótelep úszótelkei 80% feletti beépítést mutatnak. Az egyes ingatlanok telekmérete változó, jellemzően 720-2000 m² közötti.

Településszerkezeti Terv

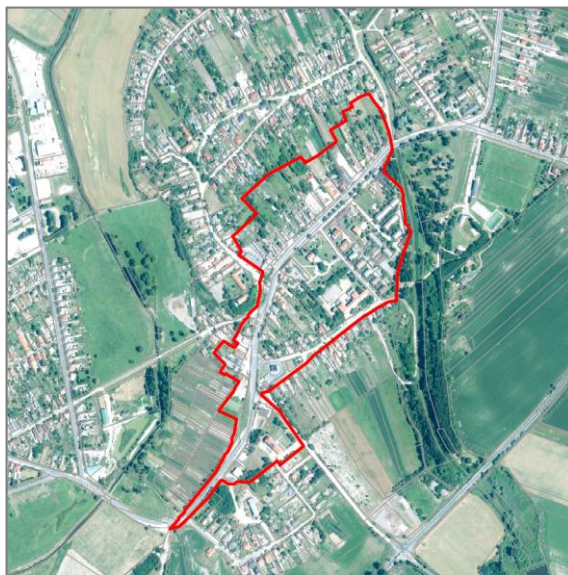

Forrás: Hatályos Településszerkezeti Terv
Ingatlanok beépítettsége

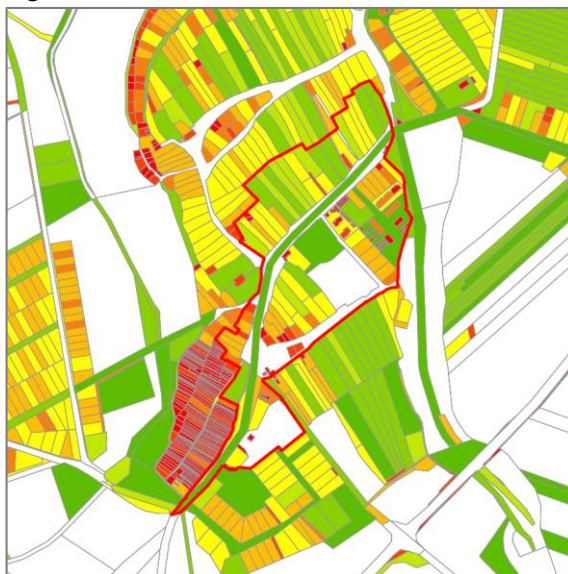

Forrás: Szerző készítése

Ortofotó

Forrás: Földhivatali adatszolgáltatás
Ingatlanok mérete

Forrás: Szerző készítése

TÖRTÉNETI TELEPÜLÉSI TERÜLET

Nagyigmánd történeti települési területének utcái a természeti adottságokhoz igazodó, történeti fejlődést növekedést tükröznek, jellegzetesen szabálytalan utca hálózattal. A terület meghatározó területfelhasználása a falusias lakóterület, illetve a településközponti terület. Beépítettsége többnyire 20% alatti, telekmérete változó.

Településszerkezeti Terv

Forrás: Hatályos Településszerkezeti Terv
Ingatlanok beépítettsége

Ortofotó

Forrás: Földhivatali adatszolgáltatás
Ingatlanok mérete

Forrás: Szerző készítése

Forrás: Szerző készítése

CONCÓ-PATAK ÉS BELTERÜLETI KÖRNYEZETE

A terület a Concó belterületi környezete alkotja, határait délen a Győri út, míg északon a református templom közeléből induló, a Mansbarth utcát és az Ácsi utat összekötő gyalogút képi. A településrész karakterét a kiterjedt gyepek határozzák meg, melynek a fenntartását napjainkban is legeltető állattartás biztosítja. A terület a személygépkocsi forgalomtól elzárt terület, melyet egyedi karaktert biztosítva gyalogos- és kerékpáros útvonalak tárnak fel. A terület beépítetlen, a jellemző telekméret nagyobb, több hektáros egybefüggő földrészletek is találhatóak, míg a délkeleti részén inkább az egykori háztáji gazdálkodásnak teret adó nadrágszíjparcellák (jellemzően 200-500 m²) fordulnak elő.

Településszerkezeti Terv

Forrás: Hatályos Településszerkezeti Terv
Ingatlanok beépítettsége

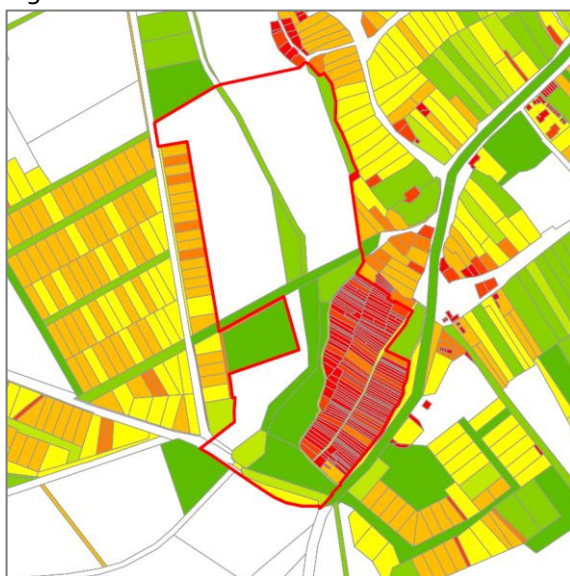
Ortofotó

Forrás: Földhivatali adatszolgáltatás
Ingatlanok mérete

Forrás: Szerző készítése

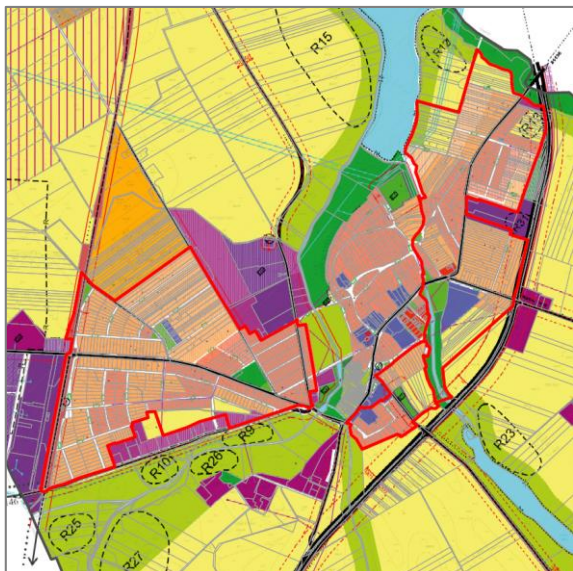

Forrás: Szerző készítése

KERTES LAKÓTERÜLET

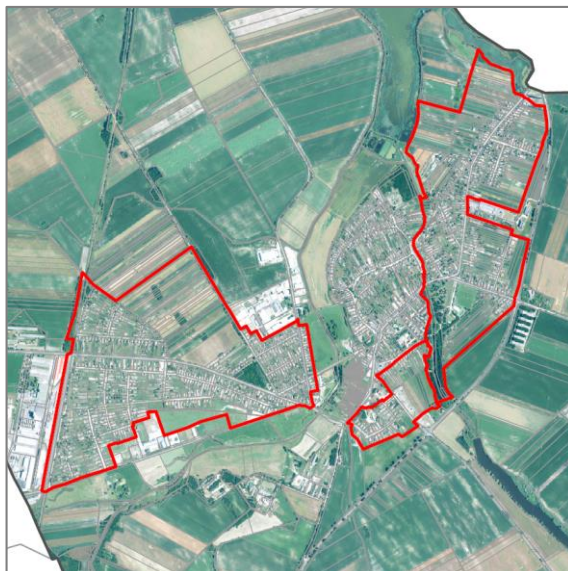
A múlt század második felében épült településrész karaktere egyöntetű kertes családi házas beépítést mutat. Jellemző telekmérete 1100-2500 m², beépítettsége 20% alatti. Utcáinak vonalvezetése tervezett jelleget tükröz.

Településszerkezeti Terv

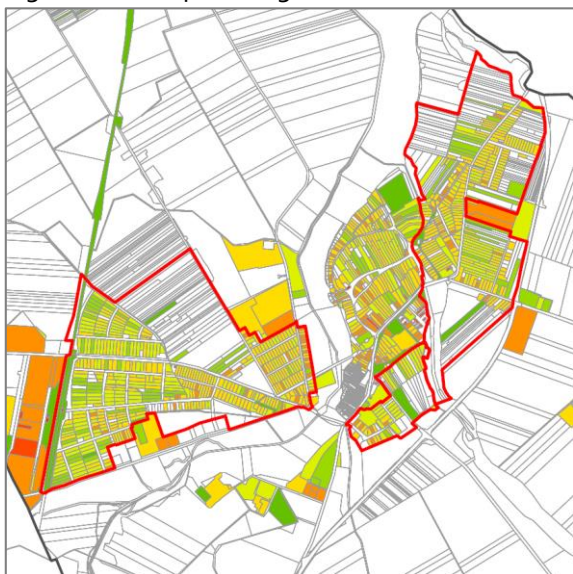

Forrás: Hatályos Településszerkezeti Terv
Ingatlanok beépítettsége

Ortofotó

Forrás: Földhivatali adatszolgáltatás
Ingatlanok mérete

Forrás: Szerző készítése

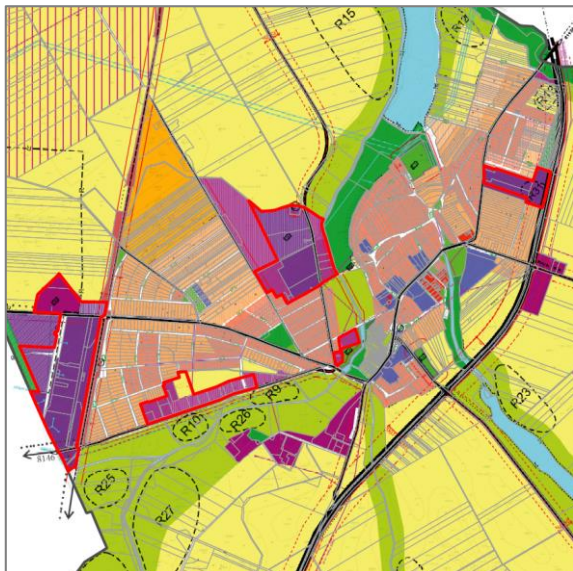

Forrás: Szerző készítése

IPARI PARK ÉS GAZDASÁGI TERÜLETEK

A lakóterületekhez hasonlóan a gazdasági területek rész sem összefüggő, három nagyobb és több kisebb részből tevődik össze. Az első nagyobb a lakóterületekhez nyugatról csatlakozó, a vasút túloldalán található területet. A második az Ácsi út mentén helyezkedik el és ez a terület fog a jövőbeli gazdasági fejlesztéseknek helyet biztosítani. A harmadik nagyobb egység pedig a Tárkányi út mentén található. A terület egy része beépítetlen, jellemző teleknagysága 10.000 m² feletti.

Településszerkezeti Terv

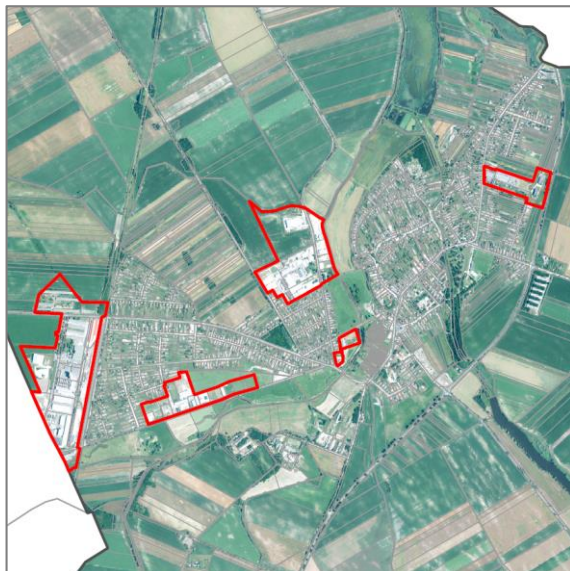

Forrás: Hatályos Településszerkezeti Terv
Ingatlanok beépítettsége

Forrás: Szerző készítése

Ortofotó

Forrás: Földhivatali adatszolgáltatás
Ingatlanok mérete

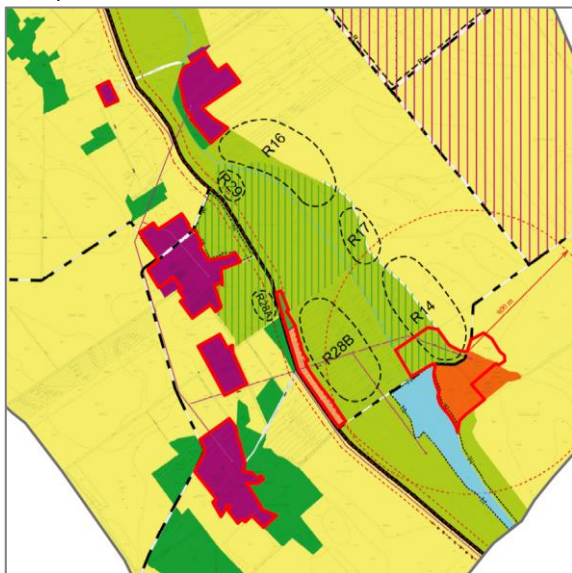

Forrás: Szerző készítése

KÜLTERÜLETI LAKOTT HELYEK ÉS MEZŐGAZDASÁGI MAJOROK

Nagyigmádon a majorságok a település délkeleti részén, a Szendi út mentén alakultak ki. A Szt. Mihályi prédiom már az I. Katonai felmérésen fel volt tüntetve, a további pusztákat a II. Katonai felmérésen ábrázolták. A majorok jellemzően több külön álló épületből (lakóház, istálló, magtár) állnak, melyek lazán, viszonylag nagyobb területen elszórva helyezkednek el. A majorokhoz a mezőgazdasági területek mellett jellemzően kisebb-nagyobb erdőterületek is tartoznak.

Településszerkezeti Terv

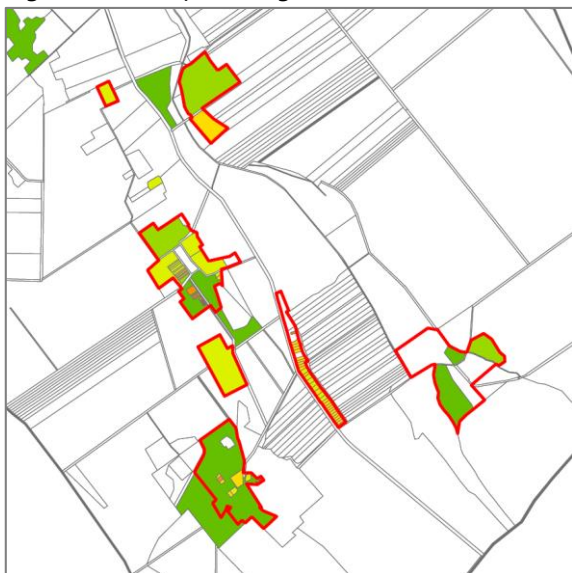

Forrás: Hatályos Településszerkezeti Terv
Ingatlanok beépítettsége

Ortofotó

Forrás: Földhivatali adatszolgáltatás
Ingatlanok mérete

Forrás: Szerző készítése

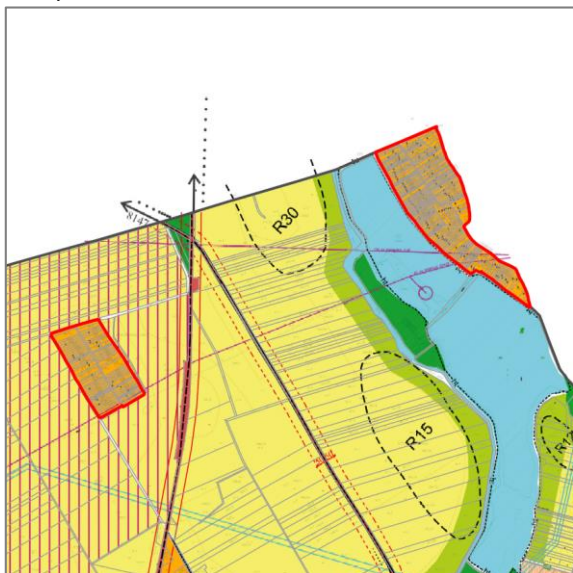

Forrás: Szerző készítése

ZÁRTKERTEK

Nagyigmánd zártkertjei a közigazgatási területen két egységet alkotva az Ördög- és az Öreg-hegyen helyezkednek el. A zártkertek legjellemzőbb művelési ágai a szőlő, kert és gyümölcsös, melyeket a településszerkezeti terv kertés mezőgazdasági területfelhasználási egységbe sorol. A zártkerti telkek jelentős hányada beépítetlen a földhivatali adatok alapján, a beépített részeken 5% alatti beépítés jellemző. A tipikus telekméretek 1100-2000 m² között helyezkednek el.

Településszerkezeti Terv

Forrás: Hatályos Településszerkezeti Terv
Ingatlanok beépítettsége

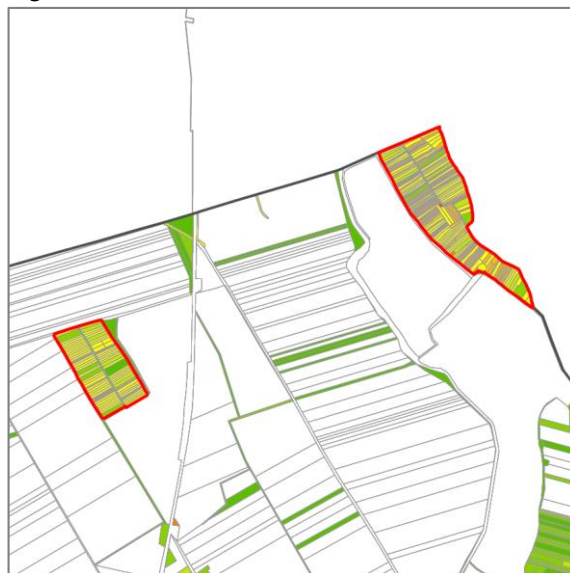
Ortofotó

Forrás: Földhivatali adatszolgáltatás
Ingatlanok mérete

Forrás: Szerző készítése

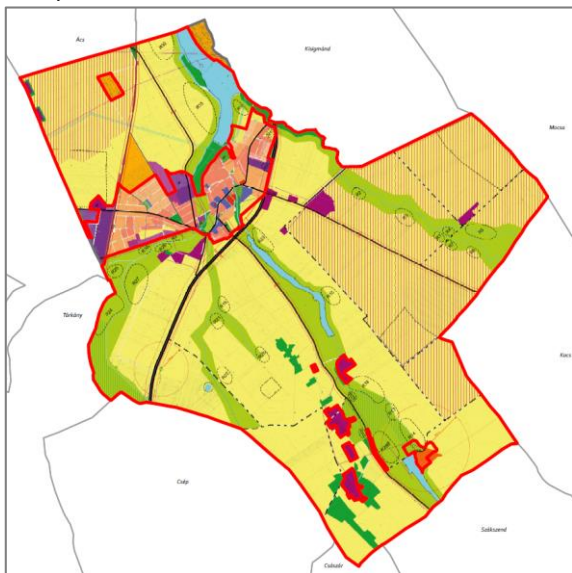

Forrás: Szerző készítése

EGYÉB, DÖNTŐEN MEZŐGAZDASÁGI MŰVELÉS ALATT ÁLLÓ KÜLTERÜLET

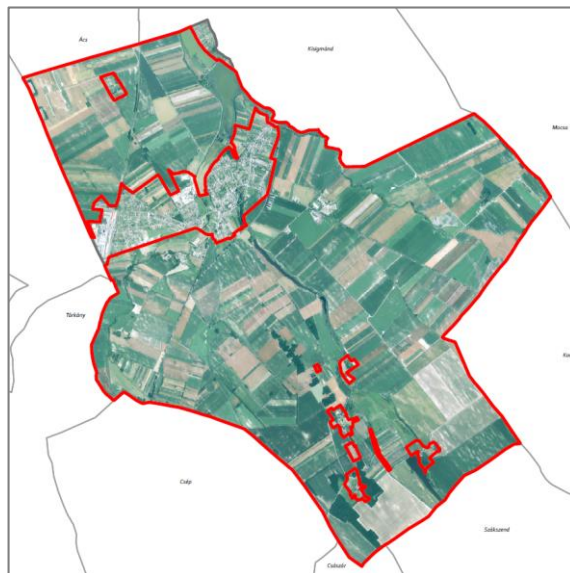
A település külterülete elsősorban szántó és gyepterület, melyek a mezőgazdasági művelés alá tartozó földterületek. A szántóterületeken nagytáblás mezőgazdasági művelés folyik, kihasználva a termőhelyi adottságokat. Természetes vegetációk csak elszórtan kis arányban fordulnak elő. Külterületen a telkek java része beépítetlen. Legjellemzőbb telekméret a 10.000-100.000 m², de előfordulnak 100.000 m² feletti ingatlanok is.

Településszerkezeti Terv

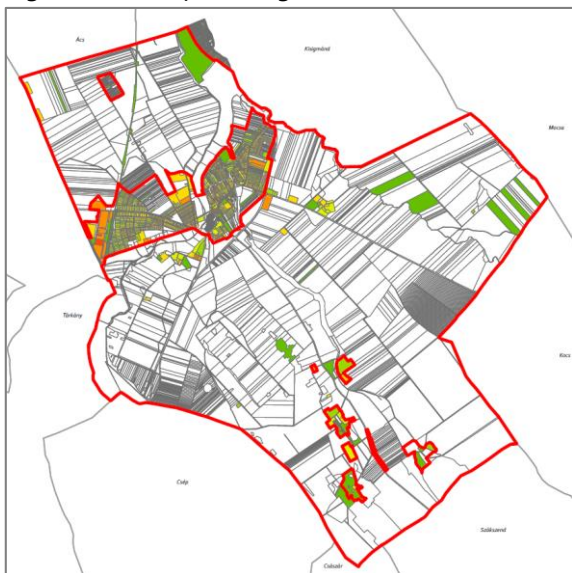

Forrás: Hatályos Településszerkezeti Terv
Ingatlanok beépítettsége

Ortofotó

Forrás: Földhivatali adatszolgáltatás
Ingatlanok mérete

Forrás: Szerző készítése

Forrás: Szerző készítése

3.3.2. SZEGREGÁLT VAGY SZEGREGÁCIÓVAL VESZÉLYEZTETETT TERÜLETEK LEHATÁROLÁSA, TÉRKÉPI ÁBRÁZOLÁSA ÉS HELYZETELEMLÉSE (POTENCIÁLIS AKCIÓTERÜLETEK)

Nagyigmánd nagyközség szegregációval nem érintett. Az Önkormányzat 2017. december 13-án hagyott jóvá Helyi Esélyegyenlőségi Programját (HEP). A HEP-ban megfogalmazásra került többek között, hogy a település szegregáció mentességet kíván elérni/fenntartani, a problémák elkerülése végett a szükséges intézkedéseket meg kívánja tenni. A problémák elkerülése végett a kijelölt célcsoportokhoz kapcsolódóan az esélyegyenlőség elősegítése érdekében feladatokat kíván meghatározni. A szegregációval kapcsolatban a HEP az alábbi konkrét megállapításokat teszi:

- ❖ „Településünkön nem beszélhetünk szegregált lakóterületről, ahol egyes védett tulajdonságokkal rendelkező csoportok (főleg etnikai csoportok) egyes településrészen belül elkülönülnek.”

3.3.3. EGYÉB SZEMPONTBÓL BEAVATKOZÁST IGÉNYLŐ TERÜLETEK LEHATÁROLÁSA, TÉRKÉPI ÁBRÁZOLÁSA ÉS HELYZETELEMLÉSE (POTENCIÁLIS AKCIÓTERÜLETEK)

Nagyigmánd nagyközség közigazgatási területén számos külterületi lakott hely, mezőgazdaság major és állattartó telep található, melyek részben alulhasznosítottak.

CÉLFA

NAGYIGMÁND

GAZDAG TÖRTÉNELMI MÚLTJÁT ISMERŐ, ÖRÖKSÉGÉT MEGŐRZŐ, VIZEI JELENTETTE
POTENCIÁLJÁT FELISMERŐ, VONZÓ, TÉRSZERVEZŐ NAGYKÖZSÉGGÉ KIVÁN VÁLNI

1. GAZDASÁG több lábon állásának megteremtése

- a. Turizmus fejlesztése
 - I. Kerékpáros turizmus infrastruktúra-fejlesztése
 - II. Turistautak, zárandokutak létesítmény-kiépítése
 - III. Öko-horgászturizmus támogatása
- b. Mezőgazdasági hagyományok megőrzése
 - I. Helyi kistermelők támogatása
 - II. Feldolgozóipar erősítése
 - III. Kiskertes művelési forma megőrzése
- c. Gazdasági vállalkozások vonzása
 - I. Ipari park státuszának megőrzése
 - II. Gazdasági területek benépesítése
 - III. Kedvező közlekedési helyzet kihasználása

2. TÁRSADALOM belső erejének növelése

- a. Lakónépesség megőrzése
 - I. Lakókörnyezet fejlesztése
 - II. Összetartó közösség erősítése
 - III. Hagyományőrzés támogatása
- b. Demográfiai folyamatok figyelembe vétele
 - I. Aktív idősor lehetőségeinek megteremtése
 - II. Egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés biztosítása
 - III. Generációk közötti kapcsolatok erősítése
- c. Családbarát intézkedések
 - I. Fiatalok/Családosok beköltözésének támogatása
 - II. Óvoda, iskola további minőségi fejlesztése
 - III. Ingázó lakosság támogatása

3. ÉPÍTETT KÖRNYEZET erősítése

- a. Értéktörzés, értékteremtés elvárása
 - I. Sajátos teresedések megőrzése
 - II. Puszták, majorok állagmegóvása
 - III. Arculat javítása
- b. Települési terület fejlesztése
 - I. Zöld környezet megőrzése
 - II. Településrészek közötti kapcsolatok erősítése
 - III. Fejlesztési irányok kijelölése
- c. Infrastruktúra fejlesztése
 - I. Közlekedés (közlekedésbiztonság)
 - II. Közmű (Csapadék-elvezetés)
 - III. Intézményi (Állagmegóvás, környezetrendezés)

4. TERMÉSZETI KÖRNYEZET megóvása

- a. Klímatudatos lépések megtétele
 - I. Megújuló energiaforrások alkalmazásának bővítése
 - II. Zöldfelületi rendszer hálózatosítási fejlesztése
 - III. Környezettudatos életmód támogatása
- b. Levegő, víz, talaj védelme
 - I. Terhelések elkerülése
 - II. Vízfolyások, tavak és ezeket kísérő zöldsávok védelme
 - III. Zaj-, rezgés- és levegővédelem
- c. Tájvédelem szerepének hangsúlyos kezelése
 - I. Erdősávok megteremtése
 - II. Mozaikosság megőrzése
 - III. Látványvédelem szempontjainak érvényesítése

TÉRKÉPMELLÉKLET*

Nagyigmánd Nagyközség Megalapozó vizsgálatának térképmelléklete kizárólag CD-n szerepel.